SREDA, 24. SEPTEMBER 2008

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

Predsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 9.00)

2. Izjava predsedujočega

Predsednik. – Z veliko žalostjo smo prejeli novico o dramatičnih dogodkih v mestu Kauhajoki na zahodu Finske, kjer je v zelo tragičnem incidentu v šoli izgubilo življenje 11 ljudi. Veliko število jih je tudi utrpelo resne poškodbe, napadalec pa je nato sodil sam sebi.

V imenu Evropskega parlamenta bi rad izrekel svoje najgloblje sožalje in izrazil solidarnost družinam in vsem svojcem žrtev. Vse žrtve so bile nedolžni mladi učenci poklicne šole, na kateri so se pripravljali na poklicno pot v storitvenem sektorju.

Tragedija se je pripetila manj kot eno leto po podobnem grozovitem ubijalskem pohodu na srednji šoli Jokela. Kot vemo vsi, Finska velja za eno izmed najbolj mirnih in varnih držav v Evropi, zato lahko razumemo, da so tamkajšnji prebivalci v šoku ostali brez besed, in z njimi delimo njihovo gorje.

Na žalost v teh dejanjih prelivanja krvi pogosto opažamo podobne, ponavljajoče se vzorce. V tem primeru tragedije ni bilo mogoče preprečiti kljub temu, da je napadalec pred ubijalskim pohodom objavil grozilne video posnetke na spletu. Kot odgovorni politiki v Evropi in vseh državah članicah moramo storiti vse, kar je v naši moči, da bi zagotovili, da se takšna nasilna dejanja odkrijejo in pravočasno preprečijo.

V imenu Evropskega parlamenta bi še enkrat rad izrekel svoje najgloblje sožalje in izrazil solidarnost žrtvam in njihovim družinam.

3. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: glej zapisnik

4. Prioritete Evropskega parlamenta za zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2009 (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o prioritetah Evropskega parlamenta za zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2009.

Hartmut Nassauer, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes dopoldan razpravljamo o zakonodajnem in delovnem programu Komisije za prihodnje leto 2009, ki je tudi volilno leto. Naslednje leto bo namreč izvoljen nov Parlament in sestavila se bo nova Komisija. Nikogaršnji položaj ni gotov: ne položaj komisarjev in celo ne položaj predsednika Komisije, ki na žalost danes ne more biti tukaj, da bi sam predstavil svoj program.

Vsako volilno leto se znajdemo pred skušnjavo, da bi naredili, kar je prav za naše volivce, pri čemer si domišljamo, da vemo, česa si želijo, ali vsaj česa bi si morali želeti. Vprašanje je torej naslednje: kako naj se Evropska unija predstavi državljanom Evrope v naslednjem letu? Kot vsi politiki si moramo tudi mi prizadevati, da bi se odzvali na skrbi državljanov. Evropska unija ima za to izjemno priložnost. Na voljo imamo številne možne načine odzivanja na potrebe in skrbi ljudi.

Mir je v vsej zgodovini človeštva veljal za temeljno skrb, Evropska unija pa varuje mir v Evropi že mnoga desetletja. Sposobni smo poiskati odgovore na grožnje od zunaj, kot sta mednarodni terorizem ali ravnanje velikih sosednjih držav, ki načela mednarodnega prava včasih preprosto poteptajo. Prispevamo lahko k temu, da bi Evropi zagotovili varno in trajno oskrbo z energijo, hkrati pa počnemo vse, kar je v naši moči, da bi zaščitili podnebje. Socialno varnost in pravičnost v Evropi lahko varujemo s sproščanjem potenciala za rast našega uspešnega evropskega gospodarstva, varujemo pa lahko tudi inovacije in konkurenčnost evropskega gospodarstva, kar nam daje priložnost za ustvarjanje in varovanje delovnih mest. Evropa lahko

v spreminjajočem se svetu postane zavetje varnosti. O mnogih izmed teh vprašanj bodo kmalu veliko podrobneje spregovorili moji kolegi.

Kateri so predpogoji za uspešno ukrepanje v Evropski uniji? Sam bi želel omeniti predvsem dva: prvič, potrebujemo ustrezne institucionalne podlage, to pa nedvomno pomeni Lizbonsko pogodbo. Ta pogodba bo prinesla več preglednosti in več demokratičnosti in bo okrepila sposobnost delovanja EU, s čimer ji bo omogočila učinkovito opravljanje svojih nalog. Državljane Irske lahko torej samo zaprosimo, naj še enkrat premislijo o svojem stališču glede te pogodbe. Tudi sam delim mnoge kritike, usmerjene na Evropsko unijo, vendar pa ne moremo spregledati dejstva, da ta pogodba nudi dobre rešitve za številne izmed predmetov teh kritik. Pomen Lizbonske pogodbe je potemtakem odločilen.

Drugič, pri vsem tem seveda potrebujemo tudi podporo državljanov Evrope, ki je že zaskrbljujoče nizka. To je postalo očitno po referendumih v Franciji, na Nizozemskem in nenazadnje tudi na Irskem. Kot sem nedavno že imel priložnost povedati predsedniku Komisije, pri tem ne gre za vprašanje, ali potrebujemo več ali manj Evrope. Pravo vprašanje je, kje Evropo potrebujemo in kje je ne potrebujemo. Odločiti se je treba o tem. Če lahko navedem primer – in priznam, da je to moj res najljubši primer –, varstvo tal ni nekaj, kar bi morali obravnavati na evropski ravni. Varstvo tal zahteva veliko dela, vendar ne ustvarja delovnih mest. Zato bo Evropa uspešna in bo dobila podporo, če bo ukrepala tam, kjer je ukrepanje Skupnosti nedvomno potrebno in kjer se z ukrepanjem na evropski ravni lahko doseže več kot z ukrepanjem na državni ravni.

Zato bi po mojem mnenju bilo smiselno, če bi Komisija v svojih ukrepih v prihodnjem letu pripisala več pomena vprašanju subsidiarnosti. S tem se bo povečalo sprejemanje Evrope, verjetno pa je, da nas bo vse skupaj ponovno izvolilo več državljanov Evrope, kot se je zgodilo na zadnjih volitvah.

Hannes Swoboda, *v imenu skupine PSE*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, Evropska komisija je v preteklih nekaj letih opravila izjemno delo na številnih področjih, predvsem na področju okoljske in podnebne politike, tukaj, v tem Parlamentu, pa zdaj delamo na tem, da vse to prenesemo v zakonodajo. Vendar pa pri razvoju skupnega trga opažamo velike pomanjkljivosti, zlasti kar zadeva njegovo socialno razsežnost.

Trenutna finančna kriza je dovolj velik razlog za to, da razpravljamo o tej zadevi, kar smo v okviru poročila gospoda Rasmussena tudi storili. Moja skupina in jaz, in dejansko tudi mnogi drugi, nismo edini, ki smo globoko razočarani nad tistim, kar je tukaj izjavil – ali česar ni izjavil – komisar McCreevy. To je glavni problem.

Če beremo uvodne članke katerega koli konservativnega časopisa, pa naj gre za Financial Times ali Frankfurter Allgemeine, vidimo naslove, ki bi jih lahko napisale skupine socialistov iz tega Parlamenta, nikakor pa ne predsednik Komisije in zagotovo ne gospod McCreevy.

V časopisu Financial Times so se na primer pojavili naslednji naslovi:

"Največji propad regulativnega sistema sodobne zgodovine" ali "Po polomu: zakaj so za globalni kapitalizem potrebna globalna pravila".

Medtem ko je *Zlato tele* Damiena Hursta podrlo rekorde dražb umetnin, so finančne ustanove utrpele rekordne izgube, kar je *Financial Times* komentiral z naslednjimi besedami:

"Kako nas je zlato tele vse preslepilo".

(DE) Na žalost to velja za Komisijo ali vsaj za tiste člane Komisije, ki bi morali prevzeti odgovornost za te zadeve. Frank Schirrmacher, glavni urednik časopisa Frankfurter Allgemeine Zeitung, ki ga težko štejemo za pripadnika levice, piše: "Neoliberalna ideologija je ustvarila razumsko in naključno zvezo med posameznikom in globalizacijo, ki korenini izključno v gospodarstvu", ter obžaluje "samouničenje diskurza o socialnem varstvu".

Lepo bi bilo, če bi vsaj en sam element tega razbrali tudi iz besed predsednika Komisije ali komisarja McCreevyja. Konec koncev ne zahtevam obsežne levičarske kritike ali samokritike; kar zahtevamo že ves čas, kot je nedavno dal jasno vedeti tudi Martin Schulz, je okrepitev socialne razsežnosti in pregled vseh projektov Komisije z vidika njihovih vplivov na družbo. Na žalost se to še ne dogaja. Komisija se na to še ni odzvala.

Poleg tega zahtevamo tudi močnejšo skupno gospodarsko politiko v Evropi, ki bi prav tako lahko pomagala ublažiti ali preprečiti vrsto krize, ki se k nam preliva iz ZDA. Tudi tukaj so za Komisijo značilne opustitve. Še eno področje, na katerem je Komisiji spodletelo – in žal mi je, da te pripombe naslavljam na vas, kajti

vem, da lahko v zvezi s tem storite le malo –, je, da ni uspela sama od sebe reševati neenakosti v Evropi oziroma da ni niti pozvala nacionalnih vlad k ukrepanju. O tem bomo razpravljali danes popoldne, ko bomo govorili o energetski revščini, torej še eni temi, ki smo jo večkrat odprli in na katero se Komisija, ki bo morala še oblikovati nekaj pravih pobud na tem področju, še ni odzvala.

Glede na načelno zavezanost k vključevanju in socialni pravičnosti je za Komisijo nesprejemljivo, da samo stoji ob strani in opazuje, kako se v času te posebne faze gospodarskega in družbenega življenja socialna neenakost v Evropi neomajno povečuje. To je nesprejemljivo in tega nikakor ne bi smeli dopustiti.

Državljani Evrope pričakujejo, da bo Komisija njihove potrebe in skrbi vzela resno, da bo predstavila ustrezne predloge in ukrepala kot moralna avtoriteta, predvsem v zvezi s finančno krizo. Jasnega stališča o tem ne bi smeli pričakovati od francoskega predsednika, gospoda Sarkozyju, ki opravlja dolžnosti predsednika Sveta; to jasno stališče bi moralo priti s strani Komisije, predsednika Komisije in tudi ustreznega komisarja.

Gospa podpredsednica, zelo jasno ste izrazili svoja prizadevanja za obveščanje državljanov o delu Komisije, kar spoštujemo in v celoti podpiramo. Vendar ne gre samo za obliko, temveč tudi za vsebino. Komisarji vam morajo ustrezno vsebino posredovati. Ko pa pride do finančne krize, ureditve in socialne razsežnosti, vam socialno tržno gospodarstvo nudi premalo vsebine. Zaradi tega boste pogosto naleteli na težave, ko boste želeli državljanom predstaviti verodostojne argumente.

Ekološkemu prestrukturiranju našega gospodarstva in naše družbe pravimo "da"; pri tem smo v celoti na vaši strani in to bomo prenesli v dejanja. Vendar pa imam za vas naslednje nujno sporočilo: narediti moramo korak nazaj – ali korak naprej, če hočete – proti politikam, ki temeljijo na družbeni odgovornosti, to pa vključuje tudi Komisijo, saj je to, kar imamo tukaj, premalo in je prišlo prepozno. Prosim vas, da zagotovite, da se bo ta položaj v naslednjih nekaj mesecih popravil.

Silvana Koch-Mehrin, *v imenu skupine ALDE.* – Gospod predsednik, gospa podpredsednica, naslednje leto – 2009 – je prav zares zelo pomembno leto za Evropsko unijo, saj bodo v njem potekale evropske volitve in, bolj splošno, odgovoriti bo treba na pomembno vprašanje v zvezi z usmeritvijo Evropske unije v prihodnosti.

Pred nami so volitve: to vemo, tisto, česar še ne poznamo, pa je natančna podlaga našega sodelovanja po volitvah. To je vprašanje, na katero naši državljani povsem upravičeno pričakujejo odgovor. Kakšno prihodnost predvidevamo za Evropo z vidika evropskih institucij?

Zakonodajni in delovni program Komisije seveda nudi priložnost za celovit odgovor na to vprašanje. Zaradi tega smo se v Parlamentu dogovorili, da bomo najprej sami opredelili svoje zahteve v zvezi z delovnim programom Komisije, namesto da bi čakali na njegovo predstavitev, čemur bi potem sledili naši odzivi.

Evropska unija se sooča z velikimi izzivi, ki imajo neposreden pomen za njeno prihodnost. Kaj bo ta prihodnost prinesla? Obenem se v svetu dogaja toliko tega, kar neposredno vpliva na vsakodnevno življenje državljanov, kot so naraščajoče cene energije in finančna kriza. Evropa nam mora z jasnimi besedami razložiti, kako se na to namerava odzvati Evropska unija. Za to potrebujemo prepričanost in vodstvo.

Za Evropsko komisijo je torej pomembno, da zelo jasno pove, kako se namerava odzvati na te krize, in da v svojem delovnem programu natančno opredeli, katere morajo biti politične prednostne naloge.

V tem okviru se nam zdi z našega vidika pomembno, da Komisija ne pozabi na konkurenčnost Evropske unije. Na čedalje bolj globaliziranem trgu se nam zdi pomembno, da to opredelimo kot eno izmed naših stalnih političnih prednostnih nalog.

Drugi vidiki enakega pomena so krepitev in zaščita državljanskih pravic, povečanje raziskav in iskanje rešitve za podnebne spremembe. To so druga vprašanja, ki v Parlamentu že mnoga leta sodijo med zelo pomembne teme. Komisija bi morala opredeliti ta področja, predvsem pa bi morala tudi zagotoviti, da si bo Evropa lahko lastila zasluge za vsak dosežen uspeh. Pogosto se zgodi, da si zasluge za dosežke, ki v celoti zadevajo interese in blagostanje državljanov, lastijo države članice. Želim si, da bi Komisija bila na to v prihodnosti bolj pozorna.

S tega vidika sem zelo zadovoljna, da danes vidim tukaj vas, gospa podpredsednica. Med našimi kolegi v tem Parlamentu sta eden ali dva, ki se morata sprijazniti, da ima gospod Barroso, predsednik Komisije, danes druge obveznosti. Vesela sem, da vidim tukaj vas, gospa podpredsednica, saj ste zadolženi za vodenje komunikacije v Evropski uniji, to pa bi lahko bila priložnost, da bodo o današnji temi – delovnem programu Komisije – temeljito razpravljali tudi v nacionalnih parlamentih, tako da bomo to vrsto medsebojnega

vplivanja imeli že od samega začetka. Trenutno se to dogaja v večini odborov nemškega parlamenta, nedvomno pa bi moralo biti del dnevnega reda plenarnih zasedanj nacionalnih parlamentov po vsej Evropi.

Prišla je ura za Evropo: to bi moralo biti jasno. Soočeni smo s svetovnimi izzivi, Evropa pa nima druge izbire, kot da oblikuje skupen odgovor.

Eva Lichtenberger, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospod predsednik, kolegi, gospe in gospodje, člani Komisije, razprava o delovnem programu je, tako kot vedno, trenutek resnice. Na tem primeru namreč vidimo, koliko dejansko veljajo izjave, ki se ob toliko različnih priložnostih dajejo v javnosti. Če si program ogledamo bolj natančno, postane na žalost očitno, da se te napovedi še ne udejanjajo, zlasti kar zadeva finančni vidik ali nadaljnje načrtovanje s strani Komisije.

Pred nami je program za varstvo podnebja, ki napeljuje na to, da se konferenca na Baliju ni nikoli zgodila, kot da se Evropa ne bi nikoli opredelila kot glavna pobudnica za preprečevanje nevarnosti podnebnih sprememb na svetovni ravni. Avtomobilska industrija je uporabila zavore, Komisija pa sedi zadaj in opazuje. Države članice imajo proste roke in lahko druga drugo spodkopavajo z uvajanjem čedalje nižjih okoljskih standardov za lastne industrije in dajanjem čedalje večjih koncesij lastnim proizvajalcem avtomobilov.

Na žalost vidimo, da se to dogaja tudi v industrijskem sektorju na splošno. Kot vedno se največja pozornost posveča sektorju jedrske energije: industriji, ki razsipava z zmogljivostjo, financami in energijo. Čeprav ima Evropa inovativni sektor obnovljivih virov energije, na evropski ravni zanj ni mogoče nameniti kaj več kot drobiž, saj je Evropa že sklenila svojo zavezo ter finančna sredstva dodelila in načrtovanje usmerila drugam. To je povsem nesprejemljivo. Če želimo tu ostati vodilni na trgu, moramo poslati jasno in nedvoumno sporočilo, to pa pomeni, da moramo določiti prednostne naloge, kjer je to potrebno.

Žal naletimo na isto težavo tudi na področju delovnih razmerij. Tukaj bi želela poudariti samo eno zadevo: direktivo o delovnem času, ki je bila dogovorjena zdaj in kjer so bile jasno dane precejšnje koncesije. To je klofuta za vse mlade ljudi, ki si želijo zgraditi prihodnost. Na tak način se naših delavcev ne bi smelo obravnavati.

Končno je tu razprava o finančnih trgih. Potrdim lahko samo to, kar je dejal prejšnji govornik, gospod Swoboda. Zadnji zagovorniki samourejanja finančnih trgov so tukaj v tem Parlamentu. O predpisih premišljujejo celo v ZDA, na tej strani Atlantika pa se očitno pretvarjamo, da se bo to zgodilo kar samo od sebe. Sporočiti bi morali našo pripravljenost za oblikovanje trdnega okvirja, tako da se finančni trgi ne bi več razvijali v isti smeri, kot so se prej, ko so nesmiselni finančni produkti imeli prednost pred trdno gospodarsko politiko. Z mojega vidika je ta program v celoti eno veliko razočaranje.

Ilda Figueiredo, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*PT*) Gospod predsednik, v tem zelo zaskrbljujočem, kritičnem času, ko so ljudje v Evropi in vsem svetu soočeni s temeljnimi izzivi, je nesprejemljivo, da Evropska komisija ni predstavila nobenih predlogov za zaustavitev politik, ki so poslabšale naš socialni položaj, povečale število brezposelnih ter število negotovih in slabo plačanih delovnih mest, povzročile finančno krizo, krizo v sektorju živil in energetsko krizo – posledice katerih čutijo zlasti gospodarsko šibkejše države in bolj ranljivi družbeni segmenti – ter povečale militarizacijo mednarodnih odnosov z vsemi nevarnostmi, ki jih ta predstavlja za svetovni mir.

Čeprav se Evropska komisija zaveda, da delavci, potrošniki in uporabniki javnih storitev jasno nasprotujejo privatizaciji in liberalizaciji, nepravičnim reformam na področju zdravstva in socialnega varstva ter čedalje večji razporeditvi dohodka gospodarskim in finančnim skupinam, še vedno vztraja pri ohranjanju in nadaljevanju z istimi instrumenti in politikami, ki so pripeljale do tega položaja, zlasti Paktom stabilnosti in njegovimi nesmiselnimi merili, liberalno lizbonsko strategijo ter lažno neodvisnostjo Evropske centralne banke. Vztraja na predlogih nesprejemljivih direktiv, kot je direktiva o delovnem času.

V tem času je treba dati prednost zaustavitvi postopka ratifikacije osnutka Lizbonske pogodbe in spoštovanju demokracije ter rezultata irskega referenduma, suverene odločitve irskega naroda, ki je sledila enakim rezultatom v Franciji in na Nizozemskem. Čas je, da se vodje Evropske unije iz teh glasov in nasprotovanj ter odpora delavcev in državljanov proti neoliberalnim, militarističnim in protidemokratičnim politikam nekaj naučijo.

V tem trenutku je treba dati prednost oblikovanju posebnih predlogov, kot so predlogi naše skupine za resolucijo, vključno s preklicem Pakta stabilnosti in koncem privatizacije in liberalizacije, pri čemer bi se z monetarno politiko in preusmeritvijo Evropske centralne banke ter prek pakta o napredku in družbenem razvoju dala prednost zaposlovanju skupaj s pravicami, odpravi revščine in socialni pravičnosti. Našim

državljanom moramo dati upanje, ustvariti delovna mesta skupaj s pravicami za mlade ljudi in zagotoviti enakost žensk ter enake pravice za ženske.

Graham Booth, *v imenu skupine IND/DEM*. – Gospod predsednik, celoten program o podnebnih spremembah je dal EU samo še en izgovor, da napne svoje mišice in svetu pokaže, kako je ta program pomemben, saj gre po njenih trditvah za zadevo, ki jo države same ne morejo reševati. Slogan 20 20 20 je značilen primer fraze, ki pritegne in s katero lahko delamo: 20 % energije v EU iz obnovljivih virov, 20 % zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida – vse do leta 2020. Vendar pa pozabljate na najpomembnejše: ali je kar koli od tega sploh potrebno?

Pred kratkim nas je IPCC obvestil, da se je 2 500 znanstvenikov strinjalo, da ${\rm CO_2}$ povzroča globalno segrevanje in da smo za to krivi ljudje. To stališče je potrdil razvpiti film Ala Gora. Vendar pa je od takrat več kot 30 500 znanstvenikov in klimatologov podpisalo Oregonsko peticijo in Manhattansko deklaracijo, ki z nekaj zelo močnimi dokazi neposredno izpodbija zaključke IPCC. Medtem, ko nas pozivajo, da naj verjamemo 2 500 znanstvenikom IPCC, nam govorijo, da moramo v celoti prezreti 30 500 znanstvenikov, ki slikajo drugačno sliko.

EU prepričuje narode po vsem svetu, naj milijarde davkoplačevalskega denarja v času, ko je svet soočen s strahotnimi finančnimi problemi, porabijo za nekaj, kar ne bo mogoče samo povsem nepotrebno, ampak kar bi se lahko pokazalo kot kontraproduktivno, če se izkaže, da so zadnji dokazi o globalnem ohlajanju točni. Da bi dokazali, kdo ima zares prav, potrebujemo celovito in odprto razpravo. Česa se bojijo privrženci stališča IPCC?

Zagotovo vas bo razveselilo, da je to moj zadnji govor v tem Parlamentu, saj se bom po tem zasedanju upokojil.

Sergej Kozlík (NI). - (*SK*) Predlog Evropskega parlamenta za resolucijo o delovnem programu Komisije za leto 2009 se lahko načeloma sprejme kot dokument, ki ta program razširja.

Osebno bi želel poudariti celovitost, s katero resolucija Parlamenta poudarja pomen zagotavljanja stabilnosti na finančnih trgih in pomirja potrošnike v tem času finančne krize. Ni dvoma, da je treba oblikovati ureditvene ukrepe za izboljšanje preglednosti vlagateljev ter izpopolnitev standardov vrednotenja, nadzora poslovne previdnosti in dela bonitetnih agencij. Komisija mora razviti podroben načrt, ki bo prinesel izboljšave na področju pravnih predpisov za finančne storitve, ter pregledati direktivi o dejavnostih kreditnih institucij in kapitalski ustreznosti. S tem bo mogoče doseči izboljšanje finančnega ureditvenega okvira in dvigniti zaupanje udeležencev na trgu.

V odstavek 27 resolucije je upravičeno vključen poziv Komisiji, da premisli o tem, kakšne prehodne ureditve bi bilo treba vzpostaviti na področju pravosodja in notranjih zadev do začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe. Če pa se zgodi, da Lizbonska pogodba do volitev leta 2009 še ne bo začela veljati, bo ta zahteva za Komisijo morala imeti veliko širši obseg. Sicer bo naša ljuba Evropska komisija zasačena nepripravljena.

Ryszard Czarnecki, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospod predsednik, dovolite mi, da Parlamentu postavim vprašanje. Za kaj gre pri zakonodajnem delu Parlamenta in predlogih Komisije? Odgovor je, da gre za ustvarjanje avtoritete med Evropejci, med ljudmi, ki so državljani držav članic Evropske unije. Trdno sem prepričan, da bi se Parlament in Evropska komisija morala osredotočiti na zakonodajno delo, ki zadeva ustvarjanje delovnih mest in spodbujanje gospodarske rasti. Institucije Unije lahko ustvarijo avtoriteto samo, če pokažemo, da so Evropska unija in njene strukture ljudem blizu. Ta avtoriteta pa je v zadnjih letih nekoliko oslabela.

Moje mnenje je, da ratifikacija Lizbonske pogodbe trenutno ni naša prednostna naloga. Namesto tega bi se morali osredotočiti na to, da državljanom Unije damo dovolj jasno vedeti, da želimo ustvariti več novih delovnih mest in da nas skrbi za obstoječa. Tu je tudi vprašanje spletnega kriminala, popolnoma novega problema, katerega posledice čuti veliko ljudi. Pozivam k vzpostavitvi ustrezne hierarhije pri opredelitvi prednostnih nalog; sam trenutno ne vidim nobene.

Margot Wallström, *podpredsednica Komisije.* – Gospod predsednik, dovolite mi, da se najprej zahvalim Parlamentu, ker je sprejel moj predlog, da naj medinstitucionalni dialog o delovnem programu Komisije postane bolj politična vaja, ki bo vključevala politične skupine, plenum in odbore. Mislim, da ste s svojimi dosedanjimi govori za to pripravili dobro izhodišče.

Letošnji delovni program bo zadnji program te Komisije, pripravljen pa je bil v zelo posebnih in specifičnih okoliščinah: spremljanje vojne v Gruziji, stanje pri naših sosedah, negotovosti okrog Lizbonske pogodbe po

irskem "ne", stopnjevanje cen goriva in blaga, višanje cen živil, inflacija, ki je ogrozila kupno moč in nenazadnje – o čemer ste govorili prav vsi – finančna kriza, ki je prizadela banke in druge kreditne institucije.

Ni mi vas treba opozarjati, da bo tisto, kar bomo naredili v prvi polovici naslednjega leta, tudi pripravilo teren za evropske volitve. Zaradi tega smo lansko leto v naši predstavitvi letnega strateškega načrtovanja poudarili, da se nameravamo držati naše ambicije in ustvariti Evropo rezultatov ter dejanske koristi za državljane.

Glavne prednostne naloge politike, ki jih Barrosova komisija predvideva za naslednje leto, so še vedno razvrščene okrog petih stebrov, toda okoliščine so se spremenile in soočamo se z novimi in nujnimi vprašanji.

Prvi steber zadeva spodbujanje trajnostne rasti in delovna mesta. Bolj kot kdaj koli prej se moramo osredotočiti na današnje skrbi: kaj lahko v času naraščajoče inflacije storimo, da bi spodbudili rast, delovna mesta in socialno stabilnost; kaj lahko storimo, da bi izboljšali finančno stabilnost z nadgradnjo in krepitvijo instrumentov, ki jih imata na razpolago Unija in tudi Komisija; to je pomembna razprava. Kot veste, je finančna kriza vsak teden tudi na vrhu našega dnevnega reda; sestavili smo nekakšen časovni načrt, razpravljali pa smo tudi o pripravi predlogov o kapitalskih zahtevah za banke za namen poostritve obstoječih predpisov; pripravljamo tudi predlog za ureditev bonitetnih agencij, ki, kot veste, igrajo zelo pomembno vlogo na finančnih trgih in tudi v času te krize. Seveda mislimo, da zelo pomembno vlogo igrajo tudi dobro premišljeni predlogi, ki nam pomagajo zagotoviti, da bomo lahko rešili posledice finančne krize. Torej smo aktivni in bomo še naprej aktivni. Drugo vprašanje je, kaj lahko storimo, da bi se odzvali na dvig cen nafte, živil in blaga. Naše delo ni vsakodnevno mikro upravljanje; na enotnem trgu moramo natančno ugotoviti, kako bi lahko v finančni sistem vnesli dolgoročno stabilnost. To je prvi steber.

Druga pomembna naloga bo začetek spodbujanja prehoda na gospodarstvo, ki temelji na nizkih emisijah in učinkoviti uporabi virov. Srečanje v Köbenhavnu bo veliko svetovno srečanje, namenjeno doseganju svetovnega sporazuma o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012/po poteku Kjotskega sporazuma. Evropa mora dobro pripraviti svoj teren in tudi ohraniti svojo vlogo pobudnice na področju podnebnih sprememb; prav tako bomo morali nadaljevati z delom na vprašanju, kako pomagati pri prilagajanju vplivom podnebnih sprememb, da bi lahko bili vodilni pri razvoju pametne rasti.

Tretji steber zadeva skupno politiko priseljevanja. Na podlagi našega junijskega sporočila želimo uresničiti skupno politiko priseljevanja ter delati na paktu o priseljevanju, če pa naj to res uresničimo, moramo od paktov preiti k dejanjem.

Četrti steber se nanaša na vprašanje, kako usmeriti naše namere v oblikovanje politik, ki na prvo mesto postavljajo naše državljane. Naše ukrepe na tem področju bosta usmerjali tudi prenovljena socialna agenda in zdravstvena strategija EU kakor tudi vprašanje, kako lahko še bolj okrepimo pravice potrošnikov.

Na koncu si bomo prizadevali za izpolnitev cilja utrditve vloge Evrope kot svetovne partnerke. Izzivi za leto 2009, ki bodo prišli od zunaj, so dobro znani: postopek širitve, odnosi z našimi sosedami, usoda pogajanj iz Dohe, izboljšanje naših dosežkov na področju razvojne pomoči in vzpostavitev celovitega sodelovanja z novo administracijo ZDA.

Ta razprava pomeni, da se je Parlament vključil zgodaj, saj program še ne obstaja, zato to razumemo kot prispevek k naši razpravi, vaše predloge pa bomo upoštevali. Po drugi strani pa morajo zahteve, ki jih Parlament postavlja Komisiji, ostati osredotočene, da bi bile verodostojne in da bi imele dejanski vpliv, kar zlasti velja za leto 2009. Z različnih strani v tem Parlamentu namreč prihajajo različni pogledi na to, čemu bi morali v naslednjem letu dati prednost.

Upam, da se nas večina lahko strinja, da moramo sodelovati pri oblikovanju pozitivne agende za leto 2009 in se pri tem osredotočiti na bistvo. Menim, da bi morali upoštevati samo tiste pobude, ki res lahko nekaj pomenijo. Poleg pazljivega izbiranja naših predlogov moramo slednje tudi sporočati, da bodo evropski državljani znali pravilno presoditi, kaj EU dela in kaj lahko stori za njih.

Zato sem hvaležna za to razpravo, ki poteka prav v trenutku, ko pripravljamo program. Tega nameravamo sprejeti naslednji mesec in ga predstaviti 19. novembra na plenarnem zasedanju, na katerem bo prisoten ves kolegij. Natančno sem si zabeležila vaše poglede in lahko ste prepričani, da nam bodo ti pomagali, da sestavimo delovni program na podlagi dejanskih pobud, ki evropskim državljanom prinašajo oprijemljive in dejanske spremembe.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Gospod predsednik, kot je že dejal gospod Nassauer, je skupina PPE-DE zelo zadovoljna z vsebino letnega zakonodajnega programa. Menim, da je zaradi izboljšanega procesa Parlament že vključen, kar vsem nam zelo pomaga pri izboljševanju letnega zakonodajnega programa.

Kot predstavnica Odbora za ekonomske in monetarne zadeve bi se želela osredotočiti na vaš prvi steber – rast, delovna mesta in evropsko konkurenčnost. Menim, da je ključni dejavnik ta, kako se odzivamo na finančno krizo. Ker imamo v Evropi že dokaj dobro zakonodajo, v skupini PPE-DE verjamemo, da mora vse, kar počnemo zdaj, temeljiti na obstoječi zakonodaji in njenih izboljšavah. Koreniti popravki v Evropi se nam ne zdijo potrebni. Naše mnenje, prvič, je, da je treba upoštevati nezavezujoče pravne ukrepe, saj je to tudi najučinkovitejši način odzivanja na globalna vprašanja. Narava finančnih trgov je zelo globalna in v Evropi se ne moremo vesti, kot da živimo v vakuumu. Verjamemo tudi, da trenutni ureditveni in nadzorni okvir, tako imenovani "Lamfalussyjev okvir", vsebuje veliko izboljšav, zato delo Komisije na tem področju v celoti podpiramo.

Drugo vprašanje so podnebne spremembe. Podnebne spremembe bodo vplivale na rast in delovna mesta v Evropi. Ni nam treba prevzemati skrajnega stališča o podnebnih spremembah, po katerem bi morala Evropa ukrepati zdaj in nemudoma storiti vse brez svetovne podpore. Trideset odstotkov emisij – tudi če bi šli tako daleč – ni dovolj, da bi se lotili problema podnebnih sprememb. Kar potrebujemo, je svetovni, učinkovit dogovor, ta pa bo verjetno prišel iz Köbenhavna. Do takrat pa se nam ni treba kaznovati. Evropske konkurenčnosti ne bi smeli preveč kaznovati, temveč bi do politik o podnebnih spremembah v Evropi morali pristopati bolj realno.

Končno moja tretja točka zadeva MSP. MSP so ključ do evropske rasti. Na primer, v okviru socialnega paketa bi ves čas morali upoštevati njihove poglede in to, kako gledajo na okolje družbenega okvira v Evropi. Socialni paket ne bi smel biti breme za evropska mala in srednje velika podjetja.

Jan Andersson (PSE). – (*SV*) Gospod predsednik, gospa komisarka, želel bi se osredotočiti na socialno EU. Ko je prišla socialna agenda, smo rekli, da je prinesla premalo in prišla prepozno. Ko zdaj gledamo na delovni program Komisije in tudi na skupno resolucijo, vidimo, da vprašanjem zaposlenosti in socialnih zadev ni dana kakšna posebej visoka prednost. Ti imata prednost za ljudi, vendar ne za Komisijo. To se ne ujema z zahtevami navadnih ljudi.

V resoluciji socialnih demokratov odpiramo številna vprašanja. Eno zadeva ljudi z netipičnimi delovnimi mesti, skupino, ki nenehno narašča, ter njihovo potrebo po ustrezni zaščiti. To so ljudje, ki jih lahko doleti in prizadene neupravičena odpoved. Na skupnem trgu delovne sile je treba za to opredeliti minimalne standarde. Ponovno si moramo ogledati tudi Sklad za prilagoditev globalizaciji, da bi videli, ali lahko še izboljšamo možnosti za tiste, ki so zaradi prestrukturiranja ostali brez službe, da bi se jim omogočilo usposabljanje in da bi našli novo zaposlitev. Na področju delovnih pogojev imamo številne predloge.

Na koncu bi želel odpreti vprašanje, o katerem smo v ponedeljek razpravljali v Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve. Zaradi sodb, ki jih je sprejelo Sodišče Evropskih skupnosti, se ljudje danes strašansko bojijo, da bo v EU prišlo do socialnega dumpinga, da bo le-ta postal politika. Uspeli smo oblikovati predloge za razširitev direktive o napotitvi delavcev na delo, da bi zagotovili enako obravnavo, in za vzpostavitev načela v primarni zakonodaji, na podlagi katerega temeljne pravice, kot je pravica do stavke, ne bi bile manj pomembne od prostega gibanja delavcev. Upam, da se bo Komisija s tem zdaj začela ukvarjati. Dobro je vedeti, da organizirate forum, vendar morate predstaviti tudi dejanske predloge za preprečitev socialnega dumpinga in omogočanje razumnega plačila in delovnih pogojev za delavce.

Diana Wallis (ALDE). - Gospod predsednik, ko smo s komisarjem Barrosom nazadnje razpravljali o delovnem programu, sem rekla, da je dobro, da se Komisija poskuša izogniti temu, kar sem imenovala "bolezen ob koncu mandata". Vendar pa se Parlament pred evropskimi volitvami nahaja v zelo težkem položaju. Vsaka skupina bo želela pustiti svoj pečat na programu, ki gre naprej. To je povsem naravno, ampak poleg tega moramo z vami v tem dialogu poskušati govoriti enoglasno, če želimo biti jasni. Opazili boste, da se je skupina liberalcev in demokratov pridružila skupni resoluciji, vendar pa se naslanjamo tudi na druge skupine, da bi poskusili doseči to, kar je pogosto naša naloga: ravnovesje v Parlamentu in nekakšno izenačenje.

Državljani Evrope so se znašli v zares neugodnih časih. Pred vsemi je negotova prihodnost zaradi svetovne finančne krize, ki zbuja skrbi zaradi dolgov, brezposelnosti, stroškov zdravstvenih storitev, pokojnin, in ki ustvarja ozračje, v katerem lahko pravičnost in enakost splavata po vodi, saj se prav vsi borijo, da bi obdržali svoje mesto.

Podnebne spremembe povzročajo posebne skrbi v zvezi s prilagajanjem naših življenjskih slogov in stroški goriva v zelo raznolikem svetu.

Ta čas svetovnih problemov bi seveda moral biti čas, ko se EU lahko izkaže, saj lahko sežemo v več držav, toda kot liberalci in demokrati moramo reči, prav, posezimo, vendar nikar ne posezimo predaleč. Nuditi bi morali okrilje, imeti bi morali nekaj nadzora, vendar bi morali omogočiti tudi posamezne izbire, da bi lahko posamezni državljani ponovno začutili, da imajo v teh negotovih časih nadzor v svojih rokah.

Pritrjujemo torej večjemu pregledu nad finančnimi trgi in akterji, pritrjujemo pa tudi možnosti širše izbire in večjega povračila za potrošnike. V Evropi si ne želimo novega primera družbe Equitable Life. Pritrjujemo večji mobilnosti delovne sile, pritrjujemo večji povezani socialni varnosti, pritrjujemo pa tudi pravičnosti in nediskriminaciji. Pritrjujemo večji izbiri v zdravstvu in mobilnosti bolnikov. Dajmo torej našim državljanom možnost, da sami izberejo, kako bodo živeli svoje življenje.

Če vas skrbi za prihodnost, vam med drugim lahko, da postanete bolj prepričani vanjo, pomaga prav občutek, da lahko v zvezi s tem kaj storite, da čutite, da imate nadzor, to pa bo tema, ki bo prisotna v izbirah, ki so jih liberalci in demokrati vnesli v to resolucijo. Pritrjujemo Evropi, vendar pritrjujemo tudi posameznim izbiram in opolnomočenju.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (*GA*) Gospod predsednik, največja skrb Komisije, Sveta in seveda tudi Parlamenta je takojšnje izboljšanje gospodarstva Evrope. Če se gospodarstvo ne izboljša, Evropa ne bo imela nikakršnega socialnega denarnega sklada za pomoč prikrajšanim. S tem izzivom se moramo nemudoma soočiti.

Glede na to, kaj se je zgodilo na finančnih trgih, dvomim, da lahko nadaljujemo tako, kot smo to počeli to leto. Trenutno igračkanje s pravili finančnih trgov se mora ustaviti. Javnost je zelo zaskrbljena zaradi tega, zato moramo ljudi pomiriti. Ukrepati moramo čim prej.

Vsi v Evropski uniji moramo vložiti več v raziskave in razvoj. Navdušen sem, da se bo v obdobju od leta 2007 do leta 2013 za ta področja porabilo 55 milijard EUR. Moramo biti na tekočem ter na teh področjih zagotoviti konkurenco, da bi ustvarili delovna mesta in svetu, v katerem živimo, zagotovili trdno gospodarsko podlago.

Andreas Mölzer (NI). - (*DE*) Gospod predsednik, trenutno smo soočeni z eksplozivno mešanico socialnega nazadovanja, kulturnih sporov, naraščajočih demokratičnih primanjkljajev, grožnje ozkih grl oskrbe, inflacije, uvoženih tveganj za varnost in špekulacij, ki jo lahko vsak hip raznese. Vse predolgo časa se nismo menili za zaskrbljujoč razvoj na trgu delovne sile in skrbi državljanov.

Skrajni čas je, da opredelimo prave prednostne naloge. Kar zadeva prehrambeno krizo, menim, da je renacionalizacija kmetijske politike bistvenega pomena za ohranitev samozadostnosti. Končno je treba rešiti probleme nezakonitega množičnega priseljevanja in za avtohtono prebivalstvo Evrope uvesti smiselno družinsko in rodnostno politiko. Državljane je treba zaščititi pred premestitvami podjetij, kar subvencionira EU, ustaviti pa je treba tudi zapravljanje denarja davkoplačevalcev in davčne goljufije. Ustaviti moramo razprodajo družinskega srebra EU, ki se žrtvuje za preveč vneto privatizacijo, in končno moramo sprejeti tudi dejstvo, da je projekt Lizbonske pogodbe propadel.

Če bo EU za to dovzetna, se lahko iz te krize izkopljemo. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bomo priča nezadržnemu zatonu Evropske unije.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (*ES*) Gospod predsednik, moja skupina želi samo poudariti, da se je s trenutnim proračunskim in finančnim okvirjem za obdobje od leta 2007 do leta 2013 zelo težko učinkovito odzvati na nove politične prednostne naloge. Tako ta Parlament kot moja skupina sta dejala, da je brez zadostne denarne podpore nemogoče sprejeti nove politične prednostne naloge.

Zdaj vidimo, da v okviru trenutnega finančnega programa ni več prostora za nove politične pobude, ki sta jih dala tako Svet kot Komisija, kot je pomoč v hrani ali pomoč za Gruzijo, zato moramo poiskati rešitve. Vendar pa ne smemo dopustiti, da bi sprejete rešitve ogrozile obstoječe načrte in razpoložljiva sredstva v okviru medinstitucionalnega sporazuma. Menim, da moramo biti pri tem izredno strogi.

Zagotoviti moramo popolno razpoložljivost potrebnih virov. Da bi zagotovili ustrezno financiranje naših prednostnih nalog, moramo uporabiti vse vidike medinstitucionalnega sporazuma v teku njegovih preostalih let, poleg tega pa moramo uporabiti tudi nekaj, na kar smo skorajda že pozabili, in sicer tekoči pregled proračuna, da bi ustrezno rešili tiste probleme, ki se bodo še pojavili, saj nastajajoči položaj povzroča nova politična izredna stanja.

Zato prosimo Komisijo, da si še bolj prizadeva za čimprejšnji napredek pri svojem predlaganem pregledu proračuna.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, dandanes je mogoče čutiti velik dvom državljanov v Evropsko unijo in za to obstaja tudi vzrok. Je posledica politik, ki so se izvajale v zadnjih letih, in načina, kako so se te prenašale državljanom.

Zato je izredno pomembno, da Evropska komisija in druge institucije EU oblikovanje politik v precej večji meri usmerijo v življenje državljanov ter v njih vzbudijo občutek in jim pokažejo, da Evropska unija za državljane dejansko nekaj počne.

Zaradi tega je tudi pomembno – na primer v naših analizah o tem, kaj potrebujemo –, da se močneje osredotočimo na to, kaj bi morali početi. Potrošniški indikator je na primer zelo pomemben instrument, ki ga je treba še razširiti, da bi lahko bolje upoštevali pomisleke in interese državljanov na tem področju.

Druga točka, ki je tudi pomembna v tem okviru, je boljše spremljanje vplivov zakonodaje EU. Zgolj ocenjevanje gospodarskih vplivov ne zadostuje. Tudi na socialnem področju potrebujemo jasne ocene vplivov, da bi lahko vedeli, kako zakonodaja, ki jo snujemo, vpliva na državljane, da bi lahko pokazali to, kar vemo, kar želimo in kar počnemo, in da to, kar počnemo, lahko v njihovo življenje prinese pozitivne rezultate.

Pomembno je tudi, da se državljanom v vsej EU dajo enake pravice. Zato vas želim pozvati k delu na nadaljnjem razvoju skupinskih tožb in skupnih zakonitih pravic. S tem bi državljanom poslali zelo pomembno sporočilo.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, zdi se, da se Komisija vede kot nepozoren učenec, ki se mu mudi pravočasno dokončati svojo domačo nalogo. Da, socialni paket obstaja, vendar ni dokončan in ga je mogoče razumeti samo kot en korak proti celovitem ukvarjanju Komisije z družbenimi problemi.

Predsednik Komisije se še ne zaveda obsega svarila državljanov Francije, Nizozemske in Irske, ki bi, žal, lahko prišlo tudi od drugod, če bi tam potekali referendumi. Ti rezultati so poziv k redu. Če si ljudje želijo več Evrope, potem je prav, da zgradimo boljšo družbo, ne pa da zgolj sprejemamo še bolj nejasne direktive.

Zakonodaja na notranjem trgu je nedvomno potrebna, vendar je daleč od tega, da bi bila najpomembnejša skrb. Program za leto 2009 bo, mimogrede, tako kot predhodni programi, zgrešil bistvo. Ljudje od Komisije ne pričakujejo, da se bo omejila samo na dopolnjevanje ali celo poenostavitev zakonodaje. Od Komisije pričakujejo, da bo dorasla nalogi, ki ji je bila podeljena s Pogodbama: da bo gonilna sila Unije, njen nabiralnik za predloge.

Zaradi tega ni dovolj, če njen predsednik tiho in lepo sedi za predsednikom Sveta. Pričakujemo, da se bo Komisija vedla kot ključni akter pri preučevanju, kakšno vrsto družbe moramo zgraditi. Toda kakšno vrsto družbe predvideva ta program? Program za leto 2009 ne vsebuje nikakršnih resnih pomanjkljivosti, vendar pa to ni program, ki ga potrebujejo naši sodržavljani.

Gospod predsednik, naloga novega kolegija bo, da prevzame svoje dolžnosti. Upam samo, da bo ta namenil več pozornosti glasu evropskih ljudi, kot je to storil sedanji.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, kolegi, gospe in gospodje, različnosti sporočil, ki jih plenum pošilja Komisiji, danes ni mogoče spregledati. Zato se bom, kolikor je mogoče, osredotočil na nekaj ključnih točk, in upam, da jih bodo moji kolegi poslanci potrdili.

Po mojem mnenju se lahko vsi strinjamo – kar ste prej omenili tudi vi, gospa podpredsednica –, da mora Evropska unija ohraniti svojo zavezo temeljnemu načelu socialnega tržnega gospodarstva ob sočasnem podpiranju interesov tako poslovnega sektorja kot interesov potrošnikov. Na posamezni ravni to predstavlja težko dejanje uravnoteženja, katerega rezultat bi se seveda lahko razlikoval glede na politično stališče posameznika. Vendar menim – in tukaj bi rad nadaljeval pri besedah gospoda Nassauerja –, da mora v prihajajočih mesecih Komisija razviti boljši občutek za to, kar se zahteva v smislu subsidiarnosti.

Če si ogledamo vrsto vaših predlogov o nakupu okolju prijaznih vozil ali če si ogledamo, kaj nameravate v delovnem programu predlagati v zvezi z okolju prijaznim naročanjem, vidimo, da očitno menite, da župani naših mest kot običajni smrtniki niso sposobni sami sprejemati okolju prijaznih odločitev, zato čutite potrebo, da s svojega položaja v središču Evrope predpišete, kaj bi morali početi. Po našem mnenju je to napačen pristop. Želimo si, da bi posamezniki sami spoznali, da je okolju prijazno naročanje v njihovem interesu. Zaradi tega potrebujemo v teh sektorjih več subsidiarnosti, več dobre prakse in manj usmerjanja.

Gospa podpredsednica, dovolite mi, da Komisijo spodbudim tudi k sprejetju pogumnejšega pristopa v svojih pogajanjih z državami članicami v prihodnosti, na primer kar zadeva vprašanje, kako bi bilo treba uskladiti zakonodajo o varstvu potrošnikov v Evropski uniji, da bi bila ta v skladu z interesi podjetij in interesi potrošnikov. Nadaljevanje tega usklajevanja bo imelo smisel samo, če bomo resnično uskladili celotno področje zakonodaje o varstvu potrošnikov in če državam članicam ne bomo dali še več priložnosti za brkljanje na obrobju tega usklajenega pravnega reda. V nasprotnem primeru bo ta naloga nesmiselna.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, leto 2009 je leto, v katerem ne bomo samo šli na volišča, ampak bomo morali ponuditi tudi nekatere odgovore na specifična vprašanja, ki nam jih bodo zastavili naši volivci. Eno izmed teh vprašanj bo zadevalo področje svobode, varnosti in pravice: zakaj ga nameravamo ustvariti, kako ga nameravamo ustvariti in kdaj ga nameravamo ustvariti. Odgovor moramo ponuditi v obliki ambicioznega programa zakonodajnih politik, ki ga Komisija, gospa komisarka, še ni predstavila.

Pričakujemo trdne zakonodajne predloge, ki bodo upoštevali politiko priseljevanja, zlasti predloge o politikah glede sprejema priseljencev in azilnih politikah, da bi se ta temeljna pravica zaščitila po vsej Evropski uniji in da bi se izognili razlikovanju med politikami o zakonitem in nezakonitem priseljevanju, ki se nam zdi v celoti neprimerno. Menimo, da potrebujemo skupen politični okvir in zakonodajno okolje: poleg zadrževalnih ukrepov potrebujemo tudi integracijske ukrepe in zakonite kanale priseljevanja.

Pričakujemo trdne predloge o pravosodnem sodelovanju v kazenskih in policijskih zadevah, ki naj temelji na vzajemnem priznavanju postopkovnih jamstev. Vzajemno priznavanje še pogrešamo, brez takšnih predlogov pa bo boj proti organiziranemu kriminalu in terorizmu verjetno ostal samo pri besedah.

Na koncu pričakujemo tudi drznejši pristop do zaščite in varstva temeljnih pravic, ki ostajajo primarni cilj sodnih ukrepov. Nova Agencija za temeljne pravice bi morala postati glavni instrument te naloge po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe.

Gospa komisarka, pričakujemo, da bomo dokaze o tej nameri našli v programu, ki nam ga bo v naslednjih nekaj dneh razkrila Komisija.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, gospa komisarka je dejala, da si tudi sama želi bolj vidno Evropo, ki bi državljanom nekaj pomenila.

Največja proračunska postavka danes, ki znaša 36 % proračuna Unije, se nanaša na kohezijsko politiko. Če obstaja eno samo področje, v katerem naši sodržavljani lahko vidijo praktične in oprijemljive učinke dosežkov in odločnosti Evrope, potem je to Kohezijski sklad.

Kot je bilo že rečeno, bo leto 2009 zelo pomembno leto, saj bomo priča oblikovanju novoizvoljenega Parlamenta in Komisije. To pomeni, da bo to leto "prazno" leto, na nekaterih področjih celo dopustniško leto. Vendar pa si pri kohezijski politiki dopusta ne moremo privoščiti. Programov, ki so v pripravi, ne moremo ustaviti, predvsem pa ne moremo ustaviti njihove učinkovitosti. Vsi tukaj prisotni se boste zagotovo lahko spomnili izboljšav, ki jih je kohezijska politika vnesla v vsakodnevno življenje ljudi na Portugalskem, v Španiji, na Irskem in v vseh državah Evrope.

Komisija mora zato poiskati način, da nam predstavi podroben delovni program za leto 2009, kar zadeva kohezijo, ki je, ponavljam, največja proračunska postavka Evropske unije in tudi najbolj oprijemljiv prikaz naših dosežkov državljanom, tako da leto 2009 ne bo "prazno" leto, temveč leto napredka v okviru programskega obdobja 2007-2013.

Vnaprej se zahvaljujem komisarki in njenim kolegom za njihove predloge o tej zadevi.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (*FR*) Gospod predsednik, gospa podpredsednica Komisije, leti 2008-2009 predstavljata prehodno obdobje, saj preživljamo brezprimerno gospodarsko krizo. To je tudi evropsko volilno leto, kar žal pomeni, da obstaja nevarnost, da bo tudi zapravljeno.

Zato moramo storiti vse, kar je v naši moči, da ohranimo konkurenčnost naših podjetij in prepričamo naše sodržavljane, da je Evropa pravi odgovor. Na žalost je program napolnjen – prenapolnjen – in je prišel prepozno, v preteklih letih pa v zvezi s tem ni bilo premalo svaril.

Gospa Wallström je v zvezi s podnebnimi spremembami dejala, da bi morali biti pobudniki pametne rasti. O tem se vsi strinjamo, toda za to si moramo prizadevati vsi ali pa nihče. Evropa tega ne more storiti sama. Ni ji treba pljuvati v lastno skledo. Posledice odločitev, ki jih sprejemamo, bodo imele velik vpliv, tako v

socialnem kot gospodarskem smislu. O svetovnem sporazumu o boju proti podnebnim spremembam ne moremo govoriti, če vanj niso vključene Kitajska, Združene države, Brazilija in Indija. Sporazum pred podpisa Kitajske ni sporazum.

V zvezi z zdravstvom smo slišali, da obstaja farmacevtski paket. Končno! Za ta paket prosimo že leta. Prišel je ravno v trenutku, ko se začenjamo pripravljati na volitve. Vendar pa še vedno predstavlja vir velikega nezadovoljstva. Kako naj upravičimo našo počasnost pri obravnavanju problema ponarejanja zdravil, ko to predstavlja resnično grožnjo zdravju in resen zločin? Že zdavnaj bi lahko začeli delati na sledljivosti zdravil in prepovedi prepakiranja.

Na koncu moramo obvezno utrditi našo politiko o varstvu potrošnikov, zlasti v luči vseh kriz in prehrambenih škandalov, ki jih doživlja svet.

Zato vas prosim, gospa Wallström, da zagotovite, da leto 2009 ne bo zapravljeno!

PREDSEDSTVO: GOSPOD BIELAN

Podpredsednik

Libor Rouček (PSE). - (CS) Gospe in gospodje, Evropa se je v zadnjih časih privadila na razmeroma močno gospodarsko rast in gospodarski napredek. Bojim se, da se to obdobje zdaj bliža koncu, vsaj začasno. Glavne prednostne naloge Komisije, Parlamenta in tudi Sveta v naslednjem letu bi zato morale biti usmerjene v obnovo gospodarske rasti in okrepitev socialne kohezije. Izboljšati je treba sistem za ureditev finančnih trgov v Evropi; pomembno je, da si prizadevamo za učinkovitejšo gospodarsko in davčno usklajevanje, ki vključuje tudi usklajevanje sistema neposrednih davkov in jasnih ukrepov proti davčnim goljufijam. Nujno je treba oblikovati celovit predlog za zunanjo politiko na področju energetike ter ponuditi aktivno podporo za gradnjo energetske infrastrukture. V času gospodarske negotovosti je pomembno tudi to, da Komisija ponovno potrdi svojo zavezo, da bo socialne pravice podpirala močneje kot kdaj koli prej, vsi pa dobro veste, da bi glavna prednostna naloga v naslednjem letu morala vključevati tudi zaključek ratifikacije Lizbonske pogodbe in seveda njeno izvajanje.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (*NL*) Gospa komisarka Wallström je pravkar govorila o seganju k državljanom. Kohezijska politika z več tisoč majhnimi in občinskimi programi je najvidnejša oblika ukrepov Evropske skupnosti. S temi programi bomo aktivno segali k našim državljanom v prihodnosti. Ne mislim samo na regionalni in občinski dan odprtih vrat tukaj, v Bruslju, ki bo potekal čez nekaj tednov, temveč tudi na številne različne dejavnosti v državah članicah. *Do tu je vse prav*.

Vendar so potrebne tudi spremembe, zato bom omenil dve. Prvič, Parlament si močno želi večjo prožnost Solidarnostnega sklada Evropske unije. Državljani zahtevajo hitro ukrepanje ob naravnih katastrofah in poplavah. O tem imamo svoje stališče, Evropski svet pa že nekaj let ovira to razpravo. Dajmo za vsak primer poskrbeti, da se bo razprava o tem pričela.

Drugič, Zelena knjiga o teritorialni koheziji, ki jo pričakujemo v oktobru, mora dati podlago za kohezijsko politiko po letu 2013: ne renacionalizacija, temveč dolgoročno prizadevanje na evropski ravni, enotna celovita evropska politika. Priča smo koncentraciji velikega števila regij v Evropi; to je posledica globalizacije in je potrebno. Vendar pa moramo hkrati premisliti tudi o tem, kako bi omogočili uravnotežen razvoj v Evropi na vseh področjih z njihovimi lastnimi značilnostmi v širokem spektru kmetijskega razvoja, RR, ekologije in tako dalje.

Notranji trg je prinesel mnogo koristi in je skoraj zaključen, kohezijska politika pa zdaj vstopa v novo fazo. Zelena knjiga bo za to zagotovila temelj, v novi fazi pa morajo nato slediti zakonodajni ukrepi.

Katerina Batzeli (PSE). – *(EL)* Gospod predsednik, dovolite mi, da se na začetku zahvalim komisarki Wallström. Njena udeležba nam je prav zares omogočila, da najdemo skupno stališče o komunikacijski politiki in seznamu prednostnih nalog Evropske komisije in Evropskega parlamenta v okviru medinstitucionalnega sporazuma, ki smo ga prečistili in ga bomo predstavili.

Gospa komisarka, prav ste povedali: vsi vemo, da mora biti vprašanje prvega stebra, ki zadeva socialno politiko, prednostna naloga komunikacijske politike in prav res v središču EU, ki ne izraža zgolj spoštovanja do svojih državljanov, ampak želi uveljaviti svoje lastne načrte, strukture in red v tem mednarodnem kontekstu globalizacijske krize.

Torej se na tej točki vsi strinjamo. Vendar pa mi dovolite, da poudarim, da v vašem predlogu manjkajo nekatera posamezna priporočila, ki so osredotočena na posebne trge ali ki obravnavajo pomembna vprašanja, kot je varstvo pravic intelektualne lastnine. Komisija mora zdaj priti do dokončne rešitve, saj se v svojem nedavnem sporočilu izmika dajanju posebnih priporočil in se rajši omejuje na "tehnokratska" kot na bistvena vprašanja.

Kar zadeva izobraževalno politiko in politiko priseljevanja, menim, da obstaja nekaj vprašanj, ki bi jih morali v vašem besedilu poudariti.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, želel bi vsaj nekoliko zmanjšati pohvalo, ki ste jo prejeli od Parlamenta, vsaj kar zadeva vprašanje pravic potnikov.

Komisijo pozivamo, da predloži celovit paket predlogov o pravicah potnikov v celotnem prevoznem sektorju. Razveseljivo je, da v sektorju zračnega prevoza že imamo pravice potnikov, čeprav slednje zahtevajo nujen pregled, saj številni letalski prevozniki ustrezne ureditve ne izvajajo tako, kot bi si mi želeli. Letos smo se dogovorili tudi o paketu pravic potnikov za uporabnike železniškega prevoza, ki se bo začel izvajati naslednje leto.

Vendar pa, gospa komisarka, je bilo napovedano, da bodo uvedene pravice potnikov v medkrajevnem avtobusnem prevozu, začela pa se je tudi razprava o pravicah potnikov na trajektih. Nismo opazili, da bi bil kateri koli izmed teh predlaganih ukrepov vključen v delovni program. Te predloge potrebujemo, ker želimo uveljaviti pravice potnikov v celotnem sektorju prevoza, saj se strinjamo s Komisijo: če želimo dati državljane na prvo mesto, to lahko najbolje storimo tako, da uvedemo pravice potnikov, ki veljajo za celoten prevozni sektor.

Drugo, kar bi želel na kratko omeniti, je naslednje: upamo, da bo Komisija izvajala načrtovane sisteme za vodenje prometa, ko je bilo predvideno. To zlasti zadeva sistem SESAR za **enotno evropsko nebo** in ERTMS, ki je enotni evropski sistem za vodenje železniškega prometa. S tema sistemoma, gospa podpredsednica, ne bom samo poskrbeli za varnejši in cenejši promet, temveč bomo tudi zaščitili okolje. Zato imate našo polno podporo za hitro izvedbo teh sistemov.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, gospe in gospodje, na področju proračunskega nadzora ni nobenih novih vprašanj. Proračunski nadzor je v teku in veseli bi bili, če bi videli, da je bil pri vprašanjih, ki so že na tem dnevnem redu, dosežen tudi nekakšen napredek.

Rada bi poudarila pet stvari. Prvič, želeli bi nujno prositi za nekaj podpore Romuniji in Bolgariji pri vzpostavitvi pravne države, pravosodnega sistema in finančnega nadzora. To vprašanje je za nas zelo pomembno, ker čez dve leti ne želimo biti na isti točki.

Druga zadeva je izjava o zanesljivosti, ki se jo poda o proračunu kot celoti po postopnem nadzornem postopku, v katerega so vključena nacionalna računska sodišča. Dobro bi bilo, če bi v zadnjem polletnem obdobju, ki ga še ima Komisija, na tem področju dosegli nekoliko večji napredek ali se vsaj dogovorili o skupni prihodnji poti. Kot tisti, ki nadziramo proračun, imamo dokaj skromna pričakovanja.

Tretja zadeva je poenostavitev. Nižjim ravnem upravnih organov v državah članicah bi morali ponuditi več pomoči pri izvajanju prava EU. Očitno je, da so ti organi povsem zasuti s številnimi področji prava EU, zaradi česar so njihove stopnje napak tako visoke.

Četrtič, tuja pomoč: tukaj bi želela omeniti zlasti Kosovo in vprašanje sodelovanja z Združenimi narodi. Odbor za proračunski nadzor je bil na Kosovem in na tej točki bi želela napovedati, da bo Kosovo predstavljalo velik problem, ko bo prišlo do izvrševanja proračuna. Po mojem mnenju še zdaleč ne posegamo po vseh priložnostih, s katerimi Evropska unija razpolaga, zato smo v precejšnjem zaostanku.

Moja peta točka je izboljšanje sodelovanja med državami članicami v boju proti goljufijam. To je domača naloga zlasti za gospe in gospode iz Sveta. Parlament bo novembra glasoval o ureditvi, ki bo zagotovila pravno podlago za boj proti goljufijam, in premisliti bomo morali, kako bomo to peljali naprej, če želimo na tem področju doseči boljše rezultate. Če nič drugega, je to nekaj, o čemer smo se do sedaj vedno strinjali.

Genowefa Grabowska (PSE). - (*PL*) Gospod predsednik, v Parlamentu je bilo izrečenih že veliko besed o strategiji Komisije. Glavni cilj te strategije je približati Unijo državljanom. To ponavljamo vsako leto. Vendar pa kljub odločnim prizadevanjem komisarke, ki jih nedvomno spoštujem, in kljub ukrepom, za katere sem hvaležna, nismo dosegli še ničesar. Unija ni državljanom nič bližje. Še vedno verjamem, da se vzrok za takšno stanje stvari skriva v politiki informiranja. Preučila sem točko, ki zadeva informacije o Evropi. Ukrep, ki ga

je predstavila Komisija, vsebuje eno pomembno navedbo, in sicer pričetek temeljne kampanje, ki zadeva socialno razsežnost Listine o temeljnih pravicah. To je dobro. Vse ostalo pa se nanaša bolj na informacije o prizadevanjih in namerah Evropske unije kot na dejanske ukrepe. Državljani pričakujejo, da bodo obveščeni o rezultatih in ne o tem, kaj Unija načrtuje ali namerava storiti. Povprečen človek želi vedeti, kaj je Unija dosegla in kako bo to vplivalo nanj.

Na koncu bi želela Komisijo vprašati, zakaj je pri Lizbonski pogodbi kampanja gospoda Ganleyja na Irskem dosegla boljše rezultate kot kampanja irske vlade in Evropske unije. So bile na delu nekakšne skrivnostne sile ali pa imajo z rezultatom opraviti sredstva gospoda Ganleyja? Mogoče bi morala Komisija o tem premisliti.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Leta 2009 bo morala Evropska unija okrepiti ne samo notranjo razsežnost evropskega projekta, temveč tudi njegov zunanji vpliv prek zunanje politike, ki se mora dosledno in učinkovito odzivati na trenutne izzive globalnega programa.

Da bi to storili, bomo morali po krizi na Kavkazu urediti naše odnose z Rusijo. Nekako bomo morali urediti sosedsko politiko, najprej znotraj naše celine, s stabilizacijskimi in pridružitvenimi sporazumi ter politiko širitve, nato pa tudi zunaj naše celine, z Unijo za Sredozemlje.

Menim, da je prav tako pomembno, da ohranimo našo prisotnost pri sporih v Srednji Aziji, Iraku, Iranu, Afganistanu in zdaj tudi Pakistanu, okrepimo našo prisotnost pri sporih na Srednjem vzhodu ter ohranimo naše odnose z nastajajočo oblastjo na Kitajskem in v Indiji. Zlasti moramo oblikovati pridružitveni sporazum z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami.

Menim, da moramo veliko pozornosti nameniti rezultatu volitev v ZDA in nenazadnje dati prednost tudi sklenitvi pridružitvenih sporazumov z Mercosurjem, Andsko skupnostjo in Srednjo Ameriko.

Gospod predsednik, gospa podpredsednica, to je ogromna naloga, ki jo bo po mojem mnenju veliko lažje opraviti, če bi lahko uporabili instrumente, ki nam jih na področju zunanje politike nudi Lizbonska pogodba.

Za konec vam moram, gospa podpredsednica, povedati, kar sicer že veste, to pa je, da lahko računate na podporo tega Parlamenta.

Szabolcs Fazakas (PSE). - (*HU*) Hvala za besedo, gospod predsednik. Nepopustljiva finančna kriza, ki se je pred enim letom pričela v Ameriki, v nasprotju s pričakovanji s čedalje močnejšimi udarci vedno znova udari ves svet in z njim tudi finančne trge ter gospodarstva Evrope.

Centralna banka mora na finančne trge prečrpati ogromne vsote denarja, da bi zagotovila njihovo preživetje. Če želi Komisija odpraviti vplive finančne krize na gospodarstvo in družbo, mora doseči napredek na dveh področjih.

Najprej je treba čim prej vzpostaviti skupen evropski finančni nadzorni organ, ki mora biti zadolžen za preprečevanje podobnih špekulativnih nevarnosti, s čimer bo Evropi omogočil, da bo postopoma prevzela vlogo ameriškega zlomljenega finančnega in kapitalskega trga. Drugič, evropski finančni sektor mora prisiliti, da se osredotoči na financiranje do sedaj zapostavljenih realnih gospodarstev in ne na špekulativne transakcije. Za ta namen mora Evropska centralna banka poleg strogega nadzorovanja inflacije med prednostne naloge uvrstiti tudi gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest. Hvala lepa.

Gunnar Hökmark (PPE-DE).- Gospod predsednik, leto 2009 bo milo rečeno ključnega pomena za doseganje ciljev lizbonskega procesa. Danes bi rad spregovoril o štirih zadevah. Prva je potreba po doseganju pravega napredka pri procesu boljše ureditve, kjer se vsi strinjamo, da bi morali do leta 2012 upravna bremena zmanjšati za 25 %, in menim, da bi bilo ustrezno, če bi Komisija tukaj v Parlamentu vsako leto zapored pokazala, da pri ustvarjanju boljše ureditve dejansko napreduje.

Druga stvar so raziskave in inovacije. Pregled proračuna se približuje koncu in ključno ter strateško pomembno je, da zdaj zagotovimo napredek in Evropo postavimo v vodilni položaj na področju raziskav in inovacij s prispevanjem ustreznih finančnih sredstev.

Tretja stvar je mobilnost delavcev. To je eden izmed bolj dinamičnih vidikov Evropske unije, kjer smo bili priča izredno velikim dosežkom, ki ne prinašajo koristi samo gospodarstvu Evrope, temveč tudi posameznikom po vsej Evropi. Ni pomembno samo, da tega ne otežujemo – da zagovarjamo priložnosti –, temveč da to tudi olajšamo s pogovori o izobraževanju in njegovem reformiranju v okviru bolonjskega procesa, ki si prizadeva, da bi mobilnost postala nekaj resničnega za še več ljudi.

Leto 2009 bo pomembno leto za ukrepanje na področju energetske politike, kjer trenutno napredujemo pri številnih zakonodajnih točkah. Imamo zakonodajo o energetskih trgih (ki jo je treba še dokončati), o obnovljivih virih energije, o skupnih prizadevanjih in trgovanju z emisijami. Prišel pa je tudi čas, da zagotovimo, da lahko ta proces končamo in ga začnemo zares izvajati, da bi imeli kot najboljša ekonomija znanja na svetu dobro podlago ne samo za leto 2010, ampak tudi za naprej.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (*PL*) Gospod predsednik, gospa komisarka, leto 2009 je volilno leto. To seveda ne pomeni, da bi se morala Parlament in Komisija osredotočiti na volilni program in izključiti vse ostalo. V takšnih programih se ponavadi obljublja veliko stvari. Skupnim ukrepom, ki se bodo izvajali do sredine leta 2009 in v drugi polovici leta 2009, pripisujemo velik pomen. Tudi državljani pričakujejo jasne in celovite informacije.

Rad bi omenil enega izmed teh elementov, in sicer temeljno spremembo, ki jo bo Evropska komisija predlagala oktobra. Sprememba vključuje spremembo kohezijske politike z uvedbo prostorskega elementa, tj. teritorialne kohezije. Komisija omenja oktober, vendar v programu za leto 2009 ne najdemo nobenih tovrstnih omemb. Vemo pa, da bo to vprašanje zbudilo veliko interesa in tudi polemik. V tej zvezi bi želel poudariti, da je leto 2009 še posebej pomembno, kar zadeva kohezijsko politiko, predvsem pa teritorialno kohezijo in celostno ukrepanje. Verjamem, da nam bodo dodatne informacije posredovane.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Seveda je zadovoljstvo, da razpravljamo o programu, ki bi moral biti nadaljevanje programov iz predhodnih let. Prvi steber nam predstavlja boj proti svetovni finančni krizi. To me spominja na gašenje požarov. Kriza traja že eno leto in tega do sedaj nismo opazili; sprejeti niso bili nobeni ukrepi.

Želela bi usmeriti vašo pozornost na energetsko politiko. Pred tremi leti smo se odločili za skupno energetsko politiko. To je dolgotrajen, zapleten proces, ki zahteva veliko trdega dela. Bistveno je, da so naša dejanja dosledna. V vsem tem času pa nisem opazila, da bi bili omenjeni kakršni koli ukrepi v zvezi z energetskimi vprašanji. Pravni akti, ki smo jih sprejeli, ne bodo sami od sebe oblikovali energetske politike – skupne energetske politike –, prav tako pa je tudi ne bodo izvajali.

Ni povezovanj, ni iskanja alternativnih energetskih virov, problemi Arktike oziroma potencialnih virov na Arktiki pa se ne rešujejo. Pravzaprav ni nikakršnega dolgoročnega energetskega načrta in rezultat bi lahko bil podoben položaju, ki ga je ustvarila finančna kriza. Ko se bo zgodilo nekaj, kar bo imelo zvezo z energetskim položajem, pa bomo presenečeni in takrat bomo končno ukrepali. Predlagam, da mogoče rajši nadaljujemo z delom, ki smo ga začeli.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). - (RO) Želela bi poudariti dve prednostni nalogi, ki bi ju morala Evropska komisija upoštevati naslednje leto in ki zadevata socialno politiko in politiko zaposlovanja.

Evropska komisija bi morala predvsem spodbujati zaposlovanje mladih ljudi. Nedavna evropska študija je pokazala, da na trg delovne sile stopa čedalje manj mladih ljudi, ker jih pri tem odvračajo ovire, kot so pomanjkanje delovnih mest z njihovega izbranega študijskega področja, pomanjkanje izkušenj in pomanjkanje strokovne usposobljenosti. Zelo pomembno je, da se vsem mladim ljudem omogoči dostop do najboljše izobrazbe in da pridobijo kvalifikacije, ki se zahtevajo na trgu delovne sile. Zato verjamem, da bi bilo treba izobraževalni sistem tesno povezati s trgom delovne sile in da bi moral prehod od teorije k praksi potekati gladko, prek različnih programov poklicnega usposabljanja ali pripravništev v EU.

Drugič, Evropska unija bi morala podpirati, usklajevati in izpopolniti ukrepe, ki jih države članice sprejemajo na športnem področju, in sicer s spodbujanjem tekmovalnosti in včlanjevanjem otrok in mladih v športne klube, kakor tudi z nepristransko in odkrito držo pri tekmovanjih. Tudi šport potrebuje finančno pomoč, zato podpiram oblikovanje nove proračunske postavke, namenjene evropskim športnim programom.

James Nicholson (PPE-DE). - Gospod predsednik, želel bi izraziti nekaj pripomb v zvezi s tem in zahvaljujem se za priložnost, da lahko to storim. Želel bi govoriti o položaju v zvezi s Solidarnostnim skladom. Sam podpiram ta sklad, saj menim, da lahko Evropo in Bruselj približa ljudem.

Evropa ima zdaj 27 držav članic, zato sploh ni pomembno, ali gre za poplave v moji regiji na Severnem Irskem ali pa za gozdne požare v Grčiji, Španiji ali na Portugalskem. V nekaterih strahotnih primerih, s katerimi se soočamo, so ljudje bili skoraj izbrisani. Zato ne govorimo o tem, da bi jim dali veliko denarja, temveč jim dajemo upanje, da lahko začnejo znova. Nedvomno bi vas želel pozvati k ohranitvi in podpori tega Solidarnostnega sklada in, prosim, nikar ga preveč ne zapletajte. Naj bo preprost, da ga bodo lahko

uporabili bodisi nacionalni bodisi regionalni organi, ki se bodo vrnili domov in ljudem povedali, da ta sklad prihaja iz Evrope in da jim Evropa nudi podporo.

Zato poskrbimo, da bo Solidarnostni sklad preprost, ohranimo ga preprostega, nikar pa ga ne ukinimo.

Margot Wallström, podpredsednica Komisije. – Gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, zahvaljujem se vam za to razpravo. Menim, da zelo dobro odraža celoten spekter vprašanj, s katerimi se ukvarja Evropska unija, od športa – proračunske postavke za šport – do tega, kako označujemo zdravila, kaj počnemo na Kavkazu ali kako poskušamo pomagati na Srednjem vzhodu. Vse to počnemo istočasno. Razprava predstavlja tudi največji izziv z vidika komunikacije.

Danes smo tukaj slišali nekaj zelo podrobnih predlogov. Želela bi vam zagotoviti, da je vloga Komisije ta, da poskrbi za ravnovesje vseh teh interesov, saj ne more zastopati samo enega interesa ali samo ene interesne skupine ali samo enega vprašanja. Pokriti moramo celoten spekter političnih izzivov. Včasih lahko vprašanja izbiramo sami, druga so izbrana za nas, in čeprav nekateri pravijo, da so opozorili na finančno krizo, mislim, da ni nihče natančno vedel, kdaj se bo zgodila ali kakšne bodo njene skupne posledice. Zato moramo zdaj obravnavati tudi to. Moramo se odzvati.

To seveda počnemo kot varuhi Pogodb, kar pa včasih tudi omeji naše zmožnosti ali naše zmogljivosti za ukrepanje. Ne moremo kar nenadoma oblikovati novih pristojnosti ali stopiti na nova področja, za katera so včasih pristojne dejansko države članice; pri naših predlogih smo lahko tudi omejeni ali pa moramo sodelovati z drugimi institucijami. To je tisto, kar oblikuje okvir za vse, kar počnemo.

Ko smo se nazadnje srečali na majhnem seminarju – in to je sporočilo, ki ga prav tako želim posredovati Parlamentu –, smo predvsem rekli, da bomo pri sporočilu ostali. Naših skupnih ciljev blaginjo, solidarnost in varnost ne bomo spremenili. Ti bodo še vedno usmerjali vsa naša dejanja, blaginja pa pomeni obrambo rasti in delovnih mest v Evropi. Nihče ne bi smel dvomiti v našo odločenost, da se še naprej borimo za rast in delovna mesta v Evropi. Ta boj so še bolj okrepili zadnji dogodki in prihod finančne krize. Toliko bolj pomembno je, da imamo zelo močno politiko in da pazimo, kaj počnemo zdaj. Mislim, da se vsi zavedajo dejstva, da je to ena izmed naših glavnih prednostnih nalog, da je to bila že od samega začetka in da bo predstavljala eno izmed naših najpomembnejših prednostnih nalog tudi v prihodnosti.

Na področju solidarnosti gre za energijo in podnebne spremembe in za to, kako uporabljamo Solidarnostni sklad, saj današnja obramba pomeni tudi obrambo pred naravnimi nesrečami ali grožnjami, ki jih pred 10 ali 20 leti ni bilo. Danes moramo ustrezno sodelovati in se braniti tudi pred tem.

Ozračje, ki ga na področju energetike in podnebnih sprememb ustvarja napovedovanje črne prihodnosti, mi ni všeč. In veste kaj: mislim, da imamo v Evropi velikansko priložnost. Mislim, da imamo znanje in izkušnje, da imamo tehnologijo, da imamo vire, da imamo ljudi, da imamo upanje za prihodnost in, četudi ima vse to tudi svojo ceno, mislim, da to lahko storimo in da bo to dejansko prineslo nekaj pozitivnega za Evropo. S tem se bo izboljšala kakovost življenja in mislim, da bomo dobili tudi nove priložnosti za ustvarjanje delovnih mest v Evropi.

Mislim, da moramo situacijo obrniti in da ne smemo v tem videti samo stroškov, bremena, napora, temveč dejansko nekaj, kar je del prihodnosti. To je rešitev za prihodnost in prav Evropa je tista, ki lahko prevzame pobudo, ki lahko ustvari inovacije, delovna mesta in ustvarjalnost v Evropi. S tem se bo izboljšala kakovost življenja, kar bomo zlasti dosegli, ko bomo končno enkrat v to vključili tudi prihodnost in ko bomo v to vključili tudi ves preostali svet.

Še naprej bomo tudi ustvarjali rezultate. Za to Komisijo so najpomembnejši konkretni rezultati. Ne želimo biti prehodna Komisija. Parlamentu in Svetu nameravamo ponujati predloge vse do konca.

Zahvaljujem se vam za vse vaše konkretne predloge in želela bi samo odgovoriti na nekatere, saj na primer menim, da je celotno vprašanje varstva potrošnikov zelo pomembno, imamo pa tudi zelo velikopotezen projekt. Predstavili bomo predlog za izvedbo celovitega pregleda obstoječe zakonodaje o varstvu potrošnikov, da bo enostavnejša in bolj dostopna za vse. Upam, da bo Parlament lahko obravnaval ta pomembni predlog še pred volitvami. Pred koncem tega leta bomo predstavili tudi predlog za razširitev možnosti za ukrepe na področju Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, ki je še en pomemben sklad. Želimo si, da bi to lahko uporabili tudi na področju globalizacije in da bi se lahko spopadli z njenimi učinki.

Ker je tudi Jan Andersson omenil celotno socialno vprašanje – in naj ponovim, vloga Komisije je, da zagotovi ravnovesje med vsemi vprašanji, pri katerih igra socialni program pomembno vlogo –, upam, da bo tudi forum, ki ga bo Komisija organizirala novembra, lahko odprl vprašanja o delovanju Direktive o napotitvi

delavcev in da nam bo pomagal pri odločanju o naši nadaljnji poti. Tudi sami se ne bomo izognili razpravi o teh vprašanjih. Zdaj vemo, kako pomembna so in kako so vplivala tudi na irski referendum.

V zvezi s tem, gospa Grabowska, poznate tudi rek, ki pravi: "Preden pride resnica, laž že ves svet požre." Ne vem točno, ali je to angleški rek, vendar veste, kaj mislim. Mislim, da je to en del. Če imate dobro finančno podporo, če lahko tudi izkoriščate in vzbujate strah, potem je to največkrat učinkovitejše od na primer tega, da bi morali pojasnjevati besedilo pogodbe, ki ni vedno tako jasno ali ki pomaga stvari poenostaviti. Vendar pa ste obenem v tej razpravi dali tudi nekaj najboljših primerov, zakaj potrebujemo novo pogodbo, zakaj bi nam to pomagalo, da v svetu delujemo in govorimo enoglasno in da smo tudi bolj učinkoviti pri sprejemanju odločitev, in zakaj bi to pomagalo našim državljanom.

Še naprej izpolnjujemo pričakovanja na primer z včerajšnjim predlogom o telekomunikacijskem paketu, ki bo zagotovil nižje cene vsem, ki uporabljamo mobilne telefone, in poskrbel za nižje stroške gostovanja.

Na koncu bi v zvezi s pregledom proračuna želela povedati, da nam posvetovalni postopek o začetni študiji lahko od konca novembra pomaga pri predlogu novega načina sestave proračuna. Mislim, da bo to priložnost, da odpremo vprašanje o tem, kaj Evropa je in kako bi morala delovati v prihodnjih letih. S tem sem želela pojasniti samo nekaj bolj izčrpnih zadev, o katerih ste govorili.

O vsem tem bom poročala Komisiji in vse skupaj bomo vključili v naše razprave o delovnem programu. Upoštevala sem celoten niz vprašanj, ki so bila tukaj omenjena, in čez nekaj tednov se bomo vrnili z novim predlogom, ki ga bomo predstavili pred polnim kolegijem. Želela pa bi tudi poudariti, kako pomembno je, da imamo okvirni sporazum, ki ga tudi spoštujemo, in da se lahko dogovorimo o načinu smotrnega, učinkovitega in demokratičnega sodelovanja.

Predsednik. – Na podlagi člena 103(2) Poslovnika sem prejel šest predlogov za resolucijo⁽¹⁾

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v sredo.

Pisne izjave (člen 142)

Tunne Kelam (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Leto 2009 je ključno leto, saj bodo v njem potekale evropske volitve, prenovila se bo Komisija in upamo, da bo ratificirana tudi Lizbonska pogodba.

Glavna politična prednostna naloga v prvi polovici leta 2009 bo še naprej postopek ratifikacije Lizbonske pogodbe. Enotnost in boljši mehanizmi delovanja so ključnega pomena za ohranitev trdne vloge na svetovnem prizorišču.

Bolj kot kdaj koli prej potrebujemo več usklajenosti v naši energetski politiki za namen krepitve energetske neodvisnosti. Solidarnost med državami članicami in iskanje alternativnih virov energije morata postati prednostni nalogi EU.

Doseganje ciljev Lizbonske pogodbe je treba ponovno spodbuditi. Ključni vidiki, ki jih ne smemo pozabiti, so inovacije, podjetništvo in spodbujanje na znanosti temelječega gospodarstva. Dokončanje enotnega trga je treba pripeljati h koncu. Zagotoviti je treba učinkovitejša orodja za MSP, da bi še bolj podprli njihovo vlogo na področju ustvarjanja delovnih mest.

Oblikovati je treba nov pristop pri približevanju EU državljanom. Ta pristop mora biti dvosmeren. Politiki namreč nismo samo vodje, temveč smo predvsem v službi naših državljanov in njihovi pozorni poslušalci.

Magda Kósáné Kovács (PSE), *v pisni obliki.* – (*HU*) Komisija ni opravila najpomembnejše izmed nalog, ki jih je opredelila leta 2004, in sicer zaustavitve ali bistvenega zmanjšanja nezanimanja za idejo Evrope ali nezaupanja vanjo.

Program za naslednje leto prav tako ne vsebuje pojmovanja današnje Evrope kot drugačne od tiste iz preteklosti. Gospodarski potencial EU-27 je veliko večji od gospodarskega potenciala EU-15 in v svetovnem gospodarstvu zaseda veliko resnejši položaj. Drugačni so tudi gospodarski in družbeni problemi EU-27, drugačni in močnejši pa so tudi notranje napetosti in strahovi.

⁽¹⁾ Glej zapisnik.

Prost pretok delavcev in storitev je na površino prinesel oster spor. To je jasno pokazal francoski "ne", zaradi katerega se je osnutek ustave znašel na slepem tiru, usoda Lizbonske pogodbe pa je zaradi irskih glasov še težja, deloma tudi zaradi napetosti med tistimi, ki delajo na posebni nalogi.

Delovni program za leto 2009 prav tako ne omenja, kakšni so načrti Komisije, ki bi bili v interesu prostega pretoka delavcev, in sicer na področju spremljanja držav članic, ki želijo po petletni omejitvi uporabiti nadaljnje omejitve.

V zvezi z vsem navedenim moram žal reči, da čedalje bolj strašna prisotnost rasizma in ksenofobije v Evropi Komisije še ne spodbuja k ukrepanju.

Ti problemi so neizogibni in se vračajo kot bumerang. Edino vprašanje je, ali jih bomo reševali v času, ko se z napetostjo še lahko spopademo, ali ko bodo sovraštva polne neofašistične skupine začele delati izgrede po evropskih mestih. Upam, da bomo izbrali prvo rešitev.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Evropska unija se zaradi nepričakovane krhkosti mednarodnega okvira sooča z velikimi težavami.

Nestabilnost finančnih trgov, nihajoče cene goriva, terorizem, grožnja hladne vojne, velika potreba po energetski varnosti, kopičenje učinkov podnebnih sprememb so grožnje, ki jih Evropska unija lahko premaga samo z enotnostjo in soglasjem.

Posledice krize v Gruziji in finančne krize v ZDA kakor tudi stopnjevanje terorizma bi morali dati podlago za oblikovanje jasnih smeri ukrepanja v okviru zakonodajnega in delovnega programa Komisije.

Leto 2009 je ključnega pomena za institucionalno stabilnost, in sicer zaradi Lizbonske pogodbe, katere ratifikacija bi morala biti glavna prednostna naloga naslednjega obdobja. Program bi moral vključevati tiste vidike, od katerih je odvisen prihodnji razvoj Unije: skupno energetsko politiko, skupno zunanjo in varnostno politiko, reformo sosedske politike in krepitev zavez, danih državam na zahodnem Balkanu, Moldaviji in Ukrajini, ki Evropsko unijo potrebujejo in katere potrebuje tudi Evropska unija.

Leto 2009 je tudi leto volitev v Evropski parlament, na Evrobarometru pa ne kaže dobro. Zakonodajni in delovni program Komisije bi moral pokazati, da je glavni cilj Evropske komisije izpolnitev zahtev in zagotovitev blaginje evropskih državljanov.

5. Priprave vrha EU/Indija (Marseille, 29. september 2009) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka so izjave Sveta in Komisije o pripravah vrha EU/Indija v Marseillu 29. septembra 2009.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (*FR*) Gospod predsednik, dame in gospodje, pozdravljam vaše zanimanje za krepitev naših odnosov z Indijo. Vrh Evropska unija-Indija, ki bo, kot nas je spomnila gospa Wallström, potekal 29. septembra 2008 v Marseillu, ob prisotnosti indijskega predsednika vlade Manmohana Singha, predsednika Komisije gospoda Barrosa in predsednika Sveta Nicolasa Sarkozyja, je eden izmed številnih vrhov, ki jih organiziramo v tretjih državah v času francoskega predsedovanja.

Opazili boste, da se na koledarju srečanj pojavlja veliko vrhov z glavnimi razvijajočimi se državami. Julija je potekal vrh z Južno Afriko, upamo pa tudi na vrh s Korejo ter decembra s Kitajsko in Brazilijo. Ta niz srečanj je edinstvena priložnost za Evropsko unijo, da z velikimi razvijajočimi se državami vzpostavi dialog o temah skupnega interesa, vrh z Indijo pa se popolnoma ujema s tem pristopom.

Vem, da se je parlamentarni Odbor za zunanje zadeve nedavno udeležil plodne delavnice o odnosih med Evropsko unijo in Indijo, kjer so bili prisotni tudi številni strokovnjaki. Ta je razvnela globoko željo po krepitvi dialoga in sodelovanja med Evropsko unijo in Indijo.

Predsedstvo vodi ista volja kot Parlament. Z več kot milijardo prebivalcev, ki bodo leta 2025 po številu presegli število prebivalcev na Kitajskem, ter z več kot 8 % letno rastjo po letu 2005, je Indija na poti, da postane pomembna partnerka Evropske unije, zato si želimo, da bi bil ta vrh pomemben korak, ki bo poglobil naše odnose s to državo.

Po prvem vrhu leta 2000 smo področje dialoga in sodelovanja še razširili. Evropska unija je zdaj glavna trgovinska partnerka Indije. Je tudi ena izmed največjih vlagateljic v tej državi in na številnih ključnih področjih

njenega gospodarstva: zlasti na področju energetike, prometa in telekomunikacij, na dosedanjih vrhovih pa smo odločilno prispevali h krepitvi naših odnosov.

Tako je bilo tudi leta 2004, ko smo naše sodelovanje povzdignili na raven strateškega partnerstva. Leta 2005 smo sestavili akcijski načrt za krepitev tega partnerstva, leta 2006 pa je bil sklenjen sporazum o prosti trgovini. Vendar pa moramo storiti še več in zagotoviti, da se bo v našem dialogu in sodelovanju z Indijo pokazal pravi potencial te države.

Upamo, da bo vrh v Marseillu služil temu namenu. Upamo tudi, da bomo utrdili naše sodelovanje z Indijo na področjih, ki trenutno predstavljata prednostni nalogi Unije: podnebne spremembe in energetika. Te razprave z našimi glavnimi razvijajočimi se partnerkami še zdaleč niso lahke, vendar jih moramo imeti in moramo sodelovati z našimi indijskimi kolegi, če želimo doseči nekatere cilje.

Prvič, na tem vrhu želimo sprejeti nov akcijski načrt, ki bi bil krajši in bolj izvedljiv in ki nam bo omogočil, da naše partnerstvo prilagodimo novim vprašanjem energetske varnosti in trajnostnega razvoja. Zagotoviti želimo tudi prihodnje sodelovanje na področju raziskav in nove tehnologije, na primer v zvezi s sončno energijo in projektom ITER.

Ta akcijski načrt bi moral spremljati tudi delovni program za energetiko, čisti razvoj in podnebne spremembe, predvidevati pa bi moral sodelovanje na področjih energetske učinkovitosti ter uporabo čistega premoga in obnovljivih virov energije.

Kjer bi bilo potrebno, bi te ukrepe lahko podprl novi Evropski podjetniški in tehnološki center. Ta bi se moral odpreti v New Delhiju še pred koncem leta. Seveda bomo na vrhu govorili tudi o regionalnih vprašanjih, ki so ključnega pomena za mednarodno stabilnost, bodisi v zvezi z Afganistanom, Pakistanom, Burmo ali Iranom.

Na vrhu želimo doseči tudi napredek pri našem strateškem partnerstvu z Indijo, in sicer z začetkom ali nadaljevanjem posebnih skupnih poslov. Upamo, da bomo lahko podpisali zelo pomemben sporazum o letalskem prometu. Ta sporazum so v začetku leta parafirali pogajalci. Zelo si ga želimo podpisati, saj nam bo omogočil, da nacionalno zakonodajo uskladimo s pravom Skupnosti in sočasno izboljšamo pravno gotovost za evropske izvajalce. S tem mislim samo na zračne prevoze med Indijo in Evropsko unijo. Za ostale upam, da smo, kar zadeva zakonodajo Skupnosti, na dobri poti.

S trgovinskim in investicijskim sporazumom želimo dati svežo spodbudo za pogajanja. O sporazumu se bo seveda pogajala Komisija, ki je za to zadolžena. Prek gospe Wallström želimo Komisiji sporočiti, da ji zagotavljamo vso našo podporo, saj je naš odnos z Indijo vredno okrepiti. Podpis trgovinskega in investicijskega sporazuma bi pomenil velik korak naprej.

Medtem ko obstaja velika možnost za razvoj odnosov z Indijo, ne smemo pozabiti, da je ta država šele deveta trgovinska partnerka Evropske unije takoj za Južno Korejo, kar je zares presenetljivo.

Trije dokumenti, ki jih nameravamo sprejeti na vrhu, prenovljeni akcijski načrt, delovni program za energetiko in sporazum, o katerem sem pravkar govoril, so trenutno predmet pogajanj z Indijo skupaj s skupno izjavo za medije. O podrobnostih teh dokumentov danes ne morem govoriti, saj pogovori z našimi indijskimi partnerji še potekajo, mislim pa, da lahko rečemo, da smo glede tega, kaj lahko dosežemo na tem vrhu, optimisti.

Na koncu bi želel čestitati Parlamentu za izredno konstruktivno vlogo, ki jo igra pri odnosih med Evropsko unijo in Indijo. Oblikovanje posebne Delegacije za odnose z Indijo leta 2007 je okrepilo komunikacijo z Lok Sabho, indijskim parlamentom, parlamentarna delegacija pa bo zagotovo morala odigrati vodilno vlogo, zlasti v smislu priprave prihodnjih parlamentarnih resolucij o občutljivih vprašanjih, ki vplivajo na odnose med Indijo in Evropsko unijo.

Končno bi želel to priložnost izkoristiti še za to, da posebej omenim predsednico Delegacije za odnose z Indijo, gospo Gill, in da pohvalim njeno dinamičnost, s katero opravlja svojo nalogo.

Margot Wallström, *podpredsednica Komisije.* – Gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, gospod Jouyet, govorim v imenu svoje kolegice Benite Ferrero-Waldner in v zadovoljstvo mi je, da lahko danes pred vami povem nekaj besed o pripravi vrha z Indijo v Marseillu 29. septembra 2008.

Pomembnost odnosov Evrope z Indijo, kot slišim zdaj, narašča že nekaj let, ne samo zaradi naraščajoče trgovine in naložb, temveč tudi zaradi skupne zaveze večjezični in večkulturni demokraciji ter doživljanja slednje. V tem Parlamentu ste pred kratkim že nazorno prikazali političen pomen odnosov z Indijo, in sicer

z oblikovanjem nove parlamentarne delegacije in hkrati tudi z lanskoletnim povabilom predsedniku Abdulu Kalamu, da spregovori pred Parlamentom, česar prej še ni storil noben indijski državni poglavar.

Upamo, da bomo na tem vrhu čedalje večjo politično zavezo spremenili v močnejše dejansko sodelovanje, lahko pa vam že poročamo o velikem napredku, saj smo leta 2004 z Indijo sklenili strateško partnerstvo, leta 2005 pa sprejeli skupni akcijski načrt.

Prvo, kar je treba omeniti, sta politični dialog in okrepljeno sodelovanje, na koledarju imamo že določene redne vrhove in ministrske sestanke, vzpostavljen je bil letni varnostni dialog ter nove oblike dialoga na Srečanju Azija-Evropa (ASEM) in srečanju Združenja držav južne Azije za regionalno sodelovanje, vse to pa je spodbudilo sodelovanje tudi pri občutljivih temah, kot je boj proti terorizmu.

Druga točka, ki jo je treba omeniti, je, da se stiki med EU in Indijo krepijo, zlasti na področju izobraževanja, kjer je Evropska unija indijskim študentom zagotovila sredstva za več kot 900 štipendij v okviru programa Erasmus Mundus, ta denarna podpora pa se bo nadaljevala najmanj do leta 2013.

Tretja točka je poglobljeno gospodarsko in tehnično sodelovanje. Dejavnosti in izmenjave na področju znanosti in tehnologije so se okrepile in bile celo povzdignjene na ministrsko raven; vzpostavljeni so bili novi dialogi; oblikovan je bil odbor za energijo EU-Indija, veljati pa je začel tudi sporazum o Mednarodnem termonuklearnem eksperimentalnem reaktorju – tako imenovani Sporazum ITER –, ki sta ga podpisali tako Indija kot EU.

Še naprej se je širila trgovina in večale so se naložbe. Vrednost dvostranske trgovine med EU in Indijo se je po letu 2000 podvojila in dosegla 55 milijard EUR, EU pa trenutno predstavlja največji vir tujih neposrednih naložb v Indijo, hkrati pa vanjo priteka čedalje več indijskih zunanjih naložb.

Še naprej se krepi tudi razvojno sodelovanje, velik del našega okvirnega proračuna v višini 470 milijonov EUR pa bomo uporabili za Indijo za obdobje 2007-2013, zlasti za podporo zdravstvenim in izobraževalnim programom, ki so povezani z razvojnimi cilji tisočletja.

Dosegli smo torej veliko, storiti pa moramo še več in verjamemo, da morajo naše odnose usmerjati podpiranje miru, človekove pravice in celovita varnost, trajnostni razvoj z okoljskimi vidiki, družbena enakost in gospodarski napredek, kakor tudi krepitev izmenjav na področju kulture in izobraževanja. Eden izmed naših štirih ciljev na tem vrhu je sprejem prenovljenega skupnega akcijskega načrta, ki naj te cilje odraža.

Kot globalni akterki sta obe strani dolžni reševati globalne izzive, zato bo odprtih nekaj specifičnih globalnih vprašanj.

V zvezi s svetovno trgovino upamo, da bodo Indija in ZDA uspeli rešiti svoja nesoglasja v zvezi s krogom pogajanj STO in da bodo omogočile nadaljevanje pogajanj. Med naše prednostne naloge na vrhu spadajo tudi podnebne spremembe in energetika in upamo, da bomo podpisali skupni delovni program za energetiko, čisti razvoj in podnebne spremembe, ki bo osredotočen na obnovljive in čiste vire energije, ter od Evropske investicijske banke pridobili dve posojili, povezani s podnebnimi spremembami. Razpravljali bomo tudi o svetovni finančni krizi in načinih reševanja svetovnih razmer na področju prehrane.

Na področju dvostranskih zadev bomo lahko razpravljali o nekaj pomembnih skupnih interesih. Pogajanja o sporazumu o prosti trgovini, ki so se pričela lani, so dosegla velik napredek, zdaj pa si želimo, da se hitro in usklajeno zaključijo. Upamo, da bomo na vrhu podpisali horizontalni sporazum o civilnem letalstvu. Prav tako bomo poskušali prignati h koncu tudi pomorski sporazum.

Dogovoriti se želimo o začetku političnega dialoga na področju kulture in izobraževanja.

Prednostni nalogi sta tudi znanost in tehnologija in vrh bi moral pozdraviti ustanovitev Evropskega podjetniškega in tehnološkega centra v Delhiju ter podporo, ki jo je za ta namen dal Evropski parlament.

Dovolite mi, da na koncu pozdravim nedavno oblikovanje skupine prijateljstva indijskega parlamenta z Evropskim parlamentom. Prepričana sem, da vam bo to vsem omogočilo, da prek stikov z vašimi indijskimi partnerji slednje prepričate, da je EU najuspešnejši in v prihodnost usmerjeni pojav v sodobnem mednarodnem upravljanju in da drug drugemu lahko še veliko ponudimo.

Charles Tannock, *v imenu skupine* PPE-DE. – Gospod predsednik, strateško partnerstvo EU z demokratično, sekularno Indijo, je v teh nevarnih in nepredvidljivih časih izredno pomembno, saj je to država, ki ima enake vrednote in težnje.

Pred nami so skupni izzivi: boj proti terorizmu – in v zvezi s tem pozivam Europol, da Indiji podeli privilegiran status v zameno za podatke obveščevalnih služb in boj proti terorizmu –, potreba po zaščiti okolja, vključno s problemom podnebnih sprememb, ter pomen upravljanja koristi globalizacije.

Nedavni bombni napadi v Delhiju so poudarili resne grožnje, ki jih islamistični terorizem predstavlja Indiji. Glede na nestabilnost v sosednjih državah Indije, od Pakistana do Šrilanke, bi nam moralo biti jasno, da moramo storiti vse, kar je v naši moči, da podpremo Indijo, tako kot regionalno silo v južni Aziji in tudi kot silo, ki igra glavno, konstruktivno in globalno vlogo v večstranskih forumih, kot so SAARC, ASEAN in ZN, ki bi Indiji končno že morali podeliti stalen sedež v Varnostnem svetu.

Naša resolucija upravičeno izraža skrbi v zvezi z nedavnimi uboji kristjanov v pokrajini Orissa ter nemiri v državi Džamu in Kašmir in poziva h kaznovanju krivcev, saj so človekove pravice in pravna država v ospredju strateškega partnerstva EU z Indijo. Ta položaj je v čistem nasprotju z odnosi med EU in Ljudsko republiko Kitajsko, ki je imuna na naše prošnje za spoštovanje človekovih pravic državljanov.

Resnično upam, da bo bližajoči se vrh utrdil uspešen odnos med Indijo in EU, zlasti na področju trgovine. Kot sopredsednik in utemeljitelj skupine Prijatelji Indije ter pripravljavec osnutka Sporazuma o prosti trgovini med EU in Indijo v Odboru za zunanje zadeve si želim, da bi kar najhitreje vzpostavili odnos na področju proste trgovine, ki bi prinesel koristi vsem skupaj z velikimi tujimi neposrednimi naložbami, ki zdaj prvič pritekajo iz Indije v EU. Moja skupina PPE-DE pa si želi tudi močnejšega političnega sodelovanja pri številnih izzivih, kot je trenutni problem svetovne finančne nestabilnosti, s katerim se bomo morali vsi soočiti v prihodnosti.

Emilio Menéndez del Valle, *v imenu skupine PSE.* – (*ES*) Velika večina v tem Parlamentu meni, da je Indija največja demokracija na svetu in da moramo sodelovanje s to državo okrepiti.

Tako mi kot Indija slonimo na enakih načelih in dejstvih, od demokracije do večstranskosti v mednarodnih odnosih. Vendar pa obstajajo tudi nekatere zadeve, pri katerih se ne strinjamo: ena izmed njih je smrtna kazen, ki jo želimo iz njihovega sodnega sistema odpraviti. Indijo tudi odločno pozivamo k temu, da postane članica Mednarodnega kazenskega sodišča.

Mnogi obžalujejo, da indijska vlada še vedno ni ratificirala Mednarodne konvencije proti mučenju. Glede na to in kljub temu pozdravljamo sodelovanje Indije s Svetom ZN za človekove pravice in izrekamo pohvalo za delo indijske nacionalne komisije za človekove pravice na področju verske diskriminacije, kastnega sistema in drugih vprašanj.

Zavedamo se strašnih grozodejstev, ki so jih nedavno zagrešili hindujski skrajneži v državi Orissa. Ta grozodejstva obsojamo brez vsakega pomisleka, vendar hkrati tudi priznavamo, da so to izjeme, ki so sicer zelo krvave, vendar se niso razmahnile. Zato še naprej trdimo, da je Indija vzor kulturnega in verskega pluralizma.

Indija igra glavno vlogo pri svojih sosedah in je tako kot mi zaskrbljena zaradi trenutne nestanovitne politične situacije v Pakistanu ter, spet tako kot večina izmed nas, zaradi čedalje bolj negotove in nezanesljive situacije v Afganistanu in na Šrilanki.

Zagotovo bi bilo hvalevredno, če bi New Delhi združil svoja prizadevanja z našimi v Evropski uniji in pomagal Mjanmaru, da se prebudi iz svoje trenutne nočne more.

Indijo lahko štejemo tudi kot pobudnico miru in stabilnosti v regiji. V nasprotju z drugimi državami je Indija zdaj odgovorna jedrska sila. Vendar pa osebno menim, da bi lahko pokazala še večjo odgovornost, če bi podpisala Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja. S tem bi se okrepila njena podoba v svetu in, mimogrede, to velja tudi za države, kot so Pakistan, Severna Koreja in Izrael.

Glede na vse to – in s tem bom tudi zaključil – in glede na spoznanje, da skupni cilji ne pomenijo izključevanja utemeljene in upravičene kritike, sem prepričan, da bo bližajoči se vrh med EU in Indijo uspešen.

Nicholson of Winterbourne, *v imenu skupine ALDE*. – Gospod predsednik, vedno je zadovoljstvo govoriti o zadevah, ki bodo okrepile neustavljivo rast enega izmed najpomembnejših mednarodnih odnosov na svetu, in sicer odnosa med Evropsko unijo in Republiko Indijo. V svoji resoluciji pozivamo vse tiste, ki so vključeni v ta vrh, da raziščejo nove načine nadgradnje tega odnosa, in veselimo se konkretnih rezultatov, o katerih boste poročali v tem Parlamentu.

To je pomemben trenutek za vrh. V svoji resoluciji smo se poklonili septembrskim žrtvam terorizma v Indiji, vključno s tistimi, ki so izgubili svoje življenje v napadu na indijsko veleposlaništvo v Kabulu. Danes pa se moramo zagotovo pokloniti vsem tistim junakom, ki so reševali življenja v Islamabadu, in ne smemo pozabiti, da Indija leži v osrčju regije, ki se sooča s precejšnjimi težavami v zvezi z varnostjo. Prav bi bilo, da bi se sprejela in spoštovala želja po večji izmenjavi podatkov obveščevalnih služb, ki smo jo izrazili v naši resoluciji, in da bi se podprla vsa prizadevanja za pomoč Indiji pri njenem boju proti terorizmu - vključno z željo po sedežu v Varnostnem svetu Združenih narodov.

V naši resoluciji pozivamo tudi k mirni prihodnosti nekdanje indijske kneževine Džamu in Kašmir, ki se zdaj nahaja na obeh straneh meje in je razdeljena na dva naroda. V Evropski uniji zelo dobro vemo, da mir pride z zaposlovanjem – z delovnimi mesti –, zato je posebej razveseljivo slišati, da Indija v tem trenutku v državi Džamu in Kašmir v sklopu 148 km dolgega železniškega odseka gradi najdaljši železniški predor na svetu, ki bo dolg skoraj 11 km. Zgrajen do 95 %, bo ta predor torej najdaljši na svetu; pri njegovi gradnji se je odprlo 3 900 novih delovnih mest, ki nudijo neposredno zaposlitev, prepričan pa sem, da se jih bo odprlo še na tisoče.

Kultura: pozivamo tudi k močnejšim stikom na področju kulture. Letošnje leto je leto dialoga, Indija pa lahko Evropsko unijo o tem veliko nauči. Pozivamo k večjemu dialogu med ljudmi in prepričan sem, da to pomeni korak naprej. Na koncu bi rad pozval kolege, da podprejo to odlično resolucijo.

Konrad Szymański, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospod predsednik, Indija je ena izmed naših strateških partnerk, pri čemer mislimo tako na trgovino kot na politiko. Njena vloga v regiji je konstruktivnega pomena. Vendar pa je prišel čas, da tudi indijska vlada sliši nekaj krepkih v zvezi z očitnim kršenjem svobode do verskega prepričanja na njenem ozemlju. Vseindijski krščanski svet zatrjuje, da so kristjani v Indiji tarče različnih oblik napadov in nestrpnosti v povprečju vsake tri dni. Ljudje umirajo, cerkve se rušijo, sodni sistem pa je zavzel izjemno pasivno držo.

Ne moremo najti opravičila za to, da zakonodaja v nekaterih delih Indije prepoveduje spreobrnitev na krščanstvo. V zvezi s tem in tudi v zvezi z nadomestili za premoženjsko škodo, do katerih so krščanske skupnosti upravičene, pričakujemo odločne ukrepe.

Gospod Jouyet, gospa komisarka, pozivam vaju, da na vrhu EU-Indija, ki se bo zgodil konec tega meseca, jasno opredelita vsa ta vprašanja.

Gisela Kallenbach, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*DE*) Gospod predsednik, na začetku bi želela poudariti, da moja skupina kaže veliko zanimanje za dobre partnerske odnose z Indijo, državo, ki velja za največjo demokracijo na svetu.

Vendar – in to je tudi treba poudariti – enakovredno partnerstvo pomeni tudi odkrito obravnavanje problemov. Tega pri Indiji še ne opažamo, prav tako pa to ni razvidno niti iz resolucije, ki je pred nami. Zato na žalost tega kompromisa ne moremo podpreti.

Kako lahko trdimo, da Indija predstavlja vzor pri reševanju kulturnega in verskega pluralizma, kot je navedeno v resoluciji, ko pa v nasilnih izgredih hindujskih skrajnežev proti kristjanom v Orissi in muslimanom v Kašmirju umira nešteto ljudi? Tisti, ki so odgovorni za pogrome v Gujaratu, še vedno niso prišli pred sodišče. Približno 200 zadev je še vedno ujetih v počasnem pravosodnem sistemu Indije.

Ali so bili res sprejeti odločilni ukrepi za reševanje izgredov radikalnih frakcij in pokolov kristjanov in muslimanov? Koliko enakosti so v resnici deležni daliti? Ali res obstajajo splošne človekove pravice? So otroci končno zaščiteni pred delom in izkoriščanjem? To so vprašanja, o katerih bi morali z našimi indijskimi partnerji odkrito spregovoriti.

V zadnjih petih letih je indijska nacionalna komisija za človekove pravice zabeležila več kot 14 000 smrtnih žrtev v policijskem in vojaškem priporu. Indijo pozivam k reformi Zakona o posebnih pooblastilih oboroženih sil. Prav takšno samovoljno sodstvo v številnih indijskih državah podžiga uporniška gibanja.

Revščina v Indiji je še vedno vzrok resnih skrbi, pri čemer ne zadostujejo niti visokokakovostni programi. Storiti je treba še veliko več, saj 40 % najbolj podhranjenih otrok na svetu živi prav v Indiji.

S prenašanjem znanja in tehnologije lahko Evropa da zelo pomemben prispevek k resnično trajnostnemu razvoju v Indiji.

Jaromír Kohlíček, v imenu skupine GUE/NGL. – (CS) Gospe in gospodje, ko je Indija leta 1947 postala neodvisna, njena 18-odstotna raven nepismenosti, nestabilno politično okolje in raven gospodarskega razvoja niso niti najmanj namigovali na vrsto problemov, s katerimi se bomo soočali v naslednjih 60 letih. Razvojni problemi države se prav res še zdaleč niso končali. Še vedno obstaja več milijonov nepismenih, brezposelnih ljudi, izrinjenih na rob družbe, na drugi strani pa imamo opravka z jedrsko silo, katere bruto domači proizvod že več let dosega približno 8 %. Gre za državo, ki mora nujno zgraditi več deset elektrarn, posodobiti glavno železniško in cestno omrežje ter rešiti probleme majhnih mest. Da bi vedeli, o čem govorimo: majhna mesta v Indiji so tista, v katerih živi približno milijon prebivalcev. Nekateri deli države še vedno čutijo velik demografski pritisk, mi pa se danes ukvarjamo s problemom zunanjega izvajanja storitev.

Indijska podjetja sprejemajo kvalificirano delo iz Evropske unije, na primer programiranje na področju računovodstva, to delo pa pogosto opravljajo delavci, ki živijo v Indiji. Številne države uvažajo strokovne izvedence. Navadili smo se, da je podjetje, ki ga vodi Lakshmi Mittal, največje jeklarsko podjetje v Evropski uniji. Vemo, da si naš trg ogledujejo tudi druga industrijska podjetja. Problemi znotraj skupine SAARC še zdaleč niso rešeni, pogajanja o občutljivem vprašanju v zvezi s Kašmirjem pa še potekajo. Pri tem pa obstajajo tudi pozitivni znaki in očitno bomo morali razpravljati še o številnih temah s političnega in gospodarskega področja. Iskreno bi prosil za podporo velikim infrastrukturnim programom v Indiji in drugih državah SAARC. En primer je plinski cevovod, ki bi povezal Iran, Pakistan in Indijo. Pokazali smo skupen interes za ta in druge projekte. Varnost, energetska varnost in svetovno mednarodno sodelovanje: to so dobri znaki v času priprave na vrh.

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospod predsednik, skupni predlog resolucije se je končal pri negotovem položaju krščanske manjšine v Indiji. Svet in Komisijo bi želel opozoriti, da bo ta položaj brezupen, zlasti v državi Orissa, če se ne bodo dejansko začeli reševati politični in družbeno-gospodarski vzroki teh problemov. V skladu s poročili so maoisti v Orissi 23. avgusta letos ubili lokalnega vodjo radikalnega hindujskega gibanja VHP, Swamija Laxmananando Saraswatija. Ceno za to pa je morala plačati krščanska manjšina. Hindujski nacionalisti, oboroženi s palicami, sekirami in baklami, so preganjali svoje krščanske someščane in še več tednov povzročali prava razdejanja celo v begunskih taboriščih.

To nasilje je navidez povsem verskega značaja, vendar ima tudi očiten političen element. Problem je v tem, da stranka hindujskih nacionalistov BJP, ne samo v Orissi, temveč tudi v drugih delih Indije, dobiva močno podporo. V njeni ideologiji ni prostora za verske manjšine, kaj šele za krščansko manjšino.

Pravkar sem izvedel, da se bosta Svet in Komisija 29. septembra v Marseillu srečala z indijskim predsednikom vlade, gospodom Singhom. Gospod Singh je sramotne dogodke v Orissi označil za nacionalno sramoto. O tem morate z njim govoriti v Marseillu. Na dnevni red morate uvrstiti tudi to točko – versko nestrpnost in pregon kristjanov – ter o njej podrobno razpravljati, saj je nadaljevanje strateškega partnerstva na ta način nesprejemljivo.

Philip Claeys (NI). - (NL) Gospod predsednik, tudi sam bi želel izkoristiti to priložnost in izraziti skrb zaradi nasilja nad kristjani v Indiji v zadnjih tednih. Ubitih je bilo na ducate ljudi, na tisoče pa izgnanih iz njihovih domov. Požganih je bilo na stotine hiš, prizaneseno pa ni bilo niti cerkvam.

Evropska unija mora pozvati ne samo osrednjo vlado Indije, temveč tudi vlade indijskih držav, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi ustavile nasilje in krivce spravile pred sodišče. Na vrhu, ki se bo zgodil naslednji teden v Marseillu, je treba poleg strateškega partnerstva z Indijo, kolikor to zadeva naše trgovinske odnose, okrepiti tudi sodelovanje pri boju proti terorizmu. Bombni napad na Islamabad, ki se je zgodil prejšnji teden, je še enkrat pokazal, v kolikšni meri je sosednja država Pakistan okužena s problemom islamskega terorizma. V tem prehodnem političnem obdobju v Pakistanu je zagotovo zelo pomembno, da se odnosi med Indijo in Pakistanom ne poslabšajo. Evropska unija mora zagotoviti vso možno pomoč za ohranitev dialoga in spodbudo k nadaljnjemu dialogu.

Indija ima hitro rastoče gospodarstvo, ki močno vpliva na povpraševanje po energiji. Zato mora biti politika Evropske unije ta, da Indiji zagotovi, da ne postane preveč odvisna od držav, kot sta Iran in Rusija.

Mario Mauro (PPE-DE). - (IT) Gospod predsednik, gospod Jouyet, gospa komisarka Wallström, gospe in gospodje, z vsem spoštovanjem moram poudariti razliko med govori mojih kolegov in vašimi uvodnimi govori, saj v slednjih niste imeli poguma, da bi govorili o pokolih, ki so se zgodili v preteklih nekaj dneh, niti da bi odločno obsodili pomanjkanje verske svobode v Indiji. To je zelo resen znak. Daje nam misliti, da se bomo na bližajočem se vrhu predstavili kot nekdo, ki nima poguma, da bi govoril o glavnem problemu, ki vpliva na dejanske odnose in pravo prijateljstvo med Evropsko unijo in Indijo.

Tu dejansko ne gre samo za pokol kristjanov, temveč v osnovi za versko svobodo, verska svoboda pa je svoboda, ki ji ni para. Verska svoboda določa kakovost demokracije. Indijski predsednik nam je v tem Parlamentu povedal, kako se je v krščanski šoli naučil ne samo ljubiti znanje, temveč tudi ločevati med religijo in politiko.

Če je to res, potem odločno zahtevamo, da Evropska unija v času vrha Evropska unija-Indija spomni na to, da je verska svoboda temeljnega pomena za razvoj demokracije, in da poudari, da je pred nami skupna naloga: v duhu prijateljstva se moramo spomniti, da se s kršenjem človekovih pravic končajo res konstruktivni odnosi med entitetama, ki lahko toliko pridobita, če bosta svojo prihodnost gradili skupaj.

Ta pogum moramo pokazati, gospa komisarka; ta pogum moramo pokazati, gospod minister, ker če te odgovornosti ne bomo prevzeli, bomo nedvomno sokrivi za padec kakovosti demokracije.

Neena Gill (PSE). - Gospod predsednik, kot predsednica delegacije za odnose z Indijo resnično pozdravljam to razpravo. Želela bi poudariti osrednji pomen neprekinjenega in pogostega dialoga med Indijo in Evropo o številnih vprašanjih, ki jim koristi skupen pristop – tako na ravni Sveta in Komisije kot na parlamentarni ravni – zato pozdravljam skupino, ki jo je oblikoval indijski parlament, in upam, da bo ta skupina v bližnji prihodnosti obiskala tudi Evropski parlament.

V zvezi z našo resolucijo: medtem ko so v njej pojasnjene vrednote, ki jih Evropa in Indija spoštujeta in ki zadevajo zavezo demokraciji, pluralizmu, pravni državi in večstranskosti, je bistveno to, da smo pravi partnerji. Menim pa, da bi naša resolucija morala biti bolj osredotočena na glavne probleme, kot so terorizem, podnebne spremembe in gospodarska krepitev tega partnerstva, in upam, da bo na vrhu dosežen napredek pri reševanju teh problemov.

Želela bi izreči tudi moje najgloblje sožalje družinam in žrtvam nedavnih bombnih napadov, ki so se zgodili v Indiji. Zaradi tega menim, da moramo opozoriti, da imata tako Evropa kot Indija mnogo sovražnikov, ki želijo uničiti naše skupne vrednote. Ta vrh bi moral biti priložnost za poglobitev naših vezi, vendar menim, da moramo sprejeti dejstvo, da je bil dosedanji napredek počasen in da skupni akcijski načrt potrebuje več virov, da bi izpolnil ambicije, ki smo si jih zastavili.

Na koncu bi želela samo reči, da je konstruktivna kritika del mnogih prijateljskih odnosov, vendar sta obe strani dolžni pri tem zagotavljati ravnovesje. Zato je treba kritiko težav in neuspehov Indije uravnovesiti s popolnim in iskrenim priznanjem naših lastnih neuspehov. Prav je, da obsojamo slabo ravnanje z manjšinami, vendar pa Evropa ne sme pozabiti na svoje probleme z nasiljem v mestih in svoje nezadovoljive dosežke pri odnosih med rasami v nekaterih območjih.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Gospod predsednik, Indija je največja demokracija na svetu. Ima tudi velik demografski potencial in uživa hitro gospodarsko rast. Indija je zato ključna partnerka Evropske unije in zahoda. Pomembno je, da takšne odnose gradimo na trdnih temeljih. Razvoj Indije ima veliko pozitivnih lastnosti. Vendar pa je nedavni val pregonov kristjanov v Orissi in drugih krajih razlog za skrb. Ustrezni lokalni organi niso storili prav ničesar, da bi državljane svoje države zaščitili pred napadi skrajnežev. To pa niti ni posebej presenetljivo, saj so nekatere države v Indiji sprejele zakonodajo, ki hindujcem prepoveduje, da se spreobrnejo v drugo vero. Poleg tega ni nikakršnih pravnih omejitev za dejavnosti skrajnih hindujskih gibanj, ki pozivajo, da se Indija očisti kristjanov. Indija se ponaša s svojim demokratičnim sistemom, vendar pa takšen sistem zahteva spoštovanje etničnih in verskih manjšin. Ali domovina Mahatme Ghandija res želi to zdaj prezreti? Če je tako, je treba o tej zadevi spregovoriti na bližajočem se vrhu.

Angelika Beer (Verts/ALE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, dovolite mi, da na kratko pojasnim, zakaj namerava moja skupina zavrniti kompromisno resolucijo na glasovanju.

Na pogajanjih se je pokazalo, da je nemogoče oblikovati kritično stališče o jedrskem dogovoru med ZDA in Indijo. To štejemo za neuspeh Evropskega parlamenta, saj od njega pričakujemo, da bo pokazal pogum in Evropi namenil kritiko, ker je bila med pogajanji v skupini jedrskih dobaviteljev tiho. Države članice in zlasti Nemčija, kot predsedujoča država NSG, so pokazale pravo strahopetnost, ko na tako pomembnem zasedanju niso uspele zagovarjati Evropske varnostne strategije.

Imamo kompromis, ki med svoje prednostne naloge vključuje tudi boj proti širjenju jedrskega orožja. Toda s tem, ko smo ostali tiho, smo zapravili – in dejansko zrušili – verodostojnost politike razoroževanja. Jedrska razorožitev? Niti slučajno! Krepitev režima NPT? Niti slučajno! Verodostojnost pri pogajanjih z Iranom? Niti slučajno! Namesto tega imamo gospodarski interes Francije, zlasti pri sklepanju dogovorov o jedrski tehnologiji z Indijo. To je naše notranje stališče, zaradi česar kompromis zavračamo.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (*NL*) Gospod predsednik, Indija je, tako kot Evropa, podcelina z mnogimi narodi in različnimi jeziki, ki poskuša pustiti vojne in zatiranje preteklosti za seboj. Vendar pa Indija še vedno pozna mučenje in smrtno kazen in še vedno se izvaja nasilje nad ljudmi v Kašmirju, ki po razcepitvi leta 1947 niso nikoli imeli referenduma, s katerim bi vzpostavili državo, ki ji želijo pripadati.

Strateško partnerstvo z Indijo, dogovorjeno leta 2004, v Evropi ne bi smelo biti razlog za to, da zapremo oči pred diskriminacijo 170 milijonov nedotakljivih, ki ne pripadajo nobeni kasti in nimajo nikakršnih pravic. Leta 2007 je indijski predsednik vlade diskriminacijo dalitov pravilno primerjal z apartheidom v Južni Afriki. Mnogi daliti so se spreobrnili v krščanstvo ali islam. Skrajna opozicijska stranka BJP poskuša bližajoče se volitve izkoristiti za mobilizacijo hindujcev proti kristjanom in muslimanom ter dalite prisiliti, da se sprijaznijo z dejstvom, da bodo vedno revni in da nikoli ne bodo imeli nobenih pravic.

Kako lahko pomagamo indijski vladi, da ustavi to nasilje, in kako lahko zagotovimo, da bo pomoč, ki jo je EU dala po poplavah, prišla tudi do dalitov?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gospod predsednik, ta odnos med dvema največjima demokracijama na svetu je zelo poseben. Indija postaja gospodarski in politični gigant, vendar pa je tisto, kar nas združuje, skupna zaveza pravni državi, večkulturni demokraciji, svetovni stabilnosti in boju proti terorizmu. Upam, da nas bo deveti vrh približal k sklenitvi sporazuma o prosti trgovini in da se bodo lahko rešila še nerazrešena vprašanja, ki na primer zadevajo storitve, konkurenco in pravice intelektualne lastnine.

Tudi sam sem zaskrbljen glede nedavnega vala napadov na kristjane v Orissi. To se ni zgodilo prvič. Zadnji val nasilja tolp se je zgodil decembra lani. Zelo pomembno je – in prosil sem Svet in Komisijo, da na to opozorita svoje indijske kolege –, da indijski organi storijo vse mogoče korake, da povrnejo škodo za uničeno premoženje, zagotovijo popolno zaščito za ljudi, ki se ne upajo vrniti v svoje vasi, jim pomagajo obnoviti cerkve in pripeljejo krivce pred sodišče.

Hkrati razumemo kompleksnost te ogromne države in želel bi izraziti globoko solidarnost žrtvam številnih terorističnih napadov, ki so prizadeli Indijo. Skupaj z našimi indijskimi prijatelji se zavzemamo za skupne vrednote, pravno državo in brezpogojno spoštovanje človekovega življenja, skratka vrednote, ki jih je tako močno poosebljal Mahatma Ghandi.

Thijs Berman (PSE). - (*NL*) Gospod predsednik, skoraj eno leto je minilo od upora v Burmi. Zatiranje še vedno traja. Ugled Indije bi bil večji, če bi vlada prekinila z zločinskim režimom v Burmi. Za to prosi čedalje več Indijcev, ki so bili osupli nad obupnim odzivom režima na posledice ciklona.

V zadnjih letih je Indija dosegla odlično rast s čedalje več visoko kvalificiranimi ljudmi in ogromnim zanimanjem za inovacije. Indija igra novo vlogo pri državah v razvoju s svojim režimom "vse, razen orožja". Indija je nova darovalka. Tudi dialog med Evropsko unijo in Indijo je drugačen in včasih ostrejši, kot bi tudi pričakovali od dialoga med enakovrednima partnerjema. Velikanska gospodarska rast lahko ustvari boljše pogoje in priložnosti za večjo socialno pravičnost v Indiji. Na žalost je problem nedotakljivih še vedno zelo velik.

Evropska unija želi tudi, da bi Indija spoštovala konvencijo ILO o delu otrok. Za to ni preproste rešitve. V Indiji cele družine živijo od denarja, ki ga zaslužijo otroci. Vendar pa je delo otrok tako vzrok kot posledica revščine. Z zaposlitvijo otrok se ustvarja preveč poceni delovnih mest in zaslužek odraslih ostaja nizek. Tako ostaja vrzel med bogatimi in revnimi v Indiji prevelika. Prizadevati si za priložnosti za vse je stvar preživetja: s tem se preprečijo nesprejemljive družbene napetosti, za milijone Indijcev pa to pomeni tudi pravico. To je skupna odgovornost EU, Indije in sveta.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, Evropska unija se mora odpovedati svoji klečeplazni politiki in pripravljenosti na popuščanje, če želi biti kos izzivom prihodnosti. Primer takšne politike je drža Unije v zvezi z Rusijo in utemeljitev, da takšno politiko upravičujejo ruski energetski viri.

V današnjem hitro spreminjajočem se svetu je Unija pozvana, da spodbuja in brani pravice ter neodtujljiva načela, kot je pravica posameznika do svobode in strpnosti ter pravica naroda do samoopredelitve. Pogovori in stiki z Indijo, novo svetovno silo, bodo razkrili, ali je Unija pripravljena prevzeti to vlogo in temu primerno ravnati.

Eno izmed ključnih vprašanj, ki bi ga Evropska unija morala odpreti, je pravica kristjanov do verske svobode. S tem zlasti mislim na pravice članov katoliške Cerkve, ki so v Indiji preganjani in ki se jim grozi z izničenjem. Cerkve se danes v Indiji požiga, kristjane se pobija, pa vendar je Evropa tista, ki je indijskemu narodu dala Mater Terezijo iz Kalkute. Mati Terezija je bila sveta oseba, ki je prinesla dobroto in ljubeznivost povsod tja,

kjer sta bili najbolj potrebni. Evropska unija bi morala pri Materi Tereziji iskati navdih za to, kako naj goji svoje odnose z Indijo. Indija pa bi pri Materi Tereziji morala poiskati primer za to, kako vzpostavljati odnose med pripadniki različnih ver.

Sajjad Karim (PPE-DE). - Gospod predsednik, kot dolgoletni poročevalec o tej zadevi v tem Parlamentu pozdravljam vrh EU-Indija, ki se bo zgodil zelo kmalu.

Indijo na več načinov vidim kot pravo partnerko Evropske unije. Ta vrh moramo izkoristiti za napredek, zato pozdravljam izjave Sveta in Komisije, ki so bile danes tukaj podane. Vendar pa moram kot poročevalec reči, da smo porabili preveč časa za to, da bi prišli sem, kjer smo danes. Prišel je čas, da se izpolnijo obljube.

Številni izmed mojih kolegov so danes tukaj izrazili svoje pripombe v zvezi z vprašanjem o človekovih pravicah in verski svobodi. Moram jih spomniti, da se je ta Parlament močno boril, da bi se klavzula o človekovih pravicah vključila v vse naše sporazume o prosti trgovini. Mi, gospa komisarka, moramo našo zavezo tej klavzuli posebej poudariti. Torej, bodisi da gre za tisoče izginulih ali za množična grobišča v državi Džamu in Kašmir, bodisi da gre za uboje kristjanov v Orissi in napade nanje, naše zaveze človekovim pravicam morajo ostati nepreklicne in neomajne.

V zvezi s sporazumom o prosti trgovini: obljube moramo izpolniti zdaj. Poglobljen dvostranski odnos med nami in Indijo ni pomemben samo za nas in Indijo, temveč ima tudi svetovni pomen.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, Evropa temelji na krščanstvu, zato bi nas vedno morale voditi krščanske vrednote. Verska svoboda je ena izmed temeljnih pravic Evropske unije. To bi bilo treba poudariti v okviru odnosov med Evropsko unijo in drugimi državami. Napadi na kristjane v Indiji, njihov pregon in škoda, storjena na njihovih cerkvah, so povzročili velike skrbi. Indijski organi niso ukrepali, s tem pa so nakazali odobravanje stopnjujočih se terorističnih napadov. V okviru bližajočega se vrha EU-Indija bi bilo ustrezno, da bi pogovori potekali v smeri jasnih zavez indijskih organov. Slednji bi morali nemudoma začeti izvajati vse možne ukrepe, da bi se preganjanje kristjanov ustavilo in da bi se kaznovali tisti, ki so za takšna dejanja odgovorni. Poleg tega Evropska unija ne more državam, v katerih se temeljne pravice nekaznovano kršijo, dajati nikakršnih koncesij, vključno s trgovinskimi. Evropski parlament mora poslati jasno sporočilo, da daje obrambi teh vrednot prednost pred kratkoročnimi gospodarskimi interesi.

Christa Klaß (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, vrh EU-Indija označuje novo stopnjo pri poglabljanju odnosov med Evropsko unijo in Indijo. V Indiji želimo spodbuditi gospodarski razvoj.

Vendar pa zelo tesno spremljamo tudi, kaj se v regijah Indije dogaja na področju človekovih pravic in dostojanstva. Skoraj vsi predhodni govorniki so govorili o preganjanju kristjanov, ki se zadnje čase dogaja. To so problemi, o katerih je treba na vrhu tudi spregovoriti. Ta novi spor je sprožil umor duhovnega vodje in člana Svetovnega hindujskega sveta 23. avgusta letos. To ni prvi napad na kristjane, zaradi česar je samo v državi Orissa iz svojih domov zbežalo približno 60 000 kristjanov. Kristjani so žrtve pregonov, ponižanj, zlorabe in umorov. Domovi, cerkve in samostani v krščanskih skupnostih se plenijo in uničujejo.

Indijska vlada mora kristjanom, ki tam živijo, zagotoviti pravico do življenja in svobode. Gospodarski napredek in stabilnost se lahko dosežeta samo s svobodo ljudi.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, Indija in Evropa potrebujeta več tesnejših medsebojnih stikov na vseh ravneh, zlasti pa med navadnimi ljudmi: na primer med poslovneži, turisti in študenti.

Dovolite mi, da izrazim kratko pripombo, ki je pomembna tudi za zakonodajni program Komisije, o katerem smo razpravljali prej. Na področju mednarodnega letalskega prometa potrebujemo dobre varnostne predpise, ki bi bili zares uporabni in učinkoviti, ne pa samo simbolne poteze. Eden izmed smiselnih in zares potrebnih ukrepov bi torej bil odprava nesmiselnih pravil, ki potnikom ne dovoljujejo, da na letalo prinašajo tekočino; namesto te se je treba domisliti bolj smiselne rešitve.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (*PL*) Gospod predsednik, pred bližajočim se vrhom EU-Indija bi morali premisliti o obetih za večje sodelovanje z Indijo. Kljub pomembnemu napredku je naše sodelovanje z Indijo še vedno precej manj dinamično od naših stikov s Kitajsko. Unija je glavna gospodarska partnerka Indije, še vedno pa ostaja dovolj prostora, da naša podjetja izboljšajo položaj v tistih sektorjih indijskega gospodarstva, ki so sredi dinamičnega razvoja. S tem mislim na energetiko, telekomunikacije in strojništvo. Obenem moramo zagotoviti, da nas obeti za poslovanje z Indijo ne bodo zavedli in da pri tem ne spregledamo problemov, s katerimi se soočajo njeni prebivalci. Najpomembnejši izmed teh problemov so razširjena

revščina, neustreznosti v zdravstvenem in izobraževalnem sistemu, epidemija AIDS-a in izrazita družbena nasprotja. Medtem ko v Indijo pošiljamo politike, finančnike, blago in znanje ter veščine, ne smemo pozabiti na človekoljubno pomoč in zdravila. Predvsem pa ne smemo zanemariti namena verske svobode v Indiji.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospod predsednik, želel bi se zahvaliti vsem za to razpravo, ki je dokazala pomen, ki ga pripisujemo razvoju našega partnerstva z Indijo; gre namreč za silo, ki prispeva k mednarodni in regionalni stabilnosti, saj je, kot je bilo že povedano, največja, najbolj naseljena in najbolj demokratična država v regiji in država, ki kljub omenjenim težavam ohranja kulturni in verski pluralizem.

V odgovor na pomisleke, ki so jih izrazili gospod Tannock in drugi poslanci, bi želel reči, da je boj proti terorizmu glavni element dialoga med Evropsko unijo in Indijo. Kar zadeva teroristično nasilje, ki je prizadelo Indijo, Unija obsoja vse napade, ki jih je država prestala, in, kot je rekla gospa Gill, izraža sožalje vsem žrtvam teh napadov, katerih cilj je uničiti multietnično naravo indijske družbe z več veroizpovedmi.

Več govornikov je povsem upravičeno govorilo o nasilju, pregonih in napadih, usmerjenih na krščansko skupnost na splošno, zlasti pa na krščansko skupnost v Orissi. Te dogodke smo zelo pozorno spremljali in jih bomo seveda obravnavali tudi na vrhu. Vendar pa, kot je dejala gospa Gill, mora biti naša kritika konstruktivna, pohvaliti pa moramo tudi pogumno držo – o tem je govorilo več govornikov – indijskega predsednika vlade, ki je te dogodke opisal kot državno sramoto in ki je zelo hitro poslal 3 000 policistov v Orisso. Še vedno smo globoko zaskrbljeni zaradi napadov in nasilja nad ljudmi drugačne vere, zlasti nad krščansko skupnostjo. Ponavljamo, da se mora boj proti terorizmu izvajati v okviru spoštovanja pravne države in mednarodnega prava.

Kar zadeva vprašanje regionalne stabilnosti, o katerem sta med drugimi govorila gospod Menéndez del Valle in gospod Berman, je Evropska unija zahtevala, da se položaj v Burmi vključi na dnevni red vrha. Unija želi vse sosednje države Burme prepričati, da sta demokratična reforma in miren prehod v državi tudi v njihovih interesih. O tem bomo razpravljali tako z Indijo kot tudi z drugimi državami. Tudi sami želimo večjo stabilnost in upamo, da bodo pogajanja lahko prinesla rezultate, kar zadeva stanje v Kašmirju in odnose med Indijo in Pakistanom.

Kar zadeva omenjene socialne probleme, vključno z delom otrok, o čemer je govorila gospa Kallenback, izraža svoje skrbi tudi Svet in to ne samo v zvezi z Indijo. Z našimi indijskimi partnerji se pogajamo o akcijskem načrtu, katerega namen je okrepiti zaveze na področju socialne odgovornosti gospodarskih družb, primernega dela in prizadevanj za boj proti delu otrok. Del naših natančnih pogajanj o trgovinskem in investicijskem sporazumu so tudi določbe o temeljnih delavskih pravicah, ki so v skladu s standardi Mednarodne organizacije dela. Kot sem dejal, se deloma strinjam z mnenjem gospe Gill, ki se mi zdi zelo uravnoteženo. Zavzeti se moramo za žrtve vseh terorističnih napadov in Indiji dati kritiko, kadar se nam ukrepi, ki jih sprejema za boj proti tem napadom, zdijo nezadostni, vendar pa moramo indijske organe tudi podpreti, kadar ukrepajo primerno.

V zvezi s pripombami o jedrskem sodelovanju bi vas želel spomniti, da je 6. septembra 2008 skupina jedrskih dobaviteljev sklenila sporazum, v katerem je bila dogovorjena odobritev izjeme, ki omogoča vzpostavitev trgovinskih odnosov z Indijo na področju civilne uporabe jedrske energije, in sicer pod nadzorom, s soglasjem in ob upoštevanju pogojev Mednarodne agencije za jedrsko energijo. Želel bi poudariti tudi to, da je Indija slovesno obljubila, da bo podaljšala svoj moratorij na jedrske preizkuse in da se civilni in vojaški programi ne bodo mešali med seboj.

Za konce naj ponovim, da Evropska unija sama razvija trden dialog z vsemi razvijajočimi se državami in da sama pri vseh partnerjih uporablja enaka merila v zvezi s človekovimi pravicami z obvezno klavzulo, ki se pojavlja v vseh novih sporazumih, sprejetih po letu 1995, na podlagi katere se zahteva spoštovanje mednarodnega prava, bodisi na podlagi Mednarodnega kazenskega sodišča ali konvencij Združenih narodov o političnih pravicah bodisi v obliki izvajanja socialnih in okoljskih pravic. To velja za vse razvijajoče se države, vključno z našimi indijskimi partnerji.

Margot Wallström, *podpredsednica Komisije.* – Gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci, dovolite mi, da v nekakšni telegrafski obliki odgovorim na vaša podrobna vprašanja in k temu dodam še nekaj točk.

Prvič, informacija, ki je po mojem mnenju pomembna za vse vas, ki se ukvarjate z vprašanjem sodelovanja med Indijo in EU, zadeva nedavne poplave v državi Bihar, kjer Evropska komisija nudi pomoč žrtvam te katastrofe. Komisija je mobilizirala 2 milijona EUR za pomoč v izrednih razmerah, s katerimi želi pokriti najnujnejše potrebe po hrani, zavetišču, vodi, sanitarni in zdravstveni pomoči. Pomoč je bila zagotovljena tako razseljenim osebam kot tistim, ki so ostali v svojih opustošenih vaseh. Mislim, da to morate vedeti.

Odprto je bilo tudi vprašanje o civilnem letalskem prometu. Načeloma bi ob podpisu horizontalnega sporazuma na vrhu moralo priti tudi do podpisa sporazuma o financiranju novega programa o sodelovanju na področju civilnega letalskega prometa, ki bi obsegal 12,5 milijona EUR. To je najvišji znesek, ki ga Evropska skupnost nudi za financiranje letalskega prometa v kateri koli tretji državi.

Nekaj besed bi želela nameniti podnebnim spremembam, saj je seveda v našem interesu, da Indijo vključimo v priprave na režim po poteku Kjotskega sporazuma. Kot veste, smo v nasprotju z Indijo prepričani, da ukrepi, povezani s podnebnimi spremembami, niso nezdružljivi z gospodarskim razvojem. Nasprotno, lahko nam pomagajo, zato pozivamo Indijo, da tudi sama pokaže proaktiven pristop na bližajoči se konferenci v Poznańu, namenjeni pripravi na obdobje po poteku Kjotskega sporazuma, ter na pogajanjih o sporazumu v Köbenhavnu. Upravičeno lahko pričakujemo, da bo na vrhu sprejet delovni program o energetiki in podnebnih spremembah, to pa je bistveni sestavni del našega sodelovanja z Indijo.

Seveda tudi zelo pozorno spremljamo nasilje v mestih države Orissa, ki ga obžalujemo. Vprašanje Orisse smo odprli tudi v okviru zadnjega dialoga o človekovih pravicah v februarju, ko smo od organov zahtevali, da takšno nasilje preprečijo. To vprašanje smo odprli tudi na srečanju z Indijsko nacionalno komisijo za človekove pravice in Nacionalno komisijo za manjšine. Odprli ga bomo tudi na tem vrhu, in sicer na podlagi poročila, ki so ga zahtevali vodje misije v Delhiju.

Končno, kar zadeva naš dialog o Indiji, bi želela gospe Gill povedati, da je Komisija pripravljena obvestiti Parlament o prednostni nalogah, opredeljenih v prenovljenem skupnem akcijskem načrtu. V našem oddelku za zunanje odnose potekajo redna srečanja z vsemi službami, ki so neposredno vključene v indijske zadeve, predstavnik sekretariata Parlamenta pa je na ta srečanja vedno povabljen, vendar pa je po mojem mnenju treba vse to spremljati na zelo praktičen način.

Za to razpravo se vam najlepše zahvaljujem. Vsa vaša podrobna mnenja, ki temeljijo na dobri obveščenosti, bomo seveda prenesli Komisiji.

Predsednik. – Na podlagi člena 103(2) Poslovnika sem prejel šest predlogov za resolucijo⁽²⁾

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v sredo.

Pisne izjave (člen 142)

Sylwester Chruszcz (NI), v pisni obliki. – (PL) Pred začetkom vrha EU-Indija, ki bo potekal v Marseillu 29. septembra, bi želel vašo pozornost usmeriti na nekatere dramatične dogodke. S tem mislim na val nasilja proti kristjanom in serijske umore kristjanov, ki so se v Indiji, predvsem pa v Orissi, zgodili avgusta. Evropski parlament bi moral te dogodke močno obsoditi. Zaskrbljujoče pa je tudi vedenje policistov pri pokolu predstavnikov verskih manjšin. Želel bi izraziti svojo globoko žalost in skrb v zvezi z napadi na kristjane v Orissi in zlasti v okrožju Kandhamal. Poudaril pa bi tudi potrebo po zagotovitvi takojšnje pomoči in podpore žrtvam.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) Indija je pomembna partnerka Evropske unije. Tako v političnem kot v gospodarskem smislu so dosežki Indije impresivni. Za nadaljevanje izboljševanja odnosov med Indijo in Unijo je še vedno dovolj prostora. Takšni odnosi so lahko koristni za obe strani. Vendar pa kaže, da se razvoj Indije in našega vzajemnega odnosa nahaja pred resno oviro, ki v veliki meri zmanjšuje potencial Indije. Menim, da to oviro predstavlja kastni sistem, ki trenutno deluje v Indiji. Indijski organi si morajo na vso moč prizadevati, da indijsko družbo očistijo negativnih in včasih zares tragičnih posledic tega sistema. V takšnih primerih sam zakonodajni ukrep in politične deklaracije niso dovolj. Kar je pomembno, je dejansko spreminjanje družbenih odnosov in nečloveških tradicij. Ta naloga ni lahka in takojšnjih rezultatov ni mogoče pričakovati. Možnost, da bi bil ta proces dolgotrajen, nas ne sme odvrniti. Nasprotno, podpreti moramo prizadevanja Indije v tem pomembnem podvigu. Mislim, da nam bo bližajoči se vrh EU-Indija pomagal oslabiti kastni sistem v Indiji in izboljšati standarde človekovih pravic in pravic državljanov v največji demokraciji na svetu.

PREDSEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

Podpredsednik

6. Čas glasovanja

Predsednik. - Naslednja točka je glasovanje.

(Rezultati in druge podrobnosti glasovanja: glej zapisnik)

- 6.1. Postopki pred Sodiščem Evropskih skupnosti (sprememba člena 121 Poslovnika Parlamenta) (A6-0324/2008, Costas Botopoulos) (glasovanje)
- 6.2. Migracija na drugo generacijo schengenskega informacijskega sistema (SIS II) (Sklep) (A6-0351/2008, Carlos Coelho) (glasovanje)
- 6.3. Migracija na drugo generacijo schengenskega informacijskega sistema (SIS II) (Uredba) (A6-0351/2008, Carlos Coelho) (glasovanje)
- 6.4. Sistem Skupnosti za spremljanje in obveščanje za ladijski promet (A6-0334/2008, Dirk Sterckx) (glasovanje)
- 6.5. Preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa (A6-0332/2008, Jaromír Kohlíček) (glasovanje)
- 6.6. Odgovornost prevoznikov potnikov po morju v primeru nesreč (A6-0333/2008, Paolo Costa) (glasovanje)
- 6.7. Pomorska inšpekcija države pristanišča (prenovitev) (A6-0335/2008, Dominique Vlasto) (glasovanje)
- 6.8. Organizacije, pooblaščene za tehnični nadzor in pregled ladij (prenovitev) (A6-0331/2008, Luis de Grandes Pascual) (glasovanje)
- 6.9. Organizacije, pooblaščene za tehnični nadzor in pregled ladij (prenovitev) (A6-0330/2008, Luis de Grandes Pascual) (glasovanje)
- 6.10. Elektronska komunikacijska omrežja in storitve (A6-0321/2008, Catherine Trautmann) (glasovanje)

Stališče Komisije o spremembah Parlamenta

Poročilo gospe Trautmann (A6-0321/2008)

Komisija sprejema naslednje:

- spremembe 12, 16, 19, 24, 32, 39 (uvodne izjave)
- spremembe 40, 41, 42, 45, 56, 58, 59, 60, 61, 79, 84, 89, 92, 96, 99,105, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 124 (členi)
- plenarno spremembo 136.

Komisija načeloma ali delno sprejema naslednje:

- spremembe 2, 5, 17, 6, 7, 14, 15, 26, 27, 35, 36, 31, 37, 38 (uvodne izjave)

- spremembe 43, 44, 46, 48, 52, 53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 85, 86, 91, 95, 98, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 121, 123, 125 (členi)
- plenarne spremembe 128, 132, 134.

Komisija zavrača naslednje:

- spremembe 1, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 33, 34 (uvodne izjave)
- spremembe 47, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 90, 93, 94, 97, 104, 109, 110, 114, 118, 119, 120, 122 (členi)
- plenarne spremembe 126, 127, 129, 130, 131, 133, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143
- Pred glasovanjem:

Catherine Trautmann, *poročevalka.* – (*FR*) Gospod predsednik, gospa komisarka, smo pred glasovanjem o telekomunikacijskem paketu, enem izmed najbolj občutljivih predlogov zaključnega obdobja tega parlamentarnega mandata.

S kolegi poročevalci, gospo del Castillo Vera in gospodom Harbourjem, smo tesno sodelovali, da bi oblikovali skladen in učinkovit predlog za končne uporabnike teh direktiv, torej Komisijo in regulatorje, vendar tudi predlog, ki je pozitiven in dragocen tudi za tiste, ki iščejo pravno gotovost, spodbudo za naložbe in dinamičen ter uravnotežen trg, to pa so operaterji in njihovi zaposleni, kakor tudi glavni uporabniki številnih storitev in kakovosti po pošteni in dostopni ceni: potrošniki.

Vsi skupaj – poročevalci, pripravljavci osnutka in poročevalci v senci – smo si bili pri teh ciljih enotni in smo zato lahko dosegli soliden kompromis, ki ga potrjuje majhno število sprememb, o katerih bomo glasovali.

Želela bi izraziti svojo globoko hvaležnost vsem poročevalcem, predsednikom pristojnih odborov in odborov, ki smo jih zaprosili za mnenje, njihovim sekretariatom in vsem političnim skupinam. Zahvalila bi se tudi kolegom, ki so pokazali zanimanje za to zadevo in prispevali k našemu delu. Zdaj pozivam svoje kolege poslance, da s svojimi glasovi podprejo poročevalce in pripravljavce osnutka in da jim podelijo jasen in odločilen mandat za obdobje soodločanja, ki bo sledilo.

Na koncu upam, da se bosta Komisija in Svet pozitivno odzvala na različico paketa s spremembami Parlamenta, ki je, kljub temu, da v številnih ozirih predstavlja drugo možnost prvotne vizije Komisije, na številnih področjih še vedno dogovor med tremi institucijami.

Pred glasovanjem o spremembi 132:

Ruth Hieronymi (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, v zvezi s spremembo 132 in v imenu podpisnikov bi želela to spremembo umakniti, saj so bila žal naša prizadevanja v tem Parlamentu, da bi dosegli kompromis, ki bi okrepil avtorsko pravico, neuspešna.

- Pred glasovanjem o spremembi 138:

Catherine Trautmann, *poročevalka*. – (*FR*) Gospod predsednik, pred nami je razmeroma težka odločitev o spremembi 138, v zvezi s katero so bile predložene tri prošnje za glasovanje po delih. Osebno sem podala ustno spremembo prvega dela spremembe, ki je vključena na glasovalni seznam, in se glasi: "da nobeno omejevanje temeljnih pravic in svoboščin končnih uporabnikov ne sme biti sprejeto". To je prva ustna sprememba. Vse od takrat v zvezi s tretjim delom spremembe iščemo rešitev, ki bi bila sprejemljiva za vse politične skupine.

Zato predlagam novo ustno spremembo s podporo podpisnikov, med katerimi je tudi predsednica Odbora za industrijo, raziskave in energijo, gospa Niebler, ter drugih, ki bi se glasila: "v primeru ogrožanja javne varnosti je lahko sklep pravosodnega organa naknaden". S tem bi se nadomestil tretji del in zadeve bi bile pojasnjene, kajti tretji del, ki ga je predlagal gospod Bono, je dvoumen, kar zadeva izjemo. S takšnim pojasnilom dobimo razumljivo in sprejemljivo spremembo. Po naključju – v prid gospe Hieronymi – to nima nobenega opravka z intelektualno lastnino, kot je dejala.

(Ustna sprememba je bila sprejeta)

7. Dobrodošlica

Predsednik. – Za kratek čas prekinjamo čas za glasovanje, da bi sprejeli libanonsko parlamentarno delegacijo, ki opazuje naše delo in ki ji seveda izrekamo toplo dobrodošlico.

Delegacija libanonskega parlamenta, ki jo vodi Boutros Harb, je na obisku v Evropskem parlamentu v okviru naših medparlamentarnih srečanj. Dovolite mi, da poudarim pomen, ki ga pripisujemo temu obisku, po vseh težkih letih, ki jih je preživel Libanon, s 15 letno državljansko vojno, ki ji je sledila okupacija, v zadnjem času pa vojno, ki je divjala poleti leta 2006, ter ohromelostjo libanonskih državnih institucij. Zlasti smo veseli, da delegacijo sprejemamo v času, ko se je politično stanje v Libanonu, pa tudi v regiji kot celoti, močno izboljšalo, še posebej po sporazumu v Dohi in volitvah predsednika republike.

Upamo, da bodo z volilnim zakonom, o katerem se bo glasovalo v naslednjih nekaj dneh, parlamentarne volitve, načrtovane naslednje leto, potekale v najboljših okoliščinah, dali pa bomo tudi svežo spodbudo libanonski demokraciji, ki jo Evropski parlament v celoti podpira. V imenu Evropskega parlamenta bi torej želel pozdraviti člane delegacije in upam, da bodo razprave, v katerih bodo sodelovali v Evropskem parlamentu, obrodile velike sadove. Še enkrat se zahvaljujem delegaciji.

8. Čas glasovanja (nadaljevanje)

Predsednik. – Naslednja točka je nadaljevanje glasovanja.

8.1. Organ za trg evropskih elektronskih komunikacij (A6-0316/2008, Pilar del Castillo Vera) (glasovanje)

Stališče Komisije o spremembah Parlamenta

Poročilo gospe del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Komisija sprejema naslednje:

- -spremembe 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 42, 43, 44 (uvodne izjave)
- spremembe 47, 48, 50, 54, 57, 59, 62, 66, 68, 73, 77, 78, 79, 91, 92, 94, 97, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 115, 117, 125, 133, 136, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 153, 156, 163, 166 (členi)

Komisija načeloma ali delno sprejema naslednje:

- spremembe 12, 17, 22, 32 (uvodne izjave)
- spremembe 49, 53, 60, 61, 63, 64, 65, 69, 70, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 93, 99, 101, 102, 107, 126, 131, 152, 159, 160, 161 (členi)
- plenarno spremembo 168.

Komisija zavrača naslednje:

- spremembe 4, 5, 7, 13, 16, 18, 19, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46 (uvodne izjave)
- spremembe 51, 52, 55, 56, 58, 67, 71, 72, 74, 75, 76, 80, 82, 84, 86, 90, 95, 96, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 142, 148, 150, 151, 154, 155, 157, 158, 162, 164, 165, 167 (členi)
- Pred glasovanjem:

Pilar del Castillo Vera, *poročevalka*. – (*ES*) Gospod predsednik, ne bom govorila dolgo, saj se zavedam, da nas čas preganja. Vendar pa se želim tudi jaz zahvaliti vsem, ki so sodelovali pri tem poročilu, in poudariti eno zelo pomembno stvar: to, kar Parlament danes ponuja v zvezi z zakonodajnim pregledom sektorja elektronskih komunikacij, kot je že navedla Catherine Trautmann, je v celoti dosledno in bo po našem mnenju zelo pozitivno v smislu razvoja tega trga. Pogajanja, ki se pričenjajo zdaj, se morajo zaključiti še v teku tega parlamentarnega mandata. Menim, da je to tisto, kar je odločilnega pomena za sektor.

8.2. Skupen pristop za uporabo spektra, ki se bo sprostil s prehodom na digitalno radiodifuzijo (A6-0305/2008, Patrizia Toia) (glasovanje)

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

Predsednik

9. Slavnostna seja – Ekumenski patriarh Bartolomej I.

Predsednik. – Vaša Svetost, patriarh Bartolomej I., v veliko čast mi je, da vas lahko pozdravim na tem slavnostnem delu seje Evropskega parlamenta v času Evropskega leta medkulturnega dialoga 2008. Prvi gost, ki je januarja v sklopu Evropskega leta medkulturnega dialoga govoril pred Evropskim parlamentom, je bil veliki mufti iz Damaska. Slednji je prišel iz Sirije in nas nagovoril kot glasnik miroljubnega islama.

Vi, vaša Svetost, predstavljate krščansko vero, veliki rabin Jonathan Sacks pa bo kot predstavnik judovske vere Evropski parlament nagovoril novembra v Strasbourgu.

Pripadniki teh treh ver – krščanstva, judaizma in islama – že stoletja živijo drug ob drugem. Na žalost to sobivanje ni bilo vedno mirno. Celo danes, na Srednjem vzhodu in tudi drugje, so območja, za katere so značilne napetosti med temi skupnostmi.

V Evropskem parlamentu podpiramo vsako prizadevanje za spodbujanje mirnega sobivanja ver in kultur na Srednjem vzhodu in drugod po svetu. Na Srednjem vzhodu pa so tudi primeri verske strpnosti in skladnih odnosov med ljudmi različnih ver. Ko sem pred kratkim obiskal Sirijo, sem se imel priložnost srečati z duhovnimi vodji različnih verskih skupnosti, ki so mi zagotovili, da v njihovi državi obstajajo dobri odnosi, ki podpirajo dialog med verami in kulturami.

Evropska unija je skupnost, ki temelji na vrednotah, ena izmed naših najpomembnejših vrednot pa je dostojanstvo, ki je neločljivi del vsakega posameznika. V tem smislu je verska svoboda ključnega pomena za človekovo dostojanstvo in sega daleč prek moči, ki jih uveljavljajo državni organi. Ločitev cerkve od države, kar nadvse spoštujemo, je zagotovilo svobode verskih skupnosti pri urejanju lastnih notranjih zadev in zunanjih odnosov. Ta načela ponovno potrjuje Lizbonska pogodba, katere začetek veljavnosti želimo zagotoviti.

Ekumenski patriarhat Konstantinopla s sedežem v Phanarju v Carigradu je bil utemeljen v 4. stoletju in je pomembno duhovno središče za 300 milijonov ortodoksnih kristjanov po vsem svetu. Phanar pomeni "svetilnik", vi, vaša Svetost, pa ste bili vedno svetilnik sprave in miru za vse vernike ortodoksnega sveta in druge.

Z zadnjo širitvijo so se Evropski uniji pridružile države z ortodoksnimi manjšinami, kot so Ciper, Bolgarija in Romunija, Grčija pa je članica EU že od leta 1981. Zadnji papež Janez Pavel II., ki je Evropski parlament nagovoril leta 1988, je to opisal z naslednjo prispodobo: dejal je, da je Evropa po tem, ko je premagala to delitev, spet zadihala s polnimi pljuči. S to prispodobo bi danes ponovno lahko opisali bogastvo razširjene EU, ki so ga ustvarili različni pogledi zahodnega in vzhodnega krščanstva.

Vaša Svetost, zahvaljujem se vam za vaš obisk. Ste ena izmed maloštevilnih oseb, ki bo Evropski parlament nagovorila že drugič. Tu ste bili leta 1994, v Evropskem letu medkulturnega dialoga pa nas boste s svojim nagovorom ponovno počastili. Vašega govora se veselimo.

Dovolite mi, da vas zdaj povabim k besedi v Evropskem parlamentu. Hvala.

(Aplavz)

Njegova Svetost ekumenski patriarh Bartolomej I. – Vaša ekscelenca, gospod predsednik Evropskega parlamenta, vaše ekscelence, spoštovane poslanke in poslanci Evropskega parlamenta, cenjeni gostje, dragi prijatelji, najprej vam želim prenesti pozdrave Ekumenskega patriarhata Konstantinopla, ki ima že dolga stoletja svoj sedež v današnjem Carigradu – pozdrave, ki so polni naklonjenosti in spoštovanja. Zlasti bi se želeli zahvaliti svojemu staremu prijatelju, njegovi ekscelenci Hans-Gertu Pötteringu, predsedniku Evropskega parlamenta. Prav tako bi rad izrekel svojo najglobljo zahvalo za izjemno čast, da lahko že drugič spregovorim na plenarni seji Evropskega parlamenta (kot je predsednik že omenil), še posebej ker imam priložnost, da to storim v času obeležitve Evropskega leta medkulturnega dialoga.

Naš ekumenski patriarhat kot prava duhovna ustanova ima pravi svetovni apostolat, s katerim si prizadevamo za dvig in širjenje zavesti človeške družine – torej za spoznanje, da vsi bivamo v istem domu. To je v svojem bistvu tudi pomen besede "ekumenski" – kajti beseda "ikoumene" pomeni naseljen svet; zemljo razumemo kot dom, v katerem prebivajo vsi narodi, rodovi, plemena in jeziki.

Znano je, da izvor naše verske institucije leži v središču aksialne dobe, daleč v zgodovini krščanske vere – pri prvih učencih Jezusa Kristusa. Glede na to, da se je naš Sedež – naše institucionalno središče – nahajal v središču in glavnem mestu Rimskega cesarstva v času krščanstva, je postalo znano kot "ekumensko" z določenimi privilegiji in dolžnostmi, ki jih ima še danes. Ena izmed njegovih glavnih dolžnosti je bila prenašanje odrešilnega sporočila evangelija svetu zunaj Rimskega cesarstva. V časih pred nastopom dobe odkrivanja sveta je večina civilizacij svet razumela dvodomno kot svet, ki je "znotraj", in svet, ki je "zunaj". Razdeljen je bil torej na dva dela: na poloblo civilizacije in poloblo barbarstva. V tej zgodovini vidimo bridke posledice medsebojnega odtujevanja ljudi.

Danes, ko imamo tehnološka sredstva, da bi lahko presegli obzorje našega lastnega kulturnega samozavedanja, se kljub temu še naprej soočamo s strahotnimi učinki razcepljenosti ljudi. Tribalizem, fundamentalizem in filetizem – ki predstavlja skrajni nacionalizem brez spoštovanja pravic drugih – nenehno dopolnjujejo seznam grozodejstev, ki nas silijo k temu, da v prvi vrsti zahtevamo civiliziranost.

In vendar navkljub valom trgovine, preseljevanja in rasti prebivalstva, navkljub verskim prevratom in preporodom ter velikim geopolitičnim gibanjem, mora razgradnja togega in monolitnega samorazumevanja, značilnega za pretekla stoletja, še poiskati svoje trajno pristanišče. Ekumenski patriarhat je plul po valovih teh stoletij skozi viharje in brezvetrja zgodovine. Celih dvajset stoletij – v dobah Pax Romana, Pax Christiana, Pax Islamica in Pax Ottomanica (dobe, za katere so značilni medkulturni boji, spori in odprte vojne) – je Ekumenski patriarhat vztrajal v svoji vlogi svetilnika za človeško družino in krščansko Cerkev. Iz globine naših izkušenj, ki smo jih pridobili v teh globokih vodah zgodovine, nudimo sodobnemu svetu brezčasno sporočilo, ki ima trajno vrednost za ljudi.

Danes se ekumensko področje našega patriarhata širi daleč zunaj meja njegove fizične prisotnosti na stičišču Evrope in Azije, v istem mestu, v katerem smo naseljeni že sedemnajst stoletij od njegove utemeljitve. Čeprav smo maloštevilni, nas je izjemna kakovost naših izkušenj danes pripeljala pred ta častitljivi zbor, da bi z vami delili te izkušnje o potrebi po medkulturnem dialogu, vzvišenem idealu sodobnega sveta, ki prihaja ob pravem času.

Kot ste dejali že sami – če naj navedem besede tega nadvse cenjenega besedila: "Pomembno je, da se v samem središču evropskega projekta zagotovi sredstva za medkulturni dialog in dialog med državljani z namenom krepitve spoštovanja kulturne raznolikosti in spopadanja s kompleksno stvarnostjo v naših družbah ter s sobivanjem različnih kulturnih identitet in prepričanj" (Odločba št. 1983/2006/ES), sam pa bi to plemenito izjavo še ponižno dopolnil, kot sem storil lani, ko sem spregovoril na plenarnem zasedanju Parlamentarne skupščine Sveta Evrope v Strasbourgu: "Dialog je nujen zato, ker je zapisan v samo naravo človeškega bitja".

To je glavno sporočilo, ki vam ga danes ponujamo v premislek: medkulturni dialog je bistvo človeka, saj je človeška kultura del vsakega med nami. Brez takšnega dialoga se razlike znotraj človeške družine skrčijo na pojem "drugega", kar vodi v zlorabe, spore, preganjanje in samomor človeštva – vsi skupaj smo namreč eno človeštvo. Kadar pa nas medsebojne razlike pripeljejo tudi v srečanja in kadar srečanja temeljijo na dialogu, se lahko razvije medsebojno razumevanje, spoštovanje in tudi ljubezen.

V preteklih 50 letih je naša človeška družina izkusila skokovite tehnološke dosežke, o katerih naši predniki niso niti sanjali. Mnogi so verjeli, da bo takšen napredek premostil razlike, ki delijo človeško usodo. Kot da bi nam naši dosežki dali moč, da presežemo temeljne resnice našega moralnega in – če lahko rečemo – našega duhovnega stanja. Toda kljub vsem neverjetnim prednostim in tehnološkemu znanju – znanju, za katerega se zdi, da prekaša našo antropološko inteligenco – smo še vedno priča vsesplošnim nadlogam lakote, žeje, vojne, preganjanj, krivic, načrtovane bede, nestrpnosti, fanatizma in predsodkov.

Sredi tega ciklusa, ki se zdi nezlomljiv, pomena "evropskega projekta" ne smemo podcenjevati. To je eden izmed zaščitnih znakov Evropske unije, ki je dosegla uspeh pri spodbujanju medsebojnega, mirnega in ustvarjalnega sožitja med nacionalnimi državami, ki so bile pred manj kot 70 leti pogreznjene v krvav spopad, ki bi lahko za stoletja uničil evropsko dediščino.

Tukaj, v tej veliki skupščinski dvorani Evropskega parlamenta, si prizadevate za odnose med državami in političnimi stvarnostmi, ki omogočajo spravo med ljudmi. Na ta način priznavate pomen medkulturnega dialoga, zlasti v trenutku evropske zgodovine, ko se v vseh državah in ob vseh družbenih mejah dogajajo

preobrazbe. Narodi so se zaradi silovitih sporov in tudi zaradi gospodarske varnosti in gospodarskih priložnosti preseljevali po vsem svetu. Ljudje različnega kulturnega, etničnega, verskega in nacionalnega izvora se torej zaradi potrebe znajdejo v tesni bližini drug drugih. V nekaterih primerih se isti narodi izogibajo večji celoti in se zaprejo pred prevladujočo družbo. Toda v obeh primerih naš dialog ne sme biti samo akademska vaja vzajemnega spoštovanja.

Da bi bil dialog učinkovit, da bi bil preobrazben pri doseganju temeljnih sprememb v ljudeh, ne sme temeljiti na "subjektu" in "objektu". Vrednost "drugega" mora biti absolutna – brez objektivizacije; tako bodo vse strani razumljene v celovitosti njihovega obstoja.

Ortodoksnim kristjanom ikona ali podoba ne pomeni samo vrhunca človeškega estetskega dosežka, temveč otipljiv opomnik večne resnice. Objekt je tako kot na vsaki sliki – religiozni ali ne in ne glede na umetnikov dar – dvodimenzionalen. Vendar pa ortodoksnim kristjanom ikona ne pomeni zgolj religiozne slike – in tudi po definiciji ni religiozen predmet. Gre dejansko za subjekt, s katerim opazovalec, častilec, vstopa v brezbeseden dialog prek čuta za vid. Za ortodoksnega kristjana pomeni srečanje z ikono povezanost z osebo, ki jo ikona upodablja. In koliko bolj bi naša srečanja z živimi ikonami – osebami, ustvarjenimi po podobi in sliki Boga – morala pomeniti povezanost!

Da bi naš dialog bil več kot samo kulturna izmenjava, moramo doseči raven globokega razumevanja absolutne soodvisnosti – ne samo držav in političnih ter gospodarskih akterjev –, toda tudi medsebojne soodvisnosti vseh posameznikov. In takšno oceno je treba podati brez upoštevanja kakršne koli podobnosti med raso, vero, jezikom, etničnostjo, narodno pripadnostjo ali brez upoštevanja meril, na podlagi katerih iščemo samoidentifikacijo in samoidentiteto. Kako je takšna medsebojna povezanost mogoča v svetu, v katerem živi več milijard ljudi?

Dejansko ni nobenega možnega načina, da bi se povezali z vsakim človeškim bitjem – to je lastnost, ki bi jo pripisali Bogu. Vendar pa obstaja način za razumevanje univerzuma, v katerem živimo in ki si ga vsi delimo – za raven obstoja, ki zaobjema stvarnost vseh ljudi –, ekosfero, ki obsega vse nas.

Tako se ekumenski patriarhat – z oklepanjem lastnega čuta za odgovornost za dom, z oikos-om sveta in vseh, ki v njem bivajo – že desetletja zavzema za ideal okolja in opozarja na ekološke krize, ki se pojavljajo po vsem svetu. Tej službi smo se zavezali brez ozira na oseben interes. Kot dobro veste, naš patriarhat ni "nacionalna" cerkev, temveč temeljni kanonski izraz ekumenskih razsežnosti sporočila evangelija in ustreznih odgovornosti patriarhata znotraj Cerkve. To je tisti globlji razlog, zaradi katerega so ga Cerkveni očetje in koncili poimenovali "ekumenski". Zvesta skrb cerkve Konstantinopla presega vse jezikovne, kulturne, etnične in celo verske opredelitve, saj želi služiti vsem narodom. Čeprav ima povsem lastno zgodovino – kot vsaka druga institucija –, je ekumenski patriarhat s svoji večno misijo služenja v 1 700 letih presegel zgodovinske kategorije.

V okviru naše službe okolju smo do danes sponzorirali sedem znanstvenih simpozijev, ki združujejo množico disciplin. Naša pobuda ima izvor na otoku, ki je človeštvu dal Apokalipso, Knjigo razodetja: to je sveti otok Patmos v Egejskem morju. In prav na Egejskem morju smo leta 1995 pričeli velikopotezen program, v okviru katerega vse dosedanje znanstveno znanje o oceanih povezujemo z duhovnim pristopom svetovnih verstev do vode, zlasti svetovnih oceanov. Po Patmosu leta 1995 smo prepluli Donavo, Jadransko morje, Baltsko morje, Amazonko, Arktično morje (septembra lani), pravkar pa se pripravljamo na plovbo po Nilu v Egiptu ter po reki Misisipi v Združenih državah, oboje naslednje leto.

Kar iščemo, ni samo trajen dialog, ki je uporaben za praktične potrebe, temveč dialog, ki ozavešča ljudi. Medtem ko si prizadevamo, da bi dobili odgovore na ekološke skrbi in krize, hkrati vodimo udeležence k bolj celostnem razumevanju samih sebe kot posameznikov, ki so del večje celote in ki so z njo povezani. Ekosfere človeškega obstoja ne želimo sprejemati kot stvar, ki jo je treba nadzorovati, temveč kot sobojevnika na poti k rasti in napredku. Apostol Pavel, katerega 2 000-letno dediščino letos praznujeta tako ortodoksna kot rimokatoliška Cerkev, v enem izmed svojih najbolj znanih pisem, Pismu Rimljanom, pravi: "Saj vemo, da celotno stvarstvo vse do zdaj skupno zdihuje in trpi porodne bolečine".

Vsak ekosistem na tem planetu je kot narod – po definiciji je omejen na prostor. Estuarij ni tundra, savana ni puščava. Toda tako kot vpliv vsake kulture bo tudi vpliv vsakega ekosistema močno presegel njegove naravne – ali, v primeru kultur, nacionalne – meje. In šele ko bomo spoznali, da je vsak ekosistem del edinstvene ekosfere, v kateri bivajo prav vse živeče duše, ki izpolnjujejo ta svet, bomo sposobni doumeti medsebojno povezanost, silovito skupnost vsega življenja ter našo pravo medsebojno odvisnost. Brez takšnega spoznanja stopamo proti ekocidu, samouničenju tiste ekosfere, ki podpira celoten človeški obstoj.

Tako danes torej prihajam pred vas, da bi osvetlil to leto medkulturnega dialoga, vam prinesel prispodobe iz naravnega sveta in podprl vaše transcendentne človeške vrednote. Ekumenski patriarhat kot institucija že stoletja živi kot razmeroma majhen ekosistem znotraj veliko večje kulture. Zato mi na podlagi te dolge izkušnje dovolite, da predlagam najpomembnejšo praktično posebnost, ki zagotavlja uspeh medkulturnega dialoga.

Na prvem mestu mora biti spoštovanje pravic manjšin znotraj večinske skupnosti. Tam, kjer se manjšinske pravice spoštujejo, bo družba v glavnem pravična in strpna. V vsaki kulturi bo en del vedno prevladoval – bodisi na temelju rase, vere ali katere koli druge kategorije. Segmentacija je v našem raznolikem svetu neizogibna. Kar želimo pripeljati h koncu, je razcepljenost! Družbe, ki so zgrajene na izključevanju in represiji, ne smejo obstati. Ali kot je rekel božji Princ miru Jezus Kristus: Vsako kraljestvo, ki se razdeli zoper sebe, bo opustošeno in nobeno mesto ali hiša, ki sta zoper sebe razdeljena, ne bosta obstala.

Moj nasvet vsem je, da je treba prepoznati, da šele ko sprejmemo vso polnost prisotnosti vseh nas znotraj ekosfere človeškega obstoja, lahko sprejmemo "drugost" ljudi okrog nas – manjšin ali večin – s pravim čutom za krvno sorodstvo človeške družine. Šele takrat neznanca med nami ne vidimo več kot tujca, temveč kot brata ali sestro v človeški družini, družini Boga. Ko Sveti Pavel v prvem stoletju govori Atencem, zelo prepričljivo in jedrnato pojasnjuje vsečloveški odnos in bratovščino.

Zato Evropa potrebuje Turčijo za svoj projekt in zato mora Turčija spodbujati medkulturni dialog in strpnost, da bi se lahko vključila v evropski projekt. Evropa ne bi smela imeti za tujo tiste vere, ki je strpna in spoštljiva do drugih. Velike vere, kot je tudi evropski projekt, lahko postanejo sila, ki presega nacionalizem in ki presegajo tudi nihilizem in fundamentalizem, če svoje zveste privržence usmerijo v to, kar nas združuje kot ljudi, in če spodbujajo dialog o tem, kar nas razdružuje.

V naši državi, Turčiji, opažamo dobrodošlico nove gospodarske in trgovinske partnerke, vendar pa čutimo tudi obotavljanje pri sprejemanju pretežno muslimanske države kot enakovredne. Pa vendar v Evropi živi na milijone muslimanov, ki so prišli sem iz toliko različnih okolij in razlogov; tako kot bi v Evropi še vedno živelo veliko judov, če ne bi bilo grozodejstev druge svetovne vojne.

Dejansko ne gre za to, da se mora Evropa srečati samo z nekristjani; srečati se mora s kristjani, ki ne sodijo v kategorijo katolištva ali protestantstva. Svet doživlja ponoven vzpon ortodoksne Cerkve v vzhodni Evropi po padcu železne zavese kot pravi čudež. Segmentacija vzhodne Evrope je v številnih krajih pripeljala do razcepljanja. Problem ni samo v tem, da središče ne zdrži; središče je komaj opazno. V tem procesu, ko si nacionalne države prizadevajo za ponovno vzpostavitev, je vera ortodoksnih kristjanov tista, ki je vstala, ki se je dvignila celo iznad gospodarske kazalce in dosegla nov status, ki ga ni bilo mogoče napovedati niti pred 20 leti

Ena izmed glavnih nalog ekumenskega patriarhata je pomagati v procesu rasti in širitve, ki se dogaja v tradicionalnih ortodoksnih državah, s tesnim vztrajanjem pri kanonski normi svetovne ortodoksne Cerkve med več kot četrt milijardami ljudi po vsem svetu. Dragi prijatelji, želim vas obvestiti, da se bodo oktobra – naslednji mesec – na naše vabilo v Carigradu sestali vsi starešine ortodoksnih patriarhatov in avtokefalnih cerkva, da bi razpravljali o skupnih problemih in utrdili vseortodoksno enotnost in sodelovanje. Hkrati bomo skupaj proslavili dva tisoč let, kolikor je minilo od rojstva apostola narodov, Svetega Pavla.

Trenutno v mestu Carigradu čutimo veliko radost in navdušenje, saj se na to proslavo pripravljamo kot Evropska kulturna prestolnica leta 2010. Mesto s svojo dolgo zgodovino predstavlja križišče ljudi iz vseh krajev in skupno bivališče različnih ver in kultur. V preteklem tednu sem bil gost na kosilu, ki ga je predsednik vlade Turčije imel v čast predsednika vlade Španije. Splošno znano je, da sta oba podpornika Zveze civilizacij pod okriljem Združenih narodov. Poslušali smo njuna odlična govora, ki sta bila v sozvočju z diahronim strpnim duhom našega mesta.

In zdaj, dragi prijatelji, da bi izrazil spoštovanje francoskemu predsedstvu in počastil Evropski dan jezikov, ki bo, če se ne motim, naslednji petek, mi dovolite, da zaključim v francoščini.

Vaša ekscelenca, gospe in gospodje v Evropskem parlamentu, ekumenski patriarhat ponovno potrjuje svojo željo, da stori vse, kar je v njegovi moči, da bi prispeval k miru in napredku Evropske unije. Pripravljeni smo, da se vam pridružimo v drugih konstruktivnih dialogih, kot je današnji, in pozorno bomo prisluhnili problemom današnjice.

V tem duhu naš patriarhat goji in neguje pomenljiv dialog z islamom in judaizmom že zadnjih 25 let. Imeli smo že nekaj dvostranskih in tristranskih srečanj. V tem okviru se bomo v začetku novembra sestali v Atenah, da bi že dvanajstič nadaljevali naš akademski dialog z islamom.

Ob teh razpravah nadaljujemo tudi s teološkimi pogovori z rimokatoliško, anglikansko, luteransko in reformistično Cerkvijo ter s starodavnimi orientalskimi Cerkvami: armensko, koptsko itd. Konec oktobra bomo na Papeževo povabilo imeli priložnost in celo privilegij, da spregovorimo na 12. svetovni sinodi katoliških škofov v Vatikanu.

To bi moralo pokazati, da je ekumenski patriarhat izredno aktiven na področju ekumenskega dialoga in da želi prispevati k boljšemu razumevanju ljudi, spravi, miru, solidarnosti in prizadevanjem za boj proti fanatizmu, sovraštvu in vsem oblikam zla.

Želel bi se zahvaliti za to edinstveno priložnost, da sem lahko že drugič nagovoril vašo skupščino, in Boga prosim, da vsem vašim pravičnim podvigom da večni blagoslov.

Dovolite mi, da s tega cenjenega mesta izrazim vse najboljše želje vsem muslimanom tega sveta pred največjim praznikom ramadanom, pa tudi vsem judom sveta pred praznikom novega leta Roš hašana. Vsi smo bratje in sestre, otroci istega božanskega Očeta in na tem planetu, za katerega smo odgovorni, je dovolj prostora za vse, ni pa prostora za vojne ali tiste, ki se želijo pobijati.

Še enkrat se vam iz vsega srca zahvaljujem za to veliko čast in privilegij, da sem vas lahko danes tukaj nagovoril.

(Stoječe ovacije)

Predsednik. – Vaša Svetost, Evropski parlament s stoječimi ovacijami izraža veliko zahvalo za vaš govor. Omenili ste *pax*, mir za človeško družino in stvarstvo. Mir je vrhunec spoštovanja človekovega dostojanstva.

Ni se nam treba strinjati z vsakim prepričanjem, ki obstaja, niti nam ni treba sprejeti vsakega stališča. Vendar pa moramo spoštovati druge može in ženske. Prav to spoštovanje je namreč jedro človekovega dostojanstva, je jedro strpnosti.

V tem duhu bi vam želeli še enkrat izraziti našo najglobljo zahvalo za prispevek, ki ste ga dali Evropskemu letu medkulturnega dialoga. To je dragocen prispevek, ki spodbuja razumevanje med ljudmi naše celine in sveta ter spravo, mir in svobodo.

Vaša Svetost, najlepša hvala.

(Aplavz)

PREDSEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

Podpredsednik

10. Čas glasovanja (nadaljevanje)

Predsednik. – Naslednja točka je nadaljevanje glasovanja.

10.1. Elektronska komunikacijska omrežja in storitve, varstvo zasebnosti in varstvo potrošnikov (A6-0318/2008, Malcolm Harbour) (glasovanje)

Stališče Komisije o spremembah Parlamenta

Poročilo gospoda Harbourja (A6-0318/2008)

Komisija sprejema naslednje:

- spremembe 2, 5, 17, 6, 7, 14, 15, 26, 27, 35, 36, 31, 37, 38 (uvodne izjave)
- spremembe 43, 48, 51, 54, 55, 56, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 77, 79, 88, 89, 90, 97, 100, 106, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 129, 137, 141, 143, 145, 149, 150, 151, 152 (členi)
- plenarne spremembe 191, 192, 167, 182

Komisija načeloma ali delno sprejema naslednje:

- spremembe 3, 6, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 37 (uvodne izjave)

- spremembe 44, 47, 53, 62, 67, 71, 74, 75, 76, 80, 82, 86, 87, 91, 92, 93, 94, 99, 103, 105, 109, 114, 122, 127, 132, 134, 135, 136, 138, 139 (členi)
- plenarne spremembe 170,154, 171, 194, 189, 193, 188, 152, 159, 180, 181, 183, 185

Komisija zavrača naslednje:

- spremembe 1, 10, 24, 28, 29, 30, 17, 33, 34, 39, 35, 36, 40, 42 (uvodne izjave)
- spremembe 45, 46, 49, 50, 52, 57, 58, 59, 69, 78, 81, 83, 84, 85, 95, 96, 98, 101, 102, 104, 107, 108, 113, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 133, 140, 142, 144, 146, 147, 148 (členi)
- plenarne spremembe 169, 153, 160, 177, 190, 176, 165, 178, 155, 172, 168, 173, 166, 157, 163, 174, 156, 158, 175, 179, 184, 186, 187
- Pred glasovanjem:

Malcolm Harbour, *poročevalec.* – Gospod predsednik, vem, da ne bom požel navdušenja, ker bom tokrat govoril dlje časa, toda moja soporočevalca, s katerima sem tesno delal v ekipi, sta dala kratki izjavi, zato bi želel ohraniti duha te ekipe.

Rad bi samo povedal, da je v mojem poročilu več sprememb, ker je bil moj odbor bolj ambiciozen pri izboljšavah, ki jih je želel vnesti v predlog Komisije. Prosim za vašo podporo, da bi imeli zaupljive, dobro obveščene uporabnike elektronskih komunikacij, ki bi bili obenem tudi varni in ki bi vedeli, da so njihovi osebni podatki zaščiteni.

Želel bi se zahvaliti vsem svojim kolegom v odboru, ki so sodelovali z menoj in oblikovali nekaj zares velikih kompromisnih sprememb, ki jih bomo danes sprejeli. Zlasti bi se želel zahvaliti gospodu Alexandru Alvaru in Odboru za svoboščine in pravice državljanov, s katerima sem tesno sodeloval, za njun prispevek k Direktivi o e-zasebnosti. Želel bi, da bi nam pri tem zagotovili večinsko podporo, da bi lahko v času pogajanj s Komisijo in Svetom storili tisto, kar je najboljše za evropske potrošnike.

- Po glasovanju:

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Gospod predsednik, poročevalcem se želim zahvaliti za njihovo izvrstno delo. To delo ni bilo lahko: naredili so čudeže in imajo vse moje spoštovanje. Prav tako bi se želela zahvaliti cenjenim poslancem Evropskega parlamenta za močan signal, ki so ga dali na današnjem glasovanju. To je signal za odprt in konkurenčen enotni trg, za telekomunikacijska podjetja in za vseh 500 milijonov potrošnikov v Evropi.

Včeraj je Komisija morala predlagati nova pravila za obravnavo prekomernega zaračunavanja za SMS in prenos podatkov v gostovanju v EU. Ti predlogi bodo prinesli hitro zdravilo za enega izmed najvidnejših simptomov pomanjkanja enotnega trga na področju telekomunikacij, zaradi katerega trpijo tako podjetja kot potrošniki. Danes je Evropski parlament storil pomemben korak naprej, ko je predlagal dokončno zdravilo, ki bo problem odpravilo v njegovem temelju: znebiti se razdrobljenosti z utiranjem poti za enotni trg v regulativnem smislu.

Posebej pozdravljam dejstvo, da je Evropski parlament po ostri razpravi – in verjetno na presenečenje opazovalcev – glasoval za vzpostavitev učinkovitega evropskega regulatorja telekomunikacij kot spodbujevalca k povezovanju nacionalnih regulatorjev in dialogu med nacionalnimi regulatorji in Komisijo. To je dobra novica, ki je v interesu enakih konkurenčnih pogojev za posredovanje in uporabo telekomunikacijskih storitev po vsej Evropi. Ta novi evropski regulator bo dal velik prispevek h krepitvi čezmejne konkurence in potrošniške izbire.

Spoštovani parlamentarci, sedaj se moramo usesti skupaj – Parlament, Svet in Komisija – da bi ta telekomunikacijski paket oblikovali in začeli izvajati do leta 2010. Časa ni več veliko. Pri tem moramo biti odločni in to storiti hitro. Vse, kar lahko stori Komisija, da bi pomagala pri napredku, bo storjeno.

Prepričana sem, da bo signal, ki ga je danes dal Parlament, segel tudi izven Evrope: to je signal, ki bo slišan po vsem svetu. Pokazal bo, da je enotni telekomunikacijski trg v Evropi odprt za podjetja v interesu močne industrije in samozavestnega potrošnika. Hvala lepa in še enkrat čestitam.

(Aplavz)

10.2. Mednarodni sporazum o tropskem lesu 2006 (A6-0313/2008, Caroline Lucas)

10.3. Mednarodni sporazum o tropskem lesu 2006

10.4. Prioritete Evropskega parlamenta za zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2009

10.5. Priprave na Vrh EU-Indija (Marseille, 29. september 2009)

- Pred glasovanjem o odstavku 20:

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (*ES*) Moja skupina želi predložiti ustno spremembo odstavka 20. V angleščini se mora od zadnje vrstice glasiti:

'calls on India and the EU, particularly through the intermediary of the EU Special Envoy for Burma/Myanmar, to work together to prevail upon the Burmese military junta to release political prisoners and to respect human rights;'.["poziva Indijo in EU, da zlasti prek posredovanja posebnega odposlanca EU za Burmo/Mjanmar sodelujeta pri izvajanju močnejšega pritiska na burmansko vojaško hunto, da bi izpustila politične zapornike in spoštovala človekove pravice;".]

(Ustna sprememba je bila sprejeta)

- Pred glasovanjem o odstavku 25:

Roberta Angelilli (UEN). - (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, predstaviti bi želela ustno spremembo začetka odstavka 25. K temu bi želela dodati naslednje: "obsoja vsako dejanje nasilja proti krščanskim skupnostim in", čemur sledi izvirno besedilo. Razlog za to je, da nikjer v dokumentu ne zasledimo izrecne obsodbe dogodkov v Orissi; namesto tega so uporabljene veliko šibkejše sopomenke.

(Ustna sprememba je bila zavrnjena, nekateri poslanci pa so skandirali slogan "Evropa je krščanska, ne muslimanska")

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, pozivam vas, da se odzovete na rasistične pozive k "Evropi brez muslimanov"!

(Aplavz)

Predsednik. – Gospod Cohn-Bendit je spregovoril.

11. Obrazložitev glasovanja

Ustna obrazložitev glasovanja

- Poročili: Carlos Coelho (A6-0351/2008 in A6-0352/2008)

Frank Vanhecke (NI). - (*NL*) Gospod predsednik, na koncu sem glasoval za obe poročili o posodobitvi schengenskega informacijskega sistema. Vendar pa bi želel dodati, da še vedno menim, da so z izvajanjem schengenskih sporazumov naše meje postale nekakšno poveličevano sito, da so veliko manj varne in manj nadzorovane.

Po Schengenu smo na mejnih kontrolah popolnoma vsi tako ranljivi kot najšibkejši člen, kar povzroča posebno resne probleme. Ker pa sistem obstaja in bo obstajal še naprej, je seveda moja dolžnost, da podprem nadzore, ki se izvajajo, kolikor je mogoče učinkovito, ter izmenjavo informacij. Zato sem glasoval za poročili, kar pa se zagotovo ne sme razumeti kot odobravanje politike odprtih meja Evropske unije.

- Poročili: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008 in A6-0331/2008)

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (*ES*) Na žalost se iz razlogov, ki so bili izven mojega nadzora, včeraj nisem mogel udeležiti razprave o tej direktivi o organizacijah, pooblaščenih za inšpekcijski pregled in nadzor ladij. Zato bi želel izrabiti to priložnost in izraziti svoje zadovoljstvo, ker je Parlament na podlagi priporočil Odbora za promet in turizem to direktivo sprejel.

V skupnem stališču, ki ga je sprejel Svet, pa sta dva vidika, ki nista dovolj jasna oziroma nista bila ustrezno obravnavana. Prvi je ta, da morajo za zavode za klasifikacijo ladij, kadar delujejo v imenu državnih uprav – saj je država zastave odgovorna za zagotovitev varnosti ladij –, veljati ista pravna zagotovila kot v primeru, kadar svoje naloge izvajajo državne uprave same.

Drugič, prepričan sem, da smo ustrezno pojasnili finančne odgovornosti v primeru nezgod. Skupno stališče Sveta pa ne ločuje jasno med tremi možnimi primeri – kadar te nezgode povzročijo smrt ljudi, kadar povzročijo telesne poškodbe ali kadar povzročijo samo premoženjsko škodo –, zato je Parlament to uredil in zagotovil, da bo to jasno.

Upam, da bo Svet to sprejel.

- Poročilo: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)

Neena Gill (PSE). - Gospod predsednik, glasovala sem za to poročilo, ker menim, da bo uspelo doseči veliko pri oblikovanju konkurence, ki jo evropska industrija elektronskih komunikacij zares potrebuje. Britanska telekomunikacijska podjetja se v drugih delih Evrope že predolgo borijo proti družbam, ki še vedno ohranjajo vlogo monopolov. Trgovanje s spektrom je prineslo vladi Združenega kraljestva velik prihodek, ki je bil uspešno reinvestiran, vendar pa je prednost tega poročila ta, da uvaja načela storitev, tehnologije in nevtralnosti, ki bodo z odstopanjem od prakse vztrajanja pri storitvah, za katere se uporabljajo spektri, in uporabljenih tehnoloških standardih, dosegli še večji napredek pri odpravljanju prevlade velikih podjetij na trgu.

Podjetje BT v Združenem kraljestvu je močno napredovalo od državnega ponudnika telekomunikacijskih storitev do uspešnega urejenega podjetja. Vendar pa v svojem volilnem okrožju še vedno opažam probleme, ki so povezani s prevladujočim položajem velikih ponudnikov storitev. Zlasti problematično je podeželje, kjer so uporabniki zapostavljeni, ker podjetja menijo, da je ustrezna širokopasovna pokritost teh območij s poslovnega vidika neizvedljiva. Upam, da se bo odločenost tega poročila za reševanje teh neskladij prenesla tudi v prakso.

Jan Březina (PPE-DE). - (CS) Res je, da je zaradi pomanjkanja delujočega konkurenčnega okolja v telekomunikacijskem sektorju prilagoditev novega ureditvenega okvirja zaželen in celo nujen korak. Po mojem mnenju izbrana rešitev daje nesporen prispevek na področju funkcionalne ločitve, ki temelji na načelu prostovoljne zavezanosti. Na ta način se bo vsaka država članica glede na lokalne pogoje lahko sama odločila, ali bo privolila v funkcionalno ločitev ali pa bo ohranila obstoječe stanje. Sam imam nekaj pridrižkov glede funkcionalne ločitve, zato ker je na tem področju premalo izkušenj in zato, ker menim, da je konkurenca med različnimi tipi omrežij, ki bi jo Unija s svojimi dejavnostmi morala spodbujati, pomembnejša od konkurence znotraj enega samega omrežja. V nekaterih primerih pa ureditev sega predaleč. Ne morem se na primer strinjati, da bi morala Evropska komisija imeti pravico veta v zvezi s popravnimi ukrepi, ki jih nacionalni regulatorji sprejemajo na svojih trgih. Bilo bi neskladno z načelom delitve pristojnosti, če bi Komisija posredovala pri zadevah z državnega in ne evropskega področja. Želim si uravnotežen zakonodajni okvir, ki bi odražal potrebe operaterjev in njihovih uporabnikov, v katerem ne bi bilo prostora za ureditev zaradi ureditve, temveč samo za ureditev, ki bi pomagala izboljšati kakovost in dostopnost telekomunikacijskih storitev.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Priznati moram, da so me presenetila nesoglasja v razpravi o osnutku spremembe 138, v kateri je nekaj kolegov poslancev pokazalo, da osnutka spremembe ne razume v skladu z besedilom. Kot soavtorica želim poudariti, da določbe zagotavljajo, da se uporabnikom lahko dostop do interneta izključi samo s soglasjem Odbora regulatorjev. Vendar se pravice uporabnikov lahko kršijo, če je to v interesu splošne varnosti. Temeljna pravica uporabnikov do zasebnosti se z blokiranjem ali filtiranjem vsebine ne bo kršila brez ustreznega soglasja pristojnih javnih organov. K temu predlogu me je pritegnilo nekaj primerov iz Francije, kjer so bile strani Ministrstva za evropske zadeve skupaj z nekaj stranmi za rezervacijo železniških vozovnic na javnem omrežju pariške mestne hiše blokirane zaradi napačne ocene, na podlagi katere je njihova vsebina bila označena kot pornografska. Kolegi poslanci, zahvaljujem se vam za morebitno podporo našega uravnoteženega predloga in zahvaljujem se Franciji, da bo storila enako.

- Poročilo: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (*CS*) Kot poročevalko v senci me veseli, da Organ evropskih regulatorjev za telekomunikacije (BERT) na podlagi sprememb, ki jih je sprejel Evropski parlament, vsako leto evropskim davkoplačevalcem prihrani več deset milijonov evrov. V nasprotju s predlogom Komisije je bila ustanovljena manjša in prožnejša institucija, ki kar najbolj izkorišča prednosti enotnega trga ob sočasnem ohranjanju

neodvisnosti od nacionalnih organov za telekomunikacije. Vesela sem, da se je zaradi moje pobude položaj potrošniških organizacij okrepil. Podprla sem tudi široko soglasje o financiranju proračuna organa, vendar bi želela še enkrat opozoriti na tveganja, ki bi jih lahko povzročili različni prispevki držav članic. To lahko pripelje do neravnovesja pri vplivu zlasti velikih držav članic v postopkih sprejemanja odločitev o čezmejni ureditvi njihovih telekomunikacijskih storitev.

- Poročilo: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (*SK*) Najprej bi se želel zahvaliti poročevalcu za njegovo dolgoletno delo in skladen pristop v okviru zakonodajnega paketa na področju elektronskih telekomunikacij. Njegovo poročilo sem na današnjem glasovanju podprl.

Telekomunikacijski paket predstavlja pomembno dopolnitev obstoječih predpisov, zlasti kar zadeva varstvo zasebnosti in osebnih podatkov posameznika. Ta vidik je bil eden izmed glavnih ciljev predloga, sam pa sem podprl stališče, da je treba vidik zaščite podatkov in vidik varnosti razumeti v širšem in ne samo evropskem okviru, saj imajo ponudniki komunikacijskih storitev in interneta sedeže po vsem svetu in upravljajo z osebnimi podatki v okviru različnih pravnih sistemov.

Podprl sem tudi predlog za izboljšanje in okrepitev pravic potrošnikov, zlasti pa za več informacij o cenah in pogojih za uporabo telekomunikacijskih storitev ter njihovo večjo preglednost. Nenazadnje sem pozdravil tudi prizadevanja osnutka poročila za lažji in boljši dostop do elektronskih komunikacij za invalide.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Gospod predsednik, poročilo, ki smo ga pravkar sprejeli, je sorodno mojemu leto dni staremu poročilu o zaupanju potrošnikov v digitalno okolje, zato pozdravljam dejstvo, da so pravice končnih uporabnikov in potrošnikov močno okrepljene. Zlasti sem vesela, da smo lahko razpravljali o vprašanjih, kot sta prenos številke v enem samem dnevu, kar bo sprostilo togi trg mobilne telefonije, in telefonska številka za klic v sili 112, ki vsebuje podatek o lokaciji klicočega, kar bo rešilo še več človeških življenj. Pred nami je veliko izboljšav, med katerimi so tudi naslednje: evropska telefonska številka 116 se ne bo uporabljala samo za pogrešane otroke, pogodbe in cene bodo končno pregledne, pogodbena razmerja bo lažje prekiniti v zgodnji fazi, običajni uporabniki bodo imeli lažji dostop do zaščitne programske opreme, uporabnikom invalidom bo zagotovljen enak dostop, neželena pošta pa bo natančneje opredeljena.

- Poročilo: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gospe in gospodje, želela bi izraziti svoje nestrinjanje s sporom, ki ni bil rešen niti do konca včerajšnje razprave s Komisijo in ki se nanaša na pravno podlago za odobritev tega mednarodnega sporazuma o trajnostni in zakoniti sečnji tropskega lesa. Trdno sem prepričana, da je za to potrebna odobritev Parlamenta in ne samo posvetovanje. Sporazum je pomanjkljiv, vendar trenutno nimamo ničesar drugega, zato sem zadovoljna, da smo ga danes tako jasno sprejeli. Pustošenju tropskih gozdov nasprotujemo, vendar se bojim, da bo na milijone ton tropskega lesa še vedno pritekalo v Evropo po dampinških cenah, saj v evropsko trgovinsko politiko ni bilo mogoče vsiliti okoljskih zahtev. To je protislovje, saj se ponašamo s tem, da si kot prvi prizadevamo za zmanjšanje emisij CO₂ po vsem svetu. Tukaj nekaj ni prav. Mogoče desna roka ne ve, kaj počne leva, ali obratno.

- Resolucija: Zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2009 (RC B6-0420/2008)

Peter Baco (NI). – (*SK*) Glasoval sem za resolucijo Evropskega parlamenta o zakonodajnem in delovnem programu za leto 2009, in sicer zaradi njene splošne ustreznosti.

Po mojem mnenju je temeljna podpora ukrepom Evropskega parlamenta za stabilizacijo finančnih trgov v času trenutne finančne krize še posebej dobra odločitev. Vendar pa menim, da ta program sploh ne upošteva vprašanja varnosti živil, ki se bo moralo pokazati v konkretnih ukrepih in ne zgolj v izrazih obžalovanja.

Eden izmed posebej nujnih elementov je doseganje čim večjega kmetijskega potenciala v novih državah članicah, saj trenutna diskriminatorna skupna kmetijska politika v teh državah povzroča resen propad kmetijstva.

Frank Vanhecke (NI). - (*NL*) Gospod predsednik, priporočila, ki jih je ta Parlament oblikoval v zvezi z delovnim programom Evropske komisije za leto 2009, so bila v celoti zares zelo močna. Vendar pa bi lahko pričakovali, da bo ta Parlament v prvi vrsti od imenovanih nedotakljivih uradnikov v Evropski komisiji zahteval spoštovanje demokratičnega pravnega reda v Evropi.

Kaj bi to pomenilo v praksi? Dal vam bom samo dva primera. Prvič, za božjo voljo, spoštujte odločitev Ircev, odločitev, ki nedvomno izraža želje velike večine evropskih državljanov, ki niti nimajo priložnosti, da bi izrazili nasprotovanje Lizbonski pogodbi: zato torej odvrzite to zamaskirano evropsko ustavo.

Drugi primer, ki je tudi najpomembnejši, je, da naj se ustavijo pridružitvena pogajanja s Turčijo, ki nimajo prav nikakršne demokratične osnove. Seveda že dolgo časa vemo, da se evrokrati niti najmanj ne menijo za želje državljanov, ki pa vseeno s svojimi davki plačujejo za njihovo razsipno življenje.

– Resolucija: Priprave na Vrh EU-Indija (Marseille, 29. september 2008) (RC B6-0426/2008)

Bogdan Pęk (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, med glasovanjem o tej resoluciji smo z osuplostjo doživeli zavrnitev ustne spremembe. To se je zgodilo na zahtevo gospoda Schulza, enega izmed glavnih zagovornikov človekovih pravic in nediskriminacije. Pri tem je sodeloval tudi gospod Cohn-Bendit, znan po svoji obrambi človekovih pravic na širokem nizu področij. V celoti se zavedamo grozovitih dogodkov v prelivanja krvi v Indiji. Prizadeti so prav kristjani. Zato ne morem razumeti, od kod prihaja ta neorasizem, ki ga izražata vodilna evropska politika. Ne morem razumeti, kako si drzneta zavrniti tako jasno spremembo poročila v tem Parlamentu. Konec koncev bi moral Parlament temeljiti na obrambi človekovih pravic in načela nediskriminacije. Menim, da bo to vprašanje dalo precej misliti tako Parlamentu kot splošni javnosti.

Jo Leinen (PSE). - (*DE*) Gospod predsednik, glasoval sem proti resoluciji o Vrhu EU-Indija, vendar ne zato, ker bi sodelovanju z Indijo nasprotoval. Nasprotno, kot sopredsednik skupine Prijatelji Indije v tem Parlamentu jasno podpiram krepitev sodelovanja z Indijo. Vendar pa ta resolucija ni nič drugega kot nakupovalni seznam vseh tem, ki bi se jih sploh lahko domislili v zvezi s to velikansko državo.

Tipičen primer je odstavek 29: v tem odstavku pozivamo Komisijo k pripravi poročila o napredku na področju človekovih pravic v Indiji in rezultatih dialoga EU-Indija o človekovih pravicah. Poleg tega imamo še več odstavkov, ki se nanašajo na določene skupine prebivalcev, kot so kristjani v Orissi, muslimani v Kašmirju in daliti v drugih delih države. Zaradi tega je to, kar smo pravkar slišali od predhodnega govornika, popolnoma nesmiselno, saj je ta tema v resoluciji zelo pogosto omenjena.

Mislim, da obstajata za vsako stvar ustrezen čas in mesto. Samo predstavljajte si, kaj bi bilo, če bi indijski parlament želel sprejeti resolucijo o položaju Romov v Češki republiki, Madžarov na Slovaškem in Rusov v Estoniji in Latviji. Nismo dovolj zreli, da bi se osredotočili na najpomembnejše zadeve; namesto tega nam pozornost nenehno odvrača dolg seznam vseh mogočih vprašanj, to pa dejansko naš vpliv samo omejuje. Vem, da nas zaradi tega na koncu nihče ne jemlje resno.

Zato sem glasoval proti resoluciji. To je zares škoda: deveti Vrh je pomemben. Parlament govori o reformi in to je dejansko tisto, kar potrebujemo: premisliti bi morali tudi o reformi takšnega besedila resolucije.

Pisna obrazložitev glasovanja

- Poročilo: Costas Botopoulos (A6-0324/2008)

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Poročilo gospoda Costasa Botopoulosa "Sprememba člena 121 Poslovnika Parlamenta o postopkih pred Sodiščem Evropskih skupnosti" obravnava manjšo spremembo členov o parlamentarnem postopku. Zato sem glasoval za priporočila, ki izhajajo iz tega poročila.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Glasoval sem za poročilo o spremembah člena 121 Poslovnika Evropskega parlamenta o postopkih pred Sodiščem Evropskih skupnosti. To sem storil zato, ker zadevno vprašanje predstavlja primer spoštovanja pravne države.

V členu 121(3) Poslovnika je navedeno, da predsednik vloži tožbo na Sodišče Evropskih skupnosti v imenu Parlamenta in v skladu s priporočilom pristojnega odbora. Ta določba se izrecno in izključno nanaša na pritožbe, predstavljene pred Sodiščem. V teh primerih ni mogoče uporabiti širše razlage, v skladu s katero bi se ta določba pred Sodiščem lahko uporabljala tudi v drugih primerih drugačne narave. Določba se izvaja samo v primerih, ki vključujejo vlaganje pritožbe (na primer zaradi razveljavitve pravnega akta), kadar Parlament sproži sodni postopek.

V interesu zagotovitve pravne gotovosti in popolnosti je poročevalec upravičeno predlagal nov odstavek k členu 121. Ta odstavek bi vseboval vzpostavljeno prakso predložitve pripomb s strani predsednika Evropskega parlamenta Sodišču ter njegovo prisotnost na Sodišču na zahtevo Odbora za pravne zadeve. Predlagana sprememba vzpostavlja postopek, ki ga je treba izvajati, če bi med predsednikom in zadevnim odborom prišlo do nesoglasij. Zaradi te spremembe bo trenutni postopek imel demokratično pravno podlago.

- Poročili: Carlos Coelho (A6-0351/2008 in A6-0352/2008)

Genowefa Grabowska (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Rada bi izrazila svoje nezadovoljstvo, da se SIS, ki je tako pomembna zadeva za državljane Evropske unije, obravnava v okviru postopka posvetovanja, v katerem Parlament samo predstavlja svoja stališča. Slednja za Svet niso zavezujoča.

Schengenski informacijski sistem SIS dejansko simbolizira Evropo brez meja, ki zagotavlja območje svobode, varnosti in pravice v vsej Uniji. SIS je ustvaril možnost za sodelovanje policijskih in pravosodnih organov v kazenskih zadevah v starih državah članicah. Omogočil je vzpostavitev edinstvene evropske podatkovne baze posameznikov in subjektov. To je zlasti pomembno na področju izdajanja vizumov in dovoljenj za bivanje. Ko se je 12 novih držav članic pridružilo Uniji, jih je bilo treba vključiti v sistem SIS. To potrebo je izpolnil SIS II. To je sistem nove generacije, ki zajema vse države članice EU in omogoča zbiranje vseh podatkov, vključno z biometričnimi podatki in informacijami o evropskih zapornih nalogih.

Unija se mora zdaj lotiti težavne naloge prenosa vseh podatkov v nov sistem SIS II. To ni samo posebno pomembna, temveč tudi zapletena naloga. Zato pozivam k pozornosti in pazljivosti. Podatki, zbrani v tako imenovanem starem sistemu, ne smejo odtekati in priti v roke nepooblaščenih oseb. S podatki je treba varno ravnati, saj je od tega odvisna varnost državljanov EU in držav članic.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki. – (PT)* Prizadevamo si, da bi zagotovili resničen prosti pretok oseb znotraj Evrope. Zaradi tega menimo, da "schengensko območje" (v katerega niso vključene vse države EU, kaj šele vse evropske države) kljub odpravi meja med državami udeleženkami, dejansko povečuje meje z drugimi državami (zlasti tistimi, s katerimi je Portugalska zgodovinsko povezana).

Ob vsem tem ne moremo zanemariti dejstva, da se na osnovi "svobode gibanja", ki služi kot izgovor, oblikujejo informacijski sistem in podatkovne baze, ki ta cilj daleč presegajo in postajajo eden izmed osrednjih pomožnih instrumentov (ali "hrbtenica") kampanje za varnost (ki jo vodi EU) in stopnjujoče "komunizacije" pravosodja in notranjih zadev, skratka področij, ki so v osrčju suverenosti vsake države članice.

Z drugimi besedami, ne moremo se strinjati s tem, kar predlaga predsedstvo Sveta: najprej vzpostaviti sistem in nato opredeliti njegove cilje. To je zlasti pomembno zato, ker so cilji opredeljeni že dolgo časa (uvedba evropskega zapornega naloga in biometričnih podatkov, dostop za nove subjekte, vključno z izmenjavo podatkov s tretjimi državami, in tako dalje).

Kot smo dejali prej, ti ukrepi ogrožajo zaščito pravic, svoboščin in jamstev državljanov.

Carl Lang in Fernand Le Rachinel (NI), v pisni obliki. – (FR) Ob branju tega poročila se pojavi eno vprašanje: ali se zato, ker "prva generacija" schengenskega informacijskega sistema ni delovala ali ker je bila vsaj neučinkovita kot sredstvo za zagotovitev varnosti znotraj schengenskega območja, zdaj izvaja sistem "druge generacije", katerega namen je popraviti te pomanjkljivosti?

Na žalost ne, saj ta sistem druge generacije ni nič drugega kot dopolnjena različica že tako ali tako zgrešenega sistema.

V skladu s številkami, ki jih je predložila Komisija, vsako leto prečka meje Unije približno 400 000 nezakonitih priseljencev. Tudi ob predpostavki, da bodo biometrični podatki kmalu na razpolago in pripravljeni za sestavo registrov nezakonitih priseljencev in za pošiljanje domov tistih, ki so kot takšni že registrirani, Evropska unija ne bo mogla ustaviti množičnega priseljevanja ob obalah in kopenskih mejah, in sicer zaradi pomanjkanja kontrol na notranjih in zunanjih mejah držav članic.

Dokler bodo veljali nevarni schengenski sporazumi, bo schengenski informacijski sistem zgolj neuporabno orodje.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Izvajanje SIS II je moralo biti zaradi tehničnih težav večkrat preloženo. V tistih časih so se na primer nove vzhodnoevropske države članice znašle pred velikimi problemi na svojih mejah in so zato zahtevale uvedbo "programa zaprtega prehoda". To bi bilo glede na stanje v tistem času lahko razumljivo, vendar je nedvomno ustvarilo dodatne stroške.

Izkušnje z obstoječim modelom SIS se zdijo pozitivne. V dolgoročnem smislu je treba program seveda še razvijati. Improvizirane vmesne rešitve pa lahko ustvarijo varnostne vrzeli, zato sem načrtovano uvedbo improvizirane različice zavrnil, saj menim, da je preuranjena.

- Priporočilo za drugo branje: Dirk Sterckx (A6-0334/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), *v pisni obliki.* – V okviru poimenskih glasovanj 1, 3, 4, 5, 6, 7 o poročilu gospoda Sterckxa sem z mojimi irskimi kolegi iz skupine EPP-ED glasoval proti tem spremembam ali pa sem se od njih vzdržal, da bi tako izrazil naše pomisleke v zvezi z zadevami, ki se nanašajo na pristojnost neodvisnega organa in področje uporabe direktive, ki bi oslabila pristojnost držav članic na številnih področjih. V celoti podpiramo splošni namen direktive in si želimo, da bi Parlament in Svet sprejela uspešen dogovor.

Carl Lang in Fernand Le Rachinel (NI), *v pisni obliki*. – (*FR*) Evropa se želi zavarovati pred pomorskimi nesrečami in onesnaževanjem njenih morja in oceanov. To pozdravljava. Nedavna strahotna primera brodoloma ladij *Prestige* in *Erika* nas opozarjata na našo dolžnost, da moramo biti pozorni in da moramo spremljati varstvo plovil, opozarjata pa nas tudi na naše odgovornosti v primeru okoljske katastrofe.

Poleg tega pa bi predlog za direktivo o vodenju preiskav nesreč moral vsebovati še posebno napotilo. Prvič je bilo dogovorjeno, da je treba ustanoviti popolnoma neodvisno in nepristransko preiskovalno telo, ki bo zadolženo za odločanje o tem, ali pričeti preiskavo, da bi se ugotovili vzroki in okoliščine nesreče, ali ne. Namen je dober; upamo samo, da ga kljub vsem tveganim velikim finančnim interesom ne bomo zavrgli.

Vincent Peillon (PSE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Glasoval sem za poročilo mojega belgijskega kolega gospoda Sterckxa o ureditvi pomorskega prometa. Vse od brodoloma ladje *Erika* leta 1999 in ladje *Prestige* leta 2002 zaman čakamo na evropske rešitve, ki bi zagotovile, da se takšne katastrofe ne bi nikoli več zgodile. Daleč od tega, da bi upadlo, tveganje vsak dan narašča: pomorski promet naj bi se v naslednjih 30 letih potrojil.

Kljub tej zaskrbljujoči napovedi je večina držav članic pohitela in "potopila" glavne ukrepe, ki jih je predlagala Komisija in ki so jih podprli evropski socialisti. Najbolj opazno je izginotje politike zavarovanja s pomočjo finančnega jamstva, ki bi vsem žrtvam pomorskih nesreč olajšala možnost do nadomestila.

Sprejeti to poročilo pomeni nasprotovati cinizmu in neodgovornosti držav. Parlament je lahko ponosen na to enotnost, saj s svojim današnjim glasovanjem kaže svojo predano zavezanost varnejšim in manj onesnaženim evropskim vodam.

- Priporočilo za drugo branje: Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), *v pisni obliki.* – S svojimi irskimi kolegi iz skupine EPP-ED sem se vzdržal glasovanja o poročilu o spremembah poročila gospoda Kohlička. To smo storili, ker imamo pomisleke v zvezi z vplivi razdelitve preiskav na tehnične in kazenske ter problemi, ki bi jih to povzročilo v irski zakonodaji. Podpiramo splošen namen tega in tudi vsa poročila o pomorstvu, ki so bila sprejeta na današnjem plenarnem zasedanju.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Kot predstavnik Škotske se zavedam pomena pomorskega prometa in menim, da je to eden izmed sektorjev, ki ima ogromen potencial za prihodnji razvoj. Ključno je, da se sprejemajo ustrezni ukrepi za čim večje povečanje varnosti na morju in preprečevanje nesreč; v skladu s tem pozdravljam ta paket, ki bo pomagal pri preprečevanju ponavljajočih se nesreč.

- Priporočilo za drugo branje: Paolo Costa (A6-0333/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Poročilo gospoda Coste obravnava vprašanja, ki so pomembna za vse pomorske regije. Ključnega pomena je, da EU misli resno, ko govori o izboljšanju varnostnih standardov na morju in ko obenem prevoznikom ne nalaga nesmiselnih bremen. V celoti podpiram idejo, da državni in pristaniški organi igrajo ključno vlogo pri prepoznavanju tveganj, značilnih za to področje, hkrati pa sem v celoti zadovoljen z ukrepi, ki jih je danes sprejel ta Parlament.

- Priporočilo za drugo branje: Dominique Vlasto (A6-0335/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), *v pisni obliki.* – S svojimi irskimi kolegi iz skupine EPP-ED sem se vzdržal glasovanja o Poročilu o pomorski inšpekciji države pristanišča, in sicer zato, ker se bojimo, da bodo predložene spremembe oslabile in zapletle pariški memorandum o soglasju, obenem pa menimo, da bi se vprašanje držav zastave bolje rešilo v ločeni direktivi in da bi vključitev takšnih sprememb direktivo po nepotrebnem zapletla.

Dominique Vlasto (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (FR) S svojim današnjim glasom smo Svet opozorili, da paket Erika III tvori celoto in da ga je treba kot takega tudi pregledati. Zato sem privolila v vključitev sprememb poročila gospoda Savaryja v moje poročilo o pomorski inšpekciji države pristanišča. Poleg tega smo z vrnitvijo k našim stališčem iz prvega branja odklonili možnost, da bi podprli Svet pri odstopanju od dveh

pomembnih predlogov o pomorski inšpekciji države zastave in civilni odgovornosti lastnikov ladij, v zvezi s katerimi nismo prejeli nikakršnih skupnih stališč.

Francosko predsedstvo, katerega trdo delo in nenehna zavezanost iskanju rešitve tega problema je treba omeniti, je prepričalo Svet, da nadaljuje s svojim delom pri dveh manjkajočih predlogih. Prepričana sem, da bo napravilo premik z mrtve točke in da bo rezultat spravnega postopka skupni dogovor o paketu Erika III. Upam, da bo ta postopek mogoče začeti brez odlašanja, da bi odločitev sprejeli še pred koncem leta. Pomorska varnost mora ostati prednostna naloga evropskega političnega programa in v tem duhu bom še naprej dajala podporo našim predlogom.

- Priporočilo za drugo branje: Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008)

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark in Anna Ibrisagic (PPE-DE), v pisni obliki. – (SV) Zmerneži v osnovi podpirajo predlog direktive o skupnih predpisih in standardih za organizacije, pooblaščene za inšpekcijski pregled in nadzor ladij, in so zanj tudi glasovali na prvem branju aprila 2007.

V teku priprave na drugo branje se je Odbor za promet in turizem odločil, da v to direktivo vključi večji del predloga direktive o skladnosti z zahtevami države zastave, kar je Svet zavrnil.

Direktiva o skladnosti z zahtevami države zastave je bila poskus razširitve pristojnosti EU na področje, kjer se že izvajajo pravila ZN. Proti tej širitvi smo glasovali že na prvem branju marca 2007, zato tudi ne podpiramo tega poskusa, da bi se ta pravila pripeljala skozi zadnja vrata kot del Direktive o skupnih predpisih in standardih za organizacije, pooblaščene za inšpekcijski pregled in nadzor ladij. Zato smo se odločili, da bomo glasovali proti poročilu gospoda de Grandes Pascuala.

- Priporočilo za drugo branje: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008)

Brian Simpson (PSE), *v pisni obliki.* – Podpiram to poročilo Parlamenta, ki zadeva organizacije, pooblaščene za inšpekcijski pregled in nadzor ladij, in prav tako podpiram druga poročila Parlamenta, ki skupaj s tem tvorijo pomorski paket.

Svet mora tako ali drugače rešiti vprašanje dveh "manjkajočih" dokumentov o civilni odgovornosti in državah zastave, zato je pomembno, da Parlament pri tem vztraja z njuno skupno vključitvijo v poročilo gospoda Sterckxa o spremljanju ladijskega prometa, v poročilo gospe Vlasto o pomorski inšpekciji države pristanišča ter v to poročilo.

Storjenega je bilo veliko in menim, da bi lahko brez težav dosegli dogovor o petih dokumentih, o katerih smo danes glasovali, toda brez dokumentov o civilni odgovornosti in zastavah države se ne bomo mogli premakniti naprej. Svet mora najti rešitev, kako se bo izvlekel iz te slepe ulice, sicer državljanom EU ne bomo mogli zagotoviti varnejšega pomorskega sektorja.

Priporočila za drugo branje: Dirk Sterckx (A6-0334/2008), Jaromír Kohliček (A6-0332/2008), Paolo Costa (A6-0333/2008), Dominique Vlasto (A6-0335/2008), Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008 - A6-0330/2008)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Po brodolomih naftnih tankerjev *Erike* in *Prestigea* so evropski socialisti vodili boj za "napredno" zakonodajo EU o pomorski varnosti.

Sedem poročil tretjega paketa za pomorsko varnost predstavlja odločilni korak proti izpolnitvi tega cilja pod pogojem, da jih Svet ne izprazni njihove vsebine.

Od prvega branja leta 2007 je Svet zavrnil večino priporočil Parlamenta v zvezi s petimi poročili.

V tem drugem branju in po opravljenem velikem delu na spremembah Parlament ponovno potrjuje absolutno prednost, ki jo daje oblikovanju evropske pomorske politike, ki zagotavlja visoko raven zaščite v zvezi s/z:

- pomorsko inšpekcijo države zastave,
- sistemom Skupnosti za spremljanje za ladijski promet,
- odgovornostjo prevoznikov potnikov,
- organizacijami, pooblaščenimi za inšpekcijski pregled in nadzor ladij,
- imenovanjem samostojnega pristojnega organa za sprejem ladij v stiski,

- uporabo načela "onesnaževalec plača" v pomorskem sektorju.

To sporočilo Svetu v celoti podpiram.

Nicolasa Sarkozyja in Dominique Bussereau pozivam, da zagotovita, da bo francosko predsedstvo zagotovilo oblikovanje pomorskega področja v Evropi, ki bo lahko vsem služilo za vzor.

Seán Ó Neachtain (UEN), v pisni obliki. - (GA) Pred kratkim se je 30 kilometrov od francoske obale zgodila ladijska nesreča. Posadka in ljudje na krovu Erike so imeli veliko srečo in so bili brez poškodb. Vendar pa se niso morali zanesti samo na srečo. Preživeli so s pomočjo skupine francoskih reševalcev. Pri preiskovanju vzrokov te katastrofe so tesno sodelovale irske in francoske pomorske preiskovalne enote.

Primer Erike poudarja, kaj se lahko zgodi, če se posadka obotavlja, ko bi morala prositi za pomoč. Kot pravi avtor poročil, se življenja ljudi na krovu ladje in dobrobit okolja ne bi smela nikoli tvegati zato, ker se v času nesreče ne pokliče najbližjega pristanišča ali reševalne skupine.

V smislu pomorske varnosti je nujno potrebno sodelovanje na mednarodni ravni. Upam torej, da bomo v drugem branju pomorskega paketa lahko prišli do rešitve, in zato sem vesel, da lahko ta poročila podprem.

- Poročilo: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), v pisni obliki. – (LT) Glavni namen zakonodaje o zdravilih mora biti varovanje zdravja naše družbe. Vendar pa je treba ta cilj doseči z ukrepi, ki ne posegajo v razvoj industrije v Evropski uniji ali trgovino z zdravili. Navkljub dejstvu, da so bili v prejšnjih predpisih oblikovani seznami živilskih barvil, imajo različne države v zvezi z njihovo uporabo različne zakone. Te razlike lahko ovirajo trgovino z zdravili, ki vsebujejo ta barvila, zato je treba ta predpis spremeniti; s tem bomo dobili več jasnosti in olajšali delo kar nekaj institucijam.

Carlos Coelho (PPE-DE), *v pisni obliki. – (PT)* S tem predlogom se želi spremeniti ureditveni okvir za elektronske telekomunikacije, da bi se izboljšala njegova učinkovitost, zagotovil enostavnejši in učinkovitejši dostop do razpoložljivih frekvenc v radijskem spektru in zmanjšali upravni stroški, ki nastanejo pri izvajanju predpisov.

Zato bi morale učinkovitejše in cenejše komunikacijske storitve prinesti koristi vsem evropskim državljanom, ne glede na to, kje v EU se nahajajo in ali uporabljajo mobilne telefone, širokopasovne povezave ali kabelsko televizijo.

Nov sistem za radijski spekter je namenjen spodbujanju naložb v nove infrastrukture in zagotavljanju širokopasovnega dostopa državljanom.

Notranji trg komunikacijskih storitev, ki deluje pravilno, ter konkurenčno gospodarstvo informacijske družbe, ki prinaša koristi tako uporabnikom kot podjetjem, lahko obstajata samo, če se ureditveni okvir za telekomunikacije uporablja dosledno. Zaradi tega je treba okrepiti usklajevalno vlogo Komisije v tesnem sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi in novim Organom evropskih regulatorjev za telekomunikacije (BERT), da bi se izboljšala usklajenost nacionalnih odločitev tako z vplivom na notranji trg kot z uvedbo popravnih ukrepov.

Zato podpiram to poročilo in glavne spremembe, ki želijo ponudbo, dano uporabnikom, razširiti s krepitvijo konkurence.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki*. – (*PT*) Glasovala sem za poročilo gospe Catherine Trautmann o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah, ker je po mojem mnenju zakonodajni okvir za elektronske komunikacije treba izboljšati, da bi se uporabnikom omogočile večja izbira, boljša zaščita, cenejše storitve in izboljšana kakovost.

Novi zakonodajni okvir bo skupaj z ustanovitvijo Organa evropskih regulatorjev za telekomunikacije zagotovil boljšo zaščito zasebnih podatkov uporabnikov, povečal konkurenco, ponudil uporabnikom večjo izbiro in pojasnil pogodbene pogoje. Poudariti je treba tudi, da bo "paket" olajšal dostop do telekomunikacijskih storitev tudi invalidom.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Tako kot drugi naravni viri, je tudi spekter javna dobrina. Gre torej za področje, ki bi moralo ostati v okviru javnega upravljanja, da bi tako služil javnemu interesu.

Samo tako lahko ponudimo javne dobrine, ki so bistvene za razvoj informacijske družbe za vse. Zaradi tega sprejeti resoluciji v osnovi nasprotujemo in smo glasovali proti njej.

Izkušnje kažejo, da združeni pristopi (politike in trg) na koncu vedno služijo interesom gospodarskih skupin in ne interesom ljudi. Isto velja za dodelitev spektra, ki se bo sprostil s prehodom na digitalno radiodifuzijo, pri čemer bi prednost morala imeti socialna, kulturna in gospodarska vrednost (boljše javne storitve, brezžičen širokopasoven dostop za slabo oskrbljena območja, rast in delovna mesta in tako dalje), ne pa povečanje javnih prihodkov.

Upravljanje spektra je v izključni pristojnosti vsake države članice. Vendar pa obstajajo nekateri vidiki resolucije, s katerimi se strinjam, upoštevajoč dejstvo, da spekter ne pozna meja in da sta učinkovita uporaba spektra v državah članicah ter usklajevanje na ravni EU koristna zlasti za razvoj vseevropskih storitev in pogajanje o mednarodnih sporazumih. Vendar pa se ne strinjamo z idejo, da bi se uporabljal pristop, ki je popolnoma enak trgovinski politiki.

Petru Filip (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Telekomunikacijski paket je eden izmed najpomembnejših paketov, ki je na tem zasedanju predložen v pregled EP, saj enega izmed največjih stebrov globalizacije predstavlja prav komunikacija v realnem času, tako v domačem kot v mednarodnem prostoru. Od tod prihajajo torej številne spremembe, ki so posledica različnih pristopov v 27 državah članicah, ki imajo vsaka svojo nacionalno stvarnost. Kljub razlikam v pristopu, ki so se pokazale v času razprav, verjamem, da poročilo gospe Trautmann za celoten evropski prostor predstavlja korak naprej, ne glede na to, da sta spremembi 132 oziroma 138 sprožili tako živahno razpravo. Menim, da trenutna različica, ki jo je sprejel Evropski parlament, zagotavlja tako skupen pristop k razvoju komunikacijskih storitev v evropskem prostoru, kakor tudi konstruktivno obliko nadzora nad virtualnim prostorom, ki zadeva vidike, kot so zaščita podatkov ali organizirani kriminal prek kibernetičnega prostora. Zato sem kot poslanec tega Parlamenta glasoval za to poročilo.

Ruth Hieronymi (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*DE*) V imenu 40 podpisnikov umikam spremembo 132 iz poročila gospe Trautmann, saj v okviru razprav Evropskega parlamenta o okvirni direktivi o telekomunikacijah ni bilo mogoče doseči kompromisa o krepitvi temeljne pravice do varstva intelektualne lastnine.

Cilj spremembe 132 je bil ustvariti nove načine doseganja bolj uravnoteženega odnosa med temeljno pravico do prostega dostopa do informacij in internetom na eni strani ter temeljno pravico do varstva intelektualne lastnine na drugi strani kot odgovora na velik razmah piratstva na internetu.

Skupina PPE-DE umika svojo podporo tej spremembi, potem ko so skupine na levici (PSE, Verts/ALE, GUE/NGL) svojo podporo poročilu gospe Castillo Vera (oblikovanje organa za trg evropskih elektronskih komunikacij) povezale s tem vprašanjem.

Astrid Lulling (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Telekomunikacijski sektor se razvija tako hitro, da je bilo treba prilagoditi zakonodajni okvir. Vendar pa je bilo očitno, da mora biti ta okvir jasen in natančen in da predvsem ne sme ustaviti naložb, ki prihajajo iz evropskih telekomunikacijskih podjetij, ki so soočena s trdno konkurenco iz ameriškega in azijskega trga. Naša podjetja morajo biti sposobna načrtovati in vlagati v nove tehnologije brez odlašanja.

Čeprav krepitev notranjega trga v telekomunikacijskem sektorju prinaša koristi vsem, sem vesela, da Komisiji ni uspelo uveljaviti svojega vpliva pri nas, temveč da je Parlament predlagal Organ evropskih regulatorjev za telekomunikacije, verodostojno alternativo, ki krepi sodelovanje med nacionalnimi regulatorji in se izogiba dodatnim birokratskim postopkom, ki bi jih ustvaril organ za trg evropskih elektronskih komunikacij. Luksemburški trg telekomunikacijskih storitev (v tem sektorju je neposredno ali posredno zaposlenih 4,7 % aktivnega delovnega prebivalstva) na primer potrebuje vplivnega nacionalnega regulatorja, ki so mu posebnosti tega trga znane in se jih zaveda. V zvezi s tem je bila odločitev o uporabi načela subsidiarnosti pravilna.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Telekomunikacijska industrija se hitro razvija. Zaradi tega so potrebni novi ukrepi, da bi se ohranilo in okrepilo varstvo potrošnikov ter pravice uporabnikov telekomunikacijskih storitev. Cilj poročila gospe Catherine Trautmann o elektronskih komunikacijskih omrežjih in storitvah je spodbuditi razvoj naslednje generacije telekomunikacijskih omrežij v Evropi. Menim, da je to pozitiven prispevek k napredovanju na področju ureditve telekomunikacijskih storitev, ki bo spodbudil naložbe v novo komunikacijsko infrastrukturo in okrepil pravice uporabnikov. Moj glas odraža to stališče.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Glasoval sem za spremembe, ki jih je predlagala Konfederalna skupina Evropske združene levice/Zelene nordijske levice: te zagotavljajo večjo raven svobode

na internetu, saj je ta svoboda izražanja za demokracijo enako pomembna kot svoboda tiska. Dober znak je, da je Parlament navkljub močnemu pritisku lobijev pokazal svoje nasprotovanje tako samovoljnemu izključevanju z interneta in da ni sprejel možnosti, da bi se lahko dostop do interneta zavrnil vsakemu uporabniku.

Vendar pa je poročilo kljub vsemu še vedno negativno. Da bi v sodelovanju s civilno družbo zagotovila tako svobodo izražanja kot zaščito osebnih podatkov, bi morala EU več pomena pripisati javnemu dialogu.

Olle Schmidt (ALDE), v pisni obliki. – (SV) Reči moram, da je telekomunikacijski paket eden izmed najtežjih zakonodajnih predlogov, s katerim sem se srečal, odkar sem tukaj. Na eni strani zato, ker je tehnično zapleten in vsebuje prekrivajoče se zakonodajne predloge, na drugi strani zato, ker ravnovesje med zaupnostjo in varnostjo že samo po sebi zahteva resen premislek. Medtem ko ne smemo dovoliti, da bi internet ostal popolnoma neurejeno področje, je treba po mojem mnenju kljub vsemu v enaki meri uporabljati načela pravne države, ki veljajo za družbo. Ne morem sprejeti privatizacije uprave pravosodnih organov, kar bi se zgodilo, če bi bilo zasebnim podjetjem dovoljeno, da posegajo v vsebino na internetu in da jo cenzurirajo, še preden bi imeli uporabniki priložnost o tem izreči svoje mnenje. Filtriranje predstavlja velik problem, če želimo, da bi preglednost bila vodilno načelo.

Medtem ko nam mora biti jasno, da nadzor civilnih uporabnikov interneta ne sme biti nikoli dovoljen iz komercialnih razlogov, pa zagotovo ne želim imeti nobenega opravka z zakonodajo, ki bi na primer policiji onemogočala preiskovanje otroške pornografije ali ki bi na kak drug način ogrožala javno varnost. Pomembno je bilo, da nismo prispevali k evropskemu pravnemu okviru, ki bi preprečil razvoj tehnologije in omejil demokratično, družbeno in strokovno področje uporabe in potencial interneta.

Menim tudi, da je bilo na voljo dovolj varnostnih mehanizmov, da sem lahko glasoval za liberalizacijo trga telekomunikacijskih storitev, ki je sicer zelo pomemben.

Dominique Vlasto (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (FR) Želela sem glasovati za poročilo gospe Trautmann, saj vključuje socialno, kulturno in gospodarsko vrednost radijskih frekvenc, sočasno pa zagotavlja boljše upravljanje spektra radijskih frekvenc v korist vseh operaterjev in uporabnikov.

To prvo branje nam omogoča tudi, da predlagamo uravnoteženo alternativo prvotnemu predlogu Komisije, s katero bi Komisija igrala bolj vlogo arbitra kot sodnika, kar zadeva spremljanje konkurence. Za nacionalne regulativne organe je pomembno, da še naprej v celoti igrajo svojo vlogo.

Vendar pa obžalujem sprejetje ustne spremembe gospe Trautmann. Medtem ko se zdi na prvi pogled povsem sprejemljiva, v praksi ta sprememba uvaja hierarhijo temeljnih pravic končnih uporabnikov, saj v zvezi s komunikacijo in spletnim razširjanjem vsebine prepoveduje vse zaščitne ukrepe brez predhodne sodne odločbe. Včerajšnji dogodki v finski šoli bolj kot kdaj koli kažejo, da bi morali vzpostaviti dobro premišljene in sorazmerne zaščitne mehanizme. To je bil celoten smisel spremembe o sodelovanju, ki sem jo podprla, zato trenutno stanje v Parlamentu obžalujem.

Marian Zlotea (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Kot poročevalec odbora IMCO v zvezi s tem poročilom sem zadovoljen, ko vidim, da se je delo, ki so ga v preteklih treh mesecih opravljali moji kolegi, materializiralo v tem uravnoteženem poročilu, ki vsebuje pomembne izboljšave sektorja elektronskih komunikacij. Verjamem, da bodo te spremembe prinesle koristi uporabnikom in jim zagotovile široko izbiro; prav tako sem prepričan, da bodo te spremembe podprle konkurenčni trg.

Menim, da bomo z ohranitvijo funkcionalne ločitve kot možnosti, ki jo imajo na voljo nacionalni organi, dali slednjim priložnost, da spodbujajo konkurenco na tem področju. Evropska gospodarska rast in blaginja potrošnikov sta odvisni od dinamičnega in konkurenčnega telekomunikacijskega sektorja. Konkurenčni trgi imajo na voljo več širokopasovne povezave, novinci na trgu pa so s seboj prinesli večje hitrosti in inovativne storitve

Na ta način so bili doseženi cilji nove direktive: prenovljeno upravljanje spektra, večja doslednost predpisov, ki urejajo notranji trg elektronskih komunikacij, in povečana raven varnosti in celovitosti v korist uporabnikov storitev.

- Poročilo: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Liberalizacija telekomunikacij, ki se je pričela leta 2001, je dala prosto pot evropskim trgom, ki so zdaj bolj konkurenčni, bolj inovativni in zelo donosni. Evropski

potrošniki so nedvomno glavni uporabniki tega razvoja in imajo na voljo več storitev, oblik in vsebin, ki so hkrati tudi boljše in čedalje bolj dostopne. To je bila tehnološka, gospodarska in družbeno-kulturna (r)evolucija.

Kljub očitni pozitivni oceni, pa ne smemo zaspati na naših lovorikah.

Še vedno so tu ozka grla, ki ovirajo oblikovanje pravega celovitega trga. Ta so v glavnem posledica neskladij pri uporabi evropskih predpisov, za katero je odgovoren nacionalni regulativni organ.

Zato podpiram ustanovitev organa BERT oziroma Organa evropskih regulatorjev za telekomunikacije, ki je dopolnjena in okrepljena različica Skupine evropskih regulatorjev za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (ERG). Organ BERT bo odgovoren za skladnejšo uporabo predpisov in se bo lahko zanesel na udeležbo nacionalnih regulativnih organov, ki imajo dragocene izkušnje z vsakodnevnim stanjem na terenu. Z ustanovitvijo organa BERT se bo po vsej EU izvajal dosleden zakonodajni pristop v zvezi s popravnimi ukrepi, ki jih bodo sprejemali nacionalni regulativni organi, ki bodo popolnoma neodvisni od vlade in industrije.

Organ BERT bo igral tudi vlogo na področju ozaveščanja uporabnikov. V tem smislu ima EU že razlog, da je lahko zadovoljna s svojo vlogo pri precejšnjem znižanju cene gostovanja.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Liberalizacija evropskega telekomunikacijskega trga je koristila vsej Evropski uniji. Aktivnejša konkurenca v sektorju je postala glavno gonilo naložb in inovacij. Strinjam se s Komisijo, da telekomunikacijski trg še vedno potrebuje nadzor, dokler ne začne delovati v skladu s splošnim konkurenčnim pravom.

Vendar pa se načeloma ne morem strinjati s predlogom Komisije za ustanovitev še ene institucije za ureditev trga, saj bi se s tem birokratsko breme še povečalo, sama institucija pa bi bila odmaknjena od urejenih trgov držav članic. S svojim glasom bom podprla spremembe, ki jih je predlagal Odbor za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), katerega cilj je razširiti vlogo obstoječega Organa evropskih regulatorjev za telekomunikacije (BERT) ter Evropski komisiji podeliti dodatne pristojnosti.

Nacionalni regulatorji telekomunikacijskega trga bi morali tesneje sodelovati z organom BERT in Evropsko komisijo. Po mojem mnenju bo predlog Odbora za industrijo udeležencem na trgu omogočil učinkovitejšo ureditev in zagotovil uspešno udeležbo nacionalnih regulativnih organov ter uporabo njihovih izkušenj na ravni EU. Na ta način se denar davkoplačevalcev ne bo več zapravljal za oblikovanje še bolj birokratskega aparata.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam poročilo gospe Pilar de Castillo o Organu za trg evropskih elektronskih komunikacij. Vizija poročila o Odboru evropskih regulatorjev, ki predstavlja most med Komisijo in nacionalnimi regulativnimi organi, je vizija, ki ustrezno upošteva kompleksnost trga in njegovo razširjajočo se naravo. To odraža moj glas.

- Poročilo: Patrizia Toia (A6-0305/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Cilj tega predloga je spodbuditi usklajeno ukrepanje na ravni EU, da bi se zagotovila učinkovita uporaba digitalne dividende.

S prehodom z analogne na digitalno prizemno televizijo do konca leta 2012 se bo zaradi večje učinkovitosti prenosa digitalne tehnologije sprostil večji del spektra, kar bo edinstvena priložnost za EU, da ponudi možnost za rast trga in za večanje kakovosti in izbire storitev za potrošnike.

Zato upamo, da bodo držav članice lahko čim prej sprostile digitalne dividende, da bodo evropski državljani lahko uživali koristi, ki jim jih bo prinesel cel nov niz inovativnih in konkurenčnih storitev.

Države članice se morajo zato odločiti, kako bodo uporabile svoje digitalne dividende, in zagotoviti, da bodo vse te vrste elektronskih komunikacijskih storitev na voljo v prostih radiofrekvenčnih pasovih, v skladu z ustreznim nacionalnim načrtom za dodeljevanje frekvenc in predpisi Mednarodne telekomunikacijske zveze.

Ključnega pomena pa je usklajen pristop na ravni Skupnosti, da bi se lahko izognili škodljivim motnjam med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami. S tem se bodo najbolj povečale koristi uporabe spektra, kar bo zagotovilo optimalno uporabo v socialnem in gospodarskem smislu.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Spekter je omejen vir v telekomunikacijski industriji. S tem, ko so se države članice odločile, da bodo do 2012 opravile popoln prehod na digitalno razširjanje televizijskih programov, se bo sprostilo še več spektra. Zato je treba dobro premisliti, kako ga bomo uporabili. Menim,

da poročilo gospe Patrizie Toia o skupnem pristopu za uporabo spektra, ki se bo sprostil s prehodom na digitalno radiodifuzijo, prepoznava povpraševanja konkurence po spektru in pri izdaji novih licenc upošteva vprašanja v zvezi z nevtralnostjo storitev in tehnologije. Zato sem glasoval za njena priporočila.

- Poročilo: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Marco Cappato (ALDE), v pisni obliki. – (IT) Poslanci levice smo se danes vzdržali odobritve poročila gospoda Harbourja, da bi poudarili neizkoriščene priložnosti za sprejetje takojšnjih, zavezujočih ukrepov za spodbujanje vključevanja invalidov. Kljub nekolikšnemu napredku smo pristojnim organom in telekomunikacijskim operaterjem postavili premalo obvezujočih zahtev, kar zadeva vključevanje invalidov. Na primer, popolnoma spregledani so bili predlogi, ki so bili oblikovani skupaj z Združenjem Luca Coscioni za podnaslavljanje vseh javnih oddaj, kot so dnevno informativni programi; ponudniki storitev ne bodo več dolžni uporabnike invalide redno obveščati o storitvah, namenjenih prav zanje, ter o znižanih tarifah, ki so jim na voljo.

Poleg tega je še vedno veliko nejasnosti o zagotavljanju nevtralnosti interneta in varovanju temeljnih pravic uporabnikov. Splet je čedalje bolj podvržen nekakšnemu militarnemu spremljanju, pod pretvezo zaščite varnosti pa so svoboščine uporabnikov ponovno spodkopane, medtem ko je glede na možnost sistematičnega filtriranja spleta, zaščito in zagotovila, namenjena uporabnikom, treba še dokazati.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – (EL) S tem novim paketom predlogov o elektronskih komunikacijah EU promovira ukrepe pri policiji in ustrahuje uporabnike interneta ter vseh elektronskih komunikacij, in sicer z uvedbo sistemov "filtriranja" pod pretvezo javne varnosti in zaščite pravic. Sočasno enotno postavlja notranji trg telekomunikacij EU, internet, avdiovizualno produkcijo in prenos, radijske in televizijske medije ter satelitske povezave pod nadzor okrepljenega "neodvisnega" organa v korist monopolnim podjetjem.

Dobički so zagotovljeni, liberalizacija in poenotenje trgov na evropski ravni pa sta okrepila položaj evropskih monopolnih podjetij glede na mednarodno konkurenco. Najprej bo prišlo do popolne liberalizacije in privatizacije na državni ravni, nato do radikalnega prestrukturiranja, prekomerne koncentracije medijev in kopičenja kapitala na račun delavcev v sektorju ter uporabnikov.

Obstajata dve ločeni infrastrukturi: na eni strani javne storitve, ki jih financira vlada; na drugi imamo prosto trgovino. Vlada financira javne storitve z državnim denarjem in ker to ni donosno, se storitve odprodajajo zasebnim izvajalcem.

Sprejetje teh predlogov s strani sil desne in leve sredine še enkrat kaže njihovo navdušeno podporo za izbire, ki so v interesu kapitala. S tem se potrjuje potreba po spremembi ravnovesja moči v dobro delavcev s popolnoma drugačno politiko, na podlagi katere naj bi se nova tehnologija uporabljala v korist delavcev.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Cilj sprejetega poročila o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov elektronskih komunikacijskih storitev je izboljšati položaj uporabnika na trgu elektronskih storitev. Univerzalne storitve bi morale uporabnikom zagotoviti dostop do javnih telefonskih storitev po sprejemljivi ceni ter urediti področje nacionalnih in mednarodnih povezav ter klicev v sili.

Sprejetje tega poročila bo okrepilo pravice uporabnikov. Slednji bodo imeli pravico zamenjati ponudnika telekomunikacijske storitve ter pri tem ohraniti obstoječo telefonsko številko. Poleg tega mora biti prenos številke opravljen v enem samem dnevu. To je zelo pomembno. Čas trajanja pogodbe, ki jo telekomunikacijsko podjetje sklene z naročnikom, bo omejen na največ 24 mesecev. Kljub temu bi operater uporabniku moral ponuditi tudi možnost sklenitve pogodbe za največ 12 mesecev, kar bi vključevalo vse ustrezne storitve in opremo.

Dostop do številke za klic v sili 112 mora tudi biti večji. To je zelo pomembno v kriznih razmerah. Države članice bi morale zagotoviti popoln dostop do javnih telefonskih storitev v primerih, ko se omrežje sesuje zaradi katastrofe ali višje sile. Izboljšati je tudi treba dostop do številke za klic v sili 116, namenjene za pogrešane otroke. Trenutno ta številka deluje prostovoljno v samo sedmih državah članicah EU.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Toplo sem pozdravil poročilo o spremembi direktiv o pravicah uporabnikov v elektronskih komunikacijskih omrežjih, ki ga je sestavil gospod Harbour. Gre za uravnotežen dokument, namenjen velikemu izboljšanju položaja na trgu elektronskih storitev. Prav je bilo, da so se sestavili osnutki kompromisnih sprememb, ki jih je sprejela velika večina poslancev v tem Parlamentu. To je omogočilo sprejetje celotnega poročila kljub zelo velikemu številu sprememb.

Predpisi Unije s področja telekomunikacij segajo v 90. leta. Menim, da spremembe direktiv predstavljajo veliko možnost, da jih prilagodimo ogromnim tehnološkim spremembam, ki so se zgodile do sedaj. To je zlasti pomembno zato, ker nameravamo k univerzalnim storitvam dodati mobilne komunikacije in širokopasovni dostop do interneta. Imetnikom licenc je treba zagotoviti pravico do celovitih informacij o vseh omejitvah, ki zadevajo dostop do legalne programske opreme. Ponudniki storitev morajo zagotoviti varnost interneta, zaščititi osebne podatke uporabnikov in zajeziti poplavo tako imenovane neželene pošte.

Menim, da je še posebej pomembno, da se upoštevajo potrebe invalidov in starejših ljudi, ki potrebujejo lažji dostop do telekomunikacijskih storitev. Upati je treba, da bodo oblikovane nove tehnične rešitve za opremo. Prepričan sem, da bo ta razvoj privedel do velikega zmanjšanja stroškov telekomunikacijskih storitev po vsej Uniji. Trenutno moramo kljub obstoju schengenskega sistema še vedno plačevati nepošteno visoke cene za prenos podatkov prek notranjih meja Unije.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Kar poročilo gospoda Malcolma Harbourja tako jasno izraža, je, da se uporabnikom interneta in telefonov trenutno dela krivica. V teh hudih časih za gospodarstvo je treba uporabnikom zagotoviti, da dobijo, kar so plačali. Predlogi v poročilu pomenijo, da bodo uporabniki bolje obveščeni, njihovi osebni podatki pa bolj varni, ne glede na to, ali so se priključili na internet ali ne. Prav tako bistvena za zagotovitev, da bodo vsi imeli koristi od današnje digitalne dobe, je določba, da bodo uporabniki invalidi imeli enak dostop do interneta in drugih komunikacijskih storitev. Glasoval sem za poročilo.

Andreas Mölzer (NI), v pisni obliki. – (DE) Danes se poskušajo gospodarski interesi uveljaviti zlepa ali zgrda. Nenadoma je treba v okvirno direktivo o telekomunikacijskih storitvah vključiti goro predpisov o avtorskih pravicah. Za EU popolnoma zadostuje, da uvede obveznost za dobavitelje, da morajo uporabnike opozarjati na nevarnosti kršenja "pravic intelektualne lastnine", pri čemer se kazni določajo na nacionalni ravni. Tako lahko pozneje vsi krivijo drug drugega. Poleg tega, kot je navedeno v poročilu, ki je pred nami, so glavni razvijalci programske opreme poskušali zapreti pot manjšim konkurentom.

Na internetu zagotovo prihaja do kršenja zakonov – primer za to je otroška pornografija –, pri čemer moramo ukrepati, vendar pa ne smemo dovoliti, da bi se zaščita podatkov žrtvovala za gospodarske interese peščice velikih gospodarskih družb in večnacionalnih podjetij. Izvirna ideja, ki je v ozadju telekomunikacijskega paketa, je bila zelo smiselna, vendar pa sem se zaradi množice sprememb – ena ali dve izmed njih, ki sem ju opisal, pa sta se s svojo kritično vsebino mogoče pritihotapili – glasovanja vzdržal.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Liberalizacija telekomunikacijskega trga, na kateri je EU delala 10 let, je nesporen uspeh.

Reforma ureditvenega okvirja elektronskih komunikacij je del svetovne strategije Komisije v zvezi z notranjim trgom in je bistvena za doseganje ciljev Lizbonske strategije, saj z makroekonomskega vidika telekomunikacije prispevajo k večji učinkovitosti dejavnosti v drugih sektorjih.

Cenim delo poročevalcev na tem sklopu skladnih in učinkovitih ukrepov, ki odražajo tako cilje EU kot stališča poslancev Evropskega parlamenta v zvezi s ključnim področjem za razvoj in krepitev vezi med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami, ter zlasti za gradnjo evropske informacijske družbe, ki je prilagojena svetovnemu gospodarstvu in sposobna prispevati h gospodarski rasti z ustvarjanjem delovnih mest in zagotavljanjem boljših storitev, s tem pa izboljšati splošno kakovost življenja evropskih državljanov.

Glas podpore za temeljne vidike, kot je pojasnilo in razširitev pravic uporabnikov, okrepljena zaščita osebnih podatkov, ustanovitev organa evropskih regulatorjev (BERT) in boljše upravljanje spektra, kaže prizadevanje skupine PPE-DE za doseganje ravnovesja med temeljno pravico evropskih državljanov, da se jih vključi v informacijsko družbo, ter oblikovanjem ugodnega okvirja za inovacije in gospodarski razvoj.

Bart Staes (Verts/ALE), *v pisni obliki.*– (*NL*) Moj glas proti telekomunikacijskemu paketu (poročilu gospoda Harbourja) je posledica vrzeli v direktivi, ki bi lahko pomenile kršitev naših svoboščin. Države članice ponudnikom omogočajo, da spremljajo dejavnosti posameznikov na internetu. Upam, da se pri izvajanju teh novih pravil države članice ne bodo znašle pred skušnjavo, da bi filtrirale vsebino interneta. Ta naloga bi morala biti izključno naloga policije.

Razumem, da je treba reševati kršenja pravic intelektualne lastnine na internetu, vendar to ne bi smelo pomeniti kratenja svobode posameznih uporabnikov interneta. Zagotovo ne moremo ustvariti situacije, v kateri smo kot poštar, ki odpira pisma, da bi videl, ali je vsebina dejansko legalna.

Spremembe, s katerimi so zeleni hoteli to besedilo izboljšati, so bile zavrnjene, zato tega predloga ne morem več podpreti.

Z veseljem bi glasoval za številne ugodnosti za uporabnike, vendar menim, da je nesprejemljivo, da so ponudniki internetnih storitev tisti, ki bi morali biti odgovorni za vsebino na internetu. To ni bil namen niti te zakonodaje.

- Poročilo: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Nezakonita sečnja in krčenje gozdov povzročata resno škodo okolju, zato obstaja splošen dogovor, da je treba posek občutljivih tropskih gozdov zmanjšati. Stranka Junilistan je zato naklonjena ideji, da bi posamezne države morale oblikovati kodekse ravnanja v zvezi z uvozom tropskega lesa. Prav tako pozdravljamo tudi pobude v zvezi z označevanjem, na primer prek Sveta "Forest Stewardship", ki bi potrošnikom pri nakupu lesa ali izdelkov iz lesa ponudil več prostora za sprejemanje zavestnih odločitev na podlagi dejstev.

Žal pa je glavna lastnost tega poročila njegova očitna želja, da bi Evropski parlament čim prej izrazil svoje stališče o zadevah v zvezi z gospodarsko politiko na splošno.

Stranka Junilistan je trdno prepričana, da skupna gozdarska politika v okviru sodelovanja EU ni zaželena. Namesto tega bi morala odgovornost za vprašanja, ki se nanašajo na gozdarsko politiko posamezne države članice ali so povezana z njo, ostati omejena na nacionalno raven. Na podlagi tega se je stranka Junilistan odločila, da poročila ne podpre.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *v pisni obliki.* – Z veseljem sem podprl poročilo svoje kolegice gospe Lucas o Mednarodnem sporazumu o tropskem lesu. Vsako leto izgine več milijonov hektarjev tropskega gozda, posledične emisije ogljika pa bodo imele hude posledice za planet. EU si mora v prihodnje zagotoviti vodilno vlogo pri zmanjševanju uničujočih in nepotrebnih praks.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam poročilo gospe Lucas o Mednarodnem sporazumu o tropskem lesu 2006. Za resen pristop k ohranjanju okolja je potreben učinkovit okvir za posvetovanje, mednarodno sodelovanje in oblikovanje politike o svetovnem lesnem gospodarstvu. EU mora podpreti ohranjanje, pogozdovanje in obnovo načetih gozdnih površin. Menim, da to poročilo pomaga usmeriti EU na pravo pot proti oblikovanju trajnostnega lesnega gospodarstva, zato sem ga tudi podprl.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Več kot 20 let po sklenitvi prvega sporazuma o tropskem lesu smo prisiljeni priznati, da sta prekomerno izkoriščanje in nelegalna sečnja še vedno problem.

Zato smo morali sporazum prenoviti, da bi bili v njem bolje predstavljeni ti novi cilji.

Zdaj gre za izvršeno dejstvo: Mednarodni sporazum o tropskem lesu, o katerem se je leta 2006 Komisija pogajala v okviru UNCTAD (Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj), vsebuje nove pomisleke v zvezi s trajnostnim in legalnim izkoriščanjem gozdnih površin. Vključitev teh ciljev toplo pozdravljam.

Vendar pa se proizvajalcev v zadevnih državah ne bi smelo prisiliti, da sami nosijo neizogibne stroške teh novih določb. Mednarodna skupnost mora vzpostaviti ustrezen program finančnih nadomestil.

Želela bi tudi, da bi Komisija šla še naprej in pripravila osnutek celovite zakonodaje, da bi zagotovila, da na evropski trg prihaja samo les in lesni proizvodi iz gozdov, ki se upravljajo v interesu trajnostnega razvoja in ki se jih izkorišča na legalen način.

To je edini način, da proizvajalce spodbudimo k legalnemu poslovanju in spoštovanju okolja, s tem pa na svetovni ravni spodbudimo premišljeno in trajnostno izkoriščanje tropskih gozdov.

- Predlog resolucije: Mednarodni sporazum o tropskem lesu 2006 (B6-0422/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), *v pisni obliki*. – (*PL*) Danes sem podprl resolucijo o Mednarodnem sporazumu o tropskem lesu 2006. To sem storil zato, ker menim, da so podporni ukrepi, usmerjeni v reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov na mednarodnem prizorišču, dejansko eno izmed najuporabnejših področij dejavnosti Evropske unije. Verjamem, da se vsi zavedamo potrebe po zagotavljanju zaščite in trajnostnega upravljanja tropskih gozdov ter obnove načetih površin teh gozdov.

– Predlog resolucije: Prioritete Evropskega parlamenta za zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2009 (RC B6-0420/2008)

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), *v pisni obliki.* – S svojimi kolegi iz britanske konservativne stranke v celoti podpiramo vsebino te resolucije. Močno podpiramo pozive k zmanjšanju upravnih bremen,

prizadevanjem za Lizbonsko strategijo za rast in delovna mesta, podpori MSP, nadaljnjemu napredku pri dokončanju enotnega trga, ukrepom za krepitev pravic potrošnikov, nadaljnjim ukrepom na področju podnebni sprememb, pobudam za čezmejno zdravstveno oskrbo in krepitvi odnosov z Združenimi državami.

Vendar pa ne moremo podpreti besedila o ratifikaciji Lizbonske pogodbe, poziva k skupni politiki priseljevanja, poziva k skupni politiki azila ali poziva k ustanovitvi Evropske službe za zunanjepolitično delovanje.

Sylwester Chruszcz (NI), *v* pisni obliki. – (*PL*) Danes sem glasoval proti resoluciji Evropskega parlamenta o zakonodajnem in delovnem programu Evropske komisije za leto 2009. Velikopotezni načrti Komisije predvidevajo nalaganje dodatnega nepotrebnega usklajevanja in direktiv državam članicam v naslednjem letu. Želel bi tudi izraziti svoje veliko nasprotovanje pritiskom, ki se izvajajo na Irskem in v drugih državah članicah, od katerih se zahteva, da nadaljujejo s procesom ratifikacije Lizbonske pogodbe, kot je navedeno v prvi točki resolucije. Navedena pogodba je bila na irskem referendumu zavrnjena.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Že kar simptomatično je, da Evropski parlament ni uspel sprejeti nobene resolucije o prednostnih nalogah programa Evropske komisije. Očitno je, da se volitve v Evropski parlament bližajo, saj to vpliva na odločitve poslancev, zlasti tiste, ki želijo prikriti svoja dejanja in svojo odgovornost za politike, ki so poslabšale socialni položaj, povečale brezposlenost ter količino negotovih in slabo plačanih delovnih mest, povzročile finančno, prehrambeno in energetsko krizo – kar je zlasti prizadelo gospodarsko šibkejše države in bolj ranljive dele družbe – ter povečale militarizacijo mednarodnih odnosov z vsemi nevarnostmi, ki jih ta predstavlja za svetovni mir.

Vendar pa obenem ne želijo priznati, da je treba prenehati izvajati politike, ki so do tega pripeljale. Namesto tega si želijo, da bi Evropska komisija nadaljevala z enakimi ukrepi in politikami, ki so privedli do tega položaja, pa čeprav samo z nekaj rožnatimi in zelenimi popravki, da bi se ohranil dober videz.

Zato vztrajamo pri predlogih, navedenih v resoluciji naše skupine, vključno s preklicem Pakta stabilnosti, koncem privatizacije in liberalizacije, dajanjem prednosti zaposlovanju s pravicami, odpravo revščine in socialno pravičnostjo.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v* pisni *obliki.* – (*LT*) Glasovala sem za resolucijo o zakonodajnem in delovnem programu Komisije za leto 2009 in obžalujem dejstvo, da ni bila sprejeta. Ključnega pomena za Komisijo je, da predloži sporočilo o oceni izvajanja direktive in uredbe o koordinaciji sistemov socialne varnosti v državah članicah.

Med pripravo tega dokumenta sem kot poročevalka v senci opozorila na to, da so ti dokumenti zelo pomembni za vsakega državljana EU. Določajo namreč postopke in obravnavajo vsakdanje probleme ljudi. Cilj dokumenta ni poenotenje sistemov socialne varnosti. Dokument izvaja postopke, ki v državah članicah omogočajo različne sisteme socialne varnosti. Obenem pa preprečuje, da bi bili ljudje zaradi teh razlik pri socialni varnosti kakor koli prikrajšani. Vsakodnevna blaginja vsakega državljana EU je odvisna od izvajanja teh dokumentov.

Na žalost pa Komisija ne bo dobila pristojnosti, da oceni, kaj je bilo v državah članicah doseženo na področju vzpostavitve vseevropskih energetskih omrežij ali koliko časa bi lahko potekalo oblikovanje skupnega energetskega trga, niti za zagotavljanje energetske varnosti po vsej Evropski uniji. To vprašanje je zelo pomembno za Litvo, Latvijo in Estonijo, zato morajo institucije EU, v prvi vrsti pa Komisija, sprejeti konkretne ukrepe, da bi te države članice izvlekle iz osamljenega položaja in odvisnosti od Rusije, njihove edine dobaviteljice plina in električne energije.

Zita Pleštinská (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Glasovala sem proti resoluciji o zakonodajnem programu Komisije za leto 2009, saj vsebuje osnutke sprememb, ki zahtevajo novo zakonodajo na socialnem področju..

Ker socialno področje spada skoraj izključno med pristojnosti držav članic, je naša skupina zavrnila spremembo določb o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji, minimalnih standardih v zvezi z neupravičenim odpuščanjem delavcev, zaščito delavcev z netipičnimi pogodbami o zaposlitvi, izboljšanju delovnih pogojev in zmanjšanju števila nesreč pri delu.

Vprašanja pravne zaščite pred diskriminacijo se med državami članicami razlikujejo, zlasti kar zadeva pravice v zvezi z reproduktivnostjo, tradicionalno družino, izobraževanjem in verskim prepričanjem. Naša politična skupina torej meni, da je v tem smislu treba ohraniti načelo subsidiarnosti, v skladu s katerim je vsaka država članica upravičena, da uporablja ta načela v skladu s svojo nacionalno tradicijo in običaji.

Vprašanje pristopa Turčije k EU je za našo skupino prav tako občutljiva zadeva, saj so mnogi izmed članov nemški in francoski konservativci.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – *(PT)* Leta 2009 bodo dejavnosti Komisije podvržene evropskemu volilnemu razporedu, zato bo manj možnosti za ukrepanje zlasti s strani ene izmed institucij. Vendar pa nam te okoliščine ne preprečujejo, da bi sestavili realen načrt ukrepov. Svet zahteva pregled paradigem ter razumevanje, da resničnost sega veliko dlje od številnih teoretičnih razprav o gospodarskih in družbenih vzorcih ter številnih polarnosti v mednarodnih odnosih (tako v smislu vojaške moči kakor tudi gospodarskih moči ali odnosov med trgovinskimi silami). Želimo si, da bi se Komisija odzvala na to novo realnost z dolgoročnim načrtom, ki bi bil pri svojem izvajanju prožen in prilagodljiv. Obenem si za leto 2009 želimo program, ki bo pomagal volivcem v vseh državah članicah pojasniti pomen in koristi politik EU za naše gospodarstvo in našo družbo. Ta dokaz, ki bo veliko bolj izviral iz kakovosti naših politik kot iz problemov komunikacije, mora biti jedro naših dejavnosti in s tem dejavnosti Evropske komisije. Na žalost resolucija, o kateri smo glasovali, ne odraža tega pristopa, zato sem glasoval proti njej.

Catherine Stihler (PSE), *v* pisni obliki. – Še vedno obstaja potreba po spodbujanju otrokovih pravic. Kar se trenutno počne na področju reševanja revščine otrok v EU, je premalo. Eden izmed petih otrok v EU živi na robu revščine – to je en otrok preveč. Vesela sem, da je Parlament zavrnil delovni program Komisije za leto 2009. Storiti moramo še več, da bi spodbujali primerna delovna mesta in tako reševali problem revščine v EU.

- Predlog resolucije: Priprave na Vrh EU-Indija (RC B6-0426/2008)

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki. – (PT)* Glasovala sem za skupno resolucijo Evropskega parlamenta o pripravah na Vrh EU-Indija, ker menim, da je treba naše strateško partnerstvo, sprejeto leta 2004, nujno prilagoditi novim izzivom, s katerimi se soočata tako EU kot Indija, kot so prehrambena kriza, energetska kriza in podnebne spremembe.

Želela bi poudariti dejstvo, da resolucija spodbuja Indijo, da si še naprej prizadeva za doseganje razvojnih ciljev tisočletja, zlasti na področju enakosti spolov. Prav tako je pomembno, da se z resolucijo, ki indijsko vlado poziva k odpravi smrtne kazni, opozori Indijo na vrednote EU.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Poleg številnih drugih vprašanj, ki jih odpira ta resolucija in ki so nam tako pomembna, menimo, da je treba nujno poudariti, da brez dvoma podpiramo poglobitev odkritega in uspešnega sodelovanja in prijateljstva med državami EU in Indijo. Za to je potreben odnos, ki temelji na odzivanju na potrebe prebivalcev na obeh straneh, ki prinaša medsebojne koristi in prispeva k vzajemnemu razvoju ob upoštevanju načela nevmešavanja in spoštovanja državne suverenosti.

Vendar pa se na podlagi teh načel in predpostavk očitno ne moremo strinjati s številnimi predlogi te resolucije, zlasti v zvezi s sklenitvijo "prostotrgovinskega sporazuma", katerega namen je med drugim vključiti tudi "dogovor o storitvah", "konkurenci", "javnih razpisih" in "odpravi ... sedanjih omejitev na področju neposrednih tujih naložb" med EU in Indijo.

Ta predlog (in cilj) želi odgovoriti na želje po širitvi glavnih gospodarskih in finančnih skupin – ki niso bile oblikovane v okviru pogajanj STO, usmerjenih v liberalizacijo svetovne trgovine –, pri katerih prevladuje potreba po večjem kopičenju in centralizaciji kapitala. Ta cilj je v nasprotju s potrebami delavcev in prebivalcev Indije ter različnih držav EU.

Carl Lang (NI), v pisni obliki. – (FR) Vzpostaviti moramo odnos z Indijo, ki z več kot milijardo prebivalcev in uspešnim gospodarstvom predstavlja protiutež muslimanskemu svetu in Kitajski. Vendar pa je predlog predložene resolucije, v kateri se odražajo stališča gospoda Sarkozyja in Komisije, v nasprotju z interesi narodov Evrope. "Celovit prostotrgovinski sporazum", ki ga zahteva, bo prispeval k uničenju naših gospodarstev in socialnih sistemov, ki so prisiljena tekmovati z državami, ki izvajajo socialni dumping. Poleg tega je zahteva Indije po sedežu v Varnostnem svetu Združenih narodov eden izmed predlogov za reformo ZN, katerih cilj je tudi odvzeti Franciji in Združenemu kraljestvu stalno članstvo v Varnostnem svetu in ga namesto njima podeliti Bruslju.

Še več: opisovanje Indije kot "vzora verskega pluralizma" je žalitev za vse pobite kristjane v Orissi.

Indija brani svoje nacionalne interese in starodavne vrednote. Če si želimo uravnoteženega odnosa z Indijo, morajo naše države članice storiti enako. To pa lahko storijo samo v drugačni Evropi: v Evropi suverenih narodov, ki temeljijo na krščanskih in grškorimskih vrednotah njene civilizacije.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Kot članica delegacije EU-Indija podpiram predlog skupne resolucije o pripravah na Vrh EU-Indija 2008.

Predlog obravnava vprašanje o neuspehu pri doseganju sporazuma v STO in izraža željo po prenovljenih prizadevanjih za dosego sporazuma.

Vendar pa predlog ne odraža glavne ovire za takšen sporazum, in sicer neuspeh ZDA in Indije, da bi dosegle sporazum o posebnih varnostnih mehanizmih za preprečevanje dampinga proizvodov na indijski trg na škodo številnega indijskega kmetijskega prebivalstva. Brez takšnih mehanizmov se pojavlja strah za dejansko preživetje samooskrbnih kmetov v Indiji. Glavnega problema varnosti hrane STO ne obravnava ustrezno in mogoče prav zato pogovori na koncu niso dosegli nikakršnih rezultatov. Z vsemi ponovnimi prizadevanji za ponovni začetek pogovorov mora biti zagotovljena ustrezna obravnava zaskrbljenosti članic v zvezi z varnostjo hrane. Porast uvoza ima lahko zelo negativen in močan vpliv na lokalno proizvodnjo živil, v razvijajočih se državah, ki pretežno temeljijo na kmetijskih dejavnostih, pa bi porast uvoza v veliki meri prizadel prizadevanja za razvoj lokalnega kmetijstva/proizvodnje živil.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Včasih se moramo spomniti, da je Indija v demografskem smislu največja demokracija na svetu. To dejstvo skupaj z njeno gospodarsko uspešnostjo in naraščajočo vlogo v mednarodnih odnosih – v prvi vrsti z njenimi sosednjimi državami – pomeni, da bi morali ponovno premisliti o našem odnosu s to pomembno partnerko. Zagotovo bi bilo narobe, če bi zanemarili slabosti indijske demokracije, njen gospodarski ustroj ali njeno družbeno organiziranost, zaradi česar morajo biti ti vidiki na vrhu dnevnega reda naših odnosov s to državo. Vendar pa mora biti ta dnevni red širši in zlasti bolj usklajen z novimi realnostmi in okoliščinami. Okrepitev političnih vezi in večje približevanje tej veliki državi moramo šteti za strateško. Enako moramo biti tudi pripravljeni za krepitev vloge Indije v sodelovanju z državami, zlasti kar zadeva institucionalno arhitekturo in institucionalni okvir. Medtem ko pogosto slišimo, da bo 21. stoletje pacifiška doba – napoved, ki si zasluži posebno pozornost Evrope –, bi Indija morala biti vključena v to prerokbo, naše strategije pa ustrezno prilagojene.

12. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik

(Seja, ki je bila prekinjena ob 13.45, se je nadaljevala ob 15.00)

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

Podpredsednica

13. Sprejetje zapisnika predhodne seje: glej zapisnik

14. Stanje svetovnega finančnega sistema in njegove posledice na evropsko ekonomijo (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka so izjave Sveta in Komisije o stanju svetovnega finančnega sistema in njegovih posledicah na evropsko ekonomijo.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (*FR*) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, priče smo koncu ene dobe. V naslednjih nekaj letih se bodo svetovne finance, kot jih poznamo zdaj, spremenile. Nimamo opravka samo s krizo v ZDA, temveč tudi s krizo, ki je prizadela mednarodni finančni sistem in ni prizanesla nobeni regiji na svetu.

Mnogo let smo poslušali kritiko zaradi čedalje večjih neravnovesij v finančnem sektorju: pretirano izpostavljanje številnih akterjev tveganjem, relativna nezmožnost finančnih nadzornikov pri izvajanju stalnega nadzora nad hitro uvedbo čedalje bolj kompleksnih finančnih produktov in, kar bo nedvomno omenila tudi Komisija, nagnjenje k pohlepu, ki je za nekatere kar preveč očitno. Zdaj so pred nami rezultati. V finančnem sektorju ZDA vlada prava zmeda in organi ZDA so prisiljeni čedalje močneje posredovati, da bi preprečili totalno krizo. Evropa in preostali svet čutita posledice te krize v takšni razsežnosti, ki je ni bilo od tridesetih let prejšnjega stoletja.

Francosko predsedstvo je prepričano, da bo zaradi dogodkov iz preteklih nekaj dni močna in enotna Evropa na gospodarskem in finančnem področju celo še bolj potrebna. Najprej se moramo nemudoma odzvati na finančne ovire. Za ekonomsko in monetarno unijo predstavlja Evropska centralna banka močno centralno banko, ki je lahko v trenutkih največjih napetosti hitro, odločno in učinkovito posredovala v tesnem sodelovanju z drugimi večjimi centralnimi bankami. To je v teh nemirnih časih velikanska prednost, zato bi morali izreči pohvalo dejanjem Evropske centralne banke, ki je pripravljena poseči v kakršni koli situaciji.

Soočeni s čedalje hujšimi motnjami v zadnjih nekaj dneh so se regulativni organi večine držav članic odločili, da bodo tako kot organi ZDA izdali začasno prepoved prodaje na kratko. To je izredni ukrep, vendar je dobrodošel, saj lahko pomaga umiriti napetosti na trgih.

Trenutno ne predvidevamo takšne pobude, ki so jo pravkar napovedali zvezni organi ZDA in ki zadeva obsežen odkup "okuženih" naložb finančnih akterjev, in gospod Almunia je imel prav o vsem, kar je rekel v zvezi s tem.

Finančni sistem Unije ostaja v celoti čvrst, zato ni potrebe po takšnih ukrepih, vendar moramo biti previdni in ne smemo izključevati ničesar v imenu kakršne koli ideologije. Zdaj sta na dnevnem redu realizem in pragmatizem. Če bo potrebno, bomo morali obravnavati možna sistemska tveganja z uporabo sredstev, s katerimi razpolagamo.

Izredna posredovanja s strani centralnih bank in regulatorjev so pomembna, vendar vsi strokovnjaki priznavajo, da sami ne morejo rešiti krize. Evropejci se morajo soočiti s svojimi odgovornostmi in poseči na druga zadevna področja.

Odzvati se moramo na upočasnitev gospodarske rasti. To je bil predmet skupnega evropskega pristopa, ki so ga sprejeli ministri za gospodarstvo in finance na neformalnem zasedanju Sveta v Nici. Ministri so se skupaj s Komisijo in predsednikom Evropske centralne banke odločili, da bodo samodejnim stabilizatorjem omogočili prosto delovanje na področju proračunskih zadev v tistih državah članicah, ki imajo še nekaj manevrskega prostora.

Odobrili so tudi finančni načrt za evropska MSP, v okviru katerega bo do leta 2011 Evropska investicijska banka zagotovila 30 milijard EUR, kar bo dovolj velika podpora za sektor, saj je kljub temu, da je finančna kriza v Evropi manj izrazita kot v ZDA, v njem enako veliko tveganj za realno gospodarstvo. Zanesemo se lahko, da bodo stabilen finančni sistem in trdne banke po potrebi omejili ali povečali stroške posojil, zlasti v primeru MSP. V zvezi s slednjimi so se zahtevali neposredni ukrepi.

Prav tako moramo tudi prenoviti naš finančni sistem v skladu z dvema glavnima smernicama: prva obsega takojšnje zakonodajne in ureditvene ukrepe za ponovno vzpostavitev preglednosti finančnega sistema in za pozivanju finančnih akterjev k odgovornosti. V zvezi s tem so ministri 13. septembra 2008 pokazali svojo odločenost, da pospešijo izvajanje načrta, sprejetega leta 2007, da bi se odzvali na prve znake finančne krize. Ta načrt določa štiri ključne ukrepe za reševanje finančnih pretresov: preglednost, bonitetna pravila, vrednotenje sredstev in delovanje trgov, vključno z bonitetnimi agencijami.

Prišel je čas, da poskrbimo za nadzor bonitetnih agencij, spremembe v nadzoru bančnega poslovanja in prilagoditev računovodskih standardov, ki so nedvomno igrali prociklično vlogo na finančnem področju. To je resnična prednostna naloga francoskega predsedstva in o tem bomo razpravljali na naslednjem srečanju Evropskega sveta. To bo potrdil tudi komisar, mislim pa, da bo Komisija kmalu predlagala spremembo direktiv, ki veljata od leta 2006 in zadevata zahteve v zvezi z lastnimi sredstvi.

To je eden izmed ukrepov, ki se trenutno pripravljajo na številnih področjih za namen reševanja finančnih pretresov, ki seveda vključujejo tudi nedavna priporočila, ki jih je pripravil Forum za finančno stabilnost. Vem, da bo Komisija lahko zelo hitro predstavila te predloge, in zanašamo se na to, da bo Parlament o teh nujnih predlogih dosegel dogovor s Svetom že na prvem branju pred koncem tega mandata.

Čez nekaj tednov pričakujemo od Komisije tudi predlog o bonitetnih agencijah. Ta bo nadaljeval od zahteve, ki jo je julija 2008 izdal Svet finančnih ministrov, in tudi pri tem se zanašam na Parlament, da bo čimprej dosegel dogovor o tem velikopoteznem predlogu.

Z zadovoljstvom ugotavljam tudi, da je bila sprejeta odločitev za oblikovanje delovne skupine, ki bo preiskala, kako naj se pri bonitetnem nadzoru bank in zavarovalnic upošteva tudi ciklična narava razvoja, zlasti kar zadeva kapital. Temu bi morali slediti tudi posebni ukrepi.

To so temeljni sestavni deli reforme finančnega sektorja, ki se jim bodo z napredovanjem na področju evropske preiskave finančne krize verjetno pridružile tudi druge pobude. Parlament mora pri tej preiskavi odigrati svojo vlogo v celoti, predsedstvo pa z velikim zanimanjem upošteva nedavne prispevke te institucije. Pri tem mislim predvsem na hedge sklade, ki bi lahko po mnenju nekaterih strokovnjakov bili naslednje žrtve krize. Mislim pa tudi, kot sem že dejal, na vprašanje računovodskih standardov in tudi na plače v finančnem sektorju, kjer moramo nemudoma ukrepati.

Reči, da moramo nadaljevati z našim popustljivejšim pristopom in da ne potrebujemo nobene ureditve, kot sem slišal od nekaterih evropskih voditeljev, je napačno. Več kot napačno: to pomeni napad na stabilnost finančnega sistema; to pomeni napad na razum. Popolnoma jasen bom: če moramo premisliti o ureditvi hedge skladov, potem mora Evropska unija to storiti. Misliti moramo na preglednost tveganj, nadzorne pristojnosti regulatorjev in plače tovrstnih organov.

Druga smernica obsega krepitev finančnega nadzora. Finančni ministri so pozdravili sporazum evropskih odborov regulatorjev, da se do leta 2012 uskladijo zahteve za podatke, ki jih evropske banke prenašajo nadzornim organom. To so prvi pomembni rezultati, vendar jim morajo slediti še drugi, ministri pa so sklenili, da si bodo še naprej prizadevali za izboljšanje koordinacije spremljanja in nadzora finančnih akterjev. Predsedstvo je pripravljeno sodelovati s Parlamentom in Svetom, da bi se povečala vključitev nadzora in bonitetnega spremljanja skupin, ki po svoji naravi čedalje bolj segajo čez meje. Unija zahteva učinkovitejši in bolj celosten nadzorni sistem, da bi bila bolje opremljena za reševanje finančne krize.

Gospe in gospodje, Francija predseduje Svetu Evropske unije v zelo prelomnih časih. V celoti se zavedamo naših odgovornosti v teh težkih okoliščinah. Prišel je čas, da se sprejmejo pomembne odločitve v zvezi z organizacijo našega finančnega sistema, njegovim mestom znotraj evropskega gospodarstva in njegovo vlogo, ki bi morala še naprej biti financiranje podjetij in posameznikov.

Unija v teh zadnjih nekaj mesecih ni bila brez dela. Predsedstvo lahko torej črpa iz dosedanjih presoj in dela, ki ga je na tem področju opravila Komisija, kakor tudi iz dela številnih strokovnjakov, vključno z gospodom Ricolom iz Francije.

Oktobrski Evropski svet je priložnost za opredelitev strogih smernic na evropski ravni: to je naš cilj. Jasno je, da Evropa ne sme ukrepati sama. Mora biti proaktivna in spodbujati nova mednarodna sodelovanja, kot je včeraj v Združenih narodih dejal predsednik Sarkozy. Predlagamo tudi organizacijo mednarodnega srečanja pred koncem leta, ki bi vključeval skupino G8 in njihove finančne regulativne organe. Naš cilj je pomagati pri oblikovanju prvih načel in novih skupnih mednarodnih pravil za natančen pregled mednarodnega finančnega sistema.

Evropska unija prek tovrstne pobude kaže, kolikšen pomen pripisuje novemu, uravnoteženemu svetovnemu upravljanju. Evropski in mednarodni odgovor morata obravnavati kratki, srednji in dolgi rok. S kratkoročnega vidika potrebujemo izredne ukrepe, s srednjeročnega spremembo zakonodaje, z dolgoročnega pa bolj celovito preiskavo vloge našega gospodarskega modela v smislu rasti in zaposlovanja ter nadaljevanje strukturnih reform, ki še naprej ostajajo temeljnega pomena.

S tem zaključujem to, kar sem vam želel sporočiti danes.

Joaquín Almunia, član Komisije. – Gospa predsednica, niz dogodkov, ki smo jim bili priča na finančnih trgih v preteklem letu in zlasti v zadnjih nekaj dnevih, je tako obsežen, da presega vse, kar smo kdaj koli doživeli. Mnogi so prepričani – in z njimi se strinjam –, da bo to povzročilo velike spremembe pri delovanju mednarodnega finančnega sistema.

Od izbruha krize avgusta 2007 so razkrite izgube dosegle več kot 500 milijard USD, kar je enakovredno BDP države, kot je Švedska. Na žalost pa naj bi bila končna številka še višja.

Pospešitev prijavljenih izgub v ZDA v zadnjih nekaj tednih in naknaden padec zaupanja vlagateljev sta potisnila nekaj večjih finančnih institucij na rob propada. V primerih, kadar propad ene izmed teh institucij pomeni sistemsko tveganje – to pomeni, da povzroča tveganje za celoten finančni sistem –, se zahtevajo nujni reševalni ukrepi.

Nekateri izmed teh reševalnih ukrepov imajo obliko javne intervencije, kot je bila tista, ki sta jo opravila ameriško ministrstvo za finance ter ameriška centralna banka Zvezne rezerve, da bi se izognila stečaju največje zavarovalnice na svetu AIG ali hipotekarnih družb Fannie Mae in Freddie Mac, ki sta skupaj prevzeli jamstvo za polovico vseh hipotek v ZDA.

Pri drugih ukrepih je šlo za zasebne prevzeme, kot je nakup investicijske banke Merrill Lynch, ki jo je prevzela Bank of America.

Za ostale, kot se je zgodilo investicijski banki Lehman Brothers ali skoraj dvema ducatoma regionalnih ameriških bank, je bil stečaj edina možna izbira. Bili smo skratka priče izrednemu preoblikovanju ameriškega bančnega okolja.

Zaradi tega pa smo dosegli točko, na kateri se ameriški finančni sistem sooča z velikim problemom zaupanja. Na tej točki, kot pravijo organi ZDA, številna jamstva niso več odgovor. Nujno potrebna je sistemska rešitev.

Kratkoročno vsi potrebujemo odgovor, ki bo povrnil zaupanje in stabiliziral trge.

Načrt ZDA, ki ga je prejšnji teden napovedal sekretar Paulson, je dobra pobuda. Na kratko, ameriško finančno ministrstvo predlaga oblikovanje zveznega sklada, da bi z bilanc stanja bank odstranil nelikvidna sredstva – tista jamstva, povezana s hipotekami, ki tvorijo temelj problemov, s katerimi se soočamo. Njihova odstranitev iz sistema bi pomagala odpraviti negotovost in trg ponovno osredotočiti na bistva. Vendar pa je treba podrobnosti tega predloga ustrezno – in hitro – opredeliti, če naj doseže uspeh.

Lahko bi rekel, da govorimo o ameriškem načrtu, ki je bil sprejet za namen reševanja okoliščin v ZDA, kjer – na to je treba spomniti – je do krize prišlo in kjer je bil finančni sektor kar najbolj prizadet. Vendar pa moramo vsi analizirati, zakaj se je to zgodilo. Vsi se moramo spopasti s posledicami in se odzvati na trenutno stanje.

Da bi to storili, moramo najprej razumeti, kako smo do sem sploh prišli. Izvor pretresov, s katerim se soočamo danes, je v vztrajnih globalnih neravnovesjih v svetovnem gospodarstvu, ki so ustvarila okolje visoke razpoložljivosti likvidnosti in slabe ocene tveganj.

Medsebojna povezava svetovnih finančnih trgov, visoka raven vpliva in uporaba inovativnih in kompleksnih finančnih tehnik in instrumentov, ki so bili samo delno razumljeni, so povzročile, da so ta tveganja zajela ves mednarodni finančni sistem, česar do sedaj še ni bilo.

Jasno je, da udeleženci na trgu – pa tudi regulatorji in nadzorniki – niso mogli pravilno razumeti tveganj tega stanja in zato niso mogli preprečiti posledice, ki jih čutimo danes.

Prav res, v mesecih, ki so vodili do krize, so na ta prikrita tveganja opozarjali tudi Mednarodni denarni sklad, Evropska centralna banka in Komisija. Vedeli smo, da je položaj nestabilen, vendar pa nismo mogli vedeti in nihče ni mogel napovedati, na kakšen način, kako in v kolikšni meri bo naraščajoče neizpolnjevanje obveznosti v sektorju drugorazrednih hipotek sprožilo krizo.

Kar se dogaja zdaj, je proces nazadovanja zadnjih nekaj let in oklepanje finančnega sistema na posledično potrebo po razdolževanju. Zaradi izredno visokega finančnega vzvoda in obsega povezav med tveganji je proces reševanja še posebej boleč. Pomanjkanje preglednosti v sistemu in nezmožnost nadzornikov, da bi sestavili natančno in celotno sliko stanja, sta pripeljala do zmanjšanega zaupanja.

To je najmočneje prizadelo finančni sektor, saj je nervoza med bankami povzročila izsušitev likvidnosti na medbančnem trgu posojil.

Nekaj ključnih kreditnih trgov je še vedno neuravnovešenih, nedavno pa je med vlagatelji prišlo do bega h kakovosti, kar so spremljale naraščajoče razlike med izhodiščnimi donosi obveznic in donosi relativno tveganih naložb.

Zaradi hitrega in usklajenega posredovanja centralnih bank – pri čemer je pomembno vlogo odigrala ECB – smo se uspeli izogniti hudemu pomanjkanju likvidnosti. Kljub temu so banke še vedno pod pritiskom. Kriza zaupanja je privedla do padca cen sredstev, kar je še povečalo pritisk na bilance stanja bank. Vse to skupaj s stanjem na medbančnem trgu bankam povzroča težave pri dokapitalizaciji.

Stanje tukaj v Evropi je manj akutno, države članice pa zaenkrat še ne mislijo, da je potreben tak načrt, kot ga imajo ZDA.

S srednjeročnega vidika je očitno, da potrebujemo več celovitega strukturnega odziva. Zadnji dogodki na finančnih trgih so jasno pokazali, da je treba izboljšati trenutni model ureditve in nadzora.

Kratkoročno se moramo takoj posvetiti slabostim trenutnega okvira, v tej zvezi – pri čemer se v celoti strinjam s stališčem Sveta – program ECOFIN-a o ureditvenih ukrepih in priporočila Foruma za finančno stabilnost vsebujejo vse potrebne elemente. Kot veste, to vključuje konkretne pobude za večjo preglednost za vlagatelje, trge in regulatorje, spremenjene kapitalske zahteve za bančne skupine in pojasnitev vloge bonitetnih agencij.

Komisija napreduje s svojim delom; kmalu – naslednji teden – bo predstavila predloge za spremembo direktive o kapitalskih zahtevah in upam, da bo do konca oktobra predstavila tudi predloge za novo zakonodajo o bonitetnih agencijah. Vendar pa je glede na zadnje dogodke verjetno, da bomo morali preiskati dodatna vprašanja, ki so prišla na dan.

Še naprej bomo razpravljali o tem, kaj bi bilo treba še storiti, da bi se zagotovila finančna stabilnost in popravili vzroki za to krizo, zato se v celoti strinjam z uvodnimi besedami, s katerimi je predsedstvo Sveta pozdravilo vaše prispevke.

Dovolite mi torej, da se obrnem k vplivom krize finančnega sektorja na gospodarstvo – realno gospodarstvo. Nobenega dvoma ni, da dogodki v finančnem sektorju škodijo realnemu gospodarstvu. Te vplive spremljajo še inflacijski pritiski čedalje višjih cen nafte in drugega blaga ter veliki popravki na stanovanjskih trgih v nekaterih državah članicah. Vsi ti pretresi skupaj so neposredno vplivali na gospodarsko dejavnost prek višjih stroškov in negativnih učinkov na premoženje ter, neposredno, prek hudega padca gospodarskega zaupanja. Posledica tega je bila prekinitev domačega povpraševanja v času, ko se zunanje povpraševanje upočasnjuje.

Glavni kazalci gospodarske aktivnosti kažejo na izrazito zmanjšanje temeljnih impulzov rasti, tako v EU kot območju evra. Ob vsem tem je rast BDP za to leto v naši zadnji vmesni napovedi bila v veliki meri popravljena navzdol na 1,4 % v EU in 1,3 % v območju evra. Istočasno so bile napovedi inflacije za to leto popravljene navzgor na 3,8 % v EU in 3,6 % v območju evra. Inflacija pa bi lahko bila na prelomni točki, saj bo vpliv preteklih povečanj cen energije in hrane v prihodnjih mesecih postopoma oslabel. To bi lahko okrepil še nadaljnji popravek cen nafte in drugega blaga navzdol, kar pa še ni gotovo.

Gospodarski položaj in obeti so na splošno še vedno neobičajno negotovi. Tveganja pri obetih za rast se zmanjšujejo, medtem ko se tveganja pri obetih za inflaciji večajo. Te negotovosti so še toliko večje, kar zadeva dogajanje na področju gospodarstva v naslednjem letu, vendar pa pričakujemo, da bo rast v EU in v območju evra še vedno relativno slaba.

Kako naj odgovorimo na to upočasnitev gospodarstva? Najboljši odgovor bi bil, da moramo uporabiti vse instrumente politike, ki jih imamo na razpolago.

Najprej moramo na področju proračunske politike ohraniti našo zavezanost fiskalni disciplini in pravilom Pakta stabilnosti in rasti, obenem pa pustiti samodejnim stabilizatorjem, da odigrajo svojo vlogo. V tem smislu se je reforma pakta, opravljena leta 2005, izkazala za zelo koristno.

Drugič, jasna zavezanost izvajanju strukturnih reform, kot je opredeljeno v okviru Lizbonske strategije in nacionalnih programih reform, bi bila ključna za kratkoročno povečanje zaupanja potrošnikov in vlagateljev in dolgoročno izboljšanje prožnosti in dinamičnosti naših gospodarstev. Na tej točki bi bili posebej dragoceni ukrepi za krepitev konkurence na maloprodajnih in energetskih trgih ter za izboljšanje delovanja naših trgov delovne sile.

Poleg tega je, kot sem že poudaril, bolj kot kdaj koli prej nujno treba doseči izboljšave na področju ureditve finančnih trgov in izpolniti cilje programa ECOFIN-a. Učinkovita in hitra rešitev težkih izzivov, s katerimi se soočamo, bi lahko uspela obnoviti zaupanje hitreje, kot je pričakovano, in omejiti škodo, ki je prizadela naša gospodarstva.

Naši ukrepi bodo na vsakem izmed teh področij politike učinkovitejši in uspešnejši, če jih bomo uskladiti na ravni območja evra in Evropske unije.

Nedvomno bomo morali premagati nekaj odpora, ki ga države članice kažejo pri dogovoru o skupnih ukrepih, vendar pa bi se moralo soglasje, ki smo ga dosegli na zadnjem neformalnem srečanju ECOFIN-a v Nici, poglobiti in razviti.

Pred evropskimi državami so skupni izzivi. Najučinkoviteje jih bomo premagali, če bomo pri iskanju skupnih rešitev sodelovali. Ekonomska in monetarna unija je v tem pogledu ogromen adut, zato bi morali raziskati priložnosti, ki jih nudi, da bi okrepili uskladitev ob upoštevanju smernic, ki smo jih predlagali v našem poročilu EMU@10 in majskem poročilu.

Vendar pa nam dogodki dajejo jasno vedeti, da ukrepanje znotraj Evrope ni dovolj za spopadanje s svetovnimi izzivi. Okrepiti moramo skupno zunanje ukrepanje v Forumu za finančno stabilnost, v Baselskem odboru in v skupini G7, obenem pa več pozornosti nameniti prihodnji vlogi Mednarodnega denarnega sklada.

Premisliti moramo, kako lahko oblikujemo prihodnost naših finančnih sistemov in skupnega upravljanja, vloga Evropske unije pa je pri tem ključnega pomena. Evropa je lahko gonilna sila krepitve usklajevanja na svetovni ravni in bi morala prevzeti glavno vlogo pri mednarodnih razpravah na tem področju, za kar je najprej potrebo sodelovanje evropskih držav in njihovo strinjanje o notranjih rešitvah.

Alexander Radwan, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*DE*) Gospa predsednica, gospod predsednik Sveta, gospod komisar, gospe in gospodje, ko sem pravkar poslušal izjavo gospoda komisarja, sem pomislil, da sem v napačnem filmu. Večkrat je poudaril, da se izvajajo hitri ukrepi. V resnici pa je edina stvar, ki se v preteklih tednih, mesecih in letih hitro premika, trg, ki ga v naših rednih razpravah tukaj ves čas omenjamo. Dejstvo je, da je trg zelo hitro sam uredil problem investicijskih bank. Mi se nismo mogli tako hitro odzvati.

Beseda "hiter" zagotovo ni beseda, ki bi jo lahko uporabili, ko govorimo o Svetu in zlasti Komisiji. Američani nas zdaj prijazno pozivajo, da plačamo svoj delež. O tem na tej točki ne želim govoriti. Trenutno je dovolj, da spremljamo dogajanje. Vendar pa od Sveta pričakujem – nisem pa prepričan, ali je to zmožna storiti tudi Barrosova komisija –, da vsaj zagotovi, da bomo premagali odpor Američanov in Britancev proti preglednosti na finančnih trgih. Spomniti vas moram samo na nemško predsedstvo, ko sta predsednik Sarkozy in kanclerka Merklova dala pobudo, Barrosova komisija pa je samo sedela in rekla "Kdo sta sploh Sarkozy in Merklova?" in ni storila ničesar.

Beseda "hiter" res ni beseda, ki bi jo lahko uporabili. Spomniti vas moram samo na podjetji Enron in Parmalat. V tistem času je Evropski parlament sprejel pomembno poročilo gospoda Katiforisa – jaz sem bil poročevalec v senci – o vprašanju bonitetnih agencij. To je bilo leta 2003. Zdaj, oktobra 2008, bo Komisija res predstavila svoje predloge, vendar pa Mednarodna organizacija komisij za vrednostne papirje že govori, da se ne bi smeli oddaljiti od Ameriške komisije za vrednostne papirje in borzo ter ameriških pravil, saj bo sicer mednarodni finančni sistem moten.

Evropa mora tukaj ubrati svojo pot. Zato mi sploh ni mar, kaj predlaga Komisija za vrednostne papirje, in če Komisija namerava iti po isti poti kot KVP, lahko rečem samo, naj se toplo zavije. Storiti moramo, kar mislimo, da je prav, Američani pa nam potem lahko sledijo. To je vse, kar sem imel reči o bonitetnih agencijah.

Slišali smo, da bi na enem branju morali obravnavati spremembo dogovora Basel II. Upam, da predstavnik Sveta to posluša, saj je to nekaj, o čemer je govoril. To lahko storimo na enem branju, vendar samo, če bo Svet odstopil od nasprotovanja evropskemu nadzornemu režimu. Kar je Svet do sedaj dosegel v svojem tesnem sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi, je vredno obžalovanja. Nica je temeljila na medvladnem sodelovanju. Zaradi tega bi moral Svet končno izstopiti iz svoje lastne sence in razmišljati v skladu z evropskimi smernicami.

Omenjeni so bili tudi hedge skladi, kakor tudi zasebni kapital. Komisar McCreevy je še ta teden povedal Parlamentu, da se ne smemo prenagliti. Gospodu McCreevyju lahko očitamo veliko stvari, zagotovo pa ne prenagljenost.

(Medklici in aplavz)

V tem Parlamentu sem že večkrat namenil očitke gospodu McCreevyju v zvezi z vprašanjem o hedge skladih in zasebnem kapitalu. Poskrbeti moramo, da bo Komisija zdaj predložila ustrezno analizo in da ne bo še naprej živela v zanikanju. To ni več problem gospoda McCreevyja; to je zdaj problem gospoda Barrosa.

(Aplavz)

Zelo bi bil vesel, če bi zdaj dali ZDA jasno vedeti, da mora KVP – Komisija za vrednostne papirje – končno enkrat pomesti pred svojim pragom. V Siemensu se izvaja natančna preiskava, nihče pa ne pogleda v ZDA. Pričakujem, da nam bosta Komisija in Svet omogočila, da na tem področju opredelimo smer evropske politike.

(Aplavz)

Martin Schulz, *v imenu skupine PSE*. – (*DE*) Gospa predsednica, zelo pozorno smo poslušali besede gospoda Radwana. Volilna kampanja na Bavarskem meče dolgo senco. Da, gospod Radwan, do neke mere imate popolnoma prav. Trg je vse uredil, vendar bodo račun poravnali ameriški davkoplačevalci. To je država, ki bo plačala račun.

To, s čimer se soočamo danes, ni samo stečaj investicijskih bank in večjih zavarovalnic. Je tudi stečaj filozofije gospodarstva, ki se nam je "prodajala" dolga leta: filozofije, ki trdi, da v domnevno sodobnem gospodarstvu rast in napredek nastajata s špekulacijami in ne v resničnem svetu. To je sistem, ki je zdaj v stečaju.

(Aplavz)

Gospod Radwan, tudi mi se zelo jasno spominjamo poročila gospoda Katiforisa. Moram vam priznati, da ste prekanjen politik. V nedeljo boste kandidirali na volitvah v bavarski parlament. Pri tem vam želim vso

srečo. Vendar pa ste bili prav vi, gospod Radwan, tisti, ki je ustavil poročilo gospoda Katiforisa. Tudi tega se zelo jasno spominjamo.

Charlie McCreevy danes ni prisoten, kar je škoda. Joaquín Almunia je predstavil zelo temeljito analizo. Komisar Almunia, prosil bi vas, da svojega kolega gospoda McCreevyja seznanite z ukrepi, ki so potrebni in ki jih moramo zdaj sprejeti. Ne vem, kje je. Mogoče je na dirkališču; mogoče so stavnice na dirkališču bolje urejene kot mednarodni finančni trgi. Vendar pa je jasno nekaj: od Komisije pričakujemo, da bo sprejela možne in potrebne ukrepe in to pričakujemo do konca tega leta ali najpozneje do pomladi.

To na primer pomeni sprejetje pravil za bonitetne agencije, kar se mora zgoditi zelo hitro. Ključnega pomena je tudi to, da londonske bonuse ločimo od kratkoročnih špekulativnih donosov. To je zelo pomembno. Če direktor ve, da bo 5 % od milijarde špekulativnega donosa sedlo na njegov bančni račun, ker je njegov bonus povezan s špekulativno milijardo, potem je povsem razumljivo, da bo poskušal ustvariti milijardni donos ne glede na sredstvo in ne glede na strošek: tudi če se zaradi tega zapre več deset tisoč delovnih mest, kar se v zadnjih desetletjih dogaja po vsem svetu.

Ne da bi trenili z očesom, finančni direktorji – čedni mladeniči, na katere naletimo na hodnikih – uničujejo cela podjetja in cele poslovne lokacije, ne glede na vse družbene tegobe, ki jih to povzroča. Stroški tega uničenja so vključeni v tistih 700 milijard, ki jih morajo zdaj ameriški davkoplačevalci vložiti, da bi rešili velike banke in zavarovalnice. Amaterstvo pri upravljanju v ZDA je toliko bolj očitno na podlagi dejstva, da se v tej hudi krizi rešujejo prav te velike gospodarske družbe, kar stane več kot 700 milijard dolarjev ameriških proračunskih sredstev navadnih davkoplačevalcev. Na žalost usoda teh navadnih davkoplačevalcev, njihovi dolgovi in hipoteke, ameriškem vladnem načrtu za reševanje niso omenjeni. To je torej ponovno popoln primer, kako se donosi privatizirajo, izgube pa nacionalizirajo. Tudi to je treba ustaviti.

(Aplavz)

Vse to smo slišali že na razpravi v ponedeljek. Skorajda sem dobil vtis, da bi morali skupini PPE-DE izročiti obrazce za včlanitev v Socialdemokratsko stranko: zdi se, da ne morejo dovolj hitro spremeniti svojega mnenja, liberalci pa so, moram reči, še slabši.

Na razpravi lanskega novembra o vlogi Evropske unije v globalizaciji, sem pripomnil naslednje: "Kapitalizem 'divjega zahoda', ki prevladuje na finančnih trgih, ogroža celotna gospodarstva, vključno zdaj z ameriškim gospodarstvom, in potrebuje mednarodna pravila. Potrebujemo nadzor, preglednost in omejitev pristojnosti finančnih trgov." V odgovor je vodja skupine ALDE dejal: "Gospod predsednik, pravkar smo slišali jezik preteklosti". Vsaj tokrat ni prisoten na razpravi, kar bo njeno kakovost zagotovo povečalo. Kar sem rekel, ni bil jezik preteklosti. Danes nadzor in vladni nadzor dereguliranega trga – ki ne spoštuje ničesar in nikogar – bolj kot kdaj koli prej pomenita pot naprej.

Zato bi, če smem, dodal eno stvar. Seveda moramo ukrepati hitro, vendar moramo ukrepati tudi na področju, ki je meni in mojim kolegom poslancem v Evropskem parlamentu najbližje. Balon špekulacij se ne bo razpočil: tudi če bi za nekaj časa prodajo na kratko prepovedali, se bo ta spet vrnila. Druga stvar, ki se bo spet zgodila, je, da bodo vlagatelji na primer dobili spodbude za špekuliranje pri naraščajočih cenah hrane. Cene hrane naraščajo takrat, ko je na voljo manj hrane. To pomeni, da bodo tisti, ki so jim visoke cene hrane v interesu, morali poskrbeti, da bo oskrba s hrano zmanjšana. Vendar pa pomanjkanje hrane pomeni lakoto na svetu in če imamo sistem, ki omogoča, da lakota v nekaterih regijah sveta ustvarja dobičke v drugih, nam naš 700 milijard dolarjev vreden reševalni paket ne bo pomagal. Prej ali slej bo sistem v vsej svoji pokvarjenosti obrodil grenke posledice za človeštvo v celoti.

Tukaj torej ne razpravljamo o kratkoročnih potrebah. Razpravljamo o tem, kako bi lahko dolgoročno zagotovili human družbeni razvoj.

Silvana Koch-Mehrin, *v imenu skupine ALDE*. – (*DE*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, svetovna finančna kriza je zajela trge z nepredvidenimi posledicami. Nekateri lahko pri tem, ko gledajo bankirje, kako grešijo in izgubljajo službo, čutijo tudi zadovoljstvo. Vendar pa je to zelo kratkovidno, saj tisti, ki zares izgubljajo, niso direktorji podjetij ali trgovci. To so navadne družine, ki sta jih kriza na področju posojil in sesutje vrednosti delnic in prihrankov najmočneje prizadela. Kadar je v nevarnosti vrednost pokojnin in prihrankov, se omaje njihova finančna varnost.

Zaradi tega je pomembno, da opravimo natančno analizo finančne krize in njenih vzrokov, da bi zagotovili, da se to več ne ponovi, in vesela sem, da to počnemo danes. Martin Schulz je v svojem govoru kritiziral trge. V luči novembrskih napovedi gospoda Schulza, na katere nas je prijazno spomnil, bi s tem lahko dobil

priložnost, da zasluži nekaj dodatnega prihodka kot prerok. Vendar pa trg poganja denar, ne vroč zrak; to je dejstvo, ki ga bo moral priznati.

Odmikanje od podjetništva ni ustrezen odgovor na trenutno krizo. Podjetja so tista, ki ustvarjajo delovna mesta in napredek. Ali finančni trgi res potrebujejo še več ureditve? To je lepo povzel Ludwig Erhard, oče nemškega gospodarskega čudeža. Rekel je, da bi morala država oblikovati pravila za gospodarstvo in finančni sistem, vendar mora, tako kot sodnik, ostati zunaj igre. To seveda pomeni, da mora ukrepati v primeru nepravilne igre in kršenja pravil.

Ureditev je ustrezna in pomembna za izogibanje skrajnostim, vendar pa za krizo ne moremo kriviti tržne ekonomije; krivda leži na strani tistih, ki ne želijo upoštevati okvirjev in pravil. Strokovnjaki so dolga leta opozarjali na visoko tvegana posojila, nezavarovane kredite in balon, ki je samo čakal, da se razpoči na finančnih in nepremičninskih trgih. Potrebujemo skupna in pregledna pravila za Evropo v celoti in za svet. Da, potrebujemo mednarodni nadzor, vendar na sorazmeren način. Nikomur ne bo koristilo, če bomo gibanja kapitala imobilizirali s še več pravili ter povzročili nazadovanje gospodarstva.

Predvsem moramo obnoviti zaupanje v prosti in odprti trg. Gospodarska stabilnost državljanov Evrope in sveta je odvisna od tega, ali bomo pokazali, da smo sposobni ukrepati. Vendar pa se mednarodni trgi ne bodo ustavili in čakali na odločitve iz Evrope, prav tako pa ne bodo čakali na izjave Parlamenta.

Gospod komisar, minister Jouyet, moja skupina pričakuje, da sprejmete hitre, razumne in uspešne ukrepe in da to storite takoj.

Eoin Ryan, *v imenu skupine UEN.* – Gospa predsednica, predsednik Evropske centralne banke Jean-Claude Trichet je pred kratkim dejal, da se po stabilizaciji trgov ne bomo vrnili k našim običajnim poslom, temveč bomo izkusili novo normalnost.

Glede na neuspehe in slabosti na trgu in v insitutcijah, ki so na pretresljiv način prišle na dan v preteklem letu lahko odmik od zlorab in napak preteklosti samo pozdravimo. Finančna kriza je povzročila grozno paniko, vendar je pripomogla tudi k temu, da se je poudarila potreba po odpravi nejasnosti in uvedbi preglednosti ter po tem, da moramo zakonodajalci začeti urejati. Izogibati pa se moramo tudi paniki, kajti v stanju panike bomo sprejemali slabe odločitve.

V ZDA se v boju za zaustavitev katastrofe pojavljajo korenite spremembe okolja visokih financ. Naše institucije so ohranile trdnejšo držo od tistih v Združenih državah – kar je razumljivo, saj je kriza nastala onstran Atlantika –, vendar pa nas nekaj primerov opominja na to, da nikakor nismo neranljivi. Da bi zagotovili stabilnost naših trgov v prihodnosti, moramo izpeljati strukturne in sistemske reforme ter biti pripravljeni na hitro ukrepanje. Obstajajo mogoče tri stvari, ki se bodo ali so se že zgodile, kot na primer reforme – na primer zagotavljanje, da centralne banke preprečijo dvigovanje denarja iz bank in finančnih institucij – in v tej zvezi se je že veliko ukrepalo. Drugič, finančna ministrstva morajo odpraviti razloge, zaradi katerih sploh prihaja do dvigovanj denarja, to pa je prisotnost kritičnih sredstev na bilancah stanja finančnih institucij. Na koncu, ključnega pomena je, da se finančni sistem dokapitalizira.

Prve stopnje krize so že za nami. Vplivi na bančništvo in politični odziv na te prve pretrese še nekaj časa ne bodo znani. Vendar pa moramo zdaj zagotoviti, da bo nova finančna realnost, ki nastaja na drugi strani krize, močna in zdrava. Zaradi tega je treba obravnavati bistvo same krize, odstraniti kritična sredstva in očistiti bilance stanja. Da bi se izvlekli iz krize, je treba tako za namen lokalnega kot globalnega gospodarskega zdravja pokazati, da je v finančnem sistemu dovolj kapitala. Ali gre pri tem za javne ali zasebne injekcije ali kombinacijo obojih, je drugo vprašanje, vendar moramo to vsekakor kmalu dobiti.

Zaenkrat še ne vemo, kakšni bodo dokončni in trajni vplivi svetovne finančne krize in njenih posledic na evropske trge. Kar pa vemo, je, da moramo – če želimo iz te krize priti celi in zagotoviti, da so vlagatelji, trgi in državljani v novi normalnosti, ki bo nastala, zaščiteni – tudi v času dvomov in pretresov ohraniti trezno glavo in sprejeti konkretne ukrepe za izvajanje strukturnih in sistemskih reform, ki bodo varovale zdravje našega evropskega sistema in finančno blagostanje državljanov evropskih in svetovnih držav.

Francis Wurtz, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (FR) Gospa predsednica, če glavni evropski voditelji želijo ilustrirati prepad, ki jih ločuje od evropskih državljanov, se morajo samo odzvati tako, kot so se odzvali na finančno krizo po srečanju finančnih ministrov 14. septembra 2008.

Kateri so glavni ukrepi, ki so bili napovedani, razen sprejetja, vendar nezadostnega povečanja posojil EIB malim in srednje velikim podjetjem?

Povzamemo jih lahko v treh točkah. Prvič, kar zadeva upanje na davčne spodbude, naj citiram Jean-Clauda Junckerja: "Sprejem evropskega načrta za oživitev smo izključili". Uporabljali bomo Pakt za stabilnost, samo pakt in nič drugega kot pakt.

Drugič, kar zadeva proces deregulacije, ki je v teku, citiram Christino Lagarde: "Ne smemo dovoliti nikakršne upočasnitve strukturnih reform" in Jean-Clauda Tricheta: "Vse, kar se lahko stori za namen izboljšanja prožnosti gospodarstva, nam zadostuje"; Jean-Claude Juncker pa pravi: "Reformirati moramo trg delovne sile ter trge blaga in storitev. Konkurenčnost potrebuje več prostora".

Vprašanje, ki si ga zastavljamo vsi, je torej, kdo mora poravnati račun? Ponovno citiram Jean-Clauda Tricheta: "Bančni nadzorni organi ne bi smeli postavljati nesorazmernih zahtev v zvezi s kreditnimi agencijami", medtem ko na drugi strani Jean-Claude Juncker pravi: "Storiti je treba vse, da se prepreči, da bi nam plače ušle izpod nadzora."

Želimo jim reči naslednje: pridite ven iz svoje steklene kupole in se poskusite postaviti v položaj drugih ljudi. Slednji na eni strani vidijo finančne ministre, ki premikajo gore za glavne svetovne špekulante – samo ECB je izdala znesek v višini 110 milijard EUR –, na drugi strani pa delavce, ki so v nevarnosti. Da bi pomirili trge, vznemirjate podjetja.

Finančni voditelji so v imenu prostega pretoka kapitala in slavnega odprtega tržnega gospodarstva z njegovo svobodno konkurenco skupaj pognali peklenske mehanizme, ki jih ne morejo več nadzorovati. Naj vas spomnim, da je pet mesecev po začetku posojilne krize gospod Trichet, ki je predstavljal 10 glavnih svetovnih centralnih bank, še vedno govoril o preprostih "popravkih na trgu" in napovedoval "močno rast kljub nekolikšni upočasnitvi". Tri mesece pozneje je prosil parlamentarni Odbor za ekonomske in monetarne zadeve, da "da zasebnemu sektorju priložnost, da se spravi v red". Kakšna sposobnost opazovanja! Če lahko sistem na tak način izgubi svoje najboljše prijatelje, potem se je znašel v eksistencialni krizi.

Prav zaradi tega moramo imeti pogum, da s tem prekinemo, če se želimo izogniti nadaljnjim čedalje bolj bolečim polomom. Prvič, prekiniti moramo z idejo o produktivnosti, ki temelji na zniževanju stroškov plač in socialne porabe. Stalni trend zmanjševanja deleža plač v dodani vrednosti je treba obrniti v nasprotno smer. To ni vir inflacije; to so nemoralna dejanja finančnikov.

Drugič, ne smemo se več zanašati na finančne trge, da bodo poganjali gospodarstvo, saj ga ne hranijo, temveč ga zastrupljajo. Evropska centralna banka mora odigrati odločilno vlogo pri usmerjanju denarja proti socialno učinkovitemu gospodarstvu, takšnemu, ki ustvarja delovna mesta, spodbuja usposabljanje in razvija javne storitve, ki zagotavlja trajnostno proizvodnjo in uporabne storitve, v katerem je dovolj prostora za raziskave in razvoj, ki spoštuje javna podjetja in javni interes in ki daje prednost sodelovanju in ne gospodarskim vojnam.

Vendar, da bi to dosegli, se mora misija Evropske centralne banke spremeniti. Banke bi morala refinancirati po bistveno drugačnih obrestnih merah odvisno od tega, ali bodo posojila koristila zdravemu gospodarstvu, ki sem ga pravkar opisal, ali pa bodo nasprotno uporabljena kot osnova za sumljive finančne špekulacije. Pogoji za pridobitev posojil bi morali biti ugodni v prvem primeru in izredno odvračajoči v drugem. Obenem je pri bankah in sredstvih potrebno uvesti strog nadzor, kapitalske transakcije pa obdavčiti. Pričeti pa je tudi treba s korenito reformo mednarodnih gospodarskih institucij, k čemer je nedavno pozval predsednik Lula v svojem govoru v Združenih narodih.

Tretjič, ustaviti je treba samozadovoljstvo in vzvišenost majhne elite, ki državljanom pojasnjuje, da je njena izbira edina prava. Če bi o vsem tem lahko vsaj razpravljali resno in odkrito ter s čutom za odgovornost, potem bi kriza v nekem pogledu prinesla nekaj koristi.

Hanne Dahl, v imenu skupine IND/DEM. – (DA) Gospa predsednica, prva novica, ki sem jo v ponedeljek zjutraj na poti z letališča slišala na radiu v avtomobilu je bila, da moja banka prestaja hudo finančno krizo. Na srečo sem samo varčevalka, zato denarja ne bom izgubila – delničarji pa obupavajo. Svetovna finančna kriza je dosegla mojo malo banko. Bistvo problema je v razvoju globalizacije – zlasti v pravici kapitala do prostega pretoka prek meja. Priča smo bili nezaslišanim špekulacijam, katerih cilj ni bil nič drugega kot dobiček za nekatere lastnike. Ta praksa samo škodi realnemu gospodarstvu, tako kot to vidimo danes, špekulacije na ameriškem stanovanjskem trgu pa povzročajo mednarodno finančno krizo.

Zato bi morali prenehati razmišljati, da je prost pretok kapitala pot do rasti in bogastva. Ta prost pretok koristi samo špekulantom in tistim, ki se izogibajo davkom. Upam si reči, da bi navadni državljani in ljudje, ki želijo vlagati v podjetja in financirati nakup in prodajo blaga, lahko sprejeli nadzor nad tem, kdo pošilja

velike zneske prek meja in zakaj. Nadzor nad kapitalskimi transakcijami bi dal demokraciji večji vpogled in večjo možnost vplivanja.

Kakšna je torej rešitev trenutne krize? Varnostna mreža, ki jo financirajo davkoplačevalci, bo zagotovo povečala agresivno, špekulativno zunanjo politiko v finančnem sektorju in spodbudila kapitalizem v najslabši obliki. Banke morajo same počistiti za bankroti in krizami; to ni naloga državnih bank in s tem davkoplačevalcev. Danski finančni svetovalec Kim Valentin predlaga, da naj reševalni sklad financirajo kar same banke. Ključnega pomena je, da je prispevek bank v novi sklad dovolj velik, da bodo banke hotele paziti druga na drugo in posredovati v času bližajoče se krize, saj bodo one tiste, ki bodo morale plačati za odstranitev posledic.

Predlagam, da uporabimo EU, da bi določili pravila o velikosti reševalnih skladov bank. To bi nam tudi pomagalo, da izpolnimo željo generalnega sekretarja ZN Ban Ki-moona po odgovorni svetovni gospodarski politiki. Banke se morajo prenehati obnašati kot otroci, ki niso nikoli izkusili padcev in ne vedo, da se lahko poškodujejo.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Gospa predsednica, ne strinjam se z mnenji mojih kolegov, ki za svoj neuspeh krivijo Komisijo. Mislim, da bi največja napaka, ki bi jo Evropska komisija lahko storila, bila ta, da bi mislila, da je več ureditve vedno pravi odgovor. Vsi predlogi Komisije bi morali biti sorazmerni, uravnoteženi in ustrezno naravnani.

Bila sem dokaj zadovoljna s tem, kako se je Komisija odzivala do zdaj, in še vedno sem prepričana, da ima Komisija prava orodja, da bo lahko izboljšala ureditveni okvir za finančne storitve. Izboljšave bi v prvi vrsti morale temeljiti na obstoječi zakonodaji in pravni podlagi. Drugič, treba je premisliti o nezavezujočih ukrepih in, končno, če ne bo nobenih izboljšav, potem bi morali poseči po zakonski, novi ureditvi.

Mislim, da včasih radi pozabljamo, koliko smo v Evropi že storili. Od leta 2000 izvajamo temeljit pregled naših zakonov o finančnih storitvah in že smo dopolnili številne pomembne predpise. V Evropi imamo sodoben in napreden pravni okvir. Mislim, da ta okvir upošteva že veliko ljudi v Ameriki, zato se mi zdi, da naš pristop ne potrebuje korenitih sprememb.

Želim reči, da je seveda treba premisliti o tem, da nadzorni okvir ni tako dober, kot bi lahko bil. Na podlagi programa ECOFIN-a bi morali poiskati način za delo nadzornikov v Evropi, vendar pa pri tem ne smemo pozabiti na globalno razsežnost stvari. Ne smemo pozabiti, da je finančna industrija verjetno najbolj globalna industrija današnjega sveta in zato ne moremo ukrepati v vakuumu. Ne smemo pozabiti, da živimo skupaj s preostalim svetom in morali bi si prizadevati za razvoj standardov, medsebojno priznavanje in zbliževanje s čezatlantskimi partnerji – ker je to način, da v tem trenutku zagotovimo konkurenčnost – in tudi za zelo dobra pravila o zaščiti malih strank in nadaljnjem poteku teh stvari.

Na koncu še nekaj o ECB. Mislim, da se moramo ECB zahvaliti. ECB je opravila zelo dobro delo. Posledice za evropsko gospodarstvo, tako finančno kot realno, bi bile veliko hujše brez uspeha ECB pri doseganju rezultatov v zvezi z likvidnostjo. Mislim, da bi morali ECB za to čestitati.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gospa predsednica, gospod Jouyet – žal nam je, da odgovorni minister ne more biti tukaj –, gospod komisar, socialisti podpirajo trg, vendar vedo, da so na vseh trgih tako pošteni trgovci kot lopovi, kar pomeni, da potrebujemo policijo. Presenetljivo je, da je nekdo, ki želi, da bi se s sodobnimi lopovi ukvarjala sodobna policija, nenadoma obtožen arhaičnosti.

Potrebujemo sodoben nadzor in sodobno ureditev. Tu ni nobene nevarnosti, da bomo na vrat na nos sprejeli nepremišljeno in prenagljeno zakonodajo tipa Sarbanes-Oxley, saj je minilo več kot eno leto, odkar se je kriza začela. Ko je gospod McCreevy 11. septembra 2007 govoril v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve, je s prstom pokazal na kreditne agencije kot glavne krivce. Več kot leto dni pozneje še vedno nimamo nobenega predloga. Mislim, da tega ne moremo označiti za boljšo ureditev.

Kar zadeva program, ki je bil sestavljen oktobra in decembra 2007: imam ga pred seboj in odkljukala sem njegovo vsako točko posebej. Iskreno, ta program predvsem najbrž ni bil sestavljen za takšno raven krize, kot jo imamo danes, in drugič, ko pogledam, v kolikšni meri je bil spoštovan razpored, težko rečem, kje bi bilo treba pričeti.

Francoski predsednik je napovedal načrt: obsodil bo tiste, ki so odgovorni, in zbral vse k razpravam. Toda o čem namerava razpravljati? O vrnitvi k programu, ki ga je sestavil Forum za finančno stabilnost in ki ga nihče ne more izvajati, ker nihče v Forumu za finančno stabilnost ni za to pristojen?

Vse to predlaga, vendar pa je njegov prvi odziv na krizo bil, da je jeseni 2007 odhitel v London, da bi potrdil strategijo Gordona Browna za vzpostavitev sistema za hitro opozarjanje namesto za okrepitev zmogljivosti Evrope, da se spopade s problemom, kar Barroso danes zagovarja v Washingtonu. Upam, da bo lahko prepričal svojega komisarja, Charlieja McCreevyja, tako da bo evropsko posredovanje v smislu ureditve in nadzora finančnih trgov tako močno, kot je potrebno.

(Predsednica je prekinila govornico.)

(Pripomba gospoda Purvisa o času za govor (izklopljen mikrofon))

Predsednica. – Žal mi je. Prekinila sem gospo Kauppi in prekinila sem gospo Berès. Na splošno sem pravična, gospod Purvis.

Daniel Dăianu (ALDE). - Gospa predsednica, ali za vso zmešnjavo res lahko krivimo samo pohlep, evforijo in poceni denar? Kaj pa pomanjkljivosti modela ustvari in posreduj, ki je povečal sistemsko tveganje? Kaj pa potvorjeni načrti s pomanjkanjem etičnosti, ki so spodbudili nepremišljeno tveganje?. Kaj pa vrednosti bonitetnih ocen, ki se pripisujejo odpadkom? Kaj pa konflikt interesov? Kaj pa banke, ki se vpletajo v transakcije igralniškega tipa? Kaj pa bančni sektor "v senci" s svojimi finančnimi vzvodi in špekulacijami? Zakaj se oblikovalci politike niso ničesar naučili iz prejšnjih kriz, čeprav so bila poslana dobra opozorila? Samo spomnite se, kaj so pred leti rekli Lamfalussy, Gramlich, Volcker in Buffett.

Trditev, da bo ureditev potlačila finančne inovacije, se mi zdi smešna. Niso vse finančne inovacije dobre. Mar moramo prenašati kvazi mednaroden Ponzijev načrt, ki se je v zadnjem desetletju razvijal v smeri proti okuženim naložbam? Gre za pomanjkanje ustrezne ureditve in nadzora ter slabo razumevanje finančnih trgov, načina, kako delujejo, in sistemskega tveganja. Prosti trgi niso sinonim za deregulirane trge. Popravki bodo zelo boleči, zlasti v Združenih državah, vendar pa tudi Evropa ni imuna na gospodarsko nazadovanje. Rešitve ne bi smele biti neenakomerne – ne pozabite, da so trgi globalni. Za obnovo zaupanja je potrebno mednarodno usklajevanje.

(Predsednica je prekinila govornika.)

PREDSEDSTVO: GOSPOD COCILOVO

Podpredsednik

Roberts Zīle (UEN). – (*LV*) Menim, da lahko za opis položaja na finančnih trgih uporabimo znano frazo: "zabava je končana in zdaj je jutro zatem." Nekdo bo drago plačal za boleč želodec, vendar pa obstaja nekaj držav in podjetij, ki se bodo okoristili s tem izredno slabim položajem. Z drugimi besedami, obstaja nekaj energetskih virov in zlasti razvitih držav in podjetij, ki so svoj dodatni dobiček usmerili v to smer, kar bo vsekakor tudi spremenilo središče in ravnovesje političnega vpliva v svetu. Po mojem mnenju so v Evropi v tem položaju najbolj ranljive majhne, nove države članice EU. Napačne strukturne in davčne politike v času velike gospodarske rasti zdaj ustvarjajo očitne gospodarske in družbene grožnje v večini teh držav, vključno v moji, Latviji.

Velika količina domačih zasebnih posojil v evrih iz bank držav območja evra, velik delež denarja nerezidentov v bančnem sektorju in hiter vzpon na raven evropskih povprečnih plač, izraženih v evrih, bi lahko vodili k prevrednotenju nacionalnih valut. V tem primeru lahko postane dolgoročno odplačevanje finančnim institucijam v območju evra novo breme za državljane in podjetja teh držav članic. Če se razširi razpon menjalnega tečaja nacionalnih valut glede na evro, lahko inflacija, ki je že tako visoka, napreduje in še dodatno odloži vstop novih držav članic v območje evra.

Če skupni znesek zasebnih posojil v plačilih banki predstavlja dvomestni odstotek BDP, državljani teh držav ne bodo optimistični. To bo ustvarilo izrazit politični pesimizem in bo imelo v političnem smislu v novih državah članicah vpliv na javno mnenje glede Evropske unije kot institucije, z vsemi spremljevalnimi posledicami tudi za Parlament.

John Whittaker (IND/DEM). - Gospod predsednik, finančna kriza divja še naprej in države območja evra se soočajo z recesijo. Odgovor, ki ga nenehno dobivamo, je, da potrebujemo več predpisov, da bi finančni sektor bolje deloval.

Vendar problem obstaja zdaj, in spreminjanje pravil po tem, ko je problem nastal, nam ne bo pomagalo rešiti tega problema.

Pozivam države članice, da razmislijo o povsem drugačnem odzivu na trenutne gospodarske težave. So znak, da ne moremo nadaljevati tako, kot zdaj, in da smo zaradi izposojanja, ki je bilo prepoceni, in uvoza, ki je bil prepoceni, vsi živeli preko svojih sposobnosti in ne moremo nadaljevati trošenja v enaki meri.

Prilagajanje bo boleče, vendar je potrebno, in v teh težkih časih obstaja drugo sporočilo, ki je še bolj pomembno, vendar se mu v teh institucijah ne bo prisluhnilo. To je sporočilo, da EU ne more nadaljevati s svojimi obsežnimi zakonodajnimi programi na primer v imenu zdravja in varnosti, varstva potrošnikov, socialne enakosti, kajti glavni učinek vseh teh shem je dodajanje stroškov in uničenje proizvodne dejavnosti, od katere je odvisna naša blaginja.

V teh težkih časih je sporočilo, ki ga je treba slišati, sporočilo, da si evropske države ne morejo več privoščiti Evropske unije, njenih institucij in njenih ogromnih količin zakonodaje.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Gospod predsednik, poskušal bom biti zelo jasen glede na veliko raznolikost mnenj, izraženih z mojega mesta.

Prvič, trenutna kriza ni svetopisemsko prekletstvo ali kazen bogov. Trgi so bili neuspešni in ti neuspehi so sprožili intervencije, ki bi navdušile samega Keynsa. Če so bili trgi neuspešni, moramo popraviti tisto, kar je povzročilo neuspeh; z drugimi besedami, nekaj moramo narediti.

To nekaj vključuje različne stvari. Najprej moramo uporabiti terapijo s šokom, da bolnika spravimo iz njegove trenutne kome. Komisijo in Svet bi spomnil, da medtem ko lahko likvidnostne probleme reši Evropska centralna banka, so problemi s solventnostjo nekaj, kar zadeva neposredno vas: Svet, Komisijo in države članice.

Drugič, da bi preprečili, da bi se to ponovno zgodilo, moramo vedeti, kaj je povzročilo neuspeh na trgih in katera načela moramo ponovno uvesti. Neuspešni so bili obvladovanje tveganja, upravljanje in končno etika.

To pomeni, da moramo ponovno uvesti nekatera temeljna načela: preglednost proizvodov, družb in trgov; odgovornost upravljavcev; zaupanje med finančnim gospodarstvom in realnim gospodarstvom ter osrednjo vlogo politike.

Strinjam se s Svetom, da so časi popolne deregulacije končani. Samoregulirati ne morejo ne trgi ne industrija.

Končni recept – ki je potreben za cepljenje bolnika in zagotovitev, da se to ne bo več zgodilo ali zgodilo na kakršen koli drug način – je, da moramo nadaljevati s povezovanjem trgov. Doseči moramo dovolj kritično razsežnost, kot so jo v Združenih državah. Vzpostaviti moramo demokracijo evra, da bo naša valuta lahko imela nekaj vpliva v svetu v krizi, ki je globalna. Nazadnje moramo proučiti zakonodajni okvir in nadzorni okvir, ki sta tisti dve stvari, ki nista bili uspešni.

Zaradi tega se ne strinjam z mehko zakonodajo, kodeksi ravnanja ali samoregulacijo. Na nas vseh je, da ponudimo odgovor našim ljudem, ki so navsezadnje tisti, ki bodo na koncu plačali.

Elisa Ferreira (PSE). – (*PT*) Kakšne ugotovitve lahko povzamem o trenutni krizi v eni minuti? Je rezultat izbire, da se dejavnosti na finančnih trgih ne nadzoruje ustrezno. Ustrezna ureditev ne ubija trgov, temveč je nasprotno bistvena za njihovo preživetje. So ljudje, ki so odgovorni za izgube, toda zdaj so tudi državljani, ki plačujejo za njihovo pretiravanje in za neuspehe v javnem nadzoru.

Opozarjalo se je že nekaj časa nazaj. Poročilo gospoda Rasmussena, ki ga je ta Parlament z zelo veliko večino sprejel včeraj, daje posamezne predloge glede tveganj pretiranih finančnih vzvodov, pomanjkanja preglednosti in navzkrižja interesov, toda to poročilo izhaja iz dela, ki ga je začela Skupina socialdemokratov leta pred začetkom krize v letu 2007.

Samoiniciativno poročilo Ieke van den Burg in Daniela Dăianuja zavzema isto stališče. Evropska unija je pomemben partner v mednarodnem kontekstu in čestitam komisarju Almunii za njegove današnje napovedi; toda ali se bo komisar McCreevy strinjal z njimi? Za paralizo, ki je prizadela Komisijo v zvezi s temi zadevami, ni nobenega možnega opravičila. Parlament dela, kar bi moral. Tudi druge institucije bi morale ravnati skladno s tem.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Gospod predsednik, škoda, da je gospod Schulz že odšel. Poudariti želim, da je prezgodaj napovedati, kdo bo šel v stečaj, saj nihče ne ve, kdo so končni vlagatelji v slabe aktive. Morda so to banke v državni lasti.

Vseeno pa bi želela spodbuditi širši pogled na dogodke in spomniti na to, da je Parlament že v začetku tega leta predložil nekaj utemeljenih predlogov, ki jih Svet in Komisija nista sprejela. Najprej smo zahtevali, da se gospodarsko upravljanje na ravni EU uskladi z globalnim razvojem in da se posodobijo širše gospodarske smernice. Prav tako smo predlagali zagotavljanje odločnega uveljavljanja pravil konkurence EU in nedopuščanje množičnega zapuščanja trga s strani malih in srednje velikih podjetij ali ustvarjanje pošasti, ki so prevelike, da bi padle. Spodbujati in ohraniti moramo našo nacionalno, tradicionalno poslovno kulturo, saj je geslo Evropske unije "združeni v raznolikosti".

John Purvis (PPE-DE). - Gospod predsednik, upajmo, da bodo ameriški predlogi za nakup slabih aktiv delovali, kajti če ne bodo, se bo okužba skorajda zagotovo razširila sem. Od gospoda Jouyeta in gospoda Almunie želim zagotovilo, da je naša obramba dejansko na mestu. Imamo pripravljene naše posojilodajalce v skrajni sili, da se soočimo z najhujšim, kar se lahko zgodi v takšnih okoliščinah? Od likvidnostnega problema se premikamo k problemu solventnosti.

Res je, da bomo morali pravočasno proučiti našo zakonodajno obrambo, vendar tega ne moremo in ne smemo storiti prenagljeno, v največji krizi. Tvegali bi pretirano reakcijo, nalaganje nepotrebnih, napačno usmerjenih, prestrogih pogojev, ki bi samo škodili obetom za vlaganje v naša gospodarstva in delo v prihodnosti.

Najpomembnejša stvar, ki jo moramo narediti takoj, je povrnitev zaupanja. Gospod Almunia, besedo ste nekajkrat omenili. Poglejmo, kako se lotiti dela.

Pozval bi, da se voditelji najpomembnejših svetovnih gospodarstev Amerike, Evrope, Srednjega in Daljnega vzhoda v nekaj dneh sestanejo in svetu jasno zatrdijo, da bo nedvomno zagotovljeno, kar koli je potrebno za zadušitev plamenov, kjer koli že bodo ti plameni izbruhnili. Šele ko bodo plameni in žerjavica pogašeni, se lahko posvetimo obdukcijam, poskusimo ugotoviti, kako se je to zgodilo in kaj moramo storiti, da se to ne bi ponovilo.

Zaupanje je pomemben temelj, na katerem slonita močen finančni sistem in močno svetovno gospodarstvo. Zdaj je na političnih voditeljih na najvišji ravni – resnično srečanje na vrhu – svobodnih tržnih gospodarstev, da se zberejo – brez opravičil, brez zadrževanja, brez prerekanja – in da prevzamejo polno odgovornost za povrnitev zaupanja.

Wolf Klinz (ALDE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, finančni minister Henry Paulson je preteklih nekaj tednov poimenoval "poniževalen" čas za Združene države, ko je razkril svoj reševalni sveženj v višini do 700 milijard dolarjev za prizadeti finančni sektor države.

Položaj v ZDA je resnično zaskrbljujoč. Finančni sistem ZDA s svojimi investicijskimi bankami, hedge skladi in strukturiranimi produkti, ki niso podvrženi običajnemu bančnemu nadzoru, in svojimi številnimi poslovnimi operacijami, ki jih izvajajo podjetja z enim samim ciljem in ki niso prikazane v nobeni bilanci, se je praktično zrušil. Malo verjetno je, da se bo v svoji prvotni obliki ponovno postavil na noge. Zadnji dve pristni investicijski banki – Goldman Sachs in Morgan Stanley – sta se zdaj preusmerili na sektor komercialnega bančništva. Obljuba poceni denarja za vse, ki bi spodbudil trajno rast, dobiček in likvidnost, je bila razkrinkana kot iluzija: ta vrsta perpetuum mobila enostavno ne obstaja. Visokega življenjskega standarda, ki ga poganjajo dolgovi, za vsakogar, z avtomobilom, hišo in vsem ostalim zgodaj v življenju, dolgoročno enostavno ni mogoče ohraniti. Dohitelo nas je realno gospodarstvo: brez zaposlitve ni prihrankov, brez prihrankov ni vlaganj in brez vlaganj ni trajnostne rasti.

Evropejci bi se morali učiti od katastrofe ZDA. Ni druge možnosti kot proračunska konsolidacija. Denar ne raste na drevesu. Izdatna dobava poceni denarja, kar socialisti vedno zahtevajo od EIB, ne bo rešila problema; samo poslabšala ga bo.

Komisija bi morala čim hitreje začeti izvajati predloge, ki jih je podprl Evropski parlament, glede listninjenja, vodenja strukturiranih produktov v pobudnikovih poslovnih knjigah, večjega nadzora, kodeksa ravnanja za udeležence na trgu in različne druge ukrepe, čeprav z občutkom za sorazmernost in skrbnost.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, gospod Jouyet, komisar, želel bi začeti z zahvalo gospodu Jouyetu za njegovo razpoložljivost in izredno usposobljenost, ki jo kaže na vseh področjih.

Evropa ne more periodično nositi posledic kriz, ki imajo korenine v ameriškem kapitalizmu. To so jasno navedli predhodni govorniki. Ta položaj ni sovražnost do Združenih držav. Izvira iz očitnega dejstva: kriza je posledica resnih motenj v delovanju, kar zahteva učinkovita sredstva. Samoregulacija ne zadostuje.

Toda danes je kriza globalna. Gospod Jouyet je prej povedal, da potrebujemo nove ukrepe – zakonodajo in ureditev – in da moramo oceniti bilance in solventnost bank, državne investicijske sklade, plače, preglednost, nadzor in računovodske standarde. Vse to bi bilo treba nadgrajevati in izboljšati.

Že večkrat je bilo povedano tudi, da moramo povrniti zaupanje v finančni sistem, ki je sestavni del gospodarskega življenja. Ne strinjam se s kritiko, ki je bila izražena, in verjamem, da se je francosko predsedstvo v zvezi s tem hitro odzvalo. Predlogi, ki jih je predložil predsednik Sarkozy, ki je govoril v imenu Evropske unije, so dali močno znamenje v New Yorku, in razširjeno srečanje G8, ki ga je predlagal, bo omogočilo različnim svetovnim predstavnikom gospodarstva, da se zberejo za mizo, kar je resnično pomemben korak.

Da bi domislili globalne predpise, ne moremo samo urediti zadev v Evropi. Seveda mora Evropa napredovati in tozadevno je vredno obžalovanja, da je bil odziv nekoliko počasen. Toda predpise je treba sprejeti tudi mednarodno. Gospodarstvo je globalno, kar pomeni, da morajo tudi predpisi biti globalni.

Pred nami je veliko dela in prepričan sem, da bodo ukrepi, ki jih je prej napovedal gospod Jouyet, v prihodnjih tednih in mesecih zagotovili potrebne rešitve. Nespametno bi bilo misliti, da je te zadeve mogoče rešiti v nekaj minutah.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, v zadnjih dneh smo videli veliko zmede v finančnem sistemu ZDA, če se blago izrazim. Ena od glavnih vsebin novic je bila, da je družba Lehman Brothers Holdings prisiljena vložiti predlog za zaščito pred upniki v primeru stečaja. V povezavi s tem bi izpostavil dvoje. Prvič, ZDA načrtujejo obsežen podporni sveženj. Vendar pa to ne bo končalo krize ali nas zaščitilo pred nadaljnjimi presenečenji, ko se bodo dogodki odvijali naprej.

Drugič, da, potrebno je ugotoviti, katere regulativne mehanizme je mogoče izboljšati in kje bi bilo mogoče ustvariti več preglednosti. Vendar pa obsežnejša in boljša ureditev ne bo izključila vseh neprijetnih presenečenj, ki bi se v prihodnje lahko pojavila na finančnem trgu, ker nismo seznanjeni z vsemi obstoječimi bančnimi mehanizmi.

Zakaj pravim to? Naj vam navedem primer. Presenečenja se lahko na primer pojavijo v pogodbah o neto izravnavi med bankami, ki so zelo pomembne za zmanjševanje tveganja. Seveda lahko banke pogodbe o neto izravnavi upoštevajo v oceni tveganja samo, če so te pogodbe zakonsko izvršljive. Bi lahko boljši predpisi v prihodnje izključili vsakršno negotovost glede veljavnosti pogodb o neto izravnavi? Mislim, da ne. Po mojem mnenju potemtakem niti preudarni in zanesljivi predpisi v prihodnje ne bodo izključili neprijetnih presenečenj.

Manuel António dos Santos (PSE). – (*PT*) Gospod predsednik, trenutno finančno krizo, ki bo kratkoročno gospodarska in bo postala tudi socialna, morda tudi politična, bi lahko pričakovali, saj je bila predvidljiva. Sramotno je, da sta ultraliberalni dogmatizem in gospodarstvo finančnih špekulacij, tako imenovano "hudičevo gospodarstvo", nadvladala socialno vprašanje in gospodarstvo podjetniškega duha in dejavnosti, ki je edino gospodarstvo, sposobno pridobivati premoženje in služiti državljanom.

Kot je izjavil komisar Almunia, ureditev ni bila uspešna. Ni bila uspešna in jo je treba zdaj, po kazni, temeljito predelati. Kriza v svetovnem finančnem sistemu je strukturna, kot je prav tako navedel komisar Almunia. Zaradi tega zgolj uporaba političnih instrumentov, ki so nam trenutno na voljo, ne zadostuje. Vedenje Evropske centralne banke, ki vztraja pri uporabi zdravil, ki jih trenutna bolezen zavrača, slepo optimistični avtizem določenih članov Sveta za ekonomske in finančne zadeve, ki so pred samo petnajstimi dnevi izrazili presenečenje nad razsežnostjo krize, in vedenje komisarja McCreevyja, ki predlaga spremembo nečesa, tako da se nič ne spremeni, so nesprejemljivi.

Komisar je zdaj odgovoren, da uporabi vse svoje instrumente in izvaja pritisk na države članice, da vzpostavijo nove instrumente. Ta odgovornost še zlasti vključuje upoštevanje pravilnih in visoko zastavljenih priporočil, ki jih je predložil Evropski parlament po poročilu gospoda Rasmussena.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Pravijo, da lahko bežiš, vendar se ne moreš skriti pred globalizacijo. Enako velja za globalne finančne trge. Ko se je po vsem svetu ustvarjal dobiček, je bilo to običajno; zdaj, ko prihaja do izgub, je to krivda kapitalizma. Po našem mnenju je v veliki meri kriva država, ki je pozabila na eno od svojih glavnih infrastruktur, finančno infrastrukturo, ki je prav tako pomembna kot ceste, železnice in letalske proge.

Združene države, Evropska unija in države članice poskušajo sedaj položiti temelje za novo infrastrukturo: globalno finančno infrastrukturo. Žal je posredovanje države precej pozno. To ni nova ureditev, temveč

zagotavljanje finančnega toka, nadzor globalnih finančnih tokov, in sodelovati bi morale vse države članice, s čimer bi omogočile, da finančni sistem ponovno pridobi verodostojnost.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospod predsednik, v ponedeljek nam je komisar McCreevy povedal, da hedge skladi in zasebni kapital niso bili vzrok za trenutno vznemirjenost. Današnji časnik *Guardian* poroča, da je bil milijarder John Paulson včeraj razkrit kot eden od šefov hedge skladov, ki je prodajal delnice brez kritja bank Združenega kraljestva in stavil skoraj 1 milijardo GBP, da bodo njihove delnice dramatično padle. Njegova družba Paulson & Co s sedežem v New Yorku je bila najuspešnejši hedge sklad lanskega leta, potem ko je vložil v drugorazredna hipotekarna posojila, ki so se kasneje v zaostrenih kreditnih pogojih izkazala za slabo aktivo. Paulson & Co je stavil na štiri velike, znane banke, vključno s HBOS, ki se je bila prejšnji teden prisiljena strinjati z rešilnim prevzemom s strani Lloyds TSB, potem ko so strmo padle njene delnice.

Če komisar McCreevy ni pripravljen urediti vseh finančnih instrumentov, ga je treba prisiliti v odstop. Odgovornost Komisije je zagotoviti, da se tem institucijam ne dovoli prazniti žepov pokojninskih skladov, prihrankov in delovnih mest. Treba jih je ustaviti in edini način za to je, da se na to področje vnese preglednost in ureditev. Tako imenovana "nevidna roka" trga je v pravzaprav žepar in bolj ko je neviden, več žepov izprazni.

Predsednik. – Mislim, da gospod De Rossa predlaga, da se komisarju McCreevyju ponudi naročilo na časnik *The Guardian*. To bo proučila pisarna predsednika.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Gospod predsednik, vsekakor imamo razlog, da se odzovemo na nespametne odškodninske in bonusne sheme. Menim, da to delamo vsi in je povsem razumljivo, vendar bom kljub temu, ker sem poslušal razpravo, povedal, da ostra politična retorika ni način za reševanje globalne finančne krize. Ne zvenite, kot da se hočete znebiti tudi tistega, kar se splača obdržati, in ne povečujte panike, ki je prejšnji teden besnela na finančnih trgih. To se v tem Parlamentu ne sme zgoditi. Biti moramo razumni, biti moramo razsodni. To je odgovornost, ki so nam jo poverili naši volivci. Prijatelji moji, zavzeti moramo uravnoteženo stališče, ustvariti moramo dobre in učinkovite predpise in zakonodajo, ki dopuščajo prostor za rast in samoregulacijo. Skrbi me, ko slišim to ostro retoriko. Neprijetno mi je in bojim se, da bo vodila k prekomerno zakonsko urejeni skupnosti, ki ne bo mogla zagotoviti rasti, ki jo vsi tako zelo potrebujemo. Rast in upanje na ustvarjanje več delovnih mest sta tisto, kar pričakujejo volivci.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, gospe in gospodje, začudeno sem poslušal stališča socialistov in komunistov, ki nam pripovedujejo, da je to neuspeh sistema. Očitno imajo kratkoročen spomin, oni, ki so v 20. stoletju spravili v stečaj vsako gospodarstvo v njihovih rokah. Problem je globalen in rešitev mora torej biti evropska.

Komisar, glede finančnega vprašanja bi želel vedeti, ali boste ali ne boste izvajali člena 105(6) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, po katerem lahko Svet na predlog Komisije soglasno prenese na Evropsko centralno banko posebne naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij. Mislim, da državljani danes menijo, da je čas, da nadzorujemo predpise za bonitetni nadzor finančnih sistemov. Ne moremo vzpostaviti notranjega trga brez evropske ureditvene politike.

Dariusz Rosati (PSE). - Gospod predsednik, ta kriza je pokazala, da je globalni finančni sistem resno pomanjkljiv. Najprej nadzorne agencije niso preprečile neodgovornega ravnanja vlagateljev. Videli smo razvoj novih finančnih instrumentov, ki pa niso dovolj pregledni in ne dopuščajo pravilne ocene tveganja. Nadalje lastniki in delničarji finančnih institucij niso pravilno nadzorovali svojih vodilnih delavcev, ki so si izplačevali pretirane plače in bonuse, in za kaj? Da so svoje družbe spravili v stečaj!

Potrebujemo nujno ukrepanje vsaj na teh dveh področjih. Nočemo ponovitve ameriških katastrofalnih dogodkov v Evropi. V Evropi nočemo situacije, kjer glavni direktorji odidejo z več deset milijoni dolarjev, medtem ko se davkoplačevalcem prepusti, da plačajo njihove račune. Pričakujemo, da bo Komisija v zvezi s tem resno ukrepala.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospod predsednik, želel bi se zahvaliti poslancem za to razburljivo razpravo. Tukaj bi lahko ostali ure dolgo, saj je tema vsekakor vredna precejšnjega razpravljanja, in misli, ki so nam jih zaupali, so bile fascinantne. Toda žal je naš čas omejen.

Podal bom naslednje zaključke. Prvič, kar zadeva popustljivejši pristop in pomanjkanje ureditve, ob upoštevanju zadržanosti, ki sodi k mojemu delu, menim, da sem se dokaj jasno izrazil. Po mojem mnenju se moramo premakniti od razprave o ureditvi/brez ureditve. Finančna deregulacija je zdaj zastarel pojem.

Od zdaj naprej bo rešitev močna, moderna finančna ureditev. Treba jo je prilagoditi; preseči moramo, kar je bilo storjeno do sedaj.

To je prvo, na kar želim opozoriti, in glede tega sem izredno jasen. Prav tako sem pozorno poslušal, kar je povedala gospa Koch-Mehrin, in ponavljam, kar je izjavila, namreč, da ureditev ni sovražnik trga. Vsak se mora soočiti s svojimi odgovornostmi. Delo državnih organov je, da urejajo in sprejemajo veljavne predpise, saj so v nevarnosti stabilnost sistema, zaščita posameznih varčevalcev in zaščita vlagateljev. Poleg tega bi rekel gospodu Wurtzu: prav tako sta zaradi te krize ogrožena zaposlovanje in rast, ki imata neposreden vpliv na realno gospodarstvo. Zato moramo ukrepati, vključno za najmanj premožne, in sicer hitro.

Moje drugo mnenje je, da mora Evropa ukrepati v okviru poglobljenega mednarodnega sodelovanja. Ni druge možnosti. Kot je bilo rečeno, Evropa mora doseči, da se jo sliši, drugače bomo izpostavljeni učinkom rešitev ZDA. To se je že zgodilo z zakonom Sarbanes-Oxley. Videli smo posledice, ki jih je imel za nekatera evropska podjetja; videli smo učinek, ki ga je imel na računovodske in tržne standarde.

Začnemo lahko takoj. Edina prednost, ki jo imamo, je, da se lahko danes Evropa, kot sta poudarila gospod Almunia in predsednik Sarkozy, odločno uveljavlja, uveljavi svoj glas na mednarodnem prizorišču, zgrabi vajeti in prevzame prednost. Evropejce pozivam k uskladitvi, tako da bo Unija močno prisotna na mednarodnem prizorišču, in k premisleku o mednarodnih finančnih strukturah in mednarodnih regulativnih organih.

Kajti če se ne sprejme nobenih mednarodnih ukrepov, se ne moremo pritoževati, da nimamo druge možnosti, kot da črpamo iz državnih skladov, ki bi jih poleg tega želeli obdržati. Nočem soditi, vendar mora biti v tem poročilu določena doslednost. Vedeti moramo, kaj hočemo storiti, in da če Evropa ne bo ukrepala, se bomo morali zanesti na druge sklade, da bomo stabilizirali finančni sistem.

Moje tretje mnenje je tisto, ki so ga izrazili številni govorniki, vključno z gospodom Schulzem. Res je, da se moramo osredotočiti na vprašanje plač in problem dobičkov, vezan na ciklične tržne dejavnosti. Vprašanje plač organizatorjev trga bi bilo prav tako potrebno videti v kontekstu tega mednarodnega odražanja. Tega ne pravim kot prvi. V preteklosti je tako rekel tudi Gordon Brown. Zdi se mi logično, in temu vprašanju se je treba poglobljeno posvetiti.

Jasno je, da to ni samo gospodarska in finančna kriza, temveč tudi kriza etike in odgovornosti. Je kriza gospodarske etike in zadeva vse akterje in politične voditelje, kakšna koli že je njihova usmeritev. Kot so poudarili gospod Wurtz in drugi govorniki, morajo finance še naprej služiti gospodarstvu; gospodarstvo ne sme biti žrtev financ.

Kot sem rekel, razmisliti je treba o vlogi finančnih institucij in načrtu, ki so ga sprejeli finančni ministri na podlagi predlogov Komisije. Pogovorimo se o specifičnem napredku. Trdim, gospa Berès, da moramo iti naprej in se, glede na časovni razpored, hitro odzvati. Ponavljam, kar je rekel gospod Almunia: Komisija se mora odzvati hitro, ker gre za vprašanje vzpostavitve zaupanja, in s to točko bi želel zaključiti.

Tudi če je Evropa manj prizadeta, je za nas še vedno pomembno, da pošljemo sporočila zaupanja. To pomeni ukrepanje, mednarodno sodelovanje, brez strahu pred prilagoditvijo predpisov, hitro odzivanje in imeti predloge na mizi pripravljene za Evropski svet 15. oktobra, uporabo predlogov Parlamenta in, kot je bilo povedano, zavedati se dejstva, da imamo opraviti s posli, ki ne zadevajo samo likvidnosti, temveč tudi solventnost celotnega finančnega sistema.

Zdaj je gospodarsko zaupanje tisto, ki bo spodbudilo rast, in zato moramo odvreči dogmatizem, da bi odločno ukrepali in uporabili celoten obseg orodij, ki jih imamo na razpolago.

Joaquín Almunia, član Komisije. – Gospod predsednik, strinjam se z vsemi tistimi, ki so v tej razpravi poudarili, da moramo ukrepati; da se moramo odzvati na zelo veliko spremembo v našem finančnem sistemu; da se moramo učiti iz preteklih napak; in da moramo sodelovati – evropske institucije –, kajti vsi vemo, da brez našega medinstitucionalnega sodelovanja ne moremo uspeti. Pri ukrepanju moramo prav tako sodelovati z drugimi akterji v tej igri, in vemo, da govorimo o globalnih finančnih sistemih. Če ne bi bili globalni, ne bi bili prizadeti na način, na kakršnega smo, torej ne moremo pozabiti, da bi morala našemu vodenju, našim pobudam in našim odločitvam slediti visoka stopnja soglasja o naših stališčih z drugimi partnerji in drugimi akterji. Če ne – bodimo odkriti –, bomo plačali ceno za to, da smo bili jasni, vendar naivni, in ne bomo konkurenčni v finančni industriji, in ostati moramo konkurenčni – ne samo učinkoviti, ne samo nepopustljivi, ne samo sposobni se naučiti lekcij iz preteklosti, temveč tudi konkurenčni.

Kot sem povedal že v uvodnih pripombah – in strinjam se s pripombami predsedstva –, kar mislim s kratkoročnim ukrepanjem, je čimprejšnje popolno izvajanje načrta ECOFIN – in smo spet na pravi poti, gospa Berès. Ocena, opravljena pred nekaj tedni v Nici, kaže, da smo na pravi poti pri sprejemanju odločitev ECOFIN. Naslednji teden moramo predložiti predloge k Direktivi o kapitalskih zahtevah in čez nekaj tednov k Direktivi o bonitetnih agencijah.

V tem Parlamentu in v Svetu je prav tako zelo pomembno sprejetje Direktive Solventnost II v čim krajšem času. Toda onstran meja EU mora Forum za finančno stabilnost nadaljevati z intenzivnim delom; v tem trenutku je zelo pomembna institucija – odbori na ravni 3 Lamfalussyjevega okvira. Globoko smo zaskrbljeni – Parlament, Komisija, in upam, da tudi Svet – glede pomanjkanja učinkovitosti nekaterih odzivov na tej ravni, in to so ključne institucije, ki bi morale delovati veliko bolj učinkovito kot pred nekaj leti, ko so bile ustanovljene – Baselski odbor, Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde –, to je ključni problem, kot je rekel gospod Jouyet. Torej nismo sami. Odzvati se moramo hitro, na učinkovit način, ob upoštevanju velikih problemov, s katerimi se soočamo, in hkrati zagotoviti, da našemu vodenju sledijo drugi – kot vemo, da je na številnih drugih regulativnih področjih.

S strukturnega vidika danes žal ne moremo odločati o vsem. Vendar pa je res – in se povsem strinjam –, da se bo zaradi te krize spremenil odnos med ureditvijo in trgi. Očitno je, da gre med drugim za neuspeh ureditve.

Mislim, da se vsi strinjamo, da moramo z ameriškimi oblastmi na vseh ravneh vzpostaviti močnejše odnose, ne samo v smislu naše naloge kot Komisija ali izvršilna veja oblasti, temveč tudi Parlament s Kongresom, ki je zdaj ključni akter v reševanju posebnih problemov v ZDA. Odzvati se moramo na multilateralni ravni. Pravi izvor vseh teh neuspehov v finančnih sistemih – presežek likvidnosti, pretirano tveganje, ki so ga sprejeli akterji, odpor do majhnega tveganja, ki smo mu bili priča v preteklosti – z besedami gospoda Jouyeta *cupidité* –, so ustvarila ta globalna neravnovesja, ki jih globalne institucije do sedaj niso mogle rešiti, in moramo ukrepati, kot združeni Evropejci, da bi prepričali druge partnerje na globalnem prizorišču, da bodo ta neravnovesja, če jih ne bomo mogli izravnati na pravilen način, ustvarila nove probleme v prihodnosti, in znotraj EU se moramo uskladiti na jasnejši in učinkovitejši način.

Živimo v ekonomski in monetarni uniji. Imamo notranji trg, imamo akcijski načrt za povezovanje finančnih storitev, toda še vedno imamo veliko notranjih ovir in neučinkovitost. Mislim, da se moramo vsi zavedati, da bo za to potrebno več evropskega povezovanja in ne več nacionalnih odzivov ali obrambnega vedenja držav članic.

Poleg tega si moramo zapomniti, kakšni so naši srednjeročni in dolgoročni izzivi, in v tem zelo težkem okolju moramo ohraniti Pakt za stabilnost in rast, lizbonsko strategijo ter energetske in podnebne strategije, ki so zdaj zelo pomembni. Ne moremo si privoščiti pozabiti, da se soočamo z ne samo zelo težkimi kratkoročnimi izzivi z vidika finančnih trgov, temveč tudi z velikimi srednjeročnimi in dolgoročnimi izzivi za svetovno gospodarstvo in našo lastno prihodnost.

Še zadnja beseda: to ni bilo v načrtu, vendar bo na dnevnem redu naslednjega ECOFIN-a, in Komisija se bo povsem strinjala s tem vprašanjem. Razmisliti moramo o sistemih nagrajevanja vodstvenih delavcev, direktorjev in generalnih direktorjev in vseh tistih, ki lahko oblikujejo trende in ki lahko sprejemajo odločitve na trgih. Povem vam nekaj – in to je naslovljeno tudi na Svet –, leta 2004 je Komisija – in zlasti moj kolega Charlie McCreevy – predložila priporočilo, v katerem je države članice prosila, naj sprejmejo odločitve v zvezi s tem, da bi se izognile napačnim spodbudam. Preučevali smo, kaj se je zgodilo od takrat, v zadnjih štirih letih. Samo ena od 27 držav članic se je z vidika Komisije pozitivno odzvala na to priporočilo. Zato se Komisija zdaj povsem strinja s tem, da se to soglasje dotakne tudi teh pomembnih vprašanj.

Predsednik. – Razprava se je zaključila.

Pisne izjave (člen 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), v pisni obliki. – Finančni sistem ZDA je v zadnjih dneh pretreslo, ko je družba Lehman Brothers vložila predlog za stečajni postopek in se je družba Merrill Lynch, ki se je bala podobnega poloma, strinjala s prevzemom s strani banke Bank of America. Borzni indeks Dow Jones je 15. septembra padel za 4,4 %, dva dni kasneje pa še za 4,1 %. Nazadovanje cen delnic po vsem svetu 15.-17. septembra je imelo za posledico približno 3 600 milijard USD izgub za vlagatelje. Delnice AIG so padle za več kot 90 %, z 72 USD lansko leto na 2,05 USD. Ameriška vlada je s finančno injekcijo v višini 85 milijard USD dne 16. septembra prevzela nadzor nad AIG. To "dogajanje" kaže na največjo finančno krizo, s katero so soočene ZDA od svetovne gospodarske krize dalje. Do njega je prišlo teden zatem, ko je zvezna vlada ZDA prevzela nadzor nad orjaškima hipotekarnima družbama Fannie Mae in Freddie Mac. Problem je, da

Lehman Brothers in AIG dolgujeta upnikom mnogo milijard, ne samo v Združenih državah, temveč tudi v Evropi. Je Evropa pripravljena pretrpeti šok, ki ga bo povzročila njena neuničljiva povezanost s trgom ZDA? Je 36,3 milijard EUR, ki sta jih v trg vložili ECB in Bank of England, dovolj, da bo nevarnost izginila?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Pozornost Parlamenta bi želel obrniti k naslednjim vprašanjem.

- 1. Vlada ZDA in ameriška centralna banka Zvezne rezerve sta do sedaj za boj proti učinkom finančne krize namenila skoraj 1 000 milijard USD. Tako imenovani Paulsonov paket vsebuje dodatne predloge, ki naj bi stali nadaljnjih 700-800 milijard USD. To daje slutiti, da je trenutna kriza primerljiva z velikim zlomom leta 1929.
- 2. Poleg tega je ECB dala na razpolago približno 750 milijard USD, da bi izboljšala likvidnost, medtem ko je Bank of England sprostila približno 80 milijard USD. Te poteze dodatno potrjujejo domnevo, kako resen je položaj evropskih finančnih trgov.
- 3. Vsi omenjeni ukrepi kažejo, da je močno in odločno posredovanje spet priljubljeno. Celo najbolj liberalni ekonomisti prepoznavajo potrebo po uvedbi predpisov za zajezitev krize in so pravzaprav v teh postopkih pripravljeni sprejeti vključitev vlad in mednarodnih finančnih institucij.
- 4. Stopnja in obseg te krize bosta negativno vplivala na potek poslov v realnem gospodarstvu. Posledica tega bo recesija v gospodarstvu ZDA, kar pomeni negativno gospodarsko rast. Pomenilo bo tudi upočasnitev gospodarske rasti v Evropi.
- 5. Glede na to situacijo je za vse države nujno, da okrepijo institucije za izvajanje finančnega nadzora. To še zlasti velja za EU. Te institucije morajo biti sposobne izvajati okrepljen nadzor dejavnosti večjih bank, investicijskih skladov in zavarovalnih organov. Okrepljen nadzor je edini način za izboljšanje finančne varnosti in zagotovitev finančne stabilnosti v prihodnosti.

Esko Seppänen (GUE/NGL). - (FI) Zdaj vemo, da je država potrebna kot garant kapitalizma finančno in ne samo vojaško. Vlada Združenih držav Amerike, te domovine grabežljivega kapitalizma, je privatizirala dobičke špekulacij in zdaj nacionalizira največje izgube bank slabih terjatev zaradi špekulacij v zgodovini svojega gospodarstva.

Raubtier (zver) je nemško poimenovanje kapitalizma takšne vrste, ki temelji na drugi besedi Raubgier (pogoltnost), ki je blizu Raub (rop). Oba sta boljša.

Varčevalci, ki so se po vsem svetu pripravljali na slabe čase, bodo oropani vrednosti nekaterih svojih prihrankov v prihajajočih letih, ko se bo, kot posledica dogodkov prejšnjega tedna, svetovno gospodarstvo dvignilo in/ali pa bomo začeli gospodarsko nazadovati. Težko si je predstavljati, kako bi Združene države drugače lahko plačale ogromen dolg, ki so si ga nakopale zdaj, in kako se bo v času inflacije, upadanju kupne moči denarja, odzvala na svojo slabšajočo se sposobnost odplačevanja dolga in normalizacijo svojih precenjenih sredstev.

Bombe, ki juh je dovolila ameriška vlada in so jih naredile teroristične banke na trgu kapitalizma zveri, ki temeljijo na poslih zamenjave, virtualnem združevanju finančnih produktov, insolventnosti strank, ki niso kreditno sposobne, in ponarejenih policah kreditnega zavarovanja, so eksplodirale v obraz davkoplačevalcev; in ceno plačuje ostanek sveta.

15. Nadzor cen energije (razprava)

Predsednik. - Naslednja točka je razprava o:

- -ustnem vprašanju, ki ga je Svetu v zvezi z nadzorom cen energije zastavil Hannes Swoboda v imenu skupine PSE (O-0082/2008 B6-0460/2008)
- ustnem vprašanju, ki ga je Komisiji v zvezi z nadzorom cen energije zastavil Hannes Swoboda v imenu skupine PSE (O-0083/2008 B6-0461/2008)
- ustnem vprašanju, ki so ga Svetu v zvezi z nadzorom cen energije zastavili Giles Chichester, Anne Laperrouze, Sophia in 't Veld in Eugenijus Maldeikis v imenu skupin PPE-DE, ALDE in UEN (O-0089/2008 B6-0463/2008)

- ustnem vprašanju, ki so ga Komisiji v zvezi z nadzorom cen energije zastavili Giles Chichester, Anne Laperrouze, Sophia in 't Veld in Eugenijus Maldeikis v imenu skupin PPE-DE, ALDE in UEN (O-0090/2008 B6-0465/2008)
- ustnem vprašanju, ki sta ga Komisiji v zvezi z nadzorom cen energije zastavila Rebecca Harms in Claude Turmes v imenu skupine Verts/ALE (O-0091/2008 B6-0466/2008)
- ustnem vprašanju, ki sta ga Svetu v zvezi z nadzorom cen energije zastavila Esko Seppänen in Ilda Figueiredo v imenu skupine GUE/NGL (O-0093/2008 B6-0468/2008),
- ustnem vprašanju, ki sta ga Komisiji v zvezi z nadzorom cen energije zastavila Esko Seppänen in Ilda Figueiredo v imenu skupine GUE/NGL (O-0094/2008 B6-0469/2008),

Hannes Swoboda, *avtor*. – (*DE*) Gospod predsednik, zaželel bi toplo dobrodošlico komisarju in ministru Borlooju. Imamo številna vprašanja, ker po pravici povedano menimo, da je Evropska unija – in to se nanaša na Komisijo in morda tudi na Svet – posvetila premalo pozornosti gibanju cen nafte. Čeprav nadvse cenim komisarja, menim, da bi morali na tem področju narediti več.

Naj se najprej posvetim rastočim cenam nafte. Komisar, vedno sem poudarjal, da se ustvarjajo precejšnji dobički. Kaj se dogaja z njimi? V resnici se jih ne vlaga na primer v alternativne vire energije ali v druge pomembne investicijske projekte; namesto tega se jih uporablja za nakup delnic in plačilo dividend.

Drugič, glede padajočih cen nafte, ki prav tako obstajajo, ima Komisija pregled nad tem, ali se te padajoče cene posreduje tudi porabnikom? Bojim se, da ni tako, in bil bi vam hvaležen za odgovor tudi o tem vprašanju.

Tretjič, želel bi sprožiti vprašanje energetske revščine, o katerem smo razpravljali prej, tudi v povezavi s poročili, ki smo jih sprejeli v odboru. Ni razloga, da ne bi Komisija, neodvisno od prihodnje zakonodaje, predložila zelo praktičnega paketa revščine zaradi energije. To ni samo ukrep, ki bi ga lahko sprejela Komisija; je tudi ukrep, ki ga morajo seveda sprejeti posamezne vlade. Tudi tu bi želeli videti več pobud Komisije.

Četrtič, to me pripelje do vprašanja zunanje energetske politike in oskrbe z energijo, seveda zlasti s plinom, kar je tema, o kateri smo mnogokrat razpravljali. Slišal sem, da ste bili pred kratkim v Nigeriji. Zanimivo bi bilo slišati, kakšne pobude so bile sprejete v tem kontekstu.

Vidimo, da projekt Nabucco nemoteno poteka, da navedem samo en primer. Američani so končali naftovod PTC. Vsi so trdili, da ta ne bo donosen, toda vsekakor je donosen zdaj ob nenadnem dvigu cen nafte. Enostavno so rekli: "To je tisto, kar hočemo in potrebujemo za razvejanje naše ponudbe energije".

Kaj dela Evropa? Menim, da je bil pristop Evrope prešibek, da bi dosegla določene stvari, in želel bi, da sta Svet in Komisija precej bolj vztrajna in odločna pri prizadevanju za raznolikost v Evropi, saj je to pomembno tudi za našo preskrbo z energijo. Vendar pa je za našo skupino posebna skrb vprašanje energetske revščine in kaj delamo, da bi ga rešili, saj je to v Evropi še vedno zelo resen problem.

Giles Chichester, *avtor*. – Gospod predsednik, žal mi je, da so socialisti izbrali dati prosto pot svojim starim predsodkom glede dobičkov in socialnih vprašanj pri nečem, kar je pravzaprav gospodarsko vprašanje in vprašanje industrije. Brez dvoma je rast cen resnega pomena za realno gospodarstvo – zlasti kakršna koli spremenljivost ali nestabilnost teh cen –, toda spomnimo se lekcij, ki smo se jih naučili od sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Te lekcije vključujejo dejstvo, da bodo višje cene spodbudile več raziskovanja in razvoj virov. Odvrnile bodo od prekomerne porabe in podpirale bodo učinkovitost. Menim, da je vprašanje energetske revščine pomembno, vendar bi se bilo treba z njim spopasti z ukrepi za socialno varnost in ne z izkrivljanjem trga, kot je poskus omejevanja cen.

Spomnimo se tudi, da se lahko cene tako znižajo kot zvišajo in da trgi vedno pretiravajo, preden se umirijo na realni ravni. Vzpostavitev resnično konkurenčnega trga je bistveno orodje za druge cilje politike. To vprašanje cen poudarja temelje energetske politike EU in energetski položaj EU – namreč tri stebre: bistveno potrebo po resnično konkurenčnih trgih – trgih, ki bodo zagotavljali najnižje cene in najučinkovitejše storitve; zanesljivost oskrbe glede na našo odvisnost od uvoženih energentov; in konvergenco ciljev trajnostnega razvoja z drugima dvema elementoma naše politike. Pazimo, da ne bomo zavrgli česa, kar nam lahko še koristi, ker smo zaskrbljeni zaradi rasti cen v prejšnjem poletju, in pozabili, da se lahko cene tako znižajo kot zvišajo.

Rebecca Harms, *avtorica*. – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, komisar, gospod Chichester, seveda se lahko cene tako znižujejo kot zvišujejo, vendar menim, da bi se skoraj vsi tu strinjali, da je glede na pičle

energetske vire in njihovo omejeno razpoložljivost ter naraščajočo konkurenco za dostop do in deleže v teh virih verjetno, da bodo cene dolgoročno ostale zelo visoke.

Trenutno dogajanje in problem energetske revščine kažeta, da na to situacijo še nismo ustrezno odgovorili. Po mojem mnenju se je treba s hudimi socialnimi problemi, povezanimi z visokimi cenami energije, vedno spopasti s socialno politiko, vendar pa moramo prav tako zagotoviti v strukturnem smislu, da naše družbe energetskih virov ne trošijo več razsipno. Gospod Piebalgs bo nedvomno povedal kaj o tem, saj je pokazal takšno zavezanost temu vprašanju na začetku svojega mandata.

Za cilje varčevanja z energijo in energetske učinkovitosti si je treba prizadevati precej bolj dosledno kot doslej. Pogosto smo povedali, da bi morali graditi drugačne vrste hiš in da potrebujemo drugačne vrste sistemov za ogrevanje in hlajenje ter učinkovitejše električne naprave, toda kje je zelo obsežna skupna akcija, ki jo potrebujemo za izkoriščanje največjega potenciala, ki nam je na razpolago v zvezi z energetsko učinkovitostjo in varčevanjem z energijo?

Če obstaja področje, na katerem potrebujemo nekakšen evropski glavni načrt ali nacionalne načrte, je to tu. Po mojem mnenju bi bilo treba programe strukturnih skladov, kohezijskega sklada in Evropske investicijske banke uporabiti na skupen način, da bi si resno prizadevali za cilje, ki ste jih vi, gospod Piebalgs, večkrat predlagali pred tremi leti.

Če na primer pogledamo trenutno razpravo o cenah nafte in vidimo, kaj je bilo predlagano v tem Parlamentu, da bi zavrli Komisijo, ki je sicer hotela narediti avtomobile bolj energetsko učinkovite, je vprašanje, ki bi si ga morali zastaviti, ali se zamisel, da bodo cene dolgoročno ostale visoke, dejansko jemlje resno.

Komisar, rada bi vas spodbudila, da svoje prejšnje predloge o energetski učinkovitosti in varčevanju z energijo predstavite v središču strateškega pregleda energetske politike, ker bo to področje tisto, ki bo določilo, ali delamo prave stvari za naše družbe ali ne in ali služimo njihovim potrebam v času trajno visokih cen.

Anne Laperrouze, *avtorica*. – (FR) Gospod predsednik, gospod Borloo, komisar, gospe in gospodje, povišanje cen energentov ima negativne učinke vseh mogočih vrst, najbolj očiten pa je povišanje življenjskih stroškov za naše sodržavljane. To spet ponazarja, kako odvisni smo od energije. Potrebno je različno ukrepanje, če želimo zmanjšati nihanje cen energije in še zlasti znižati cene.

V zvezi s tem imam tri predloge. Prvo ukrepanje zadeva ekonomsko upravljanje cen energije. To je nekaj, kar je treba storiti takoj, z drugimi besedami, države članice morajo razviti finančne mehanizme, s katerimi se lahko dejavnik za zvišanje cen izbriše iz proračuna podjetij in tudi družinskega proračuna. Prav tako morajo spodbujati socialne ukrepe, usmerjene k boju proti energetski revščini v gospodinjstvih z nizkimi dohodki.

Druga linija napada je delo na cenah, zaračunanih za uvoženo energijo. Kaj predlagate, da bo Evropska unija lahko govorila soglasno, ko se bo ukvarjala z državami proizvajalkami – in ljudje vedno govorijo o "soglasnem govorjenju" –, da bodo lahko vse te sosednje politike in sporazumi o partnerstvu končno ustrezno upoštevali energetsko razsežnost? Dovolite mi, da morda naivno predlagam rešitev, ki bo morda pomagala umiriti odnose v naših pogajanjih z Rusijo. Zakaj ne bi povezali operacije plinovoda Nabucco s projektom Južni tok? Morda bo to pomagalo malo umiriti stvari.

Tretje ukrepanje je zmanjšanje uvoza ali celo njegova popolna ustavitev, kar bi bila idealna rešitev. Da bi to dosegli, moramo pretrgati simbiotično povezavo med naraščajočo rastjo in naraščajočo porabo energije. Dejansko je pomembno, da rast ne sme avtomatično povzročiti sorazmernega povečanja porabe energije. Seveda moramo razviti obnovljive oblike energije in oblike energije z nizkimi emisijami CO_2 , in poročilo, ki ga je predstavil naš kolega gospod Turmes, je korak v to smer. Energetska učinkovitost pomeni tudi varčevanje z energijo, kar je nekaj, kar trenutno ne delamo dovolj. Zato besedila, ki bodo predložena tukaj, močno zamujajo. Osredotočiti se moramo na fizične in tehnološke zmogljivosti skladiščenja energije in vsekakor na tiste elemente, ki delujejo kot sredstva za porabo energije.

Gospod Borloo, bi nam lahko povedali, ali se nadejate, da bo sveženj ukrepov za energijo in podnebje sprejet v prihodnjih tednih? Kaj bi se moralo zgoditi, da se uvede ambiciozen sveženj ukrepov za izpolnitev teh različnih ciljev?

Esko Seppänen, avtor. – (FI) Gospod predsednik, komisar, v kompromisni resoluciji je pomembnost špekulacij o ceni energije izključena iz cen energije. Virtualna nafta pa se na trgih izvedenih finančnih instrumentov prodaja za šestkrat več kot fizična nafta. Tudi cena električne energije je vezana na trg

vrednostnih papirjev: virtualno električno energijo se na energetskih trgih prodaja za več kot fizično električno energijo in na evropski borzi električne energije stane petkrat več.

Obstajajo obsežni dokazi prevar na trgu izvedenih finančnih instrumentov izven organiziranega trga, ki je neurejen in ga ne nadzorujejo borze same. Usklajevanje električne energije bo imelo za posledico avtomatične nepričakovane dobičke za velika podjetja, in do leta 2013 bo trgovanje z emisijami večkrat povečalo obseg špekulacij.

Na trgu izvedenih finančnih instrumentov energije se porabnike sili, da plačajo ceno špekulacije, enako, kot so jih na hipotekarnem trgu z velikimi tveganji v Združenih državah: dobički so bili privatizirani in izgube se nacionalizira. Kapitalizem je igralnica, kjer se ceno energije izžreba na borzi. Hvala.

Jean-Louis Borloo, *predsednik Sveta.* – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, dovolite mi, da po poslušanju različnih vprašanj, ki jih zastavljajo praktično vsi, povem še nekaj svojih pripomb.

Prva zadeva nenadzorovani način, na katerega se spreminjajo cene: enkrat 10 USD, nato pred kratkim 140, zdaj spet nazaj na 100. Dejansko se zdi, da ni povezanosti med načinom, kako se dvigujejo cene proizvoda, in finančnim trgom, ki temelji na točno tem proizvodu. Vendar pa se mi zdi, da je dolgoročno precej jasno, da bodo špekulanti vedno dejavni, dokler opažamo, da globalne energetske potrebe – ki nenehno naraščajo – ne temeljijo na novi mešanici energetski virov, ki je manj odvisna od ogljikovodikov.

Poleg tega pripominjam tudi, da je bilo v mestu Jeddah konec junija, kjer sva komisar Piebalgs in jaz prisostvovala srečanju vseh držav proizvajalk in potrošnic, skupno sporočilo povsem jasno. Pričakovanja so bila jasna: glavne države potrošnice morajo navesti jasne namere spremembe svojih mešanic energetskih virov, izvajati ukrepe za energetsko učinkovitost in postati manj odvisne od ogljikovodikov. Proizvajalci sami se s tem strinjajo. Menim, da gre za to v bližnjem svežnju ukrepov za energijo in podnebje, in mislim, da 500 milijonov evropskih porabnikov pravi: imejmo več lokalno proizvedene energije, več samozadostne energije in imejmo neposrednejšo povezavo med proizvajalci in porabniki.

Po povedanem je kratkoročno jasno, da je treba rešiti različne regulativne probleme, vključno z dostopom do informacij o komercialnih zalogah, in to ne pomeni samo strateških zalog. Združene države delajo to, Japonska dela to. Komisija je bila zaprošena, da razmisli o tem. Mislim, da bo do konca oktobra ali začetka novembra Komisija predložila predlog za zagotavljanje večje preglednosti na tem področju v zelo kratkem času. Vendar pa ustrezna strategija za energetsko samozadostnost in drugačna mešanica energetskih virov še vedno predstavljata najučinkovitejši srednjeročni in dolgoročni odziv.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Gospod predsednik, menim, da so to zelo primerna vprašanja in to je zelo pomembna razprava. Komisija zdaj dokončuje drugi strateški pregled energetske politike, ki temelji tudi na razpravah v tem Parlamentu. Pričakujem, da bo ta drugi strateški pregled energetske politike sprejet novembra in bo obsegal zlasti vprašanja, o katerih smo razpravljali danes.

Vsekakor obstaja meja, kaj lahko predlagamo v strateškem pregledu energetske politike zaradi ratifikacije Lizbonske pogodbe, ker v njej obstaja člen o energiji, ki bi dal večjo možnost za racionalizacijo odziva. Toda še vedno lahko precej naredimo.

Komisija deli mnenje, da bodo cene nafte srednjeročno in dolgoročno ostale visoke. Opravičilo za takšno napoved je nestanovitnost dnevnih trgov. Četudi je zdaj cena nafte 106 USD ali 110 USD za sodček, kar je precej nižje, kot je bila pred nekaj časa, pri 145 USD dnevna spremenljivost še vedno precej oteži napoved situacije in ima vsekakor velik, obsežen vpliv ter si zasluži odziv.

Medtem ko vsekakor obstaja potreba po kratkoročnem ukrepanju držav članic za ublažitev vplivov na najbolj ranljiva gospodinjstva, bi moral biti glavni politični odziv usmerjen k olajšanju prehoda na vsekakor bolj trajnosten način proizvodnje in rabe energije. Z drugimi besedami, za uresničevanje našega cilja, da postanemo gospodarstvo z nižjimi emisijami ogljika in energetsko učinkovito gospodarstvo. Da bi to storili, bo ključnega pomena nadaljevanje predlogov Komisije o podnebni in energetski politiki na podlagi politične zavezanosti Evropskega sveta.

Glede strukturnih reform. Pomembno je poudariti, da se soočamo z dvigom cen energije, ne samo nafte: prav tako velja za premog, prav tako velja za plin, in posledično ima tudi vpliv na cene električne energije. Povezave med temi strukturami so povezane s cenovnimi strukturami: pogodbe za dobavo plina na primer pogosto uporabljajo referenčno ceno nafte; proizvodnja električne energije s plinom je vedno bolj neznatna in zato določa cene. Zato mislim, da je zelo pomembno, da obravnavamo ne samo vprašanja cen nafte, temveč vsa področja. Položaj vsekakor utrjuje potrebo po spodbujanju konkurenčnosti v vsem energetskem

sektorju. Zato bi želel še enkrat poudariti pomembnost hitrega doseganja sporazuma o svežnju ukrepov za notranji energetski trg.

Evropa lahko razvije in mora razviti svoje lastne zmožnosti za obvladovanje hitro spreminjajočega se svetovnega energetskega gospodarstva. Odgovor je dobro delujoč, povsem povezan in konkurenčen notranji trg na ravni EU. To bo zmanjšalo evropsko ranljivost zaradi motenj v oskrbi z energijo in pospešilo naše sodelovanje s proizvajalci energije in tranzitnimi državami. Solidarnost med državami članicami v krizi bodo omogočila vseevropska omrežja.

Glede evropskih energetskih zaloge nafte smo pripravili zakonodajo, ki bo jasno zadevala dve stvari: prvič, da bodo te zaloge nafte vedno na razpolago v času kriz in jih je mogoče enostavno uporabiti; in drugič, zadeva vprašanja prednosti, preglednosti in tedenskega poročanja o komercialnih zalogah. Pri tem lahko, čeprav nismo največji svetovni porabnik nafte, vplivamo na preglednost na trgu in zmanjšamo nestanovitnost in stopnjo špekulacije na trgu.

Špekuliranje vsekakor je vprašanje. Naredili smo analizo. Razpoložljivi dokazi nakazujejo, da sta ponudba in povpraševanje glavna dejavnika pri oblikovanju cen nafte in da bosta ta dva temelja razlog za visoke cene tudi v prihodnosti. Vendar pa bomo istočasno nadaljevali z analiziranjem, kakšen vpliv imajo špekulacije v določenem trenutku, in če res obstaja možnost zmanjšanja nestabilnosti in večjega nadzora na energetskem trgu.

Vsekakor je zelo jasno, da je preglednost na naftnem trgu, tako v smislu pogodb in povezanih finančnih instrumentov in temeljnih načel, nujna. Prav tako želim povedati, da Komisija in nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ukrepajo proti protikonkurenčnemu obnašanju. To je način, na katerega lahko spremembe cen nafte prenesemo porabnikom, ker porabniki uporabljajo rafinirane proizvode. Komisija si bo v zvezi s tem dodatno prizadevala – sledimo temu vprašanju – in veliko organov, pristojnih za konkurenco, v državah članicah je že začelo preiskovati, kako kmalu in kako hitro se spremembe cen nafte prenese porabnikom. Hkrati je zelo jasno, da so med različnimi državami članicami razlike, saj obstajajo različne strategije določitve virov za zadevna podjetja. V nekaterih državah so tudi mešanice biogoriv, ki prav tako vplivajo na hitrost spreminjanja cen v skladu s ceno nafte. Vseeno bi moralo biti jasno v središču pozornosti v vseh protimonopolnih organih.

Energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije in raznolikost: jasno je, da sta naša osrednja cilja energetska in podnebna politika, kar bo vidno v našem strateškem pregledu energetske politike.

Obstaja že obsežen evropski zakonski okvir. Poleg tega se izvaja številne dejavnosti v okviru trenutnega akcijskega načrta energetske učinkovitosti, vključno tudi z zakonodajnimi pobudami in študijami. In obstajajo tudi podporni ukrepi, na primer v okviru programa "Inteligentna energija - Evropa".

Glede obstoječe zakonodaje EU je bistveno njeno izvajanje. Ambicioznega cilja do leta 2020 za prihranke energije ni mogoče doseči brez ustreznega prenosa s strani držav članic. Komisija pozorno spremlja postopke zaradi kršitev, da bi zagotovila, da države članice dejansko izvajajo svojo obstoječo zakonodajo EU.

Letos bo Komisija sprejela tudi paket energetske učinkovitosti. Ta bo vključeval sporočila z izčrpnim pregledom prizadevanj Komisije glede energetske učinkovitosti ter zakonske in politične pobude – zlasti jasne predloge za ambiciozno preoblikovanje Direktive o energetski učinkovitosti stavb; tudi za spremembo Direktive o navajanju porabe energije in drugih virov gospodinjskih aparatov s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku, da bi zagotovili učinkovitejše in bolj dinamično označevanje. Ni potrebno reči, da stalne visoke cene energije še naprej podpirajo potrebo po ukrepanju na tem področju. Prav tako se bo na tem področju jasno vključila Evropska investicijska banka.

Evropski svet ob analiziranju ustreznih odzivov na situacijo visokih cen nafte poudarja pomembnost trajnostnega in ustreznega davčnega okvira.

Obstajajo precejšnje možnosti za EU in države članice, da bolj sistematično in učinkoviteje uporabijo obdavčevanje za spodbujanje energetskih prihrankov. Komisija namerava predstaviti predloge in priporočila o stroškovno učinkoviti uporabi obdavčenja in določenih davčnih olajšavah, vključno z znižano stopnjo DDV, da bi spodbujala povpraševanje in ponudbo energetsko učinkovitega blaga in storitev.

Poleg tega bo Komisija v svojem pregledu Direktive o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije preučila, kako lahko s spodbujanjem energetske učinkovitosti in zmanjšanja emisij bolje podpira energetsko in podnebno politiko EU. Obsežnejša in sistematična uporaba nadomestil

za uporabo cest v skladu z načeli Sporočila Komisije "okolju prijaznejši promet" bi tudi spodbudila premik k bolj energetsko učinkovitim pravilom preglednosti.

Glede financiranja alternativnih energetskih tehnologij in raziskav naj vas opozorim na dejstvo, da smo v postopku priprave sporočila o financiranju tehnologij z nižjimi emisijami ogljika kot nadaljnjega spremljanja evropskega strateškega načrta za energetsko tehnologijo. Sporočilo bo analiziralo potrebe po virih za dolgoročne raziskave in razvoj, obsežne demonstracijske projekte in zgodnjo stopnjo faze komercializacije. Preučujemo ukrepe, ki najbolje uporabljajo javne naložbe za pridobivanje dodatnega zasebnega vlaganja, kot na primer izoblikovanje posebne olajšave za obsežne demonstracijske projekte. To bi se lahko vzpostavilo na obstoječih instrumentih, kot je na primer Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja, skupna pobuda Komisije in Evropske investicijske banke. Komisija prav tako spodbuja države članice k uporabi nacionalnih virov, na primer potencialnih virov, ki bi se jih lahko pridobilo z dražbo dovoljenj za emisije CO_2 v revidiranih shemah trgovanja s toplogrednimi plini.

Glede vidikov energetske varnosti in zunanje politike se vračam k zamisli, da Evropa lahko in mora razviti svoje lastne zmožnosti za obvladovanje hitro spreminjajočega se svetovnega energetskega gospodarstva. Notranja in zunanja energetska politika delujeta skupaj. Močnejši ko je skupni evropski energetski trg, močnejši bo glede zunanjih dobaviteljev energije. Prizadevamo si za diverzifikacijo z državami kot so Azerbajdžan, Turkmenistan, Egipt, Irak, Nigerija, vendar pa je jasno, da spodbujamo tudi predvidljive odnose s trenutnimi dobavitelji kot je Rusija, in vsekakor preučujemo možnost, da bi Norveška lahko povečala oskrbo trga, saj je zelo jasno, da je trg EU za dobavitelje privlačen, in ne bi nas smelo biti strah, da nam bo zmanjkalo plina, temveč bi si morali resnično prizadevati za konkurenčno dobavo na evropski trg in ne bi smeli biti v situaciji, kjer bi nas lahko izsiljevali glede cen.

Glede vprašanja pomoči državam v razvoju, ki so uvoznice nafte: glede na močan vpliv dostopa in cene energije na razvoj in globalne podnebne spremembe je energetsko sodelovanje čedalje bolj pomembno v naših dejavnostih razvojne pomoči. To je bila osrednja tema mojega obiska Afriške unije in številnih afriških držav skupaj s komisarjem Michelom v tem mesecu. V podporo razvoja teh držav vlagamo znatne vire, ne samo, da bi odpravili energetsko revščino, temveč da bi se same oskrbele s čistimi in novimi viri energije.

Glede makroekonomskega in socialnega vidika je povišanje ravni cen nafte vsekakor obremenilo porabnike in določene gospodarske sektorje, ki se soočajo s težkim procesom prilagajanja. Večina držav članic je nemudoma uvedla – ali pa to načrtujejo – kratkoročne ukrepe kot odziv na nedavni dvig cen energije. V skladu s sklepi Evropskega parlamenta se večina teh politik osredotoča na ranljiva gospodinjstva. Nekatere države članice so začele izvajati ali so razpravljale o začasnih ukrepih, usmerjenih k določenim sektorjem.

Ker se pričakuje, da se bodo visoke cene energije dolgoročno uveljavile, je bistvenega pomena, da so politični ukrepi namenjeni olajšanju strukturnega premika k bolj trajnostnim vzorcem proizvodnje, prenosa in porabe. To kaže tudi na pomen fleksibilnih proizvodnih trgov in trgov delovne sile in Lizbonske agende ter na pomembnost prehoda na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljikovodikov in visoko energetsko učinkovito gospodarstvo.

Toda menim, da vsekakor ni samo enega odgovora na ta vprašanja. Okvir, ki ga predlagamo s svežnjem pravil na področju energije in podnebnih sprememb in svežnjem ukrepov za notranji energetski trg, je opora, kajti prej ko bo sprejet, močnejši bomo, in večja bo konkurenca in nižje cene za porabnike. Hkrati bi morali biti odkriti in pošteni in ljudem reči: ne pričakujte, da se bodo cene nafte znižale nazaj na 20 USD za sodček. To pomeni, da mora vsak od nas tudi spremeniti svoje vedenje, saj je del vprašanja tudi naše vedenje, in menim, da bi morali resnično paziti v našem vsakodnevnem življenju.

Jerzy Buzek, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*PL*) Gospod predsednik, soočamo se z dvema različnima problemoma. Prvi zadeva ceno nafte in plina. Unija uvaža največ prej omenjenih virov. Drugi zadeva ceno električne energije.

Glede prve točke bi želel povedati, da bi cene nafte in plina lahko padle, če bi proizvajalci, ne samo porabniki, postali subjekti tržnih sil. To je predmet za naša pogajanja kot Unija z Rusijo, severnoafriškimi državami in OPEC. Prav tako moramo znatno izboljšati energetsko učinkovitost in varčevanje z energijo. Naša dolžnost je, da to naredimo, in to bi morala biti prednostna naloga. O tem smo razpravljali dolgo časa. Očitno moramo razviti tudi uporabo obnovljivih virov energije, saj izkoriščajo naše domače vire. Toda za naše namene to zagotovo ne bo dovolj. Ostaneta nam še naš premog in naša jedrska energija. Če želimo preprečiti drastično naraščanje cen, si ne moremo privoščiti spregledati katerega koli od teh dveh energetskih virov.

To vodi k drugi točki, namreč električni energiji. Ceno električne energije bi lahko zmanjšali z odločnim prizadevanjem za vzpostavitev skupnega evropskega energetskega trga. Potrebno je hitro izvajanje tretjega energetskega paketa. Cene električne energije lahko nadzorujemo tudi z razsodnim in postopnim izvajanjem svežnja pravil na področju energije in podnebnih sprememb. To je še zlasti pomembno za sektor električne energije. V povezavi s slednjim je pomembno razmisliti o primerjalnih analizah ali načinu postopnega uvajanja v direktivi o trgovanju s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

Komisiji bi se želel zahvaliti za tako marljivo delo na tem vprašanju, avtorjem resolucije pa za to, da so načeli temo

Robert Goebbels, *v imenu skupine PSE*. – (*FR*) Gospod predsednik, 2. januarja 2008 je Richard Arens, trgovec iz Nymexa, ponudil 100 000 USD za pošiljko tisoč sodčkov nafte. Cena sodčka nafte je prvič dosegla 100 USD. Trgovec je za ta posel porabil približno 5 000 USD. Nafto je takoj prodal naprej in s tem sprejel izgubo 800 USD. To je bila majhna izguba, ki jo je primerno proslavil s svojimi kolegi, saj je bil prvi, ki je presegel psihološko mejo 100 USD za sodček.

Newyorški trgovci so v naslednjih mesecih pogosto slavili nove rekorde. 14. julija je nafta dosegla ceno 148 USD za sodček. Četudi cene zdaj spet padajo, je bila škoda narejena. Eksplozija cen nafte je sprožila orgijo špekulacij pri surovinah, vključno z živili.

Globalno gospodarstvo ne more brez trgov, vendar pa je za finančni svet nesprejemljivo, da spregleda divje komercialne špekulacije, ki so bolj primerne za igralnico. Z vzvodom samo 5 000 USD je newyorški trgovec uspel sprožiti val naftnih špekulacij, ki je povzročil uničujočo škodo v celotnem svetovnem gospodarstvu. Borzni organi so končno zaustavili to pravo špekulacijo tako, da so trgovcem, vsaj začasno, prepovedali prodajo delnic, ki jih nimajo v lasti, postopek, znan kot "nekrita prodaja na kratko". Če hočemo obrzdati to nezdravo dejavnost, ne potrebujemo začasnih predpisov, temveč absolutno stroge ureditve. Zato moramo biti doslednejši pri načinu nadzora nad igračkanjem špekulantov. Senat ZDA zdaj razpravlja o predlogu, namenjenem zvišanju dejanskega deleža, ki ga morajo zagotoviti trgovci za vsaj posel, na najmanj 25 %. To bi preprečilo številna tvegana dejanja, ki trenutno temeljijo na nič več kot majhni spremembi.

Količina denarja, vloženega samo na ameriški trg surovin, se je v zadnjih štirih letih desetkrat povečala. Indeks cen za 25 glavnih proizvodov je eksplodiral za več kot 200 %. Ravni cen ne določa več fizična ponudba in realno povpraševanje po surovinah, temveč špekulativni mehanizmi finančnih trgov. V prvih šestih mesecih tega leta je bilo 60 % poslov na ameriškem naftnem trgu sklenjenih za virtualno nafto, ki se jo je večkrat prodalo in preprodalo. Borze se ne uporablja več kot sredstva za prilagajanje zapletenega medsebojnega vplivanja razpoložljive ponudbe in dejanskega povpraševanja, temveč je postala shajališče, kjer se stavi na finančne produkte, ki so preveč zapleteni celo za tiste, ki upravljajo finančne družbe. Edina stvar, ki je pomembna za trgovce in njihove šefe, je nagrada. Vsi ti "zlati fantje" iz te globalne igralnice so v svoje žepe stlačili milijone, medtem ko so izgubili milijarde, ki so bile v lasti njihovih strank. Dobički so se unovčili, medtem ko so se izgube zdaj nacionalizira. Ameriški davkoplačevalci bodo morali plačati več kot 1 000 milijard USD, da bodo odplačali slabe kredite finančnega sveta. To ustreza sedemkratnemu celotnemu proračunu EU.

Tudi v Evropi se je kupna moč zmanjšala, kredit je postal dražji in približuje se recesija. Komisija in nacionalne vlade nikoli niso hotele uvesti preveč predpisov na finančne trge, ki so bili znani zaradi svoje učinkovitosti. Zaradi popolnega propada teh finančnih genijev morajo državni organi zdaj hitro ukrepati z nalaganjem strožjih predpisov in uvajanjem učinkovitih ukrepov, da bi preprečili divje špekulacije na trgih, vključno z naftnim trgom.

PREDSEDSTVO: GOSPOD DOS SANTOS

Podpredsednik

Liam Aylward, *v* imenu skupine UEN. – Gospod predsednik, pozdravljam dejstvo, da ta razprava obsega vse cene energije in ne samo cene nafte – ki je seveda glavna skrb. V zadnjih letih cenovnega šoka ni doživela samo nafta: cena premoga in plina raste prav tako hitro kot cena nafte, če ne hitreje. Kot se vedno zgodi, so porabniki najhuje prizadeti.

Nenadni porasti cen energije so zelo obremenili proračun povprečnega porabnika. Na nas kot predstavnikih ljudi na ravni politike je, da izvajamo politike, ki bodo zagotovile trajnostno preskrbo z gorivom po razumni ceni. Kako lahko to dosežemo, ko se zaloge virov goriva približujejo izčrpanju? Še bolj bi se morali osredotočiti na obnovljive vire energije in sredstva. Povečati bi morali raziskovanje in vlaganje v alternative vire goriv.

To vsekakor ni nova zamisel, toda doslej v zvezi s tem nismo naredili dovolj. Evropejcem in našemu okolju smo dolžni, da naše besede spremenimo v dejanja.

Varstvo okolja in finančna blaginja porabnikov nista izključujoča se cilja. Z vlaganjem več denarja, časa in sredstev v področje obnovljivih virov energije, lahko dosežemo oboje in v prihodnosti zagotovimo trajnostno preskrbo z energijo.

Claude Turmes, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gospod Goebbels ima prav, da prihaja do obsežnih špekulacij pri cenah nafte, in gospod Borloo in gospod Piebalgs sta vsekakor povedala isto. Zeleni, socialisti in združena levica so vsi predložili spremembe, namenjene zagotavljanju, da naša resolucija upošteva to vprašanje, in tisti v desnici, ki so danes ploskali zamisli ukrepov za boj proti divjim špekulacijam na naftnem trgu – in navdušen sem nad tem –, bodo jutri, upam, glasovali za naše spremembe. Nesmiselno bi bilo, če bi ta Parlament glasoval za resolucijo, ki se ne ukvarja s temo pretiranih špekulacij na naftnih trgih.

Druga pomembna zadeva je socialni vidik. Pomagati moramo najrevnejšim članom naše družbe, da premagajo to situacijo. Priporočil bi usmerjeno pomoč. Bolje bi bilo dati revnejšim gospodinjstvom 100 EUR kot podpirati tako imenovane dobre zamisli, kot je na primer zmanjšanje DDV. To mnenje, tako ljubo gospodu Sarkozyju, bo Parlament jutri brez dvoma zavrnil, saj bi se raje pridružili gospodu Borlooju, ki je za spodbujanje sistema bonus-malus z omogočanjem dostopa državljanom do storitev in naprav, ki porabljajo manj energije.

Dovolite mi še dve zaključni pripombi. Prvič, vprašanje naložbenega sklada bomo lahko reševali samo z napredkom na področju upravljanja energije in obnovljivih virov energije. Zato bi komisarja vprašal, ali bi Komisija s predložitvijo strateškega dokumenta o energiji in energetski varnosti, ki ne obravnava vprašanja prenosa, rada ponovno izpadla nespametna? V nobenem od osnutkov, ki sem jih videl, ni omenjen prenos. To je smešno, saj je Evropa najbolj odvisna od nafte, ne od plina, in o tem v vaših dokumentih ni ničesar.

Zdaj pa zaključna pripomba gospodu Borlooju: danes je Coreper razpravljal o obnovljivih virih energije in jaz ne razumem več francoskega predsedstva. Stvari spodkopavate s klavzulo o preverjanju, vključno s ciljem 20 %. Na srečo so danes države članice z večino zavrnile ta predlog. Zato bi neposredno pozval francosko predsedstvo: prenehajte ogrožati to direktivo, saj je zelo pomemben dokument.

Sergej Kozlík (NI). – (*SK*) Evropa ima izredno priložnost za vplivanje na cene energije z doseganjem zadostne proizvodnje svoje lastne energije, ki temelji na drugih virih, kot sta nafta in plin. Toda ali gre Evropa po tej poti?

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja sta Slovaška in Madžarska začeli s skupno gradnjo hidroelektrarne Gabčíkovo-Nagymaros. Madžarska je kasneje odstopila od projekta in Slovaška je sama dokončala hidroelektrarno. Namesto proizvodnje vrhunske energije je bila posledica mednarodni arbitražni spor, katerega rezultate je Madžarska ignorirala.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je Slovaška vložila znatna sredstva v izboljšanje varnosti in podaljšanje tehnične življenjske dobe jedrske elektrarne Jaslovské Bohunice. Mednarodna komisija za jedrsko energijo je potrdila, da so izpolnjeni varnostni standardi. Toda kot del pristopnega procesa k Evropski uniji je bila Slovaška zavezana predčasno ustaviti dva reaktorja jedrske elektrarne.

Evropska komisija trenutno preučuje zadevo gradnje dveh dodatnih reaktorjev v jedrski elektrarni Mochovce. Prva dva reaktorja že varno in učinkovito obratujeta. Toda Evropska komisija si je vzela čas za odgovor. Primer Slovaške kaže, da je cilj povečanja naše lastne proizvodnje in s tem nadzora cen energije v Evropi še vedno zelo oddaljen.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (*EL*) Gospod predsednik, letošnje povišanje cen nafte je velik škandal, ki je prizadel evropska gospodinjstva z najnižjimi prihodki. Zahteva odgovore v smislu politike, ker moramo, poleg prilagajanja zelenemu gospodarstvu, politiki za cevovode in politiki energetskega paketa, bitko proti naftnim kartelom rešiti brez napake.

Trenutno na stroške evropskih državljanov delujeta dva naftna kartela.

Eden je mednarodni naftni kartel, na katerega se ne obračamo soglasno – ali sploh –, kajti ko OPEC ukrepa, se ne počuti pod pritiskom EU, da bi se zadržal.

Komisar, obstaja drugi kartel znotraj samega evropskega trga; vaš kolega komisar za konkurenco ga še vedno opazuje brez vmešavanja. Menim, da moramo poleg vprašanja dobičkarstva, ki ga je pravilno načel gospod Goebbels, obravnavati pomanjkanje preglednosti na notranjem trgu za proizvode iz nafte. To je enkratna priložnost za Generalni direktorat Evropske komisije za konkurenco, od katerega pričakujemo nekaj dejavnosti v interesu državljanov, saj, če se ne motim, konkurenčna politika ostaja odgovornost Skupnosti.

Če bomo takrat imeli težave z OPEC, uporabimo konkurenčno politiko znotraj EU.

Eluned Morgan (PSE). - Gospod predsednik, prišlo bo do radikalnih sprememb načina, kako EU proizvaja in porablja svojo energijo. To temelji na tristranski strategiji Komisije: varnost oskrbe, trajnost in konkurenčnost. Toda Komisija je izpustila bistveni del te pomembne razprave, namreč vprašanje dostopnosti.

Od objave zelene knjige o energiji so socialisti v tem Parlamentu zahtevali, da se porabnike takoj spet posede na voznikov sedež. Energetsko revščino želimo kot del te razprave. Doslej v EU še ni nacionalnih opredelitev in nobenega zbiranja podatkov, zato nimamo predstave o obsegu tega problema. Vemo, da so se cene energije eksponentno višale, in najhuje so prizadele najbolj ranljive v naši družbi.

Svet bi rad odkrito opozoril na to, da bo v pogajanjih o direktivah o električni energiji in plinu, ki jih bomo v kratkem začeli, vprašanje energetske revščine temeljno za naš sporazum. Ne bomo vam stopili na prste. V zvezi s tem zahtevamo domače ukrepanje – ne ukrepanja Skupnosti –, toda pričakujemo ukrepanje glede energetske revščine za najrevnejše ljudi v EU.

Luca Romagnoli (NI). - (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, drznil si bom omeniti, da niti slučajno ne moremo v nekaj več kot eni minuti povedati, kako zaustaviti naraščajoče cene energije. Poskusimo povzeti situacijo: najprej potrebujemo nacionalne socialne politike, ki zagovarjajo najbolj ranljive skupine in mala podjetja, kot so ribiči, toda tudi javne organe. Zato zagovarjam usmerjene socialne ukrepe, kot je povedal gospod Turmes. Nato potrebujemo drugačno politiko do kartelov proizvajalcev in držav proizvajalk, kot je povedal gospod Buzek in morda tudi drugi. To je nedvomno bistvenega pomena.

Želel bi opozoriti tudi na drug vidik, glede katerega smo pogosto razočarani. Gre za vprašanje trošarine. Če bi bile najvišje cene, ki bi jih vlade lahko zaračunale za goriva, omejene, bi se trošarina avtomatično prilagodila tej zgornji meji brez poseganja v bodisi davčno subsidiarnost ali zakonodajo o svobodni konkurenci. Zakaj ne bi preučili te zamisli? Zdi se mi, da je gospod Piebalgs namigoval, da podpira nekaj podobnega.

Na splošno po mojem mnenju potrebujemo strategijo, ki nagradi tiste, ki porabijo manj, in kaznuje tiste, ki porabijo več: z drugimi besedami, strategijo, ki nagrajuje energetsko učinkovitost. Vendar potrebujemo tudi ukrepe za zatiranje špekulacij, ki zaenkrat še ne obstajajo, in dvosmerno prilagajanje maloprodajnih cen in stroškov proizvodnje.

Vito Bonsignore (PPE-DE). - (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, gibanje v cenah energije duši gospodarstvo in spodkopava kupno moč družin, ki gledajo neizprosno višanje računov za energijo.

V tem novem kontekstu je očitna povezava med cenami energije in zunanjo politiko ter zato povečanim političnim vplivom držav proizvajalk. Evropa si mora seveda prizadevati za kratkoročno strategijo, ki temelji na pospeševanju rabe obnovljivih virov energije, spodbujanju in iskanju novih načinov za izkoriščanje naravne, čiste energije in gradnji novih cevovodov. Zato je treba povečati tudi naše zaloge nafte in plina.

Vse to ni dovolj; potrebne so nove pobude. Poudaril bi dva predloga predsednika vlade Berlusconija v zadnjih tednih: srečanje vseh držav nakupovalk energije in s tem določitev najvišje cene; in začetek večjega načrta za jedrske elektrarne. Lahko Komisija odgovori na ta dva predloga, komisar? Nam lahko poleg tega ob razlagi strategij za načrtovanje drugačne prihodnosti v smislu oskrbe poveste, ali – kolikor veste – prihaja do finančnih špekulacij in kaj namerava glede tega storiti Komisija?

Reino Paasilinna (PSE). - (*FI*) Gospod predsednik, ta resolucija je pomembna in imamo svoje osnovno mnenje o njej. Ta situacija je tako razburkana, kot Bermudski trikotnik, in odvisnost, podnebni problemi in cene, ki jih revni ne morejo plačati, delajo peno na morju - ne pozabimo špekulantov in cen živil.

Varčevanje z energijo je potrebna in najučinkovitejša rešitev; to vemo. Toda emisije ogljika revnih so neznatne v primerjavi z bogatimi, ki jih ne nameravajo dejansko zmanjšati, pač pa so enostavno pripravljeni plačati več.

Bi morali torej v tej situaciji uvesti zakonodajo za obdavčenje energije, ki je progresivna? Tisti, ki si lahko privoščijo plačati, bi za energijo plačali sorazmerno več. Ali pa bi morali uvesti višje cene na blago, ki porabi

veliko energije, ali na storitve, ki jo tratijo? Špekulante je očitno treba obvladati. Govorimo o trajnostnem razvoju: njegovi junaki so tisti, ki trpijo zaradi energetske revščine, in njihov položaj je treba urediti trajnostno. To je naše osnovno mnenje.

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, med projekti, ki jih je spodbujala EU, je enotni trg električne energije na otoku Irska. Lahko Komisija razloži, zakaj ne deluje za porabnike na Severnem Irskem in zakaj smo, namesto stabilnosti in prihranka pri cenah, doživeli izredno velik porast cen v višini 52 % od januarja tega leta in vedno večji razkorak s cenami, ki prevladujejo v ostalem delu Združenega kraljestva, kjer se je cena v enakem obdobju dvignila za 29 %? Samo po sebi veliko, vendar veliko manj kot 52 %.

Bo Komisija preučila neuspeh te sheme, da bo izpolnila obljubo ministra Doddsa, ko jo je začel, o stroškovni učinkovitosti in povečani konkurenčnosti, s čimer bi pripomogli k zmanjšanju stroškov veleprodaje električne energije, pri čemer bi večina koristi, je rekel, pripadla porabnikom? Za moje volivce, manj kot leto kasneje, to res zveni zelo prazno. Predvsem, bo Komisija preučila doprinos nedobavljanja na enotnem trgu električne energije k neuspešnemu reševanju prevladujočega položaja ESB na južnem trgu in posledično pomanjkanje konkurence, kar je seveda nujno za uspeh na vsakem enotnem trgu električne energije?

Ari Vatanen (PPE-DE). - Gospod predsednik, vedno govorimo o obnovljivih virih energije, ko govorimo o cenah. Sicer vemo, da nas bo drago stalo, in zato se je finančna odgovornost glede cen energije pogosto izgubila v vetru. Kaj je s temi 80 %? Kaj je z zadovoljevanjem potreb jutrišnje naraščajoče porabe energije?

Poglejte Severni tok. Pravkar se pogovarjamo o okoljskih standardih glede Severnega toka. Sicer je to skoraj tako, kot gledati standard vrvi, ki je zanka okoli tvojega vratu, ker Severni tok in takšni projekti zmanjšujejo našo energetsko neodvisnost, ko moramo našo neodvisnost povečati.

Torej, kaj bomo naredili? Edini resnično odgovoren odgovor je jedrska energija: je neodvisna, poceni, konkurenčna in cena je predvidljiva – je tudi brez emisij in brez Rusije.

Atanas Paparizov (PSE). – (*BG*) Gospod predsednik, komisar, v pogojih naraščajočih cen energije je še zlasti pomembno zagotoviti več preglednosti glede oblikovanja cen. Treba je urediti skupna pravila za razvoj enotnega evropskega trga električne energije. To bo zagotovilo večjo varnost za nova vlaganja v energetski sektor in omrežja za prenos elektrike in plina. Prav tako je treba čim prej sprejeti tretji energetski paket, in vloga Komisije in Sveta je v zvezi s tem zelo pomembna.. Paket krepi pravice in neodvisnost energetskih regulatorjev ter usklajuje njihove aktivnosti z novo ustanovljeno agencijo. Prav tako je treba med drugim posvetiti posebno pozornost pojmu "energetske revščine" in nacionalni opredelitvi tega pojma, da bi z mehanizmom javnih storitev splošnega interesa pozimi zagotovili minimalno količino energije za ljudi pod pragom revščine.

Menim, da bi problem visokih cen energije lahko obvladali z ustrezno energetsko politiko, namenjeno spodbujanju energetske učinkovitosti, obnovljivih virov energije in okolju prijaznih proizvodov. Z zanimanjem bomo preučili predloge v zvezi z energetsko učinkovitostjo, ki jih je komisar Piebalgs obravnaval v svoji izjavi.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) V skladu z raziskavami se vsaj 20 % energije, porabljene v EU, ne izkoristi. Poudariti moramo, da imajo gospodinjstva 30-odstotni potencial varčevanja z energijo, kar pomeni, da se lahko prihrani tretjino energije, ki jo trenutno porabijo stanovanjske stavbe. Priročna rešitev je toplotna sanacija hiš, vendar se Evropska unija za to rešitev neupravičeno ne zmeni in ji namenja premalo sredstev.

V Romuniji bi sanacija na primer vodila k vsakoletnim prihrankom, primerljivim z več kot 600 000 ton nafte. Menim, da bi Evropski parlament moral podpirati povečanje z vsaj 10 % sredstev EU, ki se jih lahko dodeli za izboljšanje učinkovitosti ogrevanja gospodinjstev. To je konkretna, priročna in trajnostna rešitev za težave, povzročene državljanom z naraščajočo ceno energije.

Gyula Hegyi (PSE). - Gospod predsednik, želel bi govoriti o samo enem vidiku cen energije, namreč ceni daljinskega ogrevanja. Na Madžarskem na sto tisoče gospodinjstev uporablja daljinsko ogrevanje – večinoma družine s skromnimi dohodki – in njegova cena je ključno socialno vprašanje. Toda zaradi slabe infrastrukture in drugih tehničnih vzrokov je daljinsko ogrevanje precej dražje od individualnega ogrevanja. To je v nasprotju z zdravo pametjo in osnovnimi okoljskimi interesi. Zaradi tega kadar koli lahko pozivam Komisijo in Svet, da zagotovita finančno podporo za izboljšanje sistemov daljinskega ogrevanja, da bi postal družbeno sprejemljiv in okoljsko učinkovit. Dokler je daljinsko ogrevanje v nekaterih državah članicah dražje od individualnega ogrevanja, je nesmiselno govoriti o energetski učinkovitosti.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, Evropska komisija je razkrila paket ukrepov za varnost in zaščito jedrskih elektrarn. Boste zagotovili, da bo ta paket končno dan na dnevni red delovne skupine Sveta, tako da bo lahko postal uspeh francoskega predsedovanja Svetu?

Komisarja Piebalgsa bi želel vprašati, ali bi bilo mogoče govoriti s komisarjem Kovácsem, da vidimo, ali bi lahko dobili nekaj spodbud in priložnosti za odpis vlaganj v energetski sektor, da bi lahko preudarno vložili dobičke. To bi lahko povzročilo tudi znižanje cen.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Da bi rešili naše težave z energijo, je bistvenega pomena, da imamo skupno energetsko politiko z vidiki zunanje politike. Vzpostaviti moramo notranji trg. Tretji energetski paket predstavlja temelj tega. Toda direktiva sama ni odgovor. Potrebujemo finančne vložke in izoblikovanje pravih povezav na področju plina in električne energije. To bi zagotovilo našo energetsko varnost.

Glede zunanjega vidika bi morala Evropska unija, kot STO, govoriti soglasno. Komisija bi morala imeti pooblastilo za pogajanje o cenah energije. To ne bi smela biti zadeva, o kateri se pogovarja vsaka individualna država; o tej temi bi se morali pogajati skupaj kot en glavni udeleženec svetovnega trga.

Pogledati moramo širše, kdo so naši dobavitelji energije. Ali ne gradimo plinovodov, ki morebiti ne bodo imeli plina, kot se domneva za Severni tok? Naj si kot potencialni energetski vir začnemo ogledovati Arktiko?

Prav tako bi rad opozoril na pomembnost kratkoročnih ukrepov. S tem mislim na pogovore z državami OPEC in vprašanje davka na dodano vrednost.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Gospod predsednik, med to razpravo so kolegi na sedežih socialistov in zelenih opozorili na špekulacije in kako nesprejemljivo je to v smislu cen energije, in strinjam se z njimi. Prosil bi jih, naj razmislijo tudi o političnem kontekstu določanja cen energije in še zlasti o karieri nekdanjega nemškega kanclerja Gerharda Schroederja, trenutno zaposlenega pri Gazpromu, ki si precej jasno prizadeva za interes, ki je brez jedrske energije, toda, kot nas je spomnil Ari Vatanen, ni brez ruske politike.

Svet bi prosil, da v svojem odgovoru pojasni načrt poti do doseganja skupne energetske politike v EU, z navedbo časovnega okvira. In komisarja želim vprašati, ali je za Svet izdelal preglednico razčlenitve stroškov nafte in plina na primer iz Rusije v primerjavi z utekočinjenim zemeljskim plinom iz Katarja, jedrsko energijo in vsemi drugimi, saj se mi zdi, da naše vlade dejansko ne proizvajajo energije po cenah, ki bi si jih želeli porabniki. Prizadevajo si za lastni politični interes.

Jean-Louis Borloo, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Gospod predsednik, tu so trije deli informacije. Resnično menim, da nas je obdobje proizvajanja energije na enem mestu in nato njen prenos in prodaja po vsem svetu privedlo v ozemeljski položaj, ki je iz dobrega razloga postal del globalne finančne krize, kajti obstaja dež, ki je koristen, in obstaja poplava. Če imamo naenkrat preveč dežja na prostoru, ki ga ne more vsrkati, to imenujemo poplava in katastrofa, in to vodi v potok stranskih proizvodov, in v vsem tem se zbrana denarna ponudba upravlja na nerealen način.

Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, energija je tema stoletja. Pravkar sem poslušal govor gospoda Goebbelsa in zadel me je čustveni ton njegovega prispevka. Po mojem mnenju moramo ne samo zmanjšati raven naše porabe, temveč jo tudi lokalizirati na način, ki odstrani našo odvisnost od vrste zadevne energije. To bo povzročilo tudi težave, kot se je zgodilo s premogom, ki je lokaliziran vir in vir, ki ga je treba upoštevati. Prav tako moramo lokalizirati špekulacijo, moramo jo omejiti in se boriti proti njej.

Srečanje EU-OPEC pred mesecem in pol je v poskusu, da bi razumeli, kaj se je s kratkoročnega stališča dogajalo na različnih tržnih sektorjih, predlagalo pritegnitev strokovnjakov.

Nato imamo temo dolgoročnega pričakovanja. Kar zadeva pričakovanje, je edini odziv vztrajanje pri tistem, kar je bilo odločeno v mestu Jeddah, namreč, da se mora Evropa, kar pomeni vsako državo v Evropi in Evropo kot celoto, pomikati proti energetski učinkovitosti in zmanjšani porabi. Če se odrečemo šestim do devetim milijardam in če si prizadevamo za ta model, potem bodo tisti, ki pričakujejo, vsekakor vedno imeli prav.

Zastavi se lahko vprašanje, komisar, o določeni smeri ukrepanja, o povečanju globalnega financiranja za različna področja raziskav. Kar zadeva energetsko učinkovitost, je to tema, h kateri se bomo zagotovo vračali.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Gospod predsednik, resnično bi vam rad zagotovil, da se bodo cene nafte znižale. Toda želel bi opozoriti na vprašanja, ki smo jih nekako podcenjevali. Naftni trgi so zagotovili fizično dobavo nafte, trgi s plinom dobavljajo fizične zaloge plina in trgi s premogom dobavljajo premog. To pomeni, da lahko vzajemno delovanje finančnih trgov in naftnih trgov deluje. Povedano drugače, ni nam treba dvomiti

v trg, toda spremeniti moramo način proizvodnje in porabe energije v Evropski uniji. To je pravi odgovor, ker ne moremo pričakovati, da bo trg postal popustljivejši.

Je rast. Če je rast, potem je več povpraševanja po energetskih virih, in noben od obstoječih energetskih virov ni v takšni količini, da lahko rečemo, da je lahek dostop zagotovljen. Za to potrebujemo premik vzorca, resnično moramo vlagati v energetsko učinkovitost, raziskavo in razvoj obnovljivih virov energije: nova naložba.

Toda za to potrebujemo več denarja, ki prihaja tako od zasebnih investitorjev kot javnih investitorjev. To bomo sposobni narediti samo, če obstaja dejansko delujoč trg. Dejansko delujoč trg pomeni, da vsak plača realno ceno ne samo za pokritje stroškov, temveč tudi obresti za investicijo. Tisto, na kar se moramo osredotočiti – in za to je obstoječa zakonodaja EU –, so obveznosti iz opravljanja javnih storitev, ki zadevajo gospodinjstva ali majhna in srednje velika podjetja, ki jih res potrebujejo. Toda ne bi se smeli oddaljiti od te smeri.

Menim – in to sem povedal znova in znova –, da so predlogi iz drugega paketa bistvenega pomena za izvedbo te spremembe, in za okrepitev tega bomo v drugi strateški pregled energetske politike dodali nekaj elementov pod poglavji: infrastrukturne potrebe in diverzifikacija energetske oskrbe, zunanji energetski odnosi, zaloge nafte in plina ter krizni mehanizmi, energetska učinkovitost in najučinkovitejša poraba domačih energetskih virov EU.

Smo na pravi poti. Ni nam treba skreniti in verjeti, da obstaja čarobna rešitev, ki bo nemudoma znižala cene. Toda če bomo sledili tej poti, lahko resnično zagotovimo, da bomo že v tej generaciji imeli učinkovito, cenovno sprejemljivo, čisto energijo. Če bomo energetski sektor spreminjali počasi, ne bomo trpeli samo mi, temveč tudi naslednje generacije.

Smo na tej kritični stopnji in, kot je rekel minister, energija je glavno vprašanje tega stoletja. Je glavno vprašanje, toda ni vedno javnega razumevanja. Obstaja prepričanje, da imamo zagotovljeno rešitev, s katero bomo spremenili vse. Nadaljevati moramo pot, ki smo jo začeli s Parlamentom, in menim, da je tisto, kar je pomembno, doslednost, in zelo upam, da bodo predlagani pravni predlogi sprejeti med tem Parlamentom. Je ključnega pomena: to je najboljši odziv na naraščajoče cene nafte.

Predsednik. – Na podlagi člena 103(2) Poslovnika sem prejel šest predlogov za resolucijo⁽³⁾

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Pred kratkim smo doživeli brezprimeren dvig cen goriv. Ta je v glavnem izhajal iz špekulacij, v katerih so bile udeležene družbe, ki so iz špekulantskega ocenjevanja zalog nafte, nabavljene po nižjih cenah, naredile zelo velike dobičke.

Ta škandalozen dvig cen je poslabšal življenjske pogoje splošnega prebivalstva, zlasti ekonomsko šibkejših skupin družbe, in je imel poguben vpliv na gospodarske dejavnosti v različnih sektorjih, kot so prevoz in druge storitve, industrija, kmetijstvo in ribištvo.

Toda kljub znatnemu padcu cen surove nafte se v nekaterih državah vzdržujejo visoke cene in žrtve so porabniki. To bi moralo spodbuditi izoblikovanje davka, s strani vsake države članice, ki se ga naloži samo za izredne in špekulativne dobičke, da bi le-te spravili v državne blagajne, ki lahko nato pomagajo podpirati sektorje in ljudi, ki jih je situacija najbolj prizadela.

Vendar bi morale biti glavne spremembe strukturne, z zaustavitvijo liberalizacije energetskega sektorja, ob upoštevanju, da je to strateški sektor za razvoj. Posledično bi morali to nacionalizirati, da bi zagotovili javne politike, ki služijo nacionalnim interesom in prebivalstvu kot celoti.

Urszula Gacek (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Kako primerno, da Evropski parlament razpravlja o cenah energije prav ob koncu poletja. Mnogo mojih volivcev že z resnično grozo opazuje termometer. Nižanje temperatur pomeni, da morajo izračunati, ali lahko upravičijo vklop tega tako dragega ogrevanja.

⁽³⁾ Glej zapisnik.

Z grozo pričakujejo dan, ko prispe račun za plin ali električno energijo gospodinjstva. Niso samo najrevnejše družine tiste, ki se morajo odločiti, brez katerih nujnih nabav bodo morale preživeti to jesen in zimo, da bi bile na toplem.

Gospodinjstva z majhnimi otroki ali starejšimi ljudmi so še zlasti močno prizadeta. Imajo najbolj omejen proračun in hkrati največjo potrebo po energiji.

Kakršno koli ukrepanje, ki zmanjša breme stroškov energije za najbolj častivredne v družbi, dobi mojo iskreno podporo.

V civiliziranem srcu Evrope, v 21. stoletju se toplega doma ne more smatrati za luksuz.

András Gyürk (PPE-DE), v pisni obliki. -(HU) V zadnjih mesecih so se točno pred našimi očmi cene energije dvignile kot še nikoli prej. Naraščajoči stroški porabe energije bi lahko imeli izredno škodljive posledice za konkurenčnost Evrope. Poleg tega ima proces resen vpliv na najbolj slabotne družbene sloje . Problem postane še večji ob dejstvu, da nekatere države rezerve surovin, ki jih imajo na voljo, postavijo pod politične cilje. Iz teh razlogov je dvig cen energije postal eno od najobčutljivejših političnih vprašanj.

Čeprav se nobena od držav članic ne more izvleči izpod vpliva povišanj cen, so nekatere države v posebno nebogljeni situaciji. Zaradi plutja s tokom, zmotne vladne politike, so bili madžarski porabniki prisiljeni pretrpeti povišanje cen plina štirikrat samo v letu 2008. Iz tega razloga je naraščanje cen energije postalo eden izmed najpomembnejših virov družbenega nezadovoljstva na Madžarskem.

Potrebno je usklajeno, dosledno ukrepanje, da bodo cene ostale obvladljive. Narediti je treba vse, da bi zagotovili, da je sistem dolgoročnih mednarodnih sporazumov, ki opredeljujejo energetsko oskrbo, pregleden. Poleg tega je treba okrepiti konkurenco tako na ravni Skupnosti kot na ravni držav članic, skupaj z ukrepi, namenjenimi izboljšanju energetske učinkovitosti. Evropska unija mora podvzeti učinkovite korake, da bi zavzela trdno stališče, primarno z gradnjo alternativnih poti za prenos energije. Hkrati menimo, da je primerno usklajevati ukrepe, namenjene zaščiti najbolj nezaščitenih. Menimo, da se dvig cen električne energije ne sme povezovati s povečanjem socialnih razlik.

Katrin Saks (PSE), *v pisni oblik*i. – (*ET*) Ključnega pomena je, da to prihajajočo zimo vlade držav članic naredijo vse, kar je mogoče, za podporo posameznikov, za katere bi lahko dvig cen energije bil preveč. Dvig cen za 30-40 odstotkov je napovedan tudi v Estoniji. Še zlasti sem zaskrbljena zaradi vpliva, ki bi ga naraščajoče cene lahko imele na tiste z nizkimi dohodki, revne in ranljive skupine.

Stoodstotno se strinjam, da morajo države članice ustrezno ukrepati za zagotovitev sprejemljivih cen energije. Ti vključujejo namensko dohodkovno podporo in olajšave ter spodbude za izboljšanje energetske učinkovitosti domačih gospodinjstev.

Prav tako sem prepričana, da bi morale države članice sestaviti akcijske načrte za boj proti energetski revščini. Predvsem je potrebno opredeliti "energetsko revščino". Opredelitev pojma bi pomagala osredotočiti se na cilje. Vsakogar moramo potegniti iz energetske revščine!

Za razliko od na primer Velike Britanije je doma, v Estoniji, pojem "energetska revščina" zelo tuj. Je tipičen primer evrožargona, ki se, bodisi mednarođen ali ne, tihotapi v rabo. Toda za njim je zelo zanimiva zamisel, s katero se morajo seznaniti avtorji zakonodaje.

Namenska podpora za starejše, velike družine in invalide skupaj z "zimskimi plačili za gorivo" ali "plačili za hladno vreme" v Veliki Britaniji igra pomembno vlogo. Ukrepi, kot so ti, so po mojem mnenju odličen zgled za druge.

Veliko se govori o prihrankih, toda malo se ukrepa, čeprav bi bilo ukrepanje najhitrejši način za spremembo česa. Bolje ko so izolirani in energetsko učinkoviti naši domovi, manj bomo morali zapraviti za vzdrževanje temperature v njih. Prihranki bi bili veliki, ker na primer v Estoniji stavbe absorbirajo 40 % primarne energije. Toda na tej točki se ne smemo zanašati na prepustitev stvari pobudi vsake osebe, ki čuti mraz.

PREDSEDSTVO: Diana WALLIS

Podpredsednica

16. Čas za vprašanja (vprašanja Komisiji)

Predsednica. – Naslednja točka je čas za vprašanja (B6-0462/2008).

Na Komisijo so naslovljena naslednja vprašanja.

Prvi del

Vprašanje št. 35 predložila Mairead McGuinness (H-0637/08)

Zadeva: Zgornja meja proračunskega primanjkljaja v evroobmočju

Po predpisih pakta Evropske unije za stabilnost in rast bi morale države evrskega območja ostati pod zgornjo mejo proračunskega primanjkljaja, ki znaša 3 % BDP.

Lahko Komisija zagotovi najnovejšo oceno trenutnega upoštevanja predpisov?

Ali Svet meni, da so veljavni davčni predpisi za države na evrskem območju dovolj prožni, da vladam omogočajo odzivanje na gospodarske težave, in hkrati dovolj strogi, da zagotavljajo vzdržnost javnih financ?

V kakšnih okoliščinah, če sploh, je državam evrskega območja dovoljeno prekoračiti 3-odstotni davčni primanjkljaj?

Andris Piebalgs, *član Komisije*. – Temo prvega vprašanja podrobno zajema poročilo Komisije o javnih financah v EMU 2008. Edini pomemben proračunski razvoj, ki ga ne zajema, je postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je bil pred kratkim sprožen proti Združenemu kraljestvu.

Glede na to, da Komisija pričakuje, da bo proračunski primanjkljaj v Združenem kraljestvu presegel referenčno vrednost 3 % v obeh proračunskih letih 2008-2009 in 2009-2010, se je Svet letos v skladu s členom 104(6) Pogodbe odločil, da v Združenem kraljestvu obstaja čezmerni primanjkljaj. Ob isti priložnosti je Svet v skladu s členom 104(7) Pogodbe določil rok enega leta za zmanjšanje tega čezmernega primanjkljaja.

Bolj splošno Komisija v skladu s svojim pooblastilom po Pogodbi in Paktu za stabilnost in rast nenehno spremlja gospodarski in proračunski razvoj v državah članicah in je pripravljena aktivirati instrumente proračunskega nadzora, kjer je potrebno.

Odgovor na drugo vprašanje je pritrdilen, predvsem glede korektivnega vidika. Od reforme leta 2005 so bili proračunski primanjkljaji zmanjšani in sta trenutno samo Združeno kraljestvo in Madžarska v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Na splošno je evrsko območje leta 2007 zabeležilo najnižji strukturni finančni primanjkljaj od leta 1973. Kljub temu je bila uporaba preventivnega vidika včasih neenaka. Zato so se v Berlinski deklaraciji aprila 2007 finančni ministri evrskega območja zavezali k doseganju srednjeročnih proračunskih ciljev do najkasneje leta 2010. Po pravilu je bila ta zaveza ponovljena letos. Hkrati je reforma leta 2005 v pakt uvedla dovolj gospodarske podlage, da se lahko prožno ukrepa v primeru resnih motenj, kjer je to potrebno, še zlasti z revidirano klavzulo o fleksibilnosti in vključitvijo implicitne odgovornosti v srednjeročne proračunske cilje.

Delovanje revidiranega pakta je dobro dokumentirano v poročilih Komisije o javnih financah v EMU 2006, 2007 in 2008 in spremljevalnih sporočilih. V letošnjem poročilu je predstavljena tudi metodologija preventivnega vidika, predlagana za vključitev implicitne odgovornosti v srednjeročne proračunske cilje.

Glede tretjega vprašanja smejo v skladu s preoblikovanim Paktom za stabilnost in rast proračunski primanjkljaji v državah članicah EU preseči referenčno vrednost 3 % samo v omejenih okoliščinah, ne da bi se odrazili v čezmernem primanjkljaju. Ti primanjkljaji bodo morali biti zlasti vedno majhni in tudi začasni. Poleg tega mora do prekoračenja referenčne vrednosti priti izjemoma in/ali mora vključevati primanjkljaj, do katerega je prišlo v okoliščinah resnega gospodarskega upada, ki je opredeljen kot negativna rast ali akumuliran upad proizvodnje.

Če je primanjkljaj majhen in začasen, je treba vedno upoštevati različne druge osnovne dejavnike, vendar je treba to narediti na zelo uravnotežen način. Drugi pomembni dejavniki vključujejo na primer odhodke za spodbujanje rasti za raziskave in razvoj. Toda izključen je direkten odtegljaj drugih stroškovnih postavk od

primanjkljaja. Nazadnje je treba kot merilo v vsakem primeru doseči letno strukturno finančno izboljšanje v višini 0.5 % BDP.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Vzela si bom čas, da prebavim podrobnosti v vašem odgovoru. Omenili ste predvsem Združeno kraljestvo. Razumljivo je, da me zanima irska situacija in na Irskem v nekaj tednih pričakujemo močan proračun. Prosila bi vas, da pojasnite, če želite, pogovore, ki ste jih imeli z irskim ministrom o našem primanjkljaju, in vsekakor, ali ga bomo presegli in kakšen vpliv bo to imelo z vidika EU.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Torej, vedno sledimo dejstvom. Kakršni koli pogovori med mojim kolegom Joaquínom Almunio in irskimi kolegi potekajo zaradi pridobivanja več informacij, toda dejstva in številke analiziramo konec leta. Zato žal ne morem odgovoriti na to vprašanje, vendar je zelo razumljivo. Kot sem rekel danes, proti Združenemu kraljestvu in Madžarski teče postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

Richard Corbett (PSE). - Ali Komisija sprejema, da po Pogodbi – za razliko od Pakta za stabilnost – 3 % ni meja, temveč referenčna vrednost? Poročilo Komisije o kateri koli državi članici, ki presega referenčno vrednost, mora upoštevati – in navajam člen 104(3) Pogodbe – "vse druge pomembne dejavnike, tudi srednjeročno gospodarsko in proračunsko stanje države članice".

Ali ne menite, da se je v zadnjih nekaj dneh in tednih gospodarski položaj držav članic nujno spremenil, in bi morda zagotovili izjemno stopnjo prožnosti?

Andris Piebalgs, *član Komisije*. – Menim, da imamo precej dobre rezultate, ko začnemo postopek. Trije odstotki *so* prag, ki smo ga resnično preučili. Če je presežen, potem v zelo izjemnih okoliščinah ne bomo sprožili postopka. V bistvu je prag 3 % tisto, kar preučujemo, in mislim, da bomo nadaljevali postopke, ki smo se jih vedno držali. Ne bomo spremenili cilja, niti v trenutni situaciji.

Predsednica. – Vprašanje št. 36 predložil **Olle Schmidt** (H-0668/08)

Zadeva: Kriza hipotekarnih posojil in finančna ureditev

Spomladi so se pojavili nadaljnji gospodarski problemi in težave na globalnih finančnih trgih, ki jih je povzročila predvsem kriza hipotekarnih posojil, ki se je širila. Zdaj, ko tako Fannie Mae in Freddy Mac prejemata kapitalske vložke od ameriške države, se trg hipotekarnih posojil maje na svojih temeljih. Julija sem bil v Washingtonu in se srečal s številnimi senatorji, ki so bili prepričani, da dno krize hipotekarnih posojil še ni bilo doseženo in se to tudi ne bo zgodilo pred letom 2010.

Kako dolgo, meni Komisija, se bo nadaljevala finančna kriza? Kaj Komisija meni o znamenju, ki so ga trgu poslale ZDA z reševanjem družb v finančnih težavah, čeprav le-teh država na splošno ne ščiti - najprej družbe Bear Stearns in zdaj Fannie Mae in Freddy Mac?

Nazadnje, kaj meni Komisija o trenutnih in naslednjih pregledih veljavne zakonodaje, kot sta Lamfalussy in Direktiva o kapitalskih zahtevah, glede na dandanašnje tveganje, da bi spremembe bile pretirane in bi škodile konkurenčnosti evropskega finančnega trga?

Andris Piebalgs, *član Komisije.* – Na finančnih trgih je bila zdaj približno eno leto kriza in zaradi medsebojnega vpliva kopičenja izgub v finančnem sistemu in obetov slabšanja globalnega gospodarstva je zelo težko napovedati, kdaj se bo kriza končala. Trenutna situacija na finančnih trgih kaže, kako lahko problem, ki se je na začetku zdel omejen na določen tržni segment, glede na Združene države in drugorazredna hipotekarna posojila, hitro prizadene mednarodni finančni sistem kot celoto.

Ko so se izgube, povezane z drugorazrednimi hipotekarnimi posojili ZDA, razširile preko povezanih trgov in kompleksnih finančnih produktov, so bili moteni številni ključni kreditni trgi. Čutilo se je probleme v delovanju teh trgov, najhuje v bančnem sektorju, kjer so nastale znatne izgube in je pomanjkanje likvidnosti trga potrebovalo podporo centralnih bank.

Kljub temu je bilo veliko število finančnih institucij v Združenih državah in Evropi rešenih pred insolventnostjo, potem ko so doživele velike težave pri doseganju likvidnosti. Ta posredovanja javnega sektorja so odražala zaskrbljenost glede ogrožanja finančne stabilnosti in so doživela večinoma pozitiven odziv finančnih trgov.

V Združenih državah se kot posledica napačne prodaje drugorazrednih hipotekarnih posojil v preteklosti pričakuje, da se bodo te pogodbe za hipotekarna posojila spet uredile do sredine leta 2009. Problemi na mednarodnem finančnem trgu ostajajo pereči – danes ste o teh vprašanjih že razpravljali –, žene pa jih deloma razvoj dogodkov v samem finančnem sektorju in deloma posledice slabšanja gospodarskega okolja.

Negotovost glede končnega obsega in lokacije kreditnih izgub še naprej spodkopava zaupanje vlagateljev, in skupne izgube, ki so jih doslej razkrile banke, ostajajo znatno pod ocenami skupnih izgub v finančnem sistemu, temelječ na različnih projekcijah prihodnjih hipotekarnih izgub.

Banke so bolj in bolj prisiljene rekapitalizirati, pogosto za visoke stroške in v težkih tržnih pogojih. Poleg tega se problemi v bančnem sektorju vse bolj odražajo v zaostrenih posojilnih standardih in zmanjšani dejavnosti bančnih posojil.

Nujni višji stroški financiranja in zmanjšan dostop do kredita verjetno medsebojno vplivajo na druge neprijetne težave, kot so visoke cene nafte in naraščajoča inflacija, s katerimi se sooča globalno gospodarstvo.

Na podlagi tega so se gospodarska pričakovanja za EU in gospodarstvo evrskega območja od napovedi Komisije iz pomladi 2008 še nadalje poslabšali. Gospodarski obeti se med državami članicami razlikujejo. Ko se gospodarski pogoji slabšajo, se nadaljuje pritisk na bilanco stanja bank.

Krhki tržni pogoji zahtevajo nenehno budnost javnih organov, predvsem centralnih bank, nadzornikov in finančnih ministrov, da spremljajo razvoj trga. Ni mogoče izključiti potrebe po nadaljnjih posredovanjih v primeru sistemske krize.

V širšem kontekstu se obravnava konkretne ukrepe za rešitev slabosti v okviru za finančne trge. Kot nadaljevanje razprave Sveta za ekonomske in finančne zadeve v oktobru 2007, je bil sprejet načrt ureditvenih ukrepov.

Čeprav ta načrt velja samo za EU, je skladen z ustreznimi pobudami na globalni ravni. Cilji načrta so povečanje preglednosti, osredotočanje na vprašanja vrednotenja, okrepitev bonitetnega nadzora bank in preučitev vprašanj strukturnega trga z analizo pomembnih slabosti v zakonodajnem okviru in oblikovanje ustreznih odzivov politike. Komisija se trenutno trudi zagotoviti pravočasnost načrta, vključno s konkretnimi pobudami glede povečanja preglednosti za vlagatelje, trge in zakonodajalce, revidiranimi kapitalskimi zahtevami za banke in ureditvijo bonitetnih agencij.

V zvezi s tem je Komisija zaključila svoja zunanja posvetovanja o predlaganih spremembah Direktive o kapitalskih zahtevah in namerava v naslednjih mesecih predložiti predlog.

Prav tako preučuje zakonodajo o bonitetnih agencijah. V zvezi s tem se je javno posvetovanje začelo konec julija 2008.

Dosežen je bil tudi napredek glede čezmejnega nadzornega sodelovanja znotraj EU z začetkom veljavnosti novega memoranduma o soglasju v začetku julija 2008.

Bolj splošno, eden od ciljev Lamfalussyjevega pregleda je izboljšanje novih nadzornih ureditev, kjer namerava Komisija na primer revidirati sklepe glede odbora nadzornih organov.

Ob vseh svojih prizadevanjih se Komisija vsekakor zaveda globalne razsežnosti zahtevanega odziva in glede tega naše odzive usklajujemo s svojimi partnerji.

Olle Schmidt (ALDE). - Včasih vprašanje zvodeni, in to je morda, moram priznati, malo obrabljeno, toda Komisiji se zahvaljujem za tako pošten odgovor. Moj poziv in moja skrb je, da pretiravamo, in upam, da bo Komisija to lahko preučila. Strinjam se, da bi morali ukrepati in se odzvati, vendar ne smemo pretiravati, saj potrebujemo uravnotežen pristop. Drugače – in menim, da je to nekaj, kar bi morali preučiti dolgoročno – bi lahko škodovali rasti v Evropi. Torej, menim, uravnotežen pristop; in zanašam se na Komisijo, da bo zagotovila, da se te ukrepe izvaja na primeren način.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Menim, da je Komisija uravnotežena. Ko so številni poslanci zahtevali zelo hitro ukrepanje, smo imeli enourno razpravo, toda Komisija resnično uporablja uravnotežen pristop.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Danes smo razpravljali o svetovni finančni krizi in njenem vplivu na naše gospodarstvo. Ena od poslank je omenila dejstvo, da je v njeni državi ena banka že šla v stečaj. Veste za kakršno koli neposredno nevarnost, da bi šle banke v stečaj v naših državah, državah EU?

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Želel bi slišati o trenutni situaciji glede realnih nabav v nasprotju s finančnimi transakcijami v energetskem sektorju. Ali Komisija predlaga, da se jasno navede, v statistiki, katere so realne nabave energije in s čim se samo trguje na finančnih trgih, in ali namerava sprejeti predpise, ki urejajo prodajo na kratko?

Andris Piebalgs, član Komisije. – Moja država, Latvija, ima veliko bank in vsekakor bi lahko prišlo do stečaja. Menim, da imamo precej napreden trg. Toda zgodi se tudi pod nadzorom centralne banke, in na latvijskih finančnih trgih vsaj ni bilo krize. Zato vam lahko zagotovim, da je latvijski finančni trg zelo stabilen in ni bilo vznemirjenja. Toda zelo pomembno je poudariti vlogo, ki bi jo moral imeti bančni nadzor, in da vse pogoje za ta nadzor izpolnjujejo poslovne banke.

Glede nabav energije bom, če se poslanec strinja, odgovoril v pisni obliki, ker menim, da je to zelo specifično vprašanje in bi pomišljal navesti konkretno številko.

Predsednica. – Vprašanje št. 37 predložil **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0679/08)

Zadeva: Varnost v letalskem prometu

Nedavna nesreča Spanaira v Madridu, v kateri je bilo ubitih veliko ljudi, in prisilni pristanek Ryanairovega Boeinga 737 v Limogesu v Franciji, v katerem je bilo ranjenih 26 ljudi, znova zastavljata vprašanja o tem, ali se arzenal zakonodaje in kontrol, ki urejajo varnost v letalskem prometu, ustrezno in učinkovito izvaja. Uredba (ES) št. 1899/2006⁽⁴⁾ posebej določa obveznosti letalskih prevoznikov, da izvajajo programe za preprečevanje nesreč in zagotavljanje varnosti letenja, ki se nanašajo na lete vseh civilnih letal (certificiranje, nadzor, vzdrževanje, instrumenti in oprema, varnost itd.).

Ali Komisija meni, da so te določbe zadovoljive in primerne, ali meni, da bi bilo treba za letalske prevoznike sprejeti strožji nadzorni okvir? Kako Komisija ocenjuje dosedanje izvajanje Direktive 2003/42/ES⁽⁵⁾ o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu (sprejetje sistema za obveščanje o nesrečah in resnih incidentih)? Ali meni, da je do sedaj dodeljena pomoč za nadzorne mehanizme in sisteme zgodnjega opozarjanja v zvezi z letalskimi prevozniki z dvomljivim varnostnimi ukrepi in za preverjanje skladnosti, ki jih izvaja Evropska agencija za varnost v letalstvu v zvezi z organi držav članic za letalski promet in podatki za vzpostavitev črnega seznama, zadovoljiva?

Andris Piebalgs, član Komisije. – Glede uporabe predpisov Skupnosti za obratovanje zrakoplovov Komisija nima nikakršnih navedb glede slabosti ali z varnostjo povezanih vrzeli v zadevni zakonodaji o varnosti v letalskem prometu, ki se jo je v Skupnosti začelo uporabljati pred kratkim, 16. julija 2008. Vrsta tehničnih zahtev za obratovanje zrakoplovov se nenehno spreminja, da odraža stopnjo znanstvenih dognanj. To se dosega z nenehnim spremljanjem učinkovitosti prevoznikov; torej se na tej stopnji Komisiji ne zdi potrebno zahtevati strožjega nadzornega okvira.

Glede uporabe predpisov Skupnosti za poročanje o dogodkih je Komisija zadovoljna, da so vse države članice vzpostavile obvezen sistem poročanja in informacije zbirajo v nacionalnih bazah podatkov. Ti predpisi vsebujejo sistem izmenjave informacij in zagotavljajo širjenje informacij. Izmenjava informacij še ne deluje popolnoma, ker je zanjo potreben sporazum o posameznih protokolih med vsako državo članico in Komisijo za posodobitev centralne podatkovne baze v skladu z uredbo Komisije. Države članice in Komisija aktivno delajo na tej zadevi, informacije pa so na tej stopnji že na voljo na nacionalni ravni.

Širjenje informacij se pravilno izvaja na podlagi Uredbe Komisije z dne 24. septembra 2007. Izvajanje varstva informacij je bilo preneseno v nacionalno zakonodajo, vendar bomo šele čez čas lahko ocenjevali učinkovitost teh določb, ki predstavljajo temelj dobre kulture poročanja z zagotovitvijo potrebnega zaupanja poročevalcev.

Glede nadzora letalskih prevoznikov z dvomljivimi varnostnimi ukrepi lahko Komisija poslancu zagotovi, da zelo natančno uporablja določbe predpisov Skupnosti o uvedbi prepovedi opravljanja letov letalskih prevoznikov, ki ne izpolnjujejo varnostnih zahtev. Danes v Evropi 54 % vseh preverjanj na ploščadi zadeva evropske prevoznike. To pomeni, da Komisija enako pazi na varnost poletov ne samo evropskih, temveč tudi neevropskih letalskih prevoznikov. Zaradi njenega nenehnega in tesnega sodelovanja organi za civilno letalstvo v državah članicah povečujejo nadzor svojih letalskih prevoznikov. Rezultati preverjanj na ploščadi so bili posebej uspešen preprečevalni instrument, da bi se izognili temu, da so letalski prevozniki soočeni z omejitvami obratovanja v Skupnosti.

Glede inšpekcijskih pregledov standardiziranja nacionalnih organov za civilno letalstvo s strani EASA bi želela Komisija poslancu zagotoviti, da se zaradi tesnega sodelovanja in obojestranskega zaupanja med organi za civilno letalstvo v državah članicah in EASA lahko Agencija in preverjani organi dogovorijo in

⁽⁴⁾ UL L 377, 27.12.2006, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 167, 4.7.2003, str. 23.

izpeljejo trajnostne rešitve. Dokaz dobrega sodelovanja je dejstvo, da je Agencija lahko podvojila število inšpekcijskih pregledov, odkar so bili zadevni predpisi sprejeti leta 2006, in zaščitni ukrepi, naloženi državi članici, so bili ukinjeni ta teden.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (*EL*) Komisiji sem zelo hvaležna za njen odgovor, toda čudim se, komisar. Letalske nesreče se v primerjavi s številom letov dogajajo sorazmerno redko, toda to so še vedno nesreče, ki povzročijo veliko smrtnih primerov, ustvarijo dvome v javnem mnenju in spodkopavajo zaupanje v našo politiko in naše inšpekcijske preglede.

Nisem vas videla predlagati kakršnih koli ukrepov ali dodeliti kakršnih koli novih odgovornosti ali nalog sektorju za varnost. To ne zadeva le letalskih prevoznikov, temveč tudi agencije za civilno letalstvo, pristojne za inšpekcijske preglede v državah članicah. Zadeva tudi črni seznam: na kakšnih merilih temelji? Ga boste podprli? Niste mi dali odgovora, ki bi ustrezal posledicam teh nesreč in dodatnim problemom, ustvarjenim zaradi tragičnega učinka na človeška življenja.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Lahko vam zagotovim, da je varnostni sistem v Evropi na najvišji ravni. Zelo jasno je, da se ga izvaja, in imamo vse ustrezne ukrepe.

Na žalost to ne prepreči, da se nesreče ne bi dogajale. Zelo mi je žal, da so bili ubiti ljudje, vendar to ni zaradi tega, ker varnostne ravni v EU niso bile zadovoljive.

Kakor hitro bomo izvedeli rezultate, kaj je povzročilo nesrečo, bomo izvedli analize, in če obstaja potreba po okrepitvi nekaterih ukrepov, bomo to naredili.

Toda danes vam lahko zagotovim, da evropska varnost v letalstvu dosega najvišje standarde, ki obstajajo kjer koli na svetu.

Jörg Leichtfried (PSE). - (DE) Situacija je naslednja: Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA) zdaj dobiva vedno več pristojnosti, da bi zagotovila enotni varnostni standard v Evropi, in to je nadvse dobrodošlo. Njene pristojnosti se zdaj razširjajo drugič. Kar se ne dogaja, pa je kakršno koli povečanje proračuna za EASA, prav tako pa se ne opredeljuje drugih virov financiranja. Tu obstajata dve možnosti. Prva možnost je, da se vseh agencij ne obravnava enako. Ne bi šel tako daleč, kot nekateri kolegi, ki pravijo, da če bi nekatere agencije prenehale delovati, tega nihče ne bi opazil. EASA je drugačna: če EASA nima denarja, so ogrožena človeška življenja.

Druga možnost je financiranje s strani tretjih, kar pomeni povečati obseg sredstev EASA z nekakšnimi dajatvami, ki temeljijo na letalskih vozovnicah. Moje vprašanje je naslednje: kateri od teh dveh možnosti dajete prednost?

Gospa predsednica, rad bi tudi na hitro nekaj pripomnil izven dnevnega reda, če smem: povsem se strinjam s tem, kar je o vodenju zasedanja rekel naš poslanec iz Poljske.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Moje mnenje je, da je za vsako agencijo najboljši način direktno financiranje z denarjem davkoplačevalcev, kajti z lastnim dohodkom se ne more nikoli zagotoviti, da je javna storitev opravljena. Torej menim, da je najboljši način za financiranje katere koli agencije proračun, toda če obstaja možnost dodatnih sredstev, je to treba oceniti. V vsakem primeru se o vsakem proračunu razpravlja v skladu s postopkom in strogimi predpisi, ki jih določa evropska zakonodaja.

Drugi del

Predsednica. - Vprašanje št. 38 predložil Emmanouil Angelakas (H-0612/08)

Zadeva: Varnost obratovanja jedrskih elektrarn

Evropska unija se sedaj sooča z neposrednim problemom zadostitve vse bolj naraščajočim energetskim potrebam. Ker lahko nafta in dobave zemeljskega plina in obnovljivi viri energije zadostijo samo delu teh energetskih potreb, ni mogoče zanikati velike vloge jedrske energije pri reševanju tega problema. Hkrati postajajo evropski državljani še zlasti zaskrbljeni zaradi varnosti obratovanja jedrskih elektrarn in ustreznega ravnanja z jedrskimi odpadki, predvsem po nedavnem uhajanju radioaktivnega materiala iz jedrskih elektrarn v Franciji in Sloveniji.

Zato je povsem naravno, da se bodo zastavila številna vprašanja glede varnosti obratovanja jedrskih elektrarn v vseh državah EU in jedrskih elektrarn, ki se jih namerava zgraditi v Turčiji in drugih balkanskih državah, in glede zagotovil za njihovo varno obratovanje. Je Komisija naredila raziskavo o potrebi gradnje jedrskih

elektrarn? Kakšni so njeni zaključki? Nazadnje, ali je izračunala obseg odvisnosti EU od jedrske energije v bližnji prihodnosti?

Andris Piebalgs, član Komisije. – EU je pri svoji proizvodnji energije trenutno 30-odstotno odvisna od jedrske energije, ki predstavlja dve tretjini električne energije EU brez ogljika. Do leta 2030 se pričakuje, da se bodo energetske potrebe povečale za 20 %, potrebe po električni energiji pa za 38 %.

Kot posledica bo delež električne energije v končnih energetskih potrebah narasel z 20 % na 23 %. Napovedano je, da bo zmogljivost proizvodnje električne energije zrasla za 31 %, vendar pa se bo po temeljnih predpostavkah PRIMES, ki jih je preučila Komisija, delež jedrske energije v proizvodnji električne energije zmanjšal s 30 % na 20 %.

Poleg tega je Mednarodna agencija za energijo v svojem pred kratkim objavljenem pregledu energetske politike EU zaključila, da "proizvodne zmogljivosti jedrske energije se bodo v EU zdaj začele zmanjševati, razen v primeru pomembne naložbe v bližnji prihodnosti v podaljšanje življenjske dobe jedrskih elektrarn in nadomeščanje zmogljivosti, katerih obratovalna doba se je iztekla".

Odločitev o odvisnosti ali ne od jedrske energije za proizvodnjo električne energije in novih projektih ali pa nadaljevanju s politiko postopne opustitve je stvar vsake posamezne države članice. Če se bodo države članice odločile vlagati v novo proizvodnjo jedrske energije, bo Komisija izvajala svoja veljavna pooblastila za zagotovitev, da novi projekti na tem področju izpolnjujejo najvišje varnostne standarde in standarde neširjenja, kot zahteva Pogodba Euratom.

Zagotavljanje visoke ravni varnosti in nadzornih ukrepov v celotni obratovalni dobi jedrske naprave prav tako predstavlja prednostno nalogo v kontekstu širitve EU in v odnosih s tretjimi državami z instrumentom za sodelovanje na področju jedrske varnosti.

Komisija spremlja splošno stanje tekočih investicij v sektor jedrske energije v EU. Leta 2007 je Komisija sprejela usmeritveni jedrski program, ki zagotavlja pregled stanja jedrskega sektorja EU. Komisija trenutno posodablja to sporočilo kot del splošnega strateškega pregleda energetske politike Komisije. Na razpolago bi moralo biti pred koncem leta 2008.

Poleg tega je Komisija sprožila dve pobudi za nadaljnje obravnavanje prihodnosti jedrske energije in za opredelitev zahtev za njen razvoj. Prva je "skupina na visoki ravni za jedrsko varnost in ravnanje z jedrskimi odpadki", ki se osredotoča na opredeljevanje varnostnih vprašanj pri prednostnem obravnavanju in priporočanju ukrepov, ki jih je treba sprejeti na ravni EU.

Druga, "evropski forum za jedrsko energijo", namerava nuditi platformo za široko in pregledno razpravo zainteresiranih strani o priložnostih in tveganjih jedrske energije.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (*EL*) Gospa predsednica, komisar, razumem, da bomo čakali do konca leta, da bomo videli rezultate teh študij in tako lahko potegnili kakšne boljše zaključke.

Želel sem slišati pojasnilo komisarja k informaciji, ki je znana že od lanskega leta: Rusija gradi premično jedrsko elektrarno, ki bo končana leta 2010 in jo bodo poslali v oddaljen del Rusije. Obstajajo načrti za gradnjo nadaljnjih šest za prodajo državam, ki bi lahko povpraševale po njih in so že izrazile zanimanje.

Kakšen je vaš komentar tega v smislu varnosti?

Andris Piebalgs, *član Komisije.* – Tudi Rusija je del Mednarodne agencije za jedrsko energijo in ruska jedrska tehnologija ustreza mednarodnim standardom. Če bi torej katera koli država želela imeti rusko jedrsko energijo, obstaja nekaj mednarodnih predpisov, ki jih Rusija spoštuje.

Za EU bi se lahko uporabila ruska tehnologija za oskrbo, če bi bilo seveda mnenje Komisije o tem pozitivno, in z ravni standardov ruska tehnologija konkurira drugim dobaviteljem tehnologije.

Samo zato, ker je ruska, še ne pomeni, da je manj varna.

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Komisar, še enkrat bi vas želel vprašati o znani jedrski elektrarni Ignalina.

Pred kratkim se je naš predsednik vlade sestal s predsednikom Evropske komisije, gospodom Barrosom, in v naših dokumentih je bilo nekaj razlag, da obstaja vrzel; obstaja možnost podaljšanja obratovanja te elektrarne.

Kakšno je vaše mnenje in kaj bi v tej situaciji priporočili litvanski vladi?

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Jedrske elektrarne in jedrski objekti so med najbolj strogo nadziranimi objekti in napravami v zvezi z varnostjo.

Izgledi za uporabo jedrske tehnike na Slovaškem, dejavnosti, ki zahtevajo gradnjo 3. in 4. reaktorja v Mochovcah, in namera Slovaške republike, da zaustavi reaktorje v Jaslovskih Bohunicah leta 2006 in 2008, predstavljajo težke naloge za Slovaško.

Zakaj, gospod komisar, je Komisija tako politično previdna glede gradnje jedrske elektrarne v Mochovcah? Ima Komisija resnične zadržke glede njene varnosti?

Andris Piebalgs, član Komisije. – Začel bom z Ignalino, ker sem o tem vprašanju že velikokrat govoril.

Med pristopnimi pogajanji so se Litva in pogajalske strani – druge države članice – dogovorile, da bi jo bilo treba zaradi skrbi glede varnosti zapreti do konca leta 2009. Ta Pogodba je primarno pravo in so jo ratificirale vse države članice. Komisija ni del tega postopka. Komisija je varuhinja Pogodbe in njena naloga je pravzaprav poskrbeti, da se upošteva pravo.

Zato vam ne morem dati nikakršnih pozitivnih novic o kakršni koli spremembi stališča, ker stališče Komisije določa Pogodba. Kaj se lahko naredi? Mislim, da so v Pogodbi tudi splošne določbe za podporo preoblikovanja Litve v energetskem sektorju – celotni paket, če se ne motim, v višini 1,3 milijarde EUR, in ta naj bi bil namenjen področjem, ki bi lahko okrepila dobavo energetskih virov Litvi s krepitvijo povezav, financiranjem ukrepov za energetsko učinkovitost, financiranjem alternativne oskrbe. To je torej pot, toda vsaj po mojem mnenju ni načina za spremembo pogodbe, ker lahko primarno pravo Evropske unije spremenita samo medvladna konferenca in ratifikacija.

Glede Mochovc je mnenje Komisije, da gre pravzaprav za isto vprašanje kot pri Ignalini – ni drugačen pristop. Toda za Mochovce smo analizirali situacijo, in v današnjem svetu so posebne zahteve za nove izzive, s katerimi se soočamo. Doživeli smo tudi ne samo skrbi glede varnosti, temveč tudi varovanja, saj bi se lahko za napad na jedrske objekte uporabilo letalo. Tehnologija, predlagana za nove reaktorje, ni dovolj obravnavala tega vprašanja. Zato smo upravljavca skupaj s slovaškimi nadzornimi organi za jedrsko energijo pozvali, da sprejmejo nekatere dopolnilne ukrepe, ki bi zagotovili, da ne bi prišlo do trajne škode, tudi če bi bila jedrska elektrarna napadena na takšen način.

Predsednica. – Vprašanje št. 39 predložil Liam Aylward (H-0624/08)

Zadeva: Naložbe v tehnologijo prve generacije: prednostna naloga za drugo generacijo

Turmesov osnutek poročila (2008/0016/COD) o predlogu Direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, ki se trenutno prebija skozi parlamentarne odbore, preučuje obvezne cilje Sveta in Komisije za biogorivo in energijo iz obnovljivih virov za promet, ker raziskave in razvoj druge generacije niso prodrli.

Ali vendar ne gre za to, da moramo določiti jasno ureditveno politiko za vlagatelje v biogoriva prve generacije? Zakaj? To so isti vlagatelji v raziskave in razvoj druge in tretje generacije, ki bodo gradili naprave, ki jih je mogoče enostavno spremeniti za potrebe tehnologije druge in tretje generacije. Ne morejo si privoščiti, da ne bi vlagali v R&R za naprave naslednje generacije, saj bodo njihove naprave postale zastarele.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Komisija se strinja z mnenjem poslanca, da je za vlagatelje v biogoriva prve generacije potrebna jasna ureditvena politika, da bi prišli do biogoriv druge generacije.

Komisija vidi biogoriva prve generacije kot most do biogoriv druge generacije, ki kot surovino uporabljajo lesno celulozo.

Brez dobre domače proizvodne osnove za biogoriva prve generacije bodo inovativni in učinkoviti proizvodi težko našli pot na trg. Glede na to je nujno potrebna jasna ureditvena politika, ne samo za spodbujanje rasti v industriji biogoriv, temveč tudi za preprečevanje negativnih učinkov na okolje. Razvoj biogoriv tudi ne bi smel škoditi varnosti preskrbe z živili in prav tako ne bi smel vplivati na cene živil.

Hkrati ne bi smelo biti dvomov, da želi Komisija pospešiti razvoj biogoriv druge generacije.

Predlagana Direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov jasno določa, da se prispevek na podlagi biogoriv, proizvedenih iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze ali lesne celuloze upošteva kot dvakratnik prispevka drugih biogoriv.

Poleg tega bodo morale države članice poročati tudi o tem, kako so strukturirale programe podpor za biogoriva druge generacije.

EU prav tako zagotavlja znatno podporo za tekoče raziskave za razvoj proizvodnih postopkov druge generacije. Dejavnosti po sedmem okvirnem programu EU za raziskave so bolj osredotočene na biogoriva druge generacije in zlasti na postopke pridelave "tekočih biogoriv iz biomase".

Raziskave bi morale vključevati tehnično in ekonomsko utemeljene pilotne študije, da bi zagotovile ne samo privlačno ekonomsko razmerje med koristmi in stroški, temveč tudi takšno, ki prinaša čisti dobiček za cilje Skupnosti za zmanjšanje podnebnih sprememb in sprejemljive cene živil za vse državljane sveta.

Zato sta bila politika Komisije in predlog Komisije prilagojena potrebi po razvoju biogoriv druge generacije, potrebi po uporabi tudi, če je to potrebno, tistih prve generacije, toda na trajnosten način.

Liam Aylward (UEN). - Gospod komisar, vas smem vprašati, zakaj menite, da Evropska unija izgublja informacijsko bitko glede prednosti močnih in doslednih ciljev za biogoriva, še zlasti v svetu bolj omejene oskrbe? To bi rad vprašal v zvezi z biodizlom, ki lahko pomembno doprinese k povečanju varnosti oskrbe z energijo za Evropsko unijo. Biodizel se lahko proizvaja v skladu s trajnostnimi načeli, ne da bi ogrozil oskrbo z živili – na katero ste se sklicevali –, in biodizel je edini obnovljivi vir energije, pri katerem Evropa močno in na splošno vodi.

Andris Piebalgs, član Komisije. – Predlog Komisije ne skuša preprečiti razvoja industrije biodizla in njegove uporabe v prometnem sektorju, zlasti ker rafinerijski sektor zelo specifično trpi zaradi pomanjkanja proizvodnje dizla v Evropski uniji. Torej ne gre za to, da poskušamo preprečiti, vendar menim, da če ni jasne zahteve po trajnosti, bo škoda, ki jo bo povzročil en neuspešen projekt, vplivala na vso industrijo, ker je osredotočenost na biogoriva zdaj tako močna, da si ne moremo privoščiti neuspešnih projektov, saj bi to pomenilo konec celotne industrije.

Da razložim, zakaj sem tako močno prepričan v politiko biogoriv, je tisto, kar imamo v prevozu: prvič, učinkovitejše avtomobile – in v tem Parlamentu je bilo nekaj zelo mučnih razprav o avtomobilih; drugič, prišlo je do spremembe načina prevoza, toda ljudje v mnogih primerih še vedno raje uporabijo avto; in tretje je nadomestitev z alternativnimi gorivi – eno od alternativnih goriv je biogorivo, toda morali bi upoštevati, da se ga proizvaja na zemljišču, ki bi prav tako lahko proizvajalo živila, zato verjamem, da čeprav je ta ukrep pozitiven – in vsekakor je pozitiven –, je treba sprejeti vse potrebne varnostne ukrepe.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (*ES*) Komisar, glede teme biogoriva se dejstva in izmišljotine pogosto združuje na način, ki zlahka zmede prebivalstvo, pri čemer povzroči škodo raziskavam, inovacijam in vlaganjem v industrijo na tem področju.

Ali je Komisija preučila sprožitev vseevropske informacijske kampanje, ki mora biti za pojasnitev situacije natančna in objektivna?

Avril Doyle (PPE-DE). - Vsekakor bi obe vprašanji lahko skorajda združili, toda mislim, da je prikrito sporočilo v vprašanju mojega irskega kolega, če prav mislim, da bi rad videl – ali da bi zakonodaja lahko podpirala – vlaganja v tehnologijo prve generacije, ali vsaj, da se nam ni treba opravičevati za zakonodajo, ki je naklonjena vlaganjem v tehnologijo prve generacije, saj to vodi naprej k tehnologiji druge in tretje generacije.

Pristopila bi malce drugače in vas preko predsedstva vprašala, komisar: ali ne bi morala biti zakonodaja na tem področju načeloma tehnološko nevtralna?

Andris Piebalgs, član Komisije. – Morda bom raje začel z drugo točko. Menim, da se moramo na podlagi razprave o nafti zavedati, da bi se lahko soočili s podobno situacijo z nepredvidljivo rastjo povpraševanja v drugih sektorjih, in hrana je tista, ki je resnično osnovna potreba ljudi. Zato potrebujemo tehnologijo, da nam da obsežnejšo priložnost. Obsežnejša priložnost se pokaže, ko uporabiš stvari, s katerimi se običajno razsipava. Zaradi tega mislim, da moramo vsekakor spodbujati tehnologijo druge generacije. Rekel bi, da morda niti to ne zadostuje, kajti tam ni tveganj. Potrebujemo nove tehnologije. Ne gre samo za to, da bi radi nafto nadomestili z biogorivi, ampak da imamo tehnologijo, ki resnično zagotavlja, da nimamo te konkurence ali omejene konkurence. Iz tega razloga – čeprav bi morale v teoriji vse tehnologije biti enakovredne – še vedno menim, da je druga generacija vredna posebne pozornosti.

Glede izobraževanja menim, da je to širši del izobraževanja. Obstajajo izobraževalni programi, kajti na splošno to ni izobraževanje o biogorivih, temveč o trajnosti, energetski učinkovitosti in precej drugačnem odnosu do okolja ter zavedanju, da kar koli uporabiš, je bilo vzeto od nekje in vedno povzroča škodo. Včasih v razpravi o biogorivih pozabimo, da se nafto prav tako proizvaja, in včasih se jo proizvaja iz bituminoznega peska. Pred kratkim so bile objavljene slike, kje se proizvaja. Ni gojišče in je resnično tudi izziv. Zato menim,

da bi se moral vsak od nas, ko porablja elektriko, truditi, da jo uporabi čim bolj učinkovito, in slediti prizadevanjem za rabo bolj ekološke energije ter to podpirati, četudi je malo dražje.

Predsednica. – Vprašanje št. 40 predložila **Avril Doyle** (H-0632/08)

Zadeva: Biogoriva

Ali ne bi bilo treba ob določanju ciljev za biogoriva dati prednosti biodizlu namesto bioetanolu?

Andris Piebalgs, *član Komisije.* – Komisija priznava, da je v Evropski uniji večje povpraševanje po biodizlu kot nadomestilu dizelskega goriva kot po bioetanolu, ki bi lahko zmanjšal porabo bencina.

V skladu s tem se lahko pričakuje, da bo v prihodnjih letih poraba biodizla v EU ostala višja kot poraba bioetanola. Vendar pa Komisija meni, da ni nujno imeti tehnološko specifičnih ciljev, saj imata lahko tako biodizel kot bioetanol pomembno vlogo pri zmanjševanju odvisnosti od nafte v evropskem prometnem sektorju.

Glede na to je tehnologija druge generacije tista, ki neodvisno spodbuja biodizel ali bioetanol, še vedno pa je na trgu EU večje povpraševanje po dizlu. Menim, da ne bi smeli razlikovati med etanolom in dizlom, vendar pa bi morali spodbujati tehnologijo druge generacije namesto prve generacije.

Avril Doyle (PPE-DE). - Bi lahko komentirali in podali svoje mnenje glede celotnega vprašanja trajnosti življenjskega kroga biogoriv ali na splošno motornih goriv v povezavi s Turmesovim poročilom? Z drugimi besedami, glede splošnega zmanjšanja emisij CO₂ od začetka do konca, vključno s pridelavo poljščin, proizvodno metodo, prevozom, rafiniranjem in uporabo. Kakšno je vaše stališče glede argumentov, ki zadevajo odstotke zmanjšanj emisij CO₂? Ste v taboru 40-45 % ali taboru 35 %?

Andris Piebalgs, *član Komisije.* – Bil bi v taboru 35 %, saj je pomembno, da se bomo, če postavimo zahteve, ki bodo povsem prepovedale biogoriva na trgu, in preveliko je tveganje finančnih vzvodov, premaknili k nafti – in globlje – in morda k premogu in tehnologiji tekočih biogoriv.

Po mojem mnenju je to huje kot držati se 35 % kot praga, in prag 35 % vsekakor rešuje problem CO,

Zato bom ostal pri 35 %. Zdaj je odvisno od pogajanj s Parlamentom in Svetom: če bo prišlo do drugačne številke, bom pač živel s to številko, toda menim, da je 35 % precej strogo, kajti v kolegiju smo bili, ko smo razpravljali o številki, tudi v različnih taborih, in to je že kompromis dveh taborov: enega, ki je prepričan v biogoriva, in drugega, ki se boji biogoriv. Torej je bilo 35 % pravzaprav kompromis.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Gospa predsednica, danes iščemo poti naprej na področju alternativnih virov energije. Skupaj z mojim kolegom poslancem gospodom Rackom sem julija šla na Novo Zelandijo: Očarala me je uporaba geotermalne energije. Moja regija, Stará Ľubovňa na Slovaškem, ima podobne geotermalne vire, vendar njihov razvoj zahteva velika finančna sredstva.

Kakšno je stališče Komisije o uporabi geotermalnih virov za proizvodnjo energije?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Rad bi sprožil vprašanje, ki se v razpravi še ni pojavilo v večjem obsegu. Biogoriva, biodizel in bioetanol imajo vsi različne vrednosti izkoristkov in različno razvrstitev, tudi v smislu njihovih emisij CO_2 . Vprašanje, ki še ni bilo resnično obravnavano, je dejansko dovedena energija v proizvodnji teh različnih goriv. Bi lahko komisar to pojasnil?

Andris Piebalgs, član Komisije. – Trdno verjamemo v razvoj geotermalne energije in menim, da bosta osnutek direktive, o katerem se razpravlja zdaj, in sveženj ukrepov za energijo in podnebje pospešila uporabo obnovljivih virov energije, vključno geotermalnih.

Zakaj se zdaj ne uporablja? Deloma zato, ker ne zadostuje osredotočanje na obnovljive vire energije. Veliko lažje je stroške fosilnih goriv prenesti na porabnike, ker so za uporabo obnovljivih virov energije, kot je geotermalna, potrebne kapitalske investicije, in za to je potrebno posebno okolje in osredotočanje na obnovljive vire energije. Torej menim, da se bo obnovljiv vir energije, kot je geotermalna, v EU veliko bolje razvijal, ne samo za proizvodnjo energije, v Köbenhavnu se jo na primer uporablja za ogrevanje na daljavo. Obstajajo torej različni načini uporabe te tehnologije, in rasla bo tudi v Evropski uniji.

Glede energetske vsebnosti: res je, da imajo biogoriva nizko energetsko vsebnost in je potrebna večja količina, in mislim, da se ne bomo zmotili, če bomo nafto nadomestili z biogorivi. Toda tu vsaj vozim avtomobil, ki ga poganja biogorivo, in njegova edina slabost je, da moram veliko pogosteje obiskati bencinsko črpalko,

vendar me to ne moti. Zato bi rekel, da je drugače, vendar ne tako drugače, da bi zato spremenil svoje obnašanje.

To bo problem pri električnem avtomobilu. Trenutno je veliko počasnejši, vsaj na tej stopnji – avtomobili za mestno vožnjo. Morda obstaja potreba po nekakšnem hibridu, ker pri potovanjih na velike razdalje električna vozila morda ne bodo zadovoljiva – toda pri vozilih, ki jih poganja biogorivo, ni problemov.

Predsednica. – Vprašanje št. 41 je bilo označeno za nedopustno in na vprašanja št. 42 do 45 bo odgovorjeno pisno. Vprašanja 46, 47, 48 in 49 bodo obravnavana skupaj, ker zadevajo isto zadevo.

Vprašanje št. 46 predložil Georgios Papastamkos (H-0613/08)

Zadeva: Določanje cen na področju telekomunikacij

Po ureditvenih ukrepih, ki jih je izvedla Komisija, da bi racionalizirala cene gostovanja, je komisarka za informacijsko družbo napovedala načrte za zmanjšanje cen mobilnih podatkovnih storitev v gostovanju od poletja 2009, usmerjene zlasti k neenakostim cen med storitvami pošiljanja sporočil SMS.

Kakšen je odziv komisarke na telekomunikacijski sektor, ki uravnava cene populizma in poskusa manipulacije trga z "določanjem cen" namesto ukrepov, da bi ustvarili zdravo konkurenčno okolje na področju telekomunikacij? Kako se bo odzvala na odkrito sovražnost področja telekomunikacij do zgoraj omenjenih načrtov? Ali meni, da bi morali politike določanja cen sprejeti tudi na drugih področjih notranjega trga EU?

Vprašanje št. 47 predložila Giovanna Corda (H-0618/08)

Zadeva: Znižanje cen sporočil SMS, prejetih v drugi državi članici ali poslanih iz nje (gostovanje v mobilnih omrežjih)

Skupina evropskih regulatorjev (ERG), ki vključuje 27 evropskih regulatorjev, je Komisijo eno leto pozivala k omejitvi cen sporočil SMS, poslanih ali prejetih v drugi državi članici, kot je država izvora uporabnika. Komisija je operaterjem dala čas do julija 2008, da znižajo cene sporočil SMS in interneta v primeru poslanih ali prejetih sporočil SMS med gostovanjem v Evropski uniji. Operaterji se niso odzvali in hudo kaznujejo uporabnike.

Ali lahko Komisija navede, katere ukrepe namerava sprejeti, da operaterje prisili k znižanju previsokih cen, zaračunanih uporabnikom za sporočila SMS in internet med gostovanjem v EU, in ali namerava omejitev cen mobilnih komunikacij, uvedeno leta 2007, podaljšati več kot do leta 2010?

Vprašanje št. 48 predložil **Brian Crowley** (H-0626/08)

Zadeva: Uredba Skupnosti o gostovanju v mobilnih omrežjih

Kakšen natančno je bil dosedanji napredek glede Uredbe Skupnosti o gostovanju v mobilnih omrežjih in ali je bilo prostovoljno zmanjšanje cen gostovanja za tekstovna sporočila in mobilne podatkovne storitve v industriji mobilne telefonije uspešno?

Vprašanje št. 49 predložila **Marian Harkin** (H-0645/08)

Zadeva: Stroški gostovanja v mobilnih omrežjih

Glede zavezanosti Komisije, da določi regulativne omejitve plačil za čezmejna sporočila in podatkovne storitve, katere korake je podvzela Komisija, da bi zagotovila, da stroški nenamernega gostovanja ne bi nastali ljudem, ki živijo in potujejo v mejna območja določene države?

Viviane Reding, članica Komisije. – Veste, da je Komisija včeraj odločila o predlogu za drugi paket gostovanja – tokrat o sporočilih SMS in podatkovnem gostovanju. Parlament se bo zelo dobro spomnil, da je bila ta analiza trga izvedena na prošnjo Parlamenta, ki je med paketom za govorno gostovanje v juniju lanskega leta v členu 11 Uredbe določil, da mora Komisija v določenem času v letu 2008 spet obravnavati sporočila SMS in podatkovno gostovanje.

To me je pripeljalo do vprašanja določanja cen. Ne, ne določamo cen. Določamo prage, pod katerimi imajo operaterji prožnost, da konkurirajo in uvajajo inovacije, bodisi s ponudbami gostovanja pod najvišjim pragom za govorno ceno ali z drugimi paketi, ki bi jih lahko izbrali uporabniki. Torej, prožnost obstaja.

Glede sporočil SMS dokazi kažejo, da so cene v zadnjem letu bolj ali manj mirovale in ostajajo na ravneh, ki jih glede na osnovne stroške ni mogoče opravičiti, in trg sporočil SMS predstavlja v grobem enake probleme kot trg glasovnega gostovanja.

Februarja letos sem se udeležila svetovnega kongresa združenja GSM Association v Barceloni in opozorila industrijo. Osebno sem govorila z industrijskimi voditelji, da jim povem, da so imeli čas sami znižati cene in da je skrajni rok 1. julij. Videli smo, da se cene za tekstovno gostovanje od lanskega do letošnjega leta sploh niso premaknile. Naš predlog je zato, da maloprodajne cene omejimo na največ 11 centov in veleprodajne cene na največ 4 cente.

Glede podatkovnega gostovanja smo vključili ukrepanje, da bi rešili zelo znane primere osuplosti zaradi računov, ko morajo uporabniki plačati nekaj tisoč evrov, ko se vrnejo z enotedenskega ali dvotedenskega bivanja v tujini, ker so svoj mobilni telefon uporabljali za prenos podatkov na enak način, kot doma, kjer lahko prenos podatkov za megabajt stane od 5 do 15 centov. V tujini se lahko dvigne na do 16 evrov na megabajt, zato si lahko predstavljate, kakšne račune lahko prejmete, če se zdaj zavedate, kaj se dogaja.

Zato smo predlagali številne ukrepe. Prvi ukrep je preglednost, da se državljane, ki prečkajo mejo, obvesti, koliko bo stalo podatkovno gostovanje. Drugi ukrep je ukrep, kjer lahko uporabnik skupaj s svojim operaterjem določi prag, preko katerega noče plačati, tako da se komunikacije takrat prekinejo; in tretji ukrep je zato, ker smo videli, da celoten problem izhaja iz zelo precenjenih veleprodajnih stroškov, ki jih en operater zaračunava drugemu. Zato predlagamo omejitev veleprodajne cene na en evro na megabajt, v upanju, da se lahko potem razvijejo normalne strukture cen in se jih ponudi uporabnikom.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (*EL*) Gospa predsednica, preden predložim svoje dodatno vprašanje, naj čestitam komisarki Reding za današnje glasovanje v Evropskem parlamentu za paket elektronskih komunikacij. To je še ena pobuda, na kateri ste pustili pečat, komisarka, kot politika o stroških gostovanja, ki ste jo odločno spodbujali.

Toda morda ta politika gostovanja tvega, da evropske družbe za mobilno telefonijo spodbudi k temu, da začnejo izvajati prakso iz neevropskih držav, kjer uporabniki ne plačajo samo, ko kličejo, temveč tudi, ko prejmejo klic?

Marian Harkin (ALDE). - Najprej bi želela čestitati komisarki za paket gostovanja. Menim, da bo to pozitivna novica za mnogo telefonskih uporabnikov EU. Moje vprašanje se nanaša na stroške nenamernega gostovanja, ko ljudje potujejo blizu meje – in s tem imam sama vsekakor veliko izkušenj. Slišala sem, kar ste povedali o pobudi za preglednost, namreč, da bodo uporabniki obveščeni o stroških, ko bodo prečkali mejo. To ni bilo v povezavi s telefonskimi klici, toda rada bi vprašala, ali imate na tem področju kakšno pobudo in, če je nimate, ali bi preučili pobudo za preglednost, ki ste jo pred nekaj trenutki omenili v svojem odgovoru?

Viviane Reding, članica Komisije. – Gospa predsednica, najprej bi se rada zahvalila poslancu Parlamenta za njegove čestitke, vendar pa bi rada njegove čestitke prenesla Parlamentu, ker je v zelo težki situaciji s petimi predloženimi direktivami o zelo zapletenih zadevah naredil izvrstno delo. Morda se ne strinjam 100-odstotno z vsem, za kar je glasoval Parlament, toda Parlament je danes na dnevni red dal enotni trg za telekomunikacije. Zdaj mora Svet preučiti, kaj je predlagal Parlament, in poskusiti najti skupno pot, da bi ta telekomunikacijski paket postal resničnost za industrijo in uporabnike.

Glede vprašanja gostovanja, ali ne obstaja tveganje zaradi tega, ker znižujemo cene gostovanja, operaterji pa jih poskušajo dvigniti na drug način? Že lansko leto, ko smo uvedli paket glasovnega gostovanja, smo slišali, da bodo operaterji prisiljeni dvigniti nacionalne stroške za mobilno glasovno telefonijo, toda kar smo videli, je bilo ravno nasprotno. Kaj se je torej zgodilo? Prvič, državljani zdaj uporabljajo telefone, namesto da bi jih izklopili, ko so v tujini. Torej se je obseg mobilne telefonije izredno povečal, za 34 % v samo enem letu.

Drugič, ker obstaja konkurenca na nacionalni ravni, se nacionalne cene niso zvišale, temveč znižale za 10-12 %. Poslanec se spomni polemike, ki so se v določenem času odvijale okoli "zaračunaj in obdrži". Stvar operaterjev je, kakšen sistem izdajanja računov hočejo sprejeti. Naš evropski način ni uporaba "zaračunaj in obdrži". To je ameriški način. Ravnokar sem videla, da so cene v Združenih državah nižje od cen tukaj, in operaterjem sem zelo jasno povedala, da morajo izbrati svoj poslovni model. Ni stvar komisarja, da to naredi, toda biti morajo prijazni do uporabnika. Edino, kar me zanima, je to, da obstaja preglednost, da se cene ne dvignejo nad cenovne omejitve, ki so nesprejemljive, in da se lahko vsi evropski uporabniki počutijo doma, ko potujejo po Evropi in ko komunicirajo v Evropi.

Glede vprašanja o nenamernem gostovanju: da, tega se zavedamo. Glede na to, da prihajam iz Luksemburga, si lahko predstavljate, koliko pritožb dobim od uporabnikov glede tega vprašanja, ker ima nekaj Luksemburžanov, ki živijo v obmejnih območjih, enega operaterja v dnevni sobi, drugega v kuhinji in tretjega v spalnici, zato se povsem zavedam tega vprašanja. Zaradi tega smo zastavili to vprašanje nacionalnim regulatorjem, in s skupino evropskih regulatorjev spremljamo ta problem. S tem bomo nadaljevali tudi z nacionalnimi regulatorji. Povečali smo tudi pobude za preglednost za podatke in sporočila SMS v paketu, ki je sedaj v Evropskem parlamentu. Prišlo je že do pozitivnega razvoja dogodkov glede nenamernega gostovanja, na primer na Irskem, kjer je bilo delo dobro opravljeno na obeh straneh meje. Menim, da je to pozitiven pogled, in menim, da bi se morali operaterji dobro zavedati dejstva nenamernega gostovanja. Čeprav gre morda za samo majhen odstotek prebivalstva, ki trpi kot posledica tega vprašanja, je odgovornost operaterjev, da poskušajo rešiti problem.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Tudi jaz bi rad izrazil čestitke za rezultat današnjega glasovanja. Zanima me, ali imate kakršne koli načrte za osnutek delovnega programa za BERT z dogovorjenimi cilji in dogovorjenim časovnim razporedom, da bi lahko jasno napredovali tudi v zvezi z meddržavnim sodelovanjem. Konec koncev smo pred kratkim v *New Europe*, viru novic za Evropo, prebrali, da je gostovanje evropske uporabnike domnevno stalo 30 milijard evrov.

Rad bi se vam zahvalil za proaktivno reševanje problema gostovanja. Je po vašem mnenju prav tako potrebno sestaviti akcijski program za države članice za reševanje nekaterih nalog, ki jih je opredelil Evropski parlament? Je tu potrebna nova institucija?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (*DE*) Gospa komisarka, kot ste slišali, ste bili upravičeno pohvaljeni in državljani vam ploskajo za dejstvo, da so telekomunikacije v Evropi postale cenejše, cene pa bodo verjetno v prihodnje še padle.

V tem kontekstu bi, če smem, posredoval vprašanje, ki mi ga pogosto zastavijo. Nisem prepričan, da ste pristojni za to področje, zato bi vas prosil, da ga posredujete naprej, če je to potrebno. Na področju telekomunikacij lahko Komisija in komisar zagotovita, da konkurenca deluje učinkovito in da storitve postajajo cenejše zaradi omejitev in drugih ukrepov. Če je tako, zakaj to ni mogoče v primeru nafte in sorodnih proizvodov? Zakaj smo v situaciji, ko se cene gibljejo samo v eno smer, namreč navzgor?

Viviane Reding, *članica Komisije.* – (*DE*) Gospa predsednica, na to vprašanje bi moral resnično odgovoriti komisar Piebalgs, toda posredovala ga bom njemu. Sistem gostovanja za naftne proizvode: to bi bilo nekaj!

Glede časovnega razporeda, o katerem je spraševal gospod Rübig: zdaj je pred nami, če se ne motim, drugi paket gostovanja. Predstavljam si, da bo Parlament ukrepal zelo hitro, da bo izdelal svoje mnenje o tem paketu gostovanja, da se lahko hitro zaključi pred koncem francoskega predsedovanja.

To popoldne sem govorila tudi s francoskim predsedstvom Sveta; predsedstvo Sveta se bo lotilo tega vprašanja in zagotovilo, da Svet čim prej izdela analizo predlogov Komisije, da bodo nove določbe lahko začele veljati pravočasno dne 1. julija 2009. To državljani – uporabniki – pričakujejo od Parlamenta in Sveta.

Brian Crowley (UEN). - Gospa predsednica, želel bi se opravičiti, ker me ni bilo tu, ko je komisarka odgovarjala na moje vprašanje. Obtičal sem na drugem sestanku. Zelo mi je žal.

Predsednica. – Hvala vam, gospod Crowley, in hvala tudi, da ne vztrajate pri dopolnilnem vprašanju. Vprašanje št. 50 predložil **Paul Rübig** (H-0665/08)

Zadeva: Prekinitev oddajanja kitajskega televizijskega programa NTDTV

16. junija je oddajanje New Tang Dynasty Television (NTDTV) celinski Kitajski nenadoma ustavilo izvajalsko podjetje Eutelsat. Navedeni razlog je bil "nepravilnost v napajalni enoti" satelita. Od takrat Eutelsat ni dal zadovoljivega pojasnila vzrokov. NTDTV ni bil obveščen, ali se tehnične napake odstranjuje. NTDTV je največji neodvisni izdajatelj televizijskega programa v kitajščini in pred 16. junijem edini, ki ga je bilo mogoče na Kitajskem sprejemati v necenzorirani obliki. NTDTV oddaja programe v kitajščini in angleščini. Eutelsat ni hotel obnoviti pogodbe z NTDTV za prenos v Azijo v letu 2005, toda prekinitev pogodbe je preprečilo mednarodno posredovanje.

Kako namerava ukrepati Komisija, da bi zagotovila nadaljevanje prenosa neodvisnih televizijskih kanalov na Kitajskem?

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Na voljo sem gospodu Crowleyu, če bi želel kasneje govoriti z mano in ima dopolnilno vprašanje.

Glede vprašanja v zvezi s prekinitvijo prenosa kitajskega televizijskega kanala NTDTV se je Komisija zavedala tega problema in je zato Eutelsat prosila za pojasnitev situacije.

Od Eutelsata smo prejeli dopis, v katerem odgovarja, da sta nepopravljivo izgubo enega od dveh sončnih kolektorjev V5 potrdila tako Eutelsat kot tudi proizvajalec satelita Thales Space.

Da bi varoval delovanje satelita, je Eutelsat izklopil štiri transponderje, ki so zagotavljali storitve kabelske televizije prek satelita (DTH), preostalih 20 transponderjev pa je uporabljal za telekomunikacijske storitve.

Ker Eutelsat ne upravlja nobenega drugega satelita, ki bi pokrival Azijo, je svojim strankam, vključno s ponudnikom storitev NTDTV, priskrbel seznam konkurenčnih satelitov s primerno pokritostjo in razpoložljivo kapaciteto.

Eutelsat je tudi poudaril, da so njegovi sateliti prenašali kanale, ki predstavljajo vse kanale, kulture in politične vidike. Niti na misel mu ne pride, da bi se ukvarjal s presojanjem ideološke in politične usmeritve kanalov. Eutelsat je Komisiji zagotovil, da proti NTDTV niso kakor koli ukrepali na ukaz kitajske vlade ali kogar koli drugega. NTDTV dejansko še vedno prenaša eden od njihovih evropskih satelitov.

Eutelsat je priskrbel tudi tehnično informacijo, ki kaže, da so bili za sprejem NTDTV potrebni precej veliki satelitski krožniki, zaradi česar ni bilo verjetno, da bi ga lahko sprejemal velik del prebivalstva Ljudske republike Kitajske.

Paul Rübig (PPE-DE). - (*DE*) Ali lahko podate oceno, kdaj bodo zagotovljene storitve in bo vzpostavljena zmogljivost za razširjanje programa? Moje drugo vprašanje se nanaša na naslednje: ali menite, da bomo lahko ustvarili "Evropo brez meja" tudi za televizijo, s sprejemom vseh nacionalnih radiodifuzijskih storitev po vsej Evropi?

Viviane Reding, *članica Komisije.* – Glede prvega vprašanja nam je Eutelsat povedal, da je okvara nepopravljiva in da ni mogoče ponovno vzpostaviti prenosa televizijskih storitev. Gre torej za čisto tehnično vprašanje. Žal znaša zmogljivost samo 50 %, torej znaša skupna energija samo 50 %. Gre za tehnično vprašanje, ki ga žal ni mogoče rešiti.

Zdaj pa k bolj temeljnemu vprašanju poslanca o tem, ali bomo, nekega dne, imeli "Evropo brez meja" tudi za televizijo. Nismo še tam. Imamo našo direktivo o "televiziji brez meja", ki se jo zdaj dopolnjuje v direktivo o "avdiovizualnih medijskih storitvah brez meja", kjer bo, upam, storitev video na zahtevo lahko postala vseevropska storitev. Sanje so seveda, da nekega dne ne bo več meja in bodo državljani, kjer koli bodo, lahko sprejemali kateri koli TV program, ki ga želijo. Nismo še tam, ker se pravice še vedno prodaja po nacionalnem sistemu. Nekega dne bo Evropa prišla do situacije, kjer se bo lahko prodaja pravic opravljala tudi na evropski ravni. Zavzemam se za to. Tega ne morem predpisati, vendar se zavzemam za to, in prepričana sem, da se bomo počasi, vendar z gotovostjo, premaknili od nacionalne prodaje pravic k evropski prodaji pravic.

Predsednica. – Opravičujem se preostalima dvema vpraševalcema za komisarko Redingovo, vendar bo na vprašanji št. 51 in 52 podan odgovor v pisni obliki.

Vprašanje št. 53 predložil **Seán Ó Neachtain** (H-0622/08)

Zadeva: Irščina kot uradni delovni jezik Evropske unije

Kako namerava Komisija izvajati svojo novo strategijo za večjezičnost, še zlasti glede krepitve irskega jezika kot uradnega delovnega jezika Evropske unije?

Leonard Orban, *član Komisije*. – (RO) Nova strategija Evropske komisija za večjezičnost z naslovom "Večjezičnost: prednost Evrope in skupna zaveza" je bila sprejeta 18. septembra 2008. Glavna tema strategije je jezikovna raznolikost in najboljši način za njeno uporabo in razvoj, da bi ohranili medkulturni dialog, spodbujali konkurenčnost evropskih podjetij in izboljšali veščine in sposobnosti za iskanje dela evropskih državljanov.

Strategija se osredotoča na spodbujanje učenja in uporabo tujih jezikov v državah članicah, ne na jezikovno stanje znotraj evropskih institucij. Ponovno potrjujemo našo zavezanost razvoju sposobnosti komuniciranja državljanov v dveh jezikih, ki nista njihov domači jezik; hkrati poudarjamo potrebo po razpoložljivosti večjega obsega jezikov, da bodo državljani lahko izbrali glede na njihovo zanimanje. Komisija se bo zanašala

na obstoječe programe Skupnosti, predvsem na program vseživljenjskega učenja, za podporo držav članic pri spodbujanju tujih jezikov z izvajanjem te strategije.

Z Uredbo Sveta št. 1 z dne 15. aprila 1958, ki je bila spremenjena s členom 1 Uredbe Sveta (ES) št. 920/2005 z dne 13. junija 2005, je irščina z dne 1. januarja 2007 postala uradni delovni jezik institucij Evropske unije. Vendar člena 2 in 3 Uredbe zagotavljata delno odstopanje, ki se ga obnovi vsakih 5 let, glede uporabe irščine v institucijah Evropske unije. To odstopanje v bistvu pomeni, da se trenutno iz irščine ali v njo prevaja samo predloge za uredbe v postopku soodločanja in določene povezane dokumente ter neposredno komunikacijo z javnostjo.

Zato je v skladu z zgoraj omenjenimi določbami Komisija izvedla vse irske prevode, potrebne za zakonodajni postopek, in jih uspela predati pravočasno. Poleg tega so bili odgovori na vprašanja, ki so jih na Komisijo naslovili državljani ali pravne osebe, podani v irščini. Komisija je prav tako začela dajati na razpolago irske različice svojih najpomembnejših spletnih strani, s poudarkom na vsebini, ki je še zlasti zanimiva za irsko govoreče.

Glede tolmačenja lahko GD za tolmačenje izpolnjuje vse potrebe po tolmačenju iz irščine in vanjo, ki se pojavijo pri Svetu, Komisiji ali odborih, in si bo za to prizadeval tudi v prihodnje z zagotavljanjem potrebnih virov.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (*GA*) Gospa predsednica, Komisiji sem zelo hvaležen za njeno podporo in za napredek, ki ga je dosegla Komisija v zvezi z irskim jezikom. V irščini obstaja rek, da je "pomanjkanje njene uporabe njej v škodo". Ostalo mi je samo še trideset sekund, zato ne morem zapravljati časa. Ena minuta je največ časa, kar ga imam običajno v Parlamentu, da se izrazim v svojem jeziku.

Od komisarja bi rad izvedel, ali bi bila Komisija vesela, če bi se irski jezik razvijal in bi ga bilo mogoče tu v Parlamentu in v drugih institucijah uporabljati v večjem obsegu, predvsem na ravni odborov, kjer bi se lahko jezik govorilo dalj časa. Jezik ne bo preživel od samo nekaj sekund.

Leonard Orban, član Komisije. – (RO) Ob pogledu na zahteve, s katerimi se je soočala Evropska komisija, lahko z zadovoljstvom rečemo, da jih ni samo izpolnila, temveč celo presegla. Evropska komisija se je zelo potrudila. Po drugi strani je potrebno nadaljnje skupno prizadevanje za spodbujanje irskega jezika v širšem obsegu. Ta prizadevanja bi morali pokazati institucije Skupnosti in irske oblasti ter širša irska družba. Potrebujemo na primer več irskih tolmačev, več prevajalcev, in ta cilj je težko doseči, če se na državni ravni, to je na Irskem, ne dodeli pomembnih sredstev.

Zato tesno sodelujem z irskimi oblastmi, da bi ohrabrili in spodbudili tiste, ki bi se želeli izšolati in pridobiti potrebne spretnosti za jezikovno delo za institucije Skupnosti.

Prav tako bi rad poudaril, da z irskimi oblastmi tesno sodelujemo tudi glede različnega razvoja irskega jezika, ne samo njegovega institucionalnega vidika. Radi bi se skrajno potrudili pri pomoči irski terminologiji in, kot sem rekel, tesno sodelujemo z vsemi zainteresiranimi stranmi.

Predsednica. – Vprašanje št. 54 gospoda Higginsa je bilo umaknjeno.

Vprašanje št. 55 predložil **Marco Cappato** (H-0630/08)

Zadeva: Večjezičnost v institucijah EU

Komisija organizira pripravniške programe, ki jih objavlja samo v angleščini, francoščini in nemščini (6). Prav tako objavlja obvestila EIDHR samo v angleščini, francoščini in španščini in navaja, da bo samo v teh jezikih sprejela projekte evropskih organizacij, ne glede na njihovo nacionalno poreklo. Seveda je lastna spletna stran Komisije o protidiskriminacijski kampanji (7), kot mnoge druge, registrirana samo v angleščini, in njena domača stran prikazuje logotipe samo v tem jeziku.

Katere politike namerava uvesti Komisija, da bi zagotovila, da se večjezičnost, ki jo vedno zagovarja v javnosti in jo uradno spodbuja v vseh svojih dokumentih, v resnici izvaja v njenih vsakodnevnih dejavnostih?

Leonard Orban, član Komisije. – (RO) Program pripravništva Evropske komisije je namenjen kateremu koli univerzitetnemu diplomantu, ki prej še ni bil udeležen v takšnem evropskem pripravništvu in ki obvlada

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/stages/index_en.htm

⁽⁷⁾ http://www.stop-discrimination.info/

vsaj enega od delovnih jezikov Evropske komisije: nemščino, angleščino ali francoščino. To je praktična nujnost, ki pripravniku omogoča udeležbo pri dejavnostih, ki jih izvajajo naše službe, s čimer povsem izkoristi svoje pripravništvo. Vse praktične informacije in pojasnila so kandidatom na razpolago samo v teh treh jezikih. Po drugi strani so predpisi o programu pripravništva na razpolago v vseh uradnih jezikih Unije od dneva sprejetja sklepa Komisije.

Da bi izpolnili nalogo, opisano v členu 177 Pogodbe, mora biti število dopustnih jezikov za predloge Evropskega instituta za demokracijo in človekove pravice omejeno na tiste jezike, ki se jih trenutno uporablja in razume v zadevnih tretjih državah. Vendar pa se dokumente, ki jih pošiljajo nevladne organizacije v podporo svojim vlogam za zunanjo pomoč, zdaj sprejema v vseh uradnih jezikih Evropske unije prek spletnega sistema za nevladne organizacije PADOR.

Glede spodbujanja ozaveščenosti ali koordinacijskih dejavnosti, ki potekajo samo v EU in ki so namenjene samo državljanom EU, bomo ocenili vloge, vložene v jeziku/jezikih zadevne države članice/zadevnih držav članic. Sprednja stran spletne kampanje proti diskriminaciji ne uporablja logotipa, napisanega v angleščini, toda ta nudi dostop do spletnih strani v skoraj vseh uradnih jezikih EU.

Glede na akcijski načrt za izboljšano komunikacijo z državljani je Komisija leta 2006 vzpostavila prevajalsko službo za splet znotraj GD za prevajanje, s čimer je povečala svoje zmožnosti za večjezično komunikacijo. Vendar pa mora zaradi hitrega razvoja interneta in zaradi zagotavljanja predvsem pravnih prevodov v skladu z Uredbo št. 1 Komisija vedno upoštevati pravo ravnotežje med zagotavljanjem pomembnih in najnovejših informacij zainteresiranim stranem v EU in zagotavljanjem povsem večjezičnega značaja vseh spletnih strani Komisije.

Splošno načelo urejanja uporabe jezikov na spletnih straneh je prilagoditev jezika vsake strani ciljni publiki. Zato Komisija zagotavlja prevajanje teh spletnih strani ali delov spletnih strani, ki zanimajo vse državljane, v toliko jezikov, kolikor je le mogoče, medtem ko so bolj tehnične teme, ki zanimajo strokovnjake, na razpolago bodisi v omejenem številu jezikov bodisi samo v svojem izvornem jeziku. Enako so informacije, za katere se pričakuje, da bodo veljale dalj časa, na razpolago v več jezikih kot kratkotrajna vsebina.

Obveznosti Komisije v skladu z Uredbo 1 vključujejo prevajanje vseh uredb, direktiv, zakonodajnih predlogov in uradno odobrenih sporočil, ki jih Komisija pošlje institucijam, v vse uradne jezike; po drugi strani se odgovore na pisma državljanov poda v jeziku naslovnika/naslovnikov. Poleg opravljanja teh dolžnosti in v skladu z načelom večjezičnosti in večkulturnosti si Komisija prizadeva za zagotavljanje enakega obravnavanja državljanov, kultur in jezikov.

Marco Cappato (ALDE). - (*IT*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, najprej bi povedal, da se mi zdi razlikovanje, ki ste ga navedli, med dokumenti tehnične narave in – če sem pravilno razumel razlago – dokumenti v javnem interesu zelo nevarno in spolzko razlikovanje, saj so lahko dokumenti tehnične narave dejansko še kako v javnem interesu.

Problem je precej enostaven: besedila, ki so čisto delovni dokumenti, so predmet jezikovnega omejevanja, toda vse dokumente, ki bi morebiti bili naslovljeni na javnost, četudi tehnične narave, je treba obravnavati na povsem večjezični osnovi: prevesti jih je treba v vse jezike. Še zlasti se mi zdi povsem nerazumljivo, da naj bi bili razpisi za zbiranje ponudb, ki se nanašajo na projekte za spodbujanje demokracije in človekovih pravic, dostopni samo v angleščini, francoščini in španščini. Spletne strani morajo biti ne samo večjezične, temveč registrirane v vseh jezikih. Nazadnje pa ne razumem, zakaj bi moral interni časopis *Commission en direct* izhajati skoraj izključno v angleščini.

Leonard Orban, *član Komisije.* – (RO) Kot sem dejal, Evropsko komisijo zavezujejo po eni strani pravne obveznosti po Uredbi št. 1 iz leta 1958, in tu ni kakršnega koli obotavljanja pri izpolnjevanju teh obveznosti; po drugi strani obstajajo določene zadeve, kot tiste, ki ste jih omenili, povezane s prevodi, ki so na razpolago na spletnih straneh Evropske komisije, pri čemer se Komisija in druge institucije Skupnosti soočajo z veliko dilemo.

Po eni strani povsem večjezične vsebine teh strani ni mogoče zagotoviti; preprosto nemogoče je zagotoviti popolno večjezičnost za vse dokumente na spletnih straneh Komisije zaradi omejitev Komisije v smislu finančnih sredstev in človeških virov.

Po drugi strani je tisto, kar pravkar delamo, povečevanje števila dokumentov, ki jih je mogoče prevesti v toliko jezikov, kolikor je le mogoče, brez poseganja v naše pravne obveznosti in znotraj omejitve sredstev

in virov, ki sem jih omenil. Dokazali smo, da smo prožni, ko so bile Komisiji predložene različne zahteve, in da bi fizično izpolnili te zahteve, smo pripravljeni spet pokazati isto prožnost.

Predsednica. – Žal mi je, da moram razočarati druge vpraševalce, toda glede na čas se bojim, da bomo morali tu končati.

Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

Robert Evans (PSE). - To je ovinkarjenje okoli vprašanja v zvezi s poslovnikom. Z gospodom Orbanom se že dolgo poznava, zato upam, da bo to razumel v smislu, v katerem je povedano, in bi, ker poskušamo v prihodnje obravnavati veliko vprašanj, želel vedeti, ali bi se morda lahko potrudil in bil v svojih odgovorih malo bolj osredotočen in jedrnat v korist vseh poslancev.

Predsednica. – Gospod Evans, o tej zadevi smo razpravljali s podpredsednico Wallströmovo. Po eni strani vemo, da se nam Komisija trudi dati tako popolne odgovore, kot si želimo, da bi bili, toda to potem zmanjša število poslancev, ki lahko sodelujejo. Hvala vsem, in prepričana sem, da boste prejeli popolne odgovore v pisni obliki.

(Seja je bila prekinjena ob 19.15 in se je nadaljevala ob 21.00.)

PREDSEDSTVO: GOSPOD MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Podpredsednik

17. Bela knjiga o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0256/2008) gospoda A. Fogliette v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane o Beli knjigi o "strategiji za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo" (2007/2285(INI)).

Alessandro Foglietta, poročevalec. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, preden začnemo razpravo o poročilu, o katerem bomo glasovali jutri, bi rad to priložnost izkoristil za zahvalo. Začel bi z zahvalo svoji kolegici Adriani Poli Bortone, zdaj senatorki Italijanske republike, od katere sem nasledil osnutek poročila in že podrobno, razdelano študijo teme; nato mojemu osebju, ki me je navdušeno in vestno podpiralo pri mojih nadaljnjih raziskavah in analizah pojava; in končno poročevalcem v senci, katerih zavezanost je nedvomno doprinesla k sprejetju besedila v Odboru za okolje s praktično soglasnim medstrankarskim konsenzom.

Gospe in gospodje, ko mi je bil zaupan ta osnutek besedila, sem se vprašal, kaj naj bi bil moj cilj kot poročevalca pri nadaljevanju študije takšne vrste. Odgovor sem našel v strateški naravi dokumenta, ki mi je pokazal dva stebra, na katerih sem utemeljil svoje delo: najprej popolnost, da ne bi pustil vrzeli ali podcenjeval pomembnosti katerega koli od številnih vidikov pričujoče zadeve; in praktičnost, da bi lahko sestavil resnično v prihodnost usmerjen dokument, ki opredeljuje učinkovite instrumente in rešitve.

Pri sprejetju tega pristopa sem se zanašal na podatke, statistike in odstotke, ki so o temi že na razpolago. Odstotki nas vznemirijo, ko si jih ogledamo, saj ima v skladu s Svetovno zdravstveno organizacijo več kot 1 milijarda ljudi prekomerno telesno težo in več kot 300 milijonov ljudi je debelih. Debelost pri otrocih hitro narašča in misliti bi morali na to, da se za bolezni, povezane z debelostjo in prekomerno telesno težo, v nekaterih državah članicah porabi do 6 % izdatkov za zdravstvo.

Pri iskanju možnih rešitev smo pazili na to, da ne bi za škodljive razglasili določenih vrst hrane, kot da so edino te odgovorne za problem debelosti. Tega problema ne bomo rešili z umikom takšne hrane z naših jedilnikov, temveč z izobraževanjem potrošnikov, predvsem mladostnikov in otrok, naj jedo razsodno. Maščobe so bistveni del pravilnega prehranskega vnosa, toda v pravilnih količinah in ob pravem času dneva. Pri lekcijah o prehrani, ki jih zelo poudarjam, ne gre za sposobnost razlikovanja dobre hrane od slabe; nič ni absolutno škodljivo in ničesar ni treba izločiti iz prehrane zdravih ljudi, ki ne trpijo zaradi prehranske motnje.

Druga zadeva, na katero bi vas opozoril, je, da je debelost vsekakor bolezen. Je bolezen, katere vzroki niso samo fizični, temveč pogosto tudi družbeni ali psihološki, toda kljub temu ostaja bolezen, ki naše zdravstvene sisteme vsako leto stane ogromne vsote denarja. Je bolezen, s katero se je kot tako treba spopasti s praktičnimi,

večplastnimi rešitvami. V teh mesecih raziskovanja sem se zavedel, da ta vidik prevečkrat podcenjuje javno mnenje, ki se vdaja povsem upravičenemu povzročanju preplaha in kampanjam spodbujanja ozaveščenosti glede anoreksije, toda prav tako enako neupravičeno tolažilno pristopa k prekomerni telesni teži s slogani, kot je "obilno je lepo" in tako dalje. To je zapeljevanje; sporoča napačno stvar. Ne govorimo o estetiki ali videzu; govorimo o zdravju. Zato želimo, tako kot se je treba odločno boriti proti anoreksiji, poskusiti in se spopasti z debelostjo na enak način, z delom na različnih področjih, določenih v tem poročilu, ki poziva k vzporednim in doslednim prizadevanjem.

Prizadevanje je potrebno s strani pedagogov, zdravstvenih delavcev, živilske industrije in medijev, predvsem televizije. Vsi ti morajo uveljavljati močan občutek odgovornosti, ki izhaja iz njihove možnosti, da usmerjajo javno mnenje. Tudi javni organi, še zlasti lokalni, morajo odigrati svojo vlogo.

Zaključiti želim z novico, gospe in gospodje, ki je v zadnjih nekaj dneh povzročila razburjenje: namreč eden od dveh kandidatov v tekmi za Belo hišo je izjavil, da bi bilo koristno, pravilno in primerno obdavčiti debele državljane ter alkoholike in kadilce. To je po mojem mnenju nesmiselno kot načelo, vendar pa sem prepričan, da se je treba tega resnega problema lotiti na ustrezen način, saj se bo samo s frontalnim napadom doseglo pozitivne rezultate.

Predsednik. – Vse govornike bom prosil, naj pozorno pazijo na čas, saj smemo pretiravati s to razpravo glede na to, da je to večerna razprava in imamo omejen čas, predvsem v smislu logistike, na primer tolmačenja.

Zagotovite, prosim, da mi vas ne bo treba prekiniti, saj mislim, da je to za predsedstvo zelo mučno in bi rajši videl, da vsi prevzamete osebno odgovornost.

László Kovács, *član Komisije.* – Gospod predsednik, resnično pozdravljam poročilo Parlamenta kot odgovor na Belo knjigo Komisije o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo. Dovolite mi, da zlasti čestitam gospodu Alessandru Foglietti za njegovo izvrstno delo.

Veseli me, da sem opazil, da Parlament deli stališče Komisije, da je mogoče epidemijo debelosti zaustaviti samo s celostnim pristopom, in da Parlament pozdravlja belo knjigo Komisije kot pomemben korak proti zajezitvi naraščanja debelosti in prekomerne telesne teže po vsej Evropi. Prav tako sem vzel na znanje prošnjo Parlamenta za številne nadaljnje dejavnosti – vključno z več ureditvenimi ukrepi – poleg tistih, ki jih trenutno predvideva Komisija.

Komisija bo leta 2010 prvič pregledala dosežke glede na cilje, določene v beli knjigi iz leta 2007.

Če spremljanje pokaže, da napredek ni ustrezen, bo treba preučiti nadaljnje ukrepanje, vključno z možnim zakonodajnim pristopom.

Glede postopka spremljanja bi vas rad opozoril na pomembno vlogo, ki jo ima Svetovna zdravstvena organizacija. Sodelujemo v skladu z zaključki ministrske konference SZO v Istanbulu z osredotočanjem na spremljanje ukrepanja v državah članicah za izvajanje bele knjige Komisije in strategije SZO.

Nazadnje želim danes z vami deliti nekaj zadnjih dogodkov pri izvajanju strategije za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo, ki ustrezajo nekaterim ukrepom, h katerim pozivate v svojem poročilu.

Kot veste, mora Komisija za okrepitev ukrepanja na evropski ravni sestaviti skupino na visoki ravni, osredotočeno na prehrano in vprašanja v zvezi s telesno dejavnostjo. Skupina zagotavlja hitro izmenjavo idej in praks med državami članicami, s pregledom vseh vladnih politik.

Glede na dosedanjo zavzetost zainteresiranih strani, vseevropske organizacije, člani evropske platforme za ukrepanje glede prehrane, telesne dejavnosti in zdravja trenutno izvajajo več kot 200 zavez na ključnih področjih, kot so sprememba sestave proizvodov, označevanje in odgovorno oglaševanje.

Spremljanje je neprekinjeno in letna poročila so javno dostopna na spletni strani Komisije.

Dodatno k platformi EU se poroča o javno-zasebnih partnerstvih med vladami in zasebnim sektorjem v doslej 17 državah članicah EU, in menim, da gre to v pravo smer.

Julija se je skupina na visoki ravni sestala z evropsko platformo za ukrepanje glede prehrane, telesne dejavnosti in zdravja, da bi razpravljali o možnostih sinergije in partnerstev, z osredotočanjem zlasti na zmanjšanje soli – dogovorjena začetna prednostna naloga za skupno ukrepanje z državami članicami.

To skupno srečanje je bilo pozitivno in prepričan sem, da bodo takšna srečanja, ki vključujejo visoke uradnike iz držav članic in člane platforme, v prihodnje povečala učinek ukrepanja, ki ga izvajajo tako vladni organi kot člani platforme.

Naj vas opozorim tudi na predlog Komisije iz lanskega julija, da se vsako leto nameni 90 milijonov EUR za nakup in razdeljevanje brezplačnega sadja in zelenjave šolam.

Zajezitev debelosti je eden izmed najpomembnejših izzivov javnega zdravja, s katerim se danes soočamo v Evropi.

Hvaležen sem za vašo neprekinjeno podporo in veselim se nadaljevanja dialoga s Parlamentom o tem, kako najbolje nadaljevati, da bo Evropska unija lahko v celoti odigrala svojo vlogo pri reševanju tega vprašanja.

Małgorzata Handzlik, pripravljavka mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. – (*PL*) Gospod predsednik, debelost in prekomerna telesna teža predstavljata izziv za sodobno družbo. Vodita k mnogim kroničnim boleznim, kot so bolezni srca in ožilja, visok krvni tlak, diabetes tipa 2, kapi in določene vrste raka. Boj proti debelosti in prekomerni telesni teži bi moral biti prednostna naloga zdravstvene politike Unije. Vključiti je treba največje možno število partnerjev. Mislim na lokalne oblasti, države članice, Evropsko komisijo in predstavnike industrije. Vendar ne smemo spregledat potrošnikov, ki sami izbirajo glede hrane. Zdi se, da izobraževalne kampanje in spodbujanje telesne dejavnosti predstavljajo najboljši pristop. Potrošniki bi potem imeli jasne in razumljive informacije, na podlagi katerih bi se lahko pametno odločali glede hrane. Toda ne verjamem, da bi samo nalaganje omejitev proizvajalcem živil povzročilo zmanjšanje števila posameznikov s prekomerno telesno težo. Mislim na primer na oglaševanje.

Opozorila bi rada tudi na drug, malce zanemarjen vidik te razprave: ustrezno usposabljanje za zdravstvene delavce zdravstvenih služb, predvsem kar zadeva nego diabetikov in zdravljenje diabetesa. Takšno usposabljanje je bilo precej zanemarjeno, predvsem v novih državah članicah.

Czesław Adam Siekierski, pripravljavec mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja. – (PL) Gospod predsednik, skoraj, kot da bi sam pripravil osnutek tega dokumenta. Podpiram ukrepe iz bele knjige. Omenja privzemanje bolj zdravega življenjskega sloga in telesne dejavnosti kot najučinkovitejših načinov zdravljenja. Bela knjiga prav tako vsebuje preventivne ukrepe v obliki daljnosežnih priporočil za proizvajalce živil, potrošnike, lastnike restavracij, verige živilskih prodajaln in oglaševalsko industrijo. Omenja tudi informacijske kampanje.

Usklajevanje med različnimi političnimi področji in ravnmi upravljanja skupaj z vključitvijo zasebnega sektorja sta ključnega pomena za učinkovito izvajanje teh ukrepov. S tem problemom se moramo soočiti skupaj. Posebej je treba poudariti izvajanje ukrepov za preprečevanje debelosti pri otrocih. Odrasli so odgovorni, da otrokom privzgojijo razumne prehranjevalne navade. Pogosto se zgodi, da mi odrasli sami ne vemo povsem, kaj je in kaj ni priporočljivo. Zato je tako pomembno organizirati informacijske kampanje, namenjene staršem, da bodo le-ti lahko zagotovili, da imajo njihovi potomci uravnoteženo prehrano.

Programi, ki spodbujajo načela zdravega prehranjevanja in telesne dejavnosti, bi morali naslavljati tudi otroke in mladostnike. Vsekakor obstaja splošen pojav debelosti. Vendar je tudi res, da obstaja močna obsedenost, vztrajanje in celo zahteva biti suh. Osemdeset odstotkov deklet v starosti pod 18 let je poskušalo shujšati vsaj enkrat v življenju. Poskus hujšanja na napačen način je lahko nevaren. Iz tega izhaja, da je prav tako pomembno, kot mladim modro prenesti znanje o svetu, tudi jih naučiti o razumni prehrani, ki ima za posledico lakoto po znanju. Takšna vrsta lakote je nadvse zaželena.

Nadvse si je treba prizadevati za izvajanje vseevropskega programa, znanega kot sistem razdeljevanja sadja v šolah. Evropska komisija je predlagala razporeditev 90 milijonov EUR temu programu. Menim, da je treba ta znesek večkrat povečati, da bo mogoče povsod navzoče šolske avtomate za hrano, napolnjene s čipsom, tablicami čokolade in gaziranimi pijačami, nadomestiti z drugimi, ki bodo nudili sveže sadje, zelenjavo in mlečne proizvode. Vedno moramo misliti na to, da prehrana naših otrok določa njihovo zdravje kasneje v življenju.

Anna Záborská, pripravljavka mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov. – (SK) Hvala, gospod predsednik, nimam veliko časa, zato bi rada omenila samo nekaj točk.

Kot vedno sem za preprečevanje in preprečevanje od otroštva. Preprečevanje je tesno povezano s spodbujanjem starševske odgovornosti. Najboljši način za preprečevanje debelosti pri otrocih je, da se televizije, video igric in interneta ne uporablja kot varuške. Brez kreativnih dejavnosti otroci in odrasli nimajo dovolj gibanja.

Otroci se morajo seznaniti s pravilnimi prehranjevalnimi navadami v smislu kakovosti in količine hrane in pripravljanja mize. Bistvenega pomena je spodbujanje družinskih obrokov, ko starši in otroci jedo skupaj. Nič ni boljše, kot ko lahko družina poje skupaj vsaj en obrok. Da bi bilo to mogoče, je pomembno spodbujati ravnovesje med delom in zasebnostjo. Otroke učiti kuhati je še en dober način preprečevanja debelosti. Otroci radi pomagajo pri kuhanju in dobra zamisel bi bila to spodbujati.

Philip Bushill-Matthews, *v imenu skupine PPE-DE*. – Gospod predsednik, debelost je eden od največjih izzivov Evrope, toda nekateri bodo vprašali, kaj ima to opraviti z nami tu v Evropskem parlamentu. Ali celo v EU?

Obstajata vsaj dva razloga. Eden je, kot je že povedal poročevalec, da se za bolezni, povezane z debelostjo, porabi več kot 6 % nacionalnih zdravstvenih proračunov v EU, ki jih financirajo davkoplačevalci. Vsi moramo plačati za to. Drugič, različne države EU se različno spopadajo z zadevo in vse se lahko veliko naučijo druga od druge.

Zato Komisiji čestitam za njeno belo knjigo za sprožitev te razprave in rad bi izpostavil nekaj ključnih točk. Na splošno pozdravljamo predlog Komisije o označevanju živil, vendar se nam zdi, da bi bilo neprimerno za to poročilo, da bi prehitevalo podrobne razprave, ki bodo potrebne glede tega specifičnega vprašanja.

Pri debelosti dokazi kažejo, da je problem predvsem v tem, koliko se ljudje gibljejo, in ne samo v tem, koliko hrane pojedo. Gre za porabo kalorij, ne samo za vnos kalorij. Torej bi bilo povsem napačno, da bi za povzročanje problema krivili živilsko industrijo in industrijo pijač ali jo krivili celo za neuspeh pri iskanju primerne rešitve.

Resničnost je dejansko precej bolj zapletena. Potrebujemo več skupnosti, ki so gibanju prijazne in nudijo več kolesarskih stez, boljše načrtovanje mest, več spodbujanja javnega prevoza, več parkov in športnih objektov, več šolskih igrišč in da, boljše izobraževanje. Spremeniti moramo mnogo vidikov našega življenja.

Naj torej čestitam poročevalcu za njegovo obširno poročilo in za njegovo zelo težko nalogo, saj jo je prevzel od svoje predhodnice, in za ukvarjanje s tako veliko sencami s tako veliko lastnimi idejami. Še zlasti se mu zahvaljujem za ta, da je sprejel nekaj mojih sprememb, vključno s tistimi, ki zadevajo problem neprimerne prehrane, predvsem v bolnišnicah in domovih za starejše. Nadvse pomembno je, da skrbimo za najbolj ranljive v naši družbi.

Nekateri ljudje se naredijo ranljive in, če smem zaključiti s splošnim zaključkom, eden od problemov današnje družbe je pomanjkanje osebne odgovornosti, prepričanje, da je vsak neuspeh problem nekoga drugega, da ga bo rešil nekdo drug. Več ureditve samo hrani to dojemanje; odgovor je več samoregulacije in samodiscipline. Spodbujati moramo večjo osebno odgovornost in na ta način bomo vsi bolj napredovali kot družba.

Linda McAvan, *v imenu skupine PSE.* – Gospod predsednik, to je dolgo poročilo. Bilo je 400 sprememb in zahvaliti se želim poročevalcu, ker se je trudil najti smisel tega. Upam, da se ključna sporočila ne bodo izgubila, ker je poročilo tako dolgo.

Za nas v skupini socialdemokratov so ključna sporočila – in tukaj je nekaj zelo pozitivnih točk –, da potrebujemo dobro uredbo o označevanju živil in želimo označevanje na sprednji strani embalaže, če je mogoče, z barvnim kodiranjem, ki je vključeno v bližajočo se razpravo. Vemo, da Komisija to preučuje, in to je tisto, kar hočemo.

Veseli nas, da zdaj celoten Parlament podpira prepoved umetnih transmaščobnih kislin. Ko sem to prvič sprožil pred dvema letoma, v Parlamentu ni bilo podpore – pravzaprav je Komisija Dansko postavila pred sodišče in nič se ni dogajalo. Zdaj smo dosegli pisno deklaracijo in imamo soglasje, zato upam, da bo Komisija naredila nekaj takega.

Komisar, govorili ste o spremembi sestave proizvodov. Mislim, da je to ključnega pomena. Res je, kar je povedal Philip Bushill-Matthews, da morajo ljudje očitno prevzeti nekaj odgovornosti, toda proizvajalci imajo odgovornost v smislu, kako delajo proizvode. Mnogi izmed njih se zdaj trudijo zmanjšati vsebnost soli, maščob in sladkorja. Te stvari so pogosto skrite v hrani. Ko potrošniki kupijo kečap ali jogurt, jim ni jasno, da vsebuje veliko sladkorja. Sistem označevanja pogosto prikriva, kaj je v proizvodu, kot so na primer jogurti, označeni z "malo maščob", ki pa vsebujejo zelo visoke ravni sladkorja.

Ne verjamemo, da je samoregulacija odgovor na vse. Menimo, da mora biti neka stopnja ureditve, predvsem glede otrok. Da, odrasli lahko izbirajo, toda otroke mora zaščititi zakon, zato želimo neodvisno spremljanje kakršnega koli prostovoljnega sporazuma s strani industrije. Vemo, da delate prve korake v tej smeri.

Nazadnje, to je ogromno vprašanje za Evropo. Javno denarnico bo stalo veliko denarja, če ne rešimo tega vprašanja, in zdaj potrebujemo konkretne predloge Komisije – ne glede vprašanj, ki zadevajo nacionalno odgovornost, temveč na tistih področjih, kjer ima odgovornost EU, potrebujemo jasne politike, ki pomagajo nacionalnim vladam zmanjšati debelost.

Frédérique Ries, *v imenu skupine ALDE.* – (*FR*) Gospod predsednik, bolezni sedečega življenjskega sloga in zdaj naraščajoče bolezni mladih, povedano je bilo, da je problem debelosti osrednja naloga tega Parlamenta in je bila od začetka trenutnega parlamentarnega obdobja. Vsako leto se na dolg seznam tistih, ki so se namenili izvedeti vse o jojo učinku diet, doda več kot 400 000 mladih.

Evropa je zato naredila prav, da se je problema lotila direktno. Prav tako je marca 2005 sprejela jasno strategijo na tem področju, ko je uvedla evropsko platformo, ki naj bi združila vse vpletene, vključno z agroživilsko industrijo, sektorjem prodaje na drobno in distribucijskim sektorjem, zdravstvenimi delavci in zvezami potrošnikov.

Priznati je treba – in to so ljudje danes tudi povedali –, da ni lahko prepričati ljudi, da bi morala imeti Evropa kaj več kot besedo v tej borbi proti debelosti. Da bi to naredili, moramo začeti s pojasnjevanjem področij pristojnosti, kar nam ne preprečuje – in prav to delamo –, da držav članic ne bi spomnili na to, kaj so njihove pristojnosti in odgovornosti.

Pri tem mislim na dva dinamična predloga, ki smo ju podali v poročilu: prvi je preprečevanje diskriminacije in ožigosanja debelih ljudi z uradnim priznanjem debelosti kot kronične bolezni, kot sta to naredili SZO in Portugalska; drugi je zagotavljanje, da imajo vsi šolarji dostop do telesne vadbe in športa – po mojem mnenju najmanj dve uri tedensko –, skupaj z boljšim financiranjem šolskih menz, tako da bodo na jedilniku otrok sveži proizvodi, in tu pozdravljam pobudo Komisije za razdeljevanje sadja v šolah, kot je omenil komisar. Dodal bi tudi, da se bodo ljudje spet naučili ljubiti Evropo z enostavnim, jasnim in razumnim ukrepanjem, kot je to.

Zdaj prihajam k poročilu gospoda Fogliette in se mu želim zahvaliti za ves trud, ki ga je vložil vanj. Poudaril bi rad dva predloga, podana tu. Prvi zadeva odločanje za politično spodbudo – kot na primer nižje cene in davčne ugodnosti – namesto sistema, ki temelji na povečanju davka na proizvode z veliko kalorijami, namreč znani "davek na maščobe", ki bi na koncu najbolj kaznoval gospodinjstva z nizkimi prihodki.

Skupina Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo, ki jo danes tu predstavljam, zato nasprotuje spremembi 6, ki so jo predlagali Zeleni/Evropska svobodna zveza, in podpira predloge za znatno zmanjšanje DDV na sadje in zelenjavo, kot je določeno v odstavku 28.

Moja skupina prav tako podpira prepoved umetnih transmaščobnih kislin, ki se jih dokazano povezuje z znatnim porastom srčno-žilnih bolezni. Zato nasprotujemo spremembam, ki jih je predlagal gospod Blokland in katerih cilj je ublažiti učinek odstavkov 32, 34 in 35 in utreti pot tem hidrogeniranim maščobam, če ne celo oprati jim ugled. Naše sporočilo proizvajalcem je precej jasno: pokažite naklonjenost in bodite inovativni zaradi potrošnikov in tudi samih sebe.

Ker je čas omejen, bi rad zaključil z omembo prvih parlamentarnih srečanj o vprašanjih v zvezi s prehrano in zdravjem, ki sem jih organiziral v tej sejni dvorani pred letom dni. To je bil začetek velike razprave za vse vpletene strani, ki se je osredotočala na štiri ključne prednostne naloge: doseganje ljudi od zelo zgodnje starosti, raznolika in uravnotežena prehrana, obravnavanje debelosti kot kronične bolezni in uzakonjanje, če je to potrebno. To je več kot geslo, to je moralna dolžnost naše Evropske unije in moramo se popolnoma zavezati borbi proti debelosti in sedečemu življenjskemu slogu.

Ewa Tomaszewska, *v imenu skupine UEN*. – (*PL*) Gospod predsednik, več kot 50 % evropskih državljanov je bodisi debelih bodisi imajo prekomerno telesno težo. Trije milijoni otrok so debeli in 22 milijonov jih ima prekomerno telesno težo. Debelost močno obremenjuje okostje z vsemi negativnimi posledicami, ki jih to ima. Prav tako povzroča presnovne bolezni in posledično nagnjenje k diabetesu, boleznim srca in ožilja, visokemu krvnemu tlaku in visokim ravnem holesterola.

Problem je deloma posledica neprimerne prehrane in deloma sedečega življenjskega sloga, ki ne vključuje nikakršnih fizičnih naporov. Svojo vlogo imajo tudi določene značilnosti naše civilizacije, predvsem stres. Socialna razsežnost problema zahteva odločno ukrepanje, zlasti v zvezi z zaščito otrok. Otroci jedo preveč sladkih stvari namesto uravnoteženih obrokov in ves dan preživijo pred televizijo ali računalnikom. To je zato, ker odrasli ne uspevajo pravilno usmerjati življenjskega sloga otrok in ne zagotavljajo dobrega vzora vedenja. Bela knjiga o prehrani je koristen dokument v smislu ukrepanja za nadzor debelosti, še zlasti med

otroci. Izbiro zdravih proizvodov bi morali zagotoviti s politiko spodbujanja in informiranja, ki bi bila osredotočena na otroke, predvsem pa njihove starše. Še zlasti podpiramo sistem razdeljevanja sadja v šolah.

Kathalijne Maria Buitenweg, *v imenu skupine Verts/ALE*. – (*NL*) Gospod predsednik, danes razpravljamo o debelosti in prekomerni telesni teži in menim, da je pomembno – kot je povedalo že nekaj ljudi –, da ne govorimo preveč o prehrani in izgovorih, temveč govorimo predvsem o potrebi po zdravem prehranjevanju.

Pred nekaj meseci sem bila zelo osupla, ko je moja hči, zelo suha hči, prišla domov in ni hotela pojesti druge rezine kruha, ker se bo zredila. V šoli je slišala precej o tem, kako za nič na svetu ne smeš biti debel, vendar pa se ni dovolj zavedala, kako se zdravo prehranjevati in kaj je običajen obrok. Osemletni otrok pravzaprav ne razume, kdaj si predebel. Zato je zelo pomembno, da govorimo predvsem o zdravem prehranjevanju in ne o tem, ali je oseba predebela.

Pravzaprav je v glavnem odgovornost staršev, da otrokom pokažejo, kaj je zdravo in kaj pomeni jesti uravnotežen obrok, in odgovornost šol, da to posredujejo in dajejo zgled. Starši sami se morajo naučiti več o prehranski vrednosti hrane in vsebnosti maščob v proizvodih in zato se strinjam s tistim, kar je bilo prej povedano o označevanju. Zaradi tega bi morali pregledati to točko v zakonodaji o označevanju.

Prav tako mislim, da je dobra zamisel veliko govoriti o športu in dejstvu, da morajo otroci imeti možnost veselega igranja na prostem. Zato moramo v vsakem primeru dati priporočilo, da se v načrtovanju mest in prostorskem načrtovanju več pozornosti posveča željam otrok, da imajo veliko svobode.

Kar zadeva prehranjevanje, ima Evropska komisija zelo dobro spletno stran EU MiniChefs. Spletna stran je že bila izboljšana. Na njej so zdaj tudi vegetarijanske jedi, ki jih prej ni bilo veliko, toda skoraj vsi recepti vsebujejo meso. Bodimo iskreni, živalske beljakovine zelo prispevajo k debelosti. Poleg dobrega počutja živali Evropska komisija ne bi smela izrecno spodbujati uživanja mesa.

Rada bi še povedala zaključno besedo o DDV. Gospa Ries je pravkar povedala, da je proti naši spremembi 6, ker hoče nagraditi ljudi, ne kaznovati. Zato noče davka na maščobe ali višjih davkov na nezdrave proizvode in uvoze, temveč predvsem nižje davke na zdrave proizvode. S tem se vsekakor strinjam, toda zdaj se zdi, tudi na primer na Nizozemskem, da vsa živila zdaj sodijo v nizko kategorijo. Čips, lizike in podobno imajo trenutno znižano stopnjo DDV, vendar vsekakor ne more biti namen, da se to posebno izjemo uporabi za nezdrave proizvode. Potemtakem ne gre za vprašanje kaznovanja; ne sme se nagrajevati proizvodov, ki niso zdravi, z znižano stopnjo DDV.

Jens Holm, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*SV*) Tretjina Evropejcev trpi zaradi prekomerne telesne teže in debelosti. Precejšen del zdravstvenega proračuna držav članic je treba dodeliti za borbo proti problemom, ki jih povzroča prekomerna telesna teža. Poleg tega problem prekomerne telesne teže odraža družbeno-ekonomsko neenakost. Ljudje z nizkimi dohodki so najbolj prizadeti, ker zaužijejo več sladkorja in nasičenih maščob. Čisto enostavno, imajo slabšo prehrano.

Povsem jasno je naloga politike, da ustvari najboljše možne pogoje, da se bodo ljudje bolj zdravo prehranjevali. To je točno to, kar načrtuje gospod Foglietta v tem poročilu. Zato ima podporo skupine Evropske združene levice. Poročilo poziva EU, naj bo bolj prožna pri dovoljevanju državam članicam, da uporabijo nižje stopnje DDV za zdrava živila in višje stopnje za tisto, česar bi morali pojesti manj. To je pomembna zadeva, ki ji bodo, upam, prisluhnili tudi voditelji EU. Kaj ima Komisija povedati o tem? Se lahko Komisija vrne s pregledom direktive EU o DDV, ki bi dovolila več prožnosti v državah članicah, da bi lahko na primer plačali manj DDV za zdrava živila?

Drugo vprašanje Komisiji zadeva transmaščobne kisline. Vemo, da so transmaščobne kisline za nas škodljive. To so ugotovili organi v državah članicah in EFSA, lastna agencija EU za varnost hrane. Na posvetovanju v Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane 1. aprila letos je komisarka Androulla Vassiliou povedala, da transmaščobne kisline vsekakor niso koristne za zdravje, o tem ni dvoma. V tem poročilu pozivamo k prepovedi transmaščobnih kislin, toda Komisija tega noče predlagati. Gospa Vassiliou posameznim državam članicam niti ne dovoli iti dalje in predstaviti nacionalnih prepovedi. Zdaj ima Komisija priložnost, da odstopi od tega nezdravega stališča. Kdaj bomo dobili prepoved transmaščobnih kislin? Ali lahko Komisija državam članicam vsaj zagotovi svobodo pri prepovedi transmaščobnih kislin, če to želijo?

Meso je druga razsežnost problema javnega zdravja, kot je opozorila prejšnja govornica, gospa Buitenweg. Uživanje mesa po svetu narašča. Če ne naredimo nič, Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) opozarja, da se bo že tako velika poraba mesa do leta 2050 podvojila. Meso vsebuje nasičene maščobe in prispeva k debelosti. Poleg tega mesna industrija resno pomaga pospeševati podnebne spremembe. EU bi

morala postopno odpraviti subvencije za mesno industrijo; toda samo v proračunu za leto 2007 je bilo več kot 45 milijonov evrov namenjenih samo za stroške trženja mesne industrije. To je kontraproduktivno in poleg tega groteskno tratenje denarja davkoplačevalcev. Postopno odpravljanje subvencij za meso in strategija za zmanjšanje uživanja mesa bi morala biti samoumevna ukrepa za boljše zdravje v EU.

Johannes Blokland, *v imenu skupine IND/DEM.* – (*NL*) Gospod predsednik, transmaščobne kisline niso najbolj zdrave maščobne kisline. Te kisline obstajajo v naravni in industrijski obliki in jih je najti v mnogih živilih.

Čeprav se rezultati znanstvenih raziskav razlikujejo, večina raziskav kaže, da naravne transmaščobne kisline in umetno dodane industrijske transmaščobne kisline predstavljajo enako tveganje. Obe vrsti transmaščobnih kislin sta pravzaprav enako škodljivi, če se ju zaužije preveč. Zato se mi ne zdi primerno ohraniti razlikovanja v sedanjem predlogu; zato moja sprememba.

Poleg tega je zelo težko prepovedati vse transmaščobne kisline, ne da bi ustvarili druga tveganja za javno zdravje. Glede na *britansko Agencijo za prehranske standarde* na primer prepoved transmaščobnih kislin dejansko vodi h koncentraciji nasičenih maščobnih kislin. Nasičene maščobne kisline so vsaj tako nevarne kot transmaščobne kisline. V povprečju je skupni vnos nasičenih maščobnih kislin znatno višji kot priporoča Svetovna zdravstvena organizacija. Zato sem vložil spremembe, da bi omejili tudi količino nasičenih maščobnih kislin in hkrati predlagam, da ne pozivamo k prepovedi transmaščobnih kislin, kot je sedaj navedeno v odstavku 32 poročila.

Možnost bi lahko bila, da določimo mejo na primer 2 % deleža transmaščobnih kislin v skupnem energijskem vnosu. Zdi se, da je to tehnično povsem izvedljivo in se je v določenem obsegu že naredilo. Zagotoviti moramo, da nimamo zamene med transmaščobnimi kislinami in nasičenimi maščobnimi kislinami, zaradi česar se kot posledica zdravje potrošnikov sploh ne bo izboljšalo.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Težnja k nezdravemu prehranjevanju in nezadostnemu telesnemu gibanju v Evropi je zaskrbljujoča. Zato sem zelo vesela, da se s tem problemom ukvarjamo tu v Evropskem parlamentu.

Vemo, da je debelost eden od dejavnikov, odgovornih za "civilizacijske bolezni", kot so visok krvni tlak, bolezni srca, diabetes in posledične bolezni kostno-mišičnega sistema. 17. septembra sem organizirala delovno kosilo tu v Evropskem parlamentu, ki je bilo posvečeno problemu odnosa med debelostjo in diabetesom v nosečnosti. Prisotni poslanci in pomočniki so lahko poslušali najboljše strokovnjake v Evropi, kot so dr. Rosa Corcoy Pla, predsednica delovne skupine za diabetes v nosečnosti, profesor F. Andre Van Assche, nekdanji predsednik Evropskega združenja ginekologov in porodničarjev, in profesor dr. Pera Ovesena.

Debelost in gestacijski diabetes predstavljata povečano tveganje za zbolevnost in umrljivost mater in tudi novorojenčkov. Zavedati se moramo, da to ne vključuje samo bolezni pri materi, nekomu, ki se morda pogosto ne prehranjuje pravilno, ampak tudi odgovornost za zdrav razvoj prihodnjega prebivalstva.

Debela mati z diabetesom bo imela debele otroke, in tako se ponavlja iz generacije v generacijo. Zaradi tega bi vas rada opozorila na pisno deklaracijo, ki smo jo o tem problemu pripravili moji kolegi in jaz, o odnosu med diabetesom in debelostjo v nosečnosti. Države članice EU bi morale več pozornosti posvetiti preprečevanju in ugotavljanju diabetesa v nosečnosti in prebivalstvo ozaveščati glede tveganja in posledic debelosti.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, z belo knjigo želi Komisija predstaviti celostno strategijo za EU, ki je namenjena zmanjšanju bolezni, povezanih s slabo prehrano, in zdravstvene probleme v zvezi s prekomerno telesno težo in debelostjo, s katerimi se povezuje. To je prav, saj nas naraščanje bolezni, povezanih s slabo prehrano in pomanjkanjem gibanja, sili, da ukrepamo.

Cilj Komisije, da se sprejme celosten pristop na vseh področjih vladne politike, je pravi. To je edini način za spopad z vzroki za bolezni, povezane z debelostjo. Pomembna je uravnotežena prehrana, prav tako pa prehransko izobraževanje in spodbujanje športa v šolah, in pomembno je, da podamo napotke in nudimo podporo, da se bodo ljudje v Evropski uniji lahko premaknili v tej smeri. Začete so bile različne pozitivne pobude. Ena od njih je platforma EU za ukrepanje glede prehrane, telesne dejavnosti in zdravja, ki podpira ta cilj. To je vseevropska pobuda, ki poskuša spodbuditi državljane, da uvedejo potrebne spremembe. Drugi primer je program Komisije za razdeljevanje sadja v šolah.

Toda če se spet zatečemo k populističnim zahtevam, kot se priporoča v predlogu, bomo pozornost samo preusmerili z resničnega problema. Kakšen je smisel ponovnega zahtevanja omejitve oglaševanja? Pred

kratkim smo sprejeli direktivo o televiziji brez meja. Vsebuje zelo jasne predpise, toda spet imamo nove zamisli in zahteve.

40 let sem živel v delu Evrope, kjer je bilo oglaševanje prepovedano. Rezultat ni bil, da smo v komunističnem delu Evrope vsi shujšali. Kaj delajo zeleni, ko pozivajo k obdavčenju živil z določeno vrsto prehranske vsebnosti? Ali želimo, da bi revni v Evropski uniji ne mogli uživati določenih vrst živil, ker si jih ne morejo več privoščiti? Torej katero strategijo hočemo sprejeti?

Strategija, ki bi jo morali sprejeti, se začne z izobraževanjem in usposabljanjem. Tja bi morali vlagati. Svobode izbire naših državljanov ne bi smeli omejevati s kazenskimi ukrepi ali omejevati njihovega dostopa do hrane.

Edite Estrela (PSE). – (*PT*) Gospod predsednik, ta razprava je zelo pomembna. Zato bi rada na začetku pozdravila pobudo Komisije in poročilo gospoda Fogliette. Več je bilo povedano o anoreksiji kot debelosti, čeprav je debelost postala resnično globalen problem. Več kot 50 % Evropejcev ima prekomerno telesno težo in približno 6 % zdravstvenih izdatkov se zapravi za debelost, kot je bilo danes že omenjeno. Debelost pri otrocih še naprej narašča in trenutno ima prekomerno telesno težo 22 milijonov evropskih otrok.

Boj proti debelosti mora biti politična prednostna naloga Evropske unije. Zato se strinjam z večino predlaganih ukrepov: informiranje potrošnikov, omejitev televizijskega oglaševanja, podatki o hranilni vrednosti in zdravstvene informacije o označevanju živil. Ljudje se morajo zavedati, da je debelost eden od glavnih vzrokov za smrt in povezana z mnogimi kroničnimi boleznimi, kot so diabetes, visok krvni tlak, srčno-žilne bolezni, težave s kostmi in sklepi, bolezni dihalnih organov in rak. Moramo ukrepati, in ukrepati moramo hitro. Rešitev ni skrivnost: več telesne vadbe in več previdnosti pri hrani, kar je nasprotno od tistega, kar dela večina ljudi. Sendvičev in brezalkoholnih pijač, sladkarij in prigrizkov se ne sme uživati vsak dan in sedeči življenjski slog ne naredi nič za tvoje zdravje.

Telesna vadba lahko vključuje samo hojo najmanj pol ure dnevno. Ni potrebno veliko truda in ne stane veliko, toda deluje. Pomembna je za odrasle in nujna za otroke. Mnogo staršev se sploh ne zaveda škode, ki jo povzročajo svojim otrokom, ko jim dovolijo prosti čas preživeti pred televizijskim sprejemnikom ali računalnikom in ko jejo, česar ne bi smeli, brez kakršnega spremljanja ali nadzora.

Združiti moramo moči za boj proti debelosti, zato mora biti delovanje usklajeno in mora vključevati šole, družine in akterje v proizvodnem, zdravstvenem in socialnem sektorju. Vsak je odgovoren. Vloga družine pri spreminjanju navad je odločilnega pomena. Šole bi morale biti odgovorne za kakovostni in prehranski nadzor šolskih obrokov in bi morale prepovedati prodajo proizvodov z visoko vsebnostjo maščob, soli ali sladkorja pri prodajnih pultih in avtomatih. Sočasno bi morale omogočati in spodbujati telesno dejavnost učencev.

Holger Krahmer (ALDE). - (*DE*) Gospod predsednik, z velikim veseljem pozdravljam strategijo, določeno v beli knjigi, ki nam bo omogočila boj z vzroki slabe prehrane in debelosti ter bolezni, s katerimi sta povezani. Žal se v prehranski politiki Evrope, pa naj govorimo o profilih hranil izdelka ali označevanju živil, in tudi v nekaterih vidikih bele knjige zatekamo k zelo enostranskemu pristopu. Na splošno poskušamo probleme Evrope rešiti s politiko proizvodov.

Po mojem mnenju je domnevanje, da obstajajo dobra in slaba živila, napačen pristop. Kot kažejo mnoge od sprememb, to ni tako. Obstajajo samo dobre in slabe ali uravnotežene in neuravnotežene vrste prehrane. Takšen bi moral biti naš pristop. Obstaja veliko razlogov, zakaj se ljudje napačno prehranjujejo. Obravnavanje tega problema s poskušanjem usmerjanja potrošnikov v določeno smer z označevanjem proizvodov ali celo z uvajanjem prepovedi oglaševanja ali predpisov ali uporabo različnih stopenj DDV nas ne bo pripeljalo bliže k želenemu cilju.

Ne želim prehitevati razprave o direktivi o označevanju živil, toda menim, da bi moralo kakršno koli ukrepanje voditi načelo, da moramo potrošnike spodbuditi k razmišljanju o njihovih prehranjevalnih navadah. Prehranske oznake v barvi "semaforjev" – ki naj bi potrošnika spodbudile k temu, da se ustavi in premisli, ali bo izbral dober ali slab proizvod – je pristop, ki je pokroviteljski do potrošnikov, namesto da bi jih izobraževal in ozaveščal. Želel bi videti bolj uravnotežen pristop, skupaj s priznanjem, da nas pristop, usmerjen samo v politiko proizvodov, ne bo pripeljal prav daleč.

Roberta Angelilli (UEN). - (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, začeti želim s čestitkami poročevalcu za njegovo izvrstno delo. Očitno bom ponovila mnogo pripomb mojih kolegov, toda menim, da moramo povedati naravnost: debelost prizadene približno 25 % evropskih otrok in je zato resna grožnja za njihovo prihodnje zdravje. Vzroki vključujejo neprimerno informiranost, slabe prehranjevalne navade in tudi

pomanjkanje športnih objektov. Prav tako ne bi smeli podcenjevati vključenih družbenih in psiholoških problemov, delno zato, ker so otroci s prekomerno telesno težo žrtve ustrahovanja.

Zaradi tega menim, da je predlagano povečanja financiranja za program za razdeljevanje sadja v šolah, kjer sta sadje in zelenjava v učilnici na razpolago brezplačno, dobra zamisel. Leto 2009 bi moralo doživeti ponoven razcvet sredozemske diete in proizvodnje sadja in zelenjave, še zlasti glede na zadnje podatke SZO, ki kažejo, da se uživanje teh živil zmanjšuje celo v sredozemskih državah. V skladu s to pobudo se bo sadje, namesto da bi se ga uničilo, da bi obdržali visoke cene, uporabljalo za zagotavljanje bolj zdrave prehrane, predvsem za naše otroke, in s tem bolj zdrave prihodnosti državljanov Evrope.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Gospod predsednik, bistvenega pomena je, da imamo poglobljen in celovit pristop k prehrani, prekomerni telesni teži in debelosti, glede na to, da je vpletenih veliko dejavnikov, pri čemer so posebno pomembni prehranska revščina, nezadostna prehrana in pomanjkanje informiranja o zdravi prehrani.

Vprašanje zagotavljanja zdravih živil je zato ključnega pomena. Z javnimi politikami moramo zagotoviti, da imajo vsi dostop do zdravih živil. To pomeni izvajanje vrste ukrepov za zagotavljanje lokalne in visoko kakovostne kmetijske pridelave visoko kakovostnih živil, vključno z mlekom, sadjem in zelenjavo, in njihovo razdeljevanje ljudem z nizkimi prihodki.

Poleg tega lahko tudi druga skupna kmetijska politika, ki vključuje zaščito kmetijstva, temelječega na družinskih kmetijah, in vzpostavljanje lokalnih trgov s sadjem, zelenjavo in drugimi pomembnimi živili, zagotavlja zdravo hrano po dostopnih cenah za splošno prebivalstvo.

Glede na to, da obstajajo predlogi za podporo razdeljevanja sadja in zelenjave v šolah, je bistvenega pomena povečati znesek, ki ga Evropska komisija predlaga za ta program, da bi zagotovili brezplačno in vsakodnevno razdeljevanje vsem šolajočim otrokom in ne razdeljevanja samo enkrat tedensko, kot se dogaja sedaj. Vendar pa je enako pomembno izvajati celo vrsto javnozdravstvenih politik in programov, katerih ena od prednostnih nalog je prehrana, vključno s kampanjami za zdravstveno vzgojo in informiranje ter za spodbujanje zdravega življenjskega sloga in prehranjevanja. Ti morajo vključevati telesno vzgojo in šport z zagotovljenim dostopom za prebivalstvo, zlasti otroke in mladostnike, in predvsem v šolah.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (*PL*) Gospod predsednik, besedilo o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, debelostjo in prekomerno telesno težo vsebuje mnoge pomembne ugotovitve. Obstajajo zaskrbljujoči kazalniki, ki kažejo, kako običajna je postala prekomerna telesna teža. V skladu s tem se je nujno boriti proti temu z namenjanjem posebne pozornosti spodbujanju ekoloških živil, športa in telesne vadbe od zgodnje starosti. Prav tako je pomembno ozaveščati o škodljivem oglaševanju, ki namerno spodbuja k preobilnemu hranjenju. Druge pozitivne značilnosti dokumenta so spodbujanje dojenja, ukrepi za izboljšanje kakovosti šolskih obrokov, zagotavljanje sadja in prepoved prodaje hrane in pijač z visoko vsebnostjo maščob, soli in sladkorja v šolskih objektih.

Toda obstajajo še dodatni vzroki za debelost in prekomerno telesno težo. Ti vključujejo travme in duševna stanja, ki igrajo pomembno vlogo. Cela vrsta duševnih stanj vodi do nedoumljivih motenj hranjenja. Anoreksija in bulimija sta očiten primer tega. Biološki odzivi, ki jih je ustvarila splošna razpoložljivost hitre hrane, so lahko precej močnejši kot običajno, če so prisotni neprimeren osebni razvoj, pomanjkanje spoštovanja vrednot, splošna depresija in nervozna stanja. Zaničevanje etičnih in moralnih načel in preziranje pomena posta lahko celo okrni osebni razvoj, ker postane oseba odvisna od svoje ravni sladkorja v krvi in od vizualnih občutkov in občutkov okušanja.

Presenetljivo je, da v razpravah po elektronski pošti in v predloženih spremembah ni omenjen pomen nasičenih maščobnih kislin. Uživanje teh snovi narašča. Toda zdi se, da je problem različnega učinka umetnih transmaščobnih kislin v primerjavi z učinkom ostalih urejen. V svoji naravni obliki se transmaščobne kisline pojavljajo v samo nekaj proizvodih, predvsem v mleku, ki vsebuje majhen odstotek teh kislin.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospod predsednik, več kot polovica evropskega prebivalstva ima prekomerno telesno težo in Svetovna zdravstvena organizacija navaja, da ima na vsem svetu prekomerno telesno težo milijarda ljudi, 300 milijonov od teh je debelih. 50 % Evropejcev se sploh ne giblje.

Bolezni, ki jih povzroča metabolni sindrom, kot so diabetes, visok krvni tlak in bolezni srca, naraščajo z zaskrbljujočo hitrostjo, in tisti z visokimi stopnjami debelosti so zelo podvrženi razvoju diabetesa tipa 2 z vsemi posledičnimi problemi zbolevnosti, kot dokazuje zaskrbljujoče povečanje diabetesa tega tipa med

zelo mladimi mladostniki. Zdravniki nam zdaj prav tako govorijo, da obstaja resna povezava med debelostjo in demenco/Alzheimerjevo boleznijo.

To je zelo velik izziv za oblikovalce politike, zlasti, ko gre za naše otroke, od katerih jih ima v Evropi 22 milijonov prekomerno telesno težo. V tem našem današnjem nenavadnem svetu smo dosegli stopnjo, ko ima več ljudi prekomerno telesno težo kot jih je lačnih. Poleg tega imamo predvsem v bogatejših državah vse bolj problematičen odnos do hrane, z naraščanjem anoreksije in bulimije, boleznima držav, kjer je hrane na pretek.

Čeprav zdravstvene zadeve v veliki meri sodijo v področje pristojnosti držav članic, obstaja veliko načinov za spopad z vprašanji okoli debelosti na ravni EU: izmenjava najboljših praks, spodbujanje bolj zdravega življenjskega sloga v zadevnih politikah EU in čezmejno epidemiološko sodelovanje.

Prejšnji teden sem gostila teden zajtrka tu v Parlamentu, kjer smo poudarili dejstvo, da 61 % Evropejcev med tednom izpusti zajtrk. To dejstvo lahko naši zdravniki neposredno povežejo s pridobivanjem telesne teže. Harvardska medicinska šola je pred kratkim izvedla študijo, v kateri so odkrili, da je bila pri ljudeh, ki so vsak dan zajtrkovali, 35 % manjša možnost za debelost. Raziskava je ugotovila tudi, da je verjetno, da so tisti ljudje, ki ne zajtrkujejo, zjutraj bolj utrujeni, razdražljivi in nemirni.

Začeti dan s pravilno ravnjo sladkorja v krvi je najboljše zdravilo za nenehne prigrizke in neustavljivo željo po sladkem. Čeprav so državljani konec koncev osebno odgovorni za svojo prehrano, je nenehno spodbujanje bolj zdravega življenjskega sloga nujno potrebno.

Močno podpiram to poročilo, razen odstavka 28, s katerim se ne morem strinjati: mislim, da poročilo, ki temelji na zdravju, ne bi smelo vsebovati davčnih ukrepov.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Gospod predsednik, kot so povedali že mnogi, je zadeva, o kateri danes tu razpravljamo, zelo pomembna. Je silno pomembna tema, o kateri se lahko učimo drug od drugega, vse države članice, vendar pa je za nas tudi zelo pomembno, da spoštujemo načelo subsidiarnosti, ko razpravljamo o tem vprašanju.

EU lahko veliko naredi za zmanjšanje debelosti, na kar se moramo osredotočiti tu v Parlamentu. Oglaševanje in informiranje potrošnikov sta področji, o katerih odločamo tu v Parlamentu in ki bi morali biti naša osrednja tema. Menim, da v zvezi s tem v določeni meri nismo bili uspešni. Ni nam na primer uspelo prepovedati oglaševanja, namenjenega otrokom, skupini, ki ne more razlikovati med oglaševanjem in dejstvi, in kakršna koli informacija, ki jim je podana na ta način, je zaradi tega že praviloma zavajajoča za točno te potrošnike. Veliko oglaševanja, namenjenega otrokom, se dejansko nanaša na hrano, ki vsebuje veliko maščob, soli ali sladkorja. Prepoved oglaševanja, namenjenega otrokom, bi bil učinkovit način zmanjšanja problema debelosti v Evropi.

Druga točka, ki sem jo hotel obravnavati, so transmaščobne kisline. Izredno vesel sem, da bomo jutri Komisijo lahko pozvali, da predlaga prepoved transmaščobnih kislin. Običajni argument proti takšni prepovedi je, da so dejansko največji problem za javno zdravje v Evropi nasičene maščobne kisline. Strogo gledano je to res, toda zakaj ne bi razmišljali logično, tako kot na Danskem? Čeprav imamo resnično velik problem z nasičenimi maščobnimi kislinami, zakaj se moramo sprijazniti tudi z dodatnim problemom transmaščobnih kislin? Ne morem razumeti, zakaj. Ne moremo odstraniti vseh nasičenih maščobnih kislin, lahko pa odstranimo industrializirano proizvodnjo transmaščobnih kislin, ki je samo poceni in slab način za proizvodnjo živil.

Prav tako sem zelo vesel, da smo v poročilu obravnavali vprašanje glutamatov. Končno želim ponovno poudariti pomembnost subsidiarnosti. Lahko bi imeli veliko manj povedati o tem, kaj bi morale narediti šole in kakšno hrano bi morale nuditi. Dejansko menim, da obstajajo boljše politične ravni kot Evropski parlament za sprejemanje takšnih odločitev.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - (RO) Vsi smo slišali statistike v zvezi z debelimi otroci in odraslimi, torej njihovo ponavljanje ne bi imelo smisla. Zaskrbljujoče je, da so obeti po letu 2010 še mračnejši. Zato bi nas morali skrbeti prekomerna telesna teža in debelost; zato pozdravljam belo knjigo Komisije in tudi poročilo gospoda Fogliette.

Žal debelost prizadene večinoma ljudi iz prikrajšanih skupin, še bolj, ker se je cena osnovnih živil znatno dvignila; toda spodbujanje zdravega življenjskega sloga in zdravega prehranjevanja bi lahko preprečilo debelost in vodilo k zmanjšanju števila debelih ljudi, s čimer bi se sočasno zmanjšali stroški v zdravstvenem sistemu, saj ne bi bilo potrebe po zdravljenju vseh zapletov, povezanih z debelostjo.

Tudi jaz sem prepričan, da prisilni ukrepi niso rešitev. Evropski državljani se lahko svobodno odločajo. Rešitev je boljše informiranje o živilih, z ustreznimi oznakami, ki navajajo vsebnost, in informacijske kampanje, za katere sredstva zagotovijo Evropska komisija in vlade držav članic. Ne smemo pozabiti na kampanje, namenjene staršem, ki imajo zelo pomembno vlogo, in otrokom. Poleg tega bi morale države članice nadzirati vsebino avtomatov, nameščenih v šolah, spremljati bi morale živila, ki jih nudijo šole in vrtci, in morale bi spodbujati uživanje sadja in zelenjave. Prav tako je zelo pomemben pouk telesne vzgoje. Nenazadnje bi morala Komisija biti zlasti pozorna na pobude industrije, ki zadevajo odgovorno oglaševanje in zmanjšanje soli, sladkorja in maščob.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (*PL*) Gospod predsednik, v skladu s statistiko SZO ima več kot 1 milijarda ljudi prekomerno telesno težo in več kot 300 milijonov ljudi je debelih. Položaj v Evropi je še bolj dramatičen. Debelost ni več samo problem; postala je epidemija, ki vključuje diabetes, visok krvni tlak, srčno kap in določene vrste raka.

Boj proti prekomerni telesni teži in debelosti zahteva kompleksno vrsto dejavnosti. Te vključujejo proizvodnjo zdrave hrane, razumno prehrano, izboljšanje finančne situacije najrevnejših ljudi, ozaveščanje družbe, razvoj raziskav, nadzorovanje prehrane otrok, zdrav življenjski slog in spodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa. Žal obstajajo poleg splošno priznanih vzrokov za debelost in prekomerno telesno težo dejavniki, ki prispevajo k njunemu nastanku in ki so povezani z neodgovornostjo in željo po dobičku. Dober primer tega je širjenje gensko spremenjenih organizmov. Sajenje in pridelava le-teh sta škodljiva za biotsko raznovrstnost in zasedata prostor za zdrava živila.

Za človekovo blaginjo, razvoj in zdravje moramo ukrepati usklajeno, da bi Evropo osvobodili GSO. S tem bomo tudi varovali naravno okolje. Zapomniti si moramo, da so zdrava naravna živila najboljši način za boj proti boleznim, vključno z debelostjo in prekomerno telesno težo.

Christa Klaß (PPE-DE). - (*DE*) Gospod predsednik, prekomerna telesna teža in debelost sta velik problem za našo družbo. Vemo, da vedenja potrošnikov ne moremo spremeniti z zakonodajo. Prej ima vpliv na posameznika spremenjeno vedenje v vsej družbi: konec koncev, kdo želi biti izključen iz nje? Na naše vedenje glede zdravja in prehrano vpliva naše družbeno okolje. Slišati je bilo pritožbe, da uživanje mesa narašča. Toda narašča zato, ker si lahko več ljudi v družbi privošči jesti meso, ne zato, ker narašča poraba mesa na prebivalca.

Predvsem je pomemben zdrav odnos do hrane in pijače. Obsedenost z vitkostjo je prav tako škodljiva za zdravje kot kompulzivno prenajedanje. Prehranjevalnih navad ne more urejati zakonodaja. Prehranske potrebe ljudi so različne in ne more veljati "vse ustreza vsem" v smislu vnosa kalorij ali maščob. Ljudje so različni in prav tako se razlikujejo njihove potrebe po energiji, v odvisnosti od starosti, spola, poklica in ravni aktivnosti. Prepovedi so slabo nadomestilo za zdravo pamet. Ne potrebujemo nove zakonodaje: potrebujemo informacijske kampanje za prenos znanja. Potrebujemo svobodo, ne pestovanja. Svoboda pomeni tudi odgovornost.

Naši državljani so inteligentni odrasli, ki lahko mislijo sami. Označevanje s prehranskimi oznakami v barvi "semaforjev" ni reprezentativno, saj kaže samo določene ločene vidike, zato zmede potrošnika. Kaj naj izberem, če oznaka proizvoda kaže, da ima določeno živilo rdeče, rumene in zelene prehranske sestavine? Živilska industrija bo stroške novega označevanja naprtila potrošniku, s čimer se bodo cene še bolj dvignile.

Sem proti pristopu "pestovanja" in obveznemu prehranskemu označevanju na sprednji strani embalaže z uporabo barvnega kodiranja, in zato bi prosila kolege poslance, da glasujejo proti odstavku 37 poročila. Če je potrebno, se lahko s tem ukvarjamo kasneje v drugačnem kontekstu, ko bomo obravnavali vprašanje označevanja. Uporabimo Belo knjigo o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo kot orodje za oblikovanje mnenja, ki zagotavlja material za skrb za družbo, ne kot priložnost, da določimo še več pogojev in ustvarimo novo zakonodajo!

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Gospod predsednik, poročevalcu bi želel čestitati za uspešno obvladanje takšne ogromne teme.

Prvič, poudariti moram pomembnost zagotavljanja brezplačnih kosil za šolarje, kar je praksa v moji domovini Litvi, vendar to vsekakor ne velja za vse države članice. Seveda obstajajo pomisleki zaradi nezadostnega financiranja in na splošno glede kakovosti hrane, ki je dejansko na krožniku, toda pomaga, da imajo otroci – predvsem iz najrevnejših družin – primerne obroke zadovoljive kakovosti.

Pozdravljam tudi pobudo za brezplačno razdeljevanje sadja in zelenjave v šolah. Veljati bi morala za primer najboljše prakse. Menim, da bi bilo financiranje s strani EU državam članicam v pomoč pri finančnem bremenu. Pomembnost tega je v tem, da takšni projekti EU neposredno približajo državljanom.

Končno, vendar ne manj pomembno, poročilo ne omenja uživanja hrane v smislu prenajedanja. Dandanes je spreminjanje prehranjevalnih vzorcev enako spremembi v našem življenjskem slogu. Morda si je težko predstavljati vzporednico med debelostjo in podnebnimi spremembami, toda takšna odvisnost dejansko obstaja. Če začnemo o obeh temah razmišljati sočasno, bomo morda manj naših jabolk in jagod z letali pripeljali iz tujine in jih več gojili doma, jih prodajali na lokalnih živilskih trgih, namesto v supermarketih – kar je ena od točk, ki jih predlaga trenutno poročilo.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Komisar, gospe in gospodje, o številu ljudi s prekomerno telesno težo in debelostjo smo tu že nekajkrat razpravljali, vendar se jim bo, glede na strokovnjake, naslednje leto pridružilo nadaljnjih 1,3 milijona ljudi. To ustreza celotnemu prebivalstvu moje domovine Estonije, kar je strašna misel. Za slabo prehrano in debelostjo se skrivajo mnogi dejavniki, čeprav moramo v naši oceni nedvomno upoštevati stroške, razpoložljivost in zavest o hrani.

Šestnajst držav Evropske unije je DDV za hrano ohranilo pod standardno stopnjo, kar je hvalevredna odločitev. Dobrodošel je predlog, vključen v poročilo, da se DDV za sadje in zelenjavo zniža pod pet odstotkov. Poročilo SZO o zdravju omenja majhen vnos sadja in zelenjave kot enega od sedmih tveganj za zdravje ljudi. V tem kontekstu bi bilo priporočljivo začeti razdeljevati sadje v šolah in potrebna bi bila podpora Evropske unije, če hočemo ukrep uvesti v vseh 27 državah članicah.

V eni minuti ni mogoče povedati veliko, toda rad bi dodal nekaj besed o oglaševanju in medijih. Njihova pomoč je potrebna za pomoč pri oglaševanju korenja, ne pepsi kole, in pri vrstah stereotipov in podob telesa, ki naj se jih oglašuje, saj mediji igrajo zelo pomembno vlogo pri ozaveščanju ljudi. Dovolite mi, da se na koncu zahvalim odboru in poročevalcu za njuna prizadevanja.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN).–(*PL)* Gospod predsednik, danes razpravljamo o naraščajočem številu debelih ljudi. Sočasno Odbor za kmetijstvo razpravlja o prihodnji kmetijski politiki. Na nek način obe razpravi zadevata isto vprašanje, namreč zdravje naše družbe in zlasti mladih.

Včasih se mi zdi, da v določenih dokumentih tožimo zaradi zdravstvenih problemov, medtem ko v drugih spodbujamo GSO, kloniranje in uvoz živil iz področij, kjer se proizvajajo z uporabo metod, ki so zelo daleč od naravnih. V okviru STO hočejo naši pogajalci nadaljnje odpiranje k trgom zunaj Evrope. Vprašati se moramo, ali nam je resnično mar za našo družbo ali se enostavno samo pretvarjamo. Namesto družinskih kmetij, ki proizvajajo zdravo hrano, dobijo večino neposrednih plačil za kmetijstvo velika podjetja za kmetijske dejavnosti, ki proizvajajo hrano z visoko vsebnostjo kemikalij.

Vsekakor je to poročilo izredno potrebno, vendar je treba izvajati glavne ugotovitve, ki jih vsebuje. Glede na trenutne prednostne naloge Komisije resnično dvomim, da bo tako.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gospod predsednik, v Evropi ima 27 % moških, 38 % žensk in en otrok od štirih bodisi prekomerno telesno težo ali je debelih, vsako leto pa je še okoli 400 000 novih primerov. To je nadloga, ki se polašča evropske družbe. Informacijske kampanje in preventivni ukrepi so vsekakor učinkovit odziv, saj smo zdaj na žalost soočeni z vprašanjem javnega zdravja, ki se razvija tudi v družbeni problem. Žal se debelost pogosto povezuje z revščino in izključenostjo.

Veliko se je govorilo o informacijskih kampanjah in preprečevanju. Ne želim se vrniti k vsemu, kar je bilo povedano o označevanju hrane, vlogi javnih organov, šolskih jedilnicah, športnih objektih, ustreznem informiranju, zdravi prehrani in potrebi po dnevni telesni vadbi.

Vendar bi opozoril na pomembno vlogo, ki jo imajo zdravstveni delavci, ki bi morali ugotoviti kronična zdravstvena tveganja, povezana z debelostjo, vključno z diabetesom in boleznimi srca in ožilja, in posledice, ki jih imajo te bolezni za predebele ljudi. Preprečevanje se doseže z izmenjavo najboljših praks ob sočasnem spoštovanju načela subsidiarnosti.

Študije so na primer pokazale, da je obseg pasu, večji kot 88 cm pri ženskah, razen med nosečnostjo, in nad 102 cm pri moških, definicija trebušne debelosti in je nevaren za zdravje ljudi, in to velja ne glede na višino osebe. Tega zelo enostavnega merila splošni zdravniki še vedno ne pripoznavajo v zadostni meri. Izmera obsega pasu bi zato morala postati enostavna referenčna točka za vse paciente in bi morala sprožiti takojšnje ugotavljanje povezanih dejavnikov tveganja, vključno z intoleranco za glukozo, ki je znak prediabetesa,

povišanim holesterolom, trigliceridi in arterijsko hipertenzijo, vemo pa tudi, da vsi ti simptomi kažejo na razvoj Alzheimerjeve bolezni.

Zato moramo resnično poudariti vlogo, ki jo morajo zdravstveni delavci imeti na tem področju.

Marian Harkin (ALDE). - Gospod predsednik, želela bi čestitati poročevalcu: to poročilo je pravočasno in zasluži polno pozornost oblikovalcev politike. Dejstva glede debelosti so vznemirljiva in so že bila navedena. Včeraj so na pomembnejši konferenci v Dublinu prehranski strokovnjaki izjavili, da je Irska na robu krize debelosti in podobna situacija je seveda v vsej Evropi.

Na kratko bi rad omenil samo eno vprašanje: samoregulacija proti zakonodaji. Imamo prostovoljni kodeks za oglaševanje hrane s slabo prehransko vrednostjo otrokom, vendar pa je zelo vprašljivo, ali ta deluje ali ne. Glede na Irsko združenje za srce ta prostovoljni kodeks ni učinkovit. Menim, da ga moramo zelo skrbno spremljati in po potrebi takoj ukrepati.

Gospod Bushill-Matthews je omenil osebno odgovornost. To je po eni strani v redu, toda potrebujemo jasno, razumljivo označevanje živil – barvno kodiranje je pozitiven korak. Živimo v svetu, v katerem porabljamo vse večje količine obdelanih živil. Določene politike EU to vsekakor spodbujajo – program lizbonske strategije: več ljudi dela, manj je časa za pripravo hrane. Povsem podpiram program lizbonske strategije, toda poleg tega smo mi kot oblikovalci politike EU dolžni zagotoviti, da proizvajalci živil jasno navedejo, kaj vsebujejo obdelana živila, ki jih proizvajajo.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (*PL*) Gospod predsednik, tema o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo je naša trenutna skrb in prav je, da se z njo ukvarjamo zdaj. Ves svet, ne samo Evropa, se trenutno sooča z ogromnim izzivom, ki zadeva debelost in bolezni, neposredno in posredno povezane z njo. Izdatki za njihovo zdravljenje se povečujejo z zaskrbljujočo hitrostjo. Šestdeset odstotkov prebivalstva Združenih držav ima prekomerno telesno težo in ena tretjina jih trpi zaradi debelosti. Najnovejši podatki iz te države kažejo, da izdatki za prej omenjene bolezni presegajo 100 milijard USD. To je več kot 10 % proračuna za zdravstveno varstvo. Kar zadeva te sramotne statistike, Evropa počasi dohiteva svoje sosede. Vedno več otrok in mladostnikov trpi zaradi visokega krvnega tlaka in diabetesa. Te bolezni so pogosto posledica slabe prehrane in pomanjkanja gibanja. Zaradi prihodnosti Evrope in njenih prebivalcev se moramo bolj posvečati problemom, omenjenim v poročilu gospoda Fogliette. Zdravstveni katastrofi, ki grozi Evropi in celotnemu globaliziranemu svetu, se lahko izognemo samo s hitrim, odločnim in skupnim ukrepanjem.

Evropski parlament se trenutno ukvarja z mnogimi vprašanji, ki so povezana z gospodarskimi in socialnimi zadevami. Če jih želimo uspešno rešiti, ne smemo pozabiti, da so samo zdrave družbe sposobne izkoristiti vse ugodnosti, ki so jim na razpolago. Potrebno je ukrepanje za spodbujanje zdravega življenjskega sloga. Vendar pa je hkrati potrebno uvesti pravne ukrepe, na podlagi katerih je vsaka država članica odgovorna za odločnejši trud za izboljšanje telesne pripravljenosti državljanov z zdravim prehranjevanjem in športom. Upoštevati moramo seveda, da so posebno ukrepanje in politike za boj proti temu pojavu v pristojnosti držav članic.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (*LT*) Bela knjiga navaja upoštevanje treh dejavnikov pri določanju strategije o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo za Evropo. Kot prvo, vsak posameznik je odgovoren za svoj način življenja. Drugič, samo dobro informiran posameznik lahko sprejema pravilne odločitve. Tretjič, knjiga predlaga uskladitev številnih področij – živil, potrošnikov, športnih dejavnosti, izobraževanja, prometa itd.

Toda na vse te dejavnike vpliva oglaševanje. Kaj jemo? Kje vidimo te proizvode? Kako zvemo za njih? Nezdrava živila predstavljajo 89 % vseh prehranskih proizvodov, ki se oglašujejo po televiziji. Več kot 70 % otrok svoje starše prosi, naj jim kupijo hrano, ki so jo videli oglaševati na televiziji.

Menim, da v razpravi manjka še en udeleženec – predstavniki živilske industrije. Radi, bi da se zavedo škode, ki jo povzroči nezdrava hrana, in posledičnih stroškov, ki jih mora nositi družba. Radi bi ne samo, da prenehajo oglaševati nezdrava živila, temveč tudi, da proizvajajo bolj zdrava živila.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (*SK*) Več kot polovica prebivalstva Evrope ima prekomerno telesno težo. V skladu s statistiko ima skoraj 27 % moških in 38 % žensk prekomerno telesno težo, več kot 5 milijonov otrok pa je debelih. Skupno 5-7 % izdatkov za zdravstveno varstvo je neposredno povezanih z debelostjo, in to predstavlja milijarde. Zaradi tega zaskrbljujočega dejstva je nujno sprejeti odločne pobude na vseh ravneh za zaustavitev tega pojava.

Pozdravljam korake Komisije za sprejetje bele knjige, s čimer jasno premika področje prehrane, prekomerne telesne teže in debelosti na raven politične prednostne naloge za Evropsko unijo, in menim, da lahko napredek v boju proti debelosti dosežemo z usklajevanjem različnih sektorskih politik na evropski ravni.

Opozoriti želim na problem otrok in mladostnikov s prekomerno telesno težo: ta skupina bi morala biti prednostna naloga. Pravilna prehrana in telesna vadba sta predpogoja za normalno rast in zdrav razvoj pri otrocih. Izobraževanje glede zdravega prehranjevanja je v glavnem odgovornost staršev, toda tudi šole imajo lahko tu svojo vlogo. Predstavljati bi morale še eno središče dejavnosti v boju proti debelosti.

Strinjam se z mnenjem poročevalca, da bi morale šole imeti zdravnika, strokovnjaka za prehrano, na kraju samem. Prav tako sem za prepoved prodaje preveč mastnih, slanih ali sladkih proizvodov v šolah, kjer so na razpolago predvsem v avtomatih s hrano. V skladu s statistikami mladi danes več kot pet ur preživijo s sedečimi dejavnostmi, zlasti gledanjem televizije in igranjem računalniških igric. Po drugi strani vadba poveča nalaganje kalcija v kosteh, razvija otrokove socialne veščine in je pomemben dejavnik v boju proti stresu. Pomembno je ustvariti pogoje v šolah, pri čemer se lahko vsak dan dovolj časa nameni telesni vzgoji in spodbujanju otrok k sodelovanju pri športu, na primer z gradnjo igrišč in športnih dvoran. Ti koraki so nujni, če želimo pripraviti zdravo prihodnost za naše mlade generacije.

Zaključil bom z besedami, da zahteva preprečevanje debelosti najmanj en miren, zdrav obrok v družinskem krogu, s čimer se neguje predvsem zdrave navade.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - (*HU*) Hvala, gospod predsednik. Komisar, gospe in gospodje, k pojavu debelosti in prekomerne telesne teže ne prispevajo samo zdravstveni razlogi, temveč tudi socialni razlogi v najširšem smislu. Zadovoljen sem bil, ko sem videl, da bela knjiga in poročilo poudarjata, da vprašanja debelosti in prekomerne telesne teže ni treba raziskovati na stopnji, ko se je že razvil v pravi zdravstveni problem, temveč moramo poseči nazaj k izvornim vzrokom.

Zdi se mi pomembno poudariti, da bela knjiga in mnenje Parlamenta ne smeta naslavljati zdravstvenega sektorja, temveč državljane in skupnosti; z drugimi besedami, družbo. To izredno pomembno vprašanje je treba obravnavati v skladu z drugimi dokumenti Evropske unije, saj so vzroki problema večslojni in mora zato rešitev priti iz več različnih strani, toda biti usklajena, da bi uspeli.

Večjo priljubljenost zdravega življenjskega sloga je treba spodbujati na vse možne načine, na ravni Evropske unije, držav članic, regionalni in lokalni ravni. Še zlasti moramo poudariti programe in dejavnosti, ki so usmerjene k vzgajanju šolskih otrok in mladine v duhu zdravega življenjskega sloga. Tu moram poudariti vlogo lokalnih enot lokalne ravni države, saj predvsem one vodijo šole. Programe, ki delujejo dobro, je treba čim širše propagirati.

Vsi vemo, da postaja vloga medijev pri oblikovanju znanja vse bolj pomembna: moč oglaševanja lahko zdravo prehranjevanje, šport, redno vadbo, se pravi zdrav življenjski slog, spremeni v moden vzor, ki mu je treba slediti. Pri preprečevanju debelosti je treba pomembnost vadbe in športa tesno povezati z zahtevami zdravega prehranjevanja, toda vsekakor ni dovolj, da se osredotočimo na samo ta dva vidika: spodbujanje ljudi k zdravemu življenjskemu slogu mora postati najpomembnejša prednostna naloga na vseh ustreznih političnih področjih.

Cilj je, da ljudje razumejo, da zdravo, uravnoteženo prehranjevanje ne pomeni, da nikoli ne moremo zaužiti določenih živil. Redna telesna vadba ne pomeni, da jo moramo izvajati vsako prosto minuto. Poudarek je na zmernosti in na ta način bosta naša prehrana in naše življenje postala bolj uravnotežena. Poročevalcu bi se želel zahvaliti za njegovo delo, vam pa za poslušanje. Hvala lepa.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (*PL)* Gospod predsednik, danes se ukvarjamo z dvema motnjama, povezanima s prehrano. Ena od njiju je anoreksija, ki ima na splošno psihološko podlago, povezano z dejstvom, da se vitka telesa predstavlja kot privlačnejša. Vsi se zavedamo ekstremnih primerov, v katerih je bila posledica te motnje smrt. Na srečo se moda spreminja in motnja sedaj ni več tako razširjena. Druga motnja je debelost, ki ima prav tako lahko psihološko podlago. Hrano se dojema kot način obvladovanja stresa in kot pobeg od življenjskih problemov. Glede na to menim, da je ključno vprašanje prehrana. Proizvajalci živil in distributerji imajo glede tega precej večji delež krivde. Poročilo, ki ga imamo pred sabo, je zelo dobrodošlo in bi moralo služiti kot opozorilo. Tako imenovana hitra hrana, ki jo učenci prejmejo na izletih in ekskurzijah, je nevarna. Navsezadnje ni to nič drugega kot lekcija o prehranjevanju. Potrebna sta ustrezno izobraževanje in nadzor živil. Po mojem mnenju naša prizadevanja predstavljajo korak v pravo smer in zato podpiram to poročilo.

Marian Zlotea (PPE-DE). - (RO) Menim, da bi morali našo pozornost osredotočiti na otroke s prekomerno telesno težo in da bi se morali truditi za vzpostavitev novih programov za boj proti debelosti zgodaj v življenju, ko pridobivamo naše prehranjevalne navade. Prehransko izobraževanje bi morali spodbujati tako v osnovni šoli kot kasneje. Vse države članice bi morale v svoje šolske učne načrte vključiti osnove uravnotežene prehrane in telesne vadbe.

V skladu z določenimi statistikami bo čez deset let v Evropi več kot 30 milijonov otrok s prekomerno telesno težo. Zelo sem zaskrbljen zaradi tega velikega problema. Zaradi tega sem sprožil serijo pisnih izjav, ki predlagajo izoblikovanje posebnih programov v šolah, vključno z rednim brezplačnim zdravstvenimi pregledi in svetovanjem. Podpiram predloge v beli knjigi, kot so ustrezno označevanje živil, omejitve oglaševanja v primeru proizvodov, ki so škodljivi za otroke, znižan DDV za sadje in zelenjavo in živila samo za otroke. Na koncu bi rad čestital poročevalcu za ta dosežek.

László Kovács, *član Komisije.* – Gospod predsednik, resnično me veseli, da so se člani Parlamenta, ki so govorili, v glavnem strinjali z belo knjigo Komisije. Niso samo imeli enakega mnenja, temveč so izrazili tudi podporo za pobude Komisije:

Cenim kompleksni pristop govornikov. To je povsem v skladu s kompleksno naravo problema debelosti. Mnogi govorniki pozivajo k ozaveščanju javnosti in sodelovanju z živilsko industrijo, kar je tudi tako v duhu kot črki povsem v skladu z besedilom bele knjige. Zaveza Komisije se odraža v predlogu o informiranju potrošnikov o živilih, o katerem bomo kmalu razpravljali s Parlamentom in tudi s Svetom.

Poudariti želim, da v Evropski uniji obstajajo različni programi in projekti, ki vzajemno podpirajo Belo knjigo o prehrani, prekomerni telesni teži in debelosti – kot sta Zelena knjiga o mobilnosti v mestih ali Bela knjiga o športu, ki se obe zavzemata za bolj zdrav življenjski slog in bolj zdravo okolje. Drugi vključujejo pregled zdravstvenega stanja skupne kmetijske politike – ki bi na primer zmanjšala pomoč za porabo za maslo – ali sheme za mleko in sadje za šole, zakonodajo Skupnosti o oglaševanju in trženju za spodbujanje odgovornega oglaševanja ali direktivo o nepoštenih poslovnih praksah.

To so zelo pomembne pobude, ki so povsem v skladu s stališčem Komisija. Komisija bo nadaljevala s sodelovanjem s platformo EU za ukrepanje glede prehrane, telesne dejavnosti in zdravja in s skupino strokovnjakov držav članic na visoki ravni.

Prav tako bi želel poudariti, da Komisija spodbuja pobude, ki pomagajo preprečevati razvoj bolezni srca in ožilja v Evropi, za katere je poleg skupnega vnosa maščob in vnosa nasičenih maščobnih kislin dejavnik tveganja tudi uživanje transmaščobnih kislin. Rezultate lahko prinese sprememba sestave proizvodov. V evropski platformi za ukrepanje glede prehrane, telesne aktivnosti in zdravja so bile sprejete zaveze za spremembo sestave proizvodov in zmanjšanje količine transmaščobnih kislin in nasičenih maščobnih kislin v njih.

Omeniti želim samo še eno vprašanje, ker zadeva moj portfelj – obdavčitev. Podan je bil predlog za preučitev možnosti uporabe znižanih stopenj DDV za zelenjavo in sadje. Strinjam se s tem predlogom, saj natančno kaže, kako lahko davčna politika spodbuja doseganje drugih pomembnih namenov politike.

Za zaključek želim poudariti, da je Parlament eden od ustanovnih članov platforme in Evropska komisija je pripravljena Parlament redno obveščati o dejavnostih platforme. Pričakuje se, da bo Parlament razpravljal o poročilu o spremljanju v letu 2010.

Predsednik. – To razpravo bomo zaključili z govorom poročevalca, gospoda Fogliette, ki ga pozivam, da se drži svojih dodeljenih dveh minut.

Alessandro Foglietta, *poročevalec.* – (*IT*) Gospod predsednik, želel bi poudariti vidik izjave komisarja, ki se mi zdi zelo pomemben. Veliko pozornosti moramo nameniti vprašanju, ki zasluži resno obravnavo, medtem ko si sočasno prizadevamo za ustvarjanje novih možnosti.

To je tema, ki po mojem mnenju zadeva mnoge od nas, saj jo je preučilo nekaj dobro osredotočenih govorov in so poskušali spodbuditi Komisijo k ukrepanju. Vendar pa je poročilo usmerjeno predvsem k temu, da pojasni, da imamo opraviti z zelo kritičnim stanjem: debelostjo.

Kar zadeva zdravstvene probleme, postaja debelost zdaj izredno zapleten problem, ki ga je treba rešiti. Zagotoviti je treba pomoč in sestaviti moramo poročilo, ki nam bo pomagalo doseči naše cilje. Komisar, Komisija je vsekakor poudarila vlogo Svetovne zdravstvene organizacije, toda ne pozabimo, da SZO sama

zahteva, da se do leta 2015 zaustavi trend naraščajoče debelosti pri otrocih. Drug pomemben datum bo leto 2010, ko bomo lahko presodili izid te strategije.

Zaradi tega bi se želel zahvaliti vsem tistim, ki so se oglasili v razpravi, in poročevalcem v senci. Hvaležen sem za vse predloge in menim, da moramo biti zelo pozorni in previdni, da bomo sestavili pomembno poročilo, ki nam bo resnično omogočilo, da razmišljamo v smislu preprečevanja in dobro uravnoteženega zdravega prehranjevanja, ne samo zaradi telesa, temveč tudi zaradi duše in duha. Menim, da ta cilj vsekakor lahko dosežemo zaradi sodelovanja vseh. Še enkrat se zahvaljujem vsem, ki so govorili v podporo temu poročilu. Hvala, komisar.

Predsednik. – Hvala za vaše delo, gospod Foglietta, ki ga vsi tu pozdravljamo.

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 142)

Genowefa Grabowska (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Prekomerna telesna teža in debelost sta sodobni epidemiji z nevarnimi posledicami za zdravje in celo življenje ljudi. Diabetes, bolezni srca in ožilja, visok krvni tlak, srčne kapi in določene vrste raka so samo ene izmed nevarnih posledic debelosti in prekomerne telesne teže. Zato je povsem primerno, da se je Evropski parlament vključil v boj proti prekomerni telesni teži in debelosti. Prav tako je prav, da bi moral Parlament spodbujati organe, pristojne za zdravje državljanov EU, da se vključijo v ta boj. S tem mislim na organe na vseh ravneh nacionalne in evropske uprave.

Zlasti zaskrbljujoča je debelost pri otrocih. V Evropi je že 22 milijonov debelih otrok in njihovo število nenehno narašča. Če tega trenda ne bomo zaustavili, bo naša družba kmalu še bolj debela, manj zdrava in znatno manj produktivna. Zato to poročilo popolnoma podpiram. Menim, da je za nas prišel čas, da združimo svoja prizadevanja in začnemo odločen in trajnosten napad na prekomerno telesno težo in debelost. Osredotočiti se moramo na najbolj ranljiva področja družbe, kot so otroci in starejši, zlasti ženske in ljudje, ki živijo sami.

Če uspemo družbo prepričati, da se splača nadzorovati našo telesno težo in spopasti z debelostjo, in če nam uspe vzpostaviti mehanizme za spodbujanje zdravega življenjskega sloga, se bomo lahko izognili mnogim problemom. Preprečevanje debelosti torej ni samo vprašanje zdravja in lepote; ima tudi socialne in kulturne posledice.

Louis Grech (PSE), *v pisni obliki.* – Problem debelosti in prehranskih bolezni ima dramatične razsežnosti po vsem svetu. Po mojem mnenju so popačene in agresivne tehnike oglaševanja potrošnikom glede njihove prehrane preprečile odločanje na podlagi informacij. V tem oziru so otroci še posebno ranljivi. Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah predvideva, da bodo ponudniki medijskih storitev prostovoljno sprejeli kodeks ravnanja glede tržnih komunikacij o hrani in pijači. Čeprav cenim težnje industrije in medijev k samoregulaciji, bi raje videl konkretne omejitve obsega in vrste oglaševanja, namenjenega otrokom. Uničujoči vplivi nizkokakovostne hrane na družbo so primerljivi z vplivi alkohola in tobaka, katerih oglaševanje je strogo urejeno. Podoben pristop lahko uporabimo za hrano, za katero je bilo ugotovljeno, da je škodljiva za zdravje ljudi. Potrošniki potrebujejo jasne in objektivne informacije, ki se jih lahko zagotovi z zahtevo po višjih standardih označevanja hrane in več omejitvami oglaševanja.

Trenutna finančna kriza je še enkrat razkrila rezultate mešanja pohlepa in pomanjkanja ureditve. Če bi lahko izgubili vašo hišo ali vaše zdravje, menim, da je tveganje previsoko za pasiven tržni pristop. Kot regulatorji se moramo vključiti in opraviti svoje delo.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *v pisni obliki*. – (*PL*) Pozdravljam poročilo o zdravstvenih vprašanjih v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo, ki ga je predstavil gospod Foglietta. Povsem prav je, da Parlament ponovno obravnava pomembno vprašanje o spodbujanju zdravega prehranjevanja. Prav bi bilo, da si zapomnimo, da je uravnotežena prehrana eden od 12 dejavnikov, ki prispevajo k dobremu zdravju, kot je poudarila Svetovna zdravstvena organizacija. Zdrav posameznik je *sine qua non* za zdravo družbo. Varnost hrane je v tem kontekstu ključnega pomena. Zadnji primeri kontaminirane kitajske začetne formule za dojenčke dokazujejo, kako pomembno je to.

Slaba prehrana je vzrok mnogih bolezni, vključno s prekomerno telesno težo in debelostjo. Debelost pomeni prisotnost prevelike količine telesne maščobe. Poveča tveganje za bolezni srca, visok krvni pritisk, aterosklerozo, diabetes, žolčne kamne, ledvične kamne in kamne urinarnega trakta, degeneracijo kosti in

sklepov ter določene vrste raka. Na Poljskem ima 65 % ljudi med 35 in 65 letom starosti prekomerno telesno težo ali so debeli. Pogostnost debelosti pri naših najmlajših državljanih je dosegla razsežnosti epidemije. Prizadetih je dvaindvajset milijonov evropskih otrok. Negativni vpliv oglaševanja živil z visoko vsebnostjo maščob, sladkorja ali soli je zelo resen. Pomembno je šole in družine seznaniti s prizadevanji spodbujanja pravilno pripravljene, kakovostne hrane. Šole in družine bi morale spodbujati mlade k zdravemu življenjskemu slogu, ki vključuje šport in druge rekreativne dejavnosti.

Bogusław Rogalski (UEN), *v pisni obliki.* – (*PL*) Prekomerna telesna teža in debelost sta problema, ki sta v zadnjem času zaradi svojega negativnega vpliva na zdravje ljudi dosegla razsežnost epidemije. Podatki Svetovne zdravstvene organizacije razkrivajo, da ima 50 % prebivalcev Evrope prekomerno telesno težo ali pa so debeli. Dejstvo, da je več kot 5 milijonov otrok debelih in jih ima 22 milijonov prekomerno telesno težo, je razlog za resno zaskrbljenost. Številke naraščajo z zaskrbljujočo hitrostjo. Debelost je eden izmed glavnih vzrokov smrtnosti in kroničnih bolezni kot so diabetes tipa 2, bolezni srca in ožilja, visok krvni tlak, srčne kapi in določene vrste raka.

Zdravljenje debelosti je vsekakor zelo drago. Predstavlja približno 7 % nacionalnih proračunov za zdravstveno varstvo v Uniji in do 6 % vladnih izdatkov za zdravstveno varstvo.

Da bi se spopadli s tem problemom, bi morali imeti evropski potrošniki boljši dostop do informacij o najboljših živilih, da bi lahko izbrali primerno prehranjevanje. Hrana bi morala biti jasno označena. Določene sestavine, kot so umetne transmaščobne kisline in trans-izomeri, bi bilo treba umakniti iz uporabe. Prav tako moramo misliti na to, da televizijsko oglaševanje vpliva na tako imenovane kratkoročne potrošniške vzorce otrok od 2 do 11 let. Ima negativen vpliv na razvoj prehranjevalnih navad.

Boj proti prekomerni telesni teži, še zlasti pri otrocih, bi moral biti prednostna naloga na mednarodni, evropski, nacionalni in lokalni ravni.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), *v pisni obliki.* – (*RO*) Debelost in pridobivanje telesne teže zaradi neprimernih prehranjevalnih navad in pomanjkanja gibanja se povečujeta povsod v EU, z velikimi gospodarskimi in socialnimi posledicami. Da bi spodbujali bolj zdravo družbo, bi se morala Komisija vključiti na aktiven način s podporo držav članic pri zmanjševanju škodljivih učinkov prehranskega neravnotežja in sedečega življenjskega sloga. Toda ne zadostuje samo spodbujanje zdravega življenjskega sloga med državljani EU; zagotoviti moramo tudi spodbudo in infrastrukturo, ki ju potrebujejo. Obstajati bi morali lokalni ukrepi za zmanjšanje uporabe avtomobilov in spodbujanje hoje; obstajati bi morali parki in kolesarske steze. Politike za boj proti debelosti bi morale biti tesno povezane z razvojem mest in prometnimi politikami, kot je zelena karta o mobilnosti v mestih, in te politike bi morale vse dopolnjevati tiste politike, ki spodbujajo gibanje. Bolj bi morali biti pozorni na socialno in ekonomsko prikrajšane skupine, na katere vpliva povečanje cen surovin in hrane, in na ranljive skupine, kot so otroci in noseče ženske. Spodbujanje zdravstvene vzgoje v šolah in prepoved prodaje hrane z visoko vsebnostjo maščob, sladkorja in soli v šolah in vrtcih bosta zagotovila zdravje prihodnje generacije.

Richard Seeber (PPE-DE), v pisni obliki. – (DE) Spričo zaskrbljujočega zdravstvenega trenda med evropskimi otroci – več kot pet milijonov otrok je debelih in 22 milijonov jih ima prekomerno telesno težo – je razvoj strategije za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano zelo dobrodošel korak. Natančno označevanje hrane z informacijami o živilih je dobro orodje, ki potrošnikom omogoča odločanje na podlagi informacij, da izboljšajo svojo prehrano. Celovito ozaveščanje od zgodnjega otroštva bo prav tako nedvomno pomagalo zmanjšati ta trend v prihodnjih letih. Srednjeročno so bistvenega pomena začasne kampanje kot je zagotavljanje svežega sadja v šolah. Evropske šole se morajo prav tako v večjem obsegu soočiti s svojo odgovornostjo glede športa v šolah in dnevnega gibanja, glede na to, da otroci in mladina velik del dneva preživijo v šoli.

Vendar pa lahko predpisi na evropski ravni samo vzpostavijo okolje za zdravo prehranjevanje in ne smejo narediti napake in državljanom odrekati njihove temeljne odgovornosti. Če želimo dolgoročno doseči, da bo Evropa bolj zdrava, mora Evropska unija iskati partnerstva na vseh ravneh: na političnem prizorišču, v poslovnem sektorju in civilni družbi.

18. DDV v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0344/2008) gospoda J. Muscata v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o predlogu Direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem

sistemu davka na dodano vrednost v zvezi z obravnavo zavarovalnih in finančnih storitev (KOM(2007)0747 - C6-0473/2007 - 2007/0267(CNS)).

Rad bi izkoristil to priložnost, da pozdravim mojega prijatelja, gospoda Muscata, in mu čestitam za nedavni in zelo pomembni uspeh v njegovem političnem življenju. Zaradi tega bo morda nekoč zapustil Parlament, toda trenutno je to razlog za praznovanje tako zanj kot vsekakor za mnoge izmed nas.

Joseph Muscat, *poročevalec.* – (MT) Razpravljamo o novih in bolj preglednih pravilih na področju finančnih storitev v času, ko doživljamo eno izmed največjih kriz na tem področju. Trenutna situacija kaže, da ne moremo pustiti, da se stvari odvijajo po svoje in da je potrebna ureditev. "Ureditev" ne pomeni birokracije – vsekakor ne pretirane birokracije –, temveč zagotovilo, da se dela na najboljši možen način in ne s formulami in papirji, ki ne vodijo nikamor. Ko sem skupaj s kolegi poslanci pripravljal to poročilo, smo imeli dve prednostni nalogi. Prvič, da kakršne koli spremembe nimajo negativnih posledic za potrošnike.

Povedano drugače, ne bi smelo biti dodatnih bremen za potrošnika, in zato trdimo, da bi se morala možnost uvedbe DDV za finančne storitve uporabljati samo za poslovanje med dvema dejavnostma in bi torej moral biti vračljiv. Naše besedilo nikakor ne predlaga, da se DDV za finančno storitev, ki ni obdavčljiva, prenese na posameznika – to je potrošnika. To je jasno in neposredno navedeno v predlaganem besedilu, kljub morebitnim pridržkom s strani drugih institucij. Nekateri kritizirajo dejstvo, da bo industrija prihranila izdatke in da bi se lahko znižal prihodek držav članic – zanimiv argument, za katerega pa čisto odkrito menim, da večinoma prihaja od tistih, ki imajo omejen pogled na gospodarstvo in fiskalno politiko. Prvič, v konkurenčnem sektorju, kot je sektor finančnih storitev, in v sistemu, kjer obstajajo varovalni ukrepi za sporazume med družbami, je treba vse izdatke, ki niso nastali pri družbah, bodisi prenesti v korist potrošnika bodisi uporabiti za nadomestitev drugih obstoječih izdatkov. Drugič, kot Evropa bi morali enkrat za vselej razumeti, da na trgu ne konkuriramo sami; zagotoviti moramo, da so sistemi, ki jih uporabljajo druge države članice – in Evropska unija kot celota –, privlačni za resne družbe, ki želijo priti na trg in se dokazati kot pravi evropski subjekti. Poenostavitev sistema je način za nudenje spodbude na tem področju, ustvarjanje tržnega potenciala in ustvarjanje dela, produktivnega dela.

S tem poročilom pomagamo ustvarjati evropski trg z odstranjevanjem ovir. Delamo tisto, o čemer se je govorilo mnogo let; izpolnjujemo enega od ciljev akcijskega načrta na tem področju. Dokazujemo, da smo lahko proaktivni, rešimo probleme in sledimo novim zamislim. Morda se ne strinjamo glede podrobnosti, morda bodo nekateri rekli, da lahko uporabimo en sistem in ne drugega, toda menim, da mora ta Parlament pokazati, da je to naš končni cilj. Seveda obstajajo določene točke, o katerih se ne strinjamo vsi, vključno z mnao: na primer širjenje opredelitev. Menim, da bi bilo bolje, če bi se odbor držal mojih priporočil glede tega, ki so bila vedno bodisi obdržati besedilo Komisije ali nadaljnja omejitev definicij. Kljub temu moramo upoštevati, da je odbor izbral nadaljevati strateško, in tako je bilo to poročilo odobreno s samo enim glasom proti. Pričakujem reakcije mojih prijateljev in Komisije.

PREDSEDSTVO: GOSPA MORGANTINI

Podpredsednica

László Kovács, *član Komisije.* – Gospa predsednica, želel bi začeti z zahvalo gospodu Muscatu za njegovo delo in podporo, ki jo je dal predlogu Komisije, in želim mu veliko uspeha v njegovi prihodnji vlogi na Malti.

Predlog Komisije zadeva tri velika vprašanja.

Prvič, obstoječe določbe so vse večkrat predmet pravne preveritve na Sodišču Evropskih skupnosti. Glede tega je treba nekaj storiti.

Drugič, potrebujemo doslednejšo uporabo pravil o DDV za finančne storitve in bolj enotne pogoje na notranjem trgu.

Tretjič, sprejeti moramo ukrepe za izboljšanje konkurenčnosti v sektorju.

Obstajajo skrbi, da so finančne storitve in zavarovalništvo v Evropski uniji manj učinkoviti, kot bi morali biti, zato je industrija EU posledično soočena z višjimi stroški za finančne storitve in zavarovanje kot njeni konkurenti v tretjih državah. To ni samo rezultat pravil o DDV EU, toda igrajo vlogo pri prispevanju k tej situaciji. Dodati moram, da se izjeme glede DDV v različnih državah članicah ne uporabljajo enotno, in to povzroča izkrivljanje konkurence v Evropski uniji. Na primer možnost povračila davka, plačanega strokovnim neodvisnim izvajalcem storitev (zunanji izvajalci), se razlikuje glede na nacionalno razlago pravil o DDV.

Zato je bilo izboljšanje konkurenčnosti naših evropskih finančnih in zavarovalniških družb za Komisijo dejavnik pri predložitvi tega predloga, toda resničnost je, da je treba to uravnati s potrebo držav članic, da zagotovijo stabilne davčne prihodke.

Predlog ima tri elemente.

Prvič, za povečanje pravne gotovosti za vse, ki jih to zadeva, predlagamo posodobljeno definicijo oproščenih storitev.

Drugič, da bi se izognili, da njihove poslovne stranke zaračunajo neodvedljiv "skrit" DDV, je predlog namenjen temu, da se vsem bančnim in zavarovalnim družbam dovoli izbira, da obdavčijo svoje storitve.

Tretjič, predlog vsebuje oprostitev plačila DDV za sporazume o delitvi stroškov, vključno s tistimi, ki delujejo na tujih trgih.

Ti predlogi bi lahko imeli za države članice za posledico omejeno začetno zmanjšanje prihodkov od DDV, vendar je to mogoče upravičiti, če bodo, kot pričakujemo, predlagane spremembe vodile k povečani konkurenčnosti.

Zaradi tega pozdravljam pripombo v poročilu glede problemov zaradi nevračljivega DDV in njegove pomembnosti za poslovno storilnost in lizbonsko strategijo. Prav tako pozdravljam dejstvo, da poročevalec priznava, da ima sprememba lahko za posledico zmanjšanje prejemkov od DDV.

Glede potrošnikov se strinjam, da posledice niso vedno jasno začrtane, toda menim, da bodo navsezadnje imeli korist zaradi prihranka stroškov znotraj industrije.

Prav tako pozdravljam pozitivne pripombe o področju uporabe predloga in ustvarjanju pravne gotovosti. Nove opredelitve, ki jih je predlagala Komisija, so potrebne za uskladitev zakonodaje z gospodarsko resničnostjo.

Strinjam se s pripombami glede potrebe po preudarnosti in glede odsotnosti verodostojnih številk, na podlagi katerih bi lahko popolnoma ocenili vpliv spremembe. Te slednje vrzeli se vsekakor ne sme očitati Komisiji, saj niti zadevne industrije niti nacionalne administracije niso mogle zagotoviti potrebnih podatkov.

Kot gospod Muscat se tudi jaz zavedam, da čezmejno združevanje v finančni industriji vse bolj povzroča povečanje prihodkov iz DDV za države članice, kjer se storitev ustvari, ne pa tam, kjer se nahaja uporabnik storitve. Premik od oprostitve k obdavčitvi, ki bi bil posledica večjega dostopa do izbire obdavčitve, kot smo priporočili v tem predlogu, bi popravil to težnjo. Menim, da je to najboljši način za obravnavanje izraženih skrbi.

Nazadnje bi vas rad obvestil, da so se podrobne razprave o tem predlogu v Svetu že začele pod nedavnim slovenskim predsedstvom. Tudi sedanje francosko predsedstvo je zavezano k napredku te posebne zadeve in zato pozdravljam pozitivno zavzetost Parlamenta, ki lahko nadalje spodbuja Svet k napredku.

David Casa, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*MT*) poročilo, ki ga imamo pred seboj, je posebej pomembno, zlasti, če upoštevate, da je gospodarstvo v zadnjih nekaj letih v primerjavi s preteklimi leti rahlo spremenilo smer. Brez dvoma je cilj tega poročila boljše odražanje trenutne situacije. Zato je pomembno zagotoviti pravno podlago, da bodo lahko zadevne družbe poslovale z manj birokracije, kot je pravilno poudaril poročevalec. To bi lahko dosegli z odpravo anomalij v trenutni zakonodaji, ki ureja DDV za finančne storitve: zakonodajo, ki velja že zadnjih 30 let in ni dovolj jasna. To je poročilo, ki nam bo čim bolj pomagalo zagotoviti več stabilnosti in čim bolj moramo zagotoviti, da so vse države usklajene, kar zadeva uporabljene stopnje za zmanjšanje neskladnosti. Že dolgo se čuti, da v tej situaciji obstaja potreba po spremembi in menim, da je imel poročevalec prav, ko je, medtem ko je mislil na potrebo po poenostavitvi dela za finančne družbe, poskrbel tudi za to – in mislim, da je to najpomembnejša stvar –, da se zagotovi, da bodo imeli potrošniki koristi od te predlagane spremembe.

Danes je zadnji dan, ko se bo moj kolega poslanec z Malte udeležil tega plenarnega zasedanja, in mislim, da bi mu tudi sam rad zaželel uspeh pri njegovem delu v prihodnjih letih. Pridobil je štiri leta izkušenj v tem Parlamentu in menim, da so te izkušnje spremenile njegov značaj iz značaja politika, ki ni zares verjel v Evropsko unijo in koristi, ki jih lahko ponudi Malti, v značaj nekoga, ki nam je s svojim poročilom pokazal, da resnično verjame, da lahko od tod spreminjamo politiko ne samo v naši lastni državi, temveč tudi v Evropski uniji. Danes imamo preobrazbo, za katero bi želel, da jo odnese nazaj v mojo državo, ker menim, da lahko izkušnje, ki jih je pridobil v tem Parlamentu, odnese nazaj v mojo državo in način oblikovanja politike tam je lahko podoben načinu dela v tem Parlamentu: to je, nacionalni interesi ostanejo pomembni,

prav tako pa interesi Evropske unije, saj danes predstavljamo del nje. Želim mu vse dobro pri njegovem delu, želim mu uspeh v njegovi vlogi vodje opozicije; ne bom rekel, da mu želim dolgo kariero kot vodja opozicije, ker mislim, da to ni način, na katerega bi smel govoriti o svojem kolegu poslancu, toda upam, da bo pozitivne izkušnje, ki jih je pridobil v tem Parlamentu, najprej prenesel svoji stranki in na koncu naši državi.

Antolín Sánchez Presedo, v imenu skupine PSE. – (ES) Od leta 1977 je bila večina finančnih storitev, vključno z upravljanjem zavarovalnih in investicijskih skladov, oproščena DDV. V tem obdobju sta nastala predvsem dva problema: opredelitev obsega oprostitve in nezmožnost povračila DDV, da bi zagotovili oproščeno storitev, s čimer je začel naraščati pojav skritega DDV. Globalizacija, evropsko finančno povezovanje in konsolidacija trga, ki so vplivali na organizacijo in zunanje izvajanje dejavnosti za zagotovitev teh storitev, so še povečali zapletenost.

To poročilo je prvi poskus posodobitve direktive, ki je, poleg tega, da je nejasna – kar vodi k posredovanju Sodišča Evropskih skupnosti –, tudi zastarela.

Čestitati želim poročevalcu, gospodu Muscatu, za njegovo izredno delo pri sestavljanju tega poročila o vprašanju, ki je tako gospodarsko občutljivo in tehnično zapleteno.

Njegovi predlogi za posodobitev opredelitve zavarovalnih in finančnih storitev, ki so skladni z akcijskim načrtom finančnih storitev in strogi pri obravnavi izjem, so si zaslužili splošno sprejetje. Njegova zavezanost preprečevanju zvišanja cen za potrošnike kot posledica tega, da lahko davčni zavezanci izbirajo obdavčitev, je prav tako požela splošno odobravanje.

Končni rezultat, ki obsega posebno oprostitev plačila DDV za družbe, vključene v sporazume o delitvi stroškov, bo povečal zanesljivost za industrijo in proračunsko varnost za države članice, preprečil izkrivljanje konkurence in izboljšal konkurenčnost bank in zavarovalcev, ne da bi se zvišali stroški za potrošnika.

Rad bi izrazil svoje zadovoljstvo zaradi vključitve dveh vidikov v teh spremembah: sozavarovanja in izboljšane opredelitve koncepta posredniške dejavnosti, ki je omejena na profesionalno izvajanje storitev kot ločenega, neposrednega ali posrednega dejanja posredovanja in ki določa, da posredniki niso stranke v teh zavarovalnih ali finančnih transakcijah.

Za konec želim gospodu Muscatu zaželeti veliko uspeha. Prepričan sem, da bo kmalu užival ta uspeh z udeležbo v evropskem povezovanju iz Sveta.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospa predsednica, ko začenjam govor v tej razpravi v imenu skupine UEN, bi rad opozoril na tri vprašanja.

Prvič, predlogi Evropske komisije o spremembi DDV za finančne in zavarovalne storitve izboljšujejo pravno gotovost ne samo za gospodarske subjekte, ampak tudi za davčne subjekte v posameznih državah članicah.

Drugič, rešitev, s katero se države članice zavežejo, da bodo davkoplačevalcem pustile izbiro glede DDV za finančne in zavarovalne storitve, medtem ko ostanejo mnoge podrobne ureditve v uporabi na tem področju znotraj obsega dejavnosti držav članic, je dobra. To ustreza decentralizaciji davčnih pristojnosti in s tem izvajanju načela subsidiarnosti.

Tretjič, nujna je tekoča analiza finančnih posledic predlaganih sprememb. Ta mora zadevati predvsem zmanjšanje prihodkov od DDV v posameznih državah članicah kot rezultat povečanih stopenj odbitkov s strani podjetnikov. Prav tako je treba preučiti vpliv teh sprememb na stroške finančnih in zavarovalnih storitev za potrošnike.

Louis Grech (PSE). – (MT) Poročevalec je podprl okvir predloga Komisije, tako da smo soočeni s problemom, ki smo ga odlagali več kot 30 let. Ta sektor je zelo pomemben za vedno več držav, med njimi Malto. V poročilu najdemo ureditve, ki olajšujejo delo pomembnih družb in spodbujajo pravi prosti trg brez meja, kar vodi k bogastvu, delovnim mestom in večji izbiri. Ena od prednostnih nalog je vzpostavitev določb, tako da so potrošniki zaščiteni in jim nikakor ni treba plačevati dodatnih davkov. Dejansko bi morali potrošniki imeti koristi od vsakega zmanjšanja stroškov in od vsakega povečanja učinkovitosti sistema. Če bo potrebno, je treba v prihodnosti opraviti nadaljnje analize, da bi vključili druge zaščitne ukrepe.

Poročilo gospoda Muscata vodi k večji jasnosti in pravni gotovosti glede obdavčenja na področju finančnih storitev, zlasti v tem času, ko doživljamo velike spremembe finančnih trgov.

Za konec bi se želel zahvaliti gospodu Muscatu, katerega doprinos je bil v zadnjih štirih letih in pol pomemben.

László Kovács, *član Komisije.* – Gospa predsednica, rad bi se vam zahvalil za vaše pripombe in dragocena mnenja, ki ste jih izrazili v tej razpravi. Kot sem dejal v uvodnih pripombah, je zelo pomembno dobiti pozitivno mnenje Parlamenta o predlogu Komisije o DDV za zavarovalne in finančne storitve. Upoštevali smo zaskrbljenost, izraženo v poročilu, zlasti pomanjkanje nevtralnosti v obrestnih merah, težave s statistiko in tveganje preusmeritve davčnih prihodkov iz nevračljivega DDV za vložke.

Medtem ko bi Komisija lahko bila načeloma naklonjena nekaterim spremembam, kot so tiste o izvedenih finančnih instrumentih, formalno ne bomo spremenili našega predloga. Vendar pa se bomo trudili kolikor mogoče pretehtati spremembe, ki jih je predlagal Parlament, med posvetovanji v Svetu.

Želel bi izraziti svojo hvaležnost za pozitivno potrditev našega predloga. Pozitivno mnenje Parlamenta bo dober znak, ki bo služil ozaveščanju s strani držav članic glede potrebe po ukrepanju.

Joseph Muscat, poročevalec. – (MT) Najprej bi se želel zahvaliti službam Parlamenta in Komisiji za vso njihovo pomoč pri tem občutljivem dokumentu, čeprav delo še ni končano. Toda kar zadeva Parlament in komisarja tudi jaz upam, da je naše sporočilo zelo jasno. Menim, da je tisto, o čemer se moramo dogovoriti – in v Parlamentu je soglasje –, da, sprejemajmo predpise, uvajajmo spremembe, kjer so spremembe potrebne, zagotavljajmo, da je sistem bolj enostaven, toda bodimo previdni, da ne bo treba potrošniku poravnati celotnega računa. Menim, da je to glavno sporočilo Komisiji in celo Svetu od nas v Parlamentu. Vsem želim uspeh pri delu, dokler ne bo ta dokument končan. Mojim prijateljem se zahvaljujem za njihove dobre želje, predvsem gospodu Casi, ki nam je dal dobro priznanje novega političnega obdobja laburistične stranke in naroda.

Predsednica. – Najlepša hvala, gospod Muscat. Tudi jaz upam, da bo vaše delo uspešno in bo Evropo naredilo močnejšo.

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v torek, 25. septembra 2008.

Pisne izjave (člen 142)

Gábor Harangozó (PSE). - *v* pisni obliki. – Najprej bi želel čestitati poročevalcu, Josephu Muscatu, za zelo celovito poročilo glede vprašanja skupnega sistema davka na dodano vrednost za zavarovalne in finančne storitve s stališča podjetij, davčnih služb in potrošnikov. Menim, da bi morali, čeprav je težko – na podlagi tega predloga –, jasno oceniti, kakšen bo obseg koristi za potrošnike v smislu učinkovitosti in zmanjšanja stroškov, zagotoviti pravno gotovost in doslednost glede vprašanj zavarovalnih in finančnih storitev, povezanih z DDV. Dejansko je nujno zagotoviti, da se olajševalnih ukrepov glede DDV za poslovni svet ne bo izvajalo na stroške potrošnikov. Vendar je pomembno opozoriti, skupaj s poročevalcem, da imajo države članice veliko prožnosti, ki bi lahko vodila k neenakim rezultatom izvajanja med državami članicami. Končno bi želel poudariti dejstvo, da bi morali glede na negotovost vpliva izvajanja teh ukrepov ostati previdni in zaradi tega podpreti obveznost Komisije, da o tem vprašanju poroča tako Svetu kot Parlamentu.

19. Kolektivno urejanje avtorskih pravic na spletu (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je ustno vprašanje Giuseppeja Garganija o kolektivnem urejanju avtorskih pravic na spletu (O-0081/2008 - B6-0459/2008).

Jacques Toubon, *namesto vlagatelja.* – (FR) Gospa predsednica, to vprašanje je osrednjega pomena za prihodnjo kulturno ekonomijo Evrope. Kljub obstoječi direktivi o avtorskih pravicah v informacijski družbi je situacija v smislu kolektivnega urejanja avtorskih pravic in sorodnih pravic za spletne storitve izredno zapletena, predvsem zaradi ozemeljske narave zakonodaje o avtorskih pravicah in odsotnosti vseevropskega licenčnega sistema. Ta situacija je postala še bolj zapletena zaradi pomanjkanja koherentne politike s strani Evropske komisije, medtem ko Generalni direktorat, pristojen za enotni trg in avtorske pravice na eni, in Generalni direktorat za konkurenco na drugi strani pogosto delujeta v svojo korist in brez splošnega pregleda nad zadevnim področjem, predvsem kar zadeva ustvarjalne potenciale Evrope.

Dejansko je Generalni direktorat za notranji trg in storitve z odklanjanjem sprejemanja predpisov in tudi z namernim preziranjem različnih resolucij, ki jih je sprejel Parlament, in namesto tega poskušanjem ureditve tega področja s priporočili in upravnimi odločbami ustvaril pravno negotovost. Glede na to zdaj Generalni direktorat za konkurenco začenja pravne postopke proti akterju v tem sektorju, ki je zgolj poskušal ravnati v skladu s priporočilom Komisije iz leta 2005.

Tako je Komisija sprejela to odločbo proti CISAC v juliju. Ni naložila finančnih kazni, temveč poskušala spremeniti način, na katerega delujejo CISAC in njegova včlanjena združenja. Ta situacija odraža dejstvo, da je Evropska komisija prezrla opozorila, ki jih je izrazil Parlament, zlasti v svoji resoluciji z dne 13. marca 2007, ki je vsebovala tudi konkretne predloge za nadzorovano konkurenco in tudi za varstvo in spodbujanje manjšinskih kultur v Evropski uniji.

Poleg tega smo od takrat videli celo vrsto pobud, od katerih je bila samo ena po naravi zakonodajna: za lase privlečeno oceno priporočila o avtorskih agencijah, ocenjevalno poročilo in zeleno knjigo o direktivi iz leta 2001, vprašanja o kopiranju doma, prost dostop z odločbo Generalnega direktorata za raziskave k 20 % razpisov po sedmem okvirnem programu, podaljšanje roka za pravice nastopajočih izvajalcev, za katere je treba upoštevati direktivo, in tako dalje.

Zato je Odbor za pravne zadeve postavil naslednje vprašanje: ali Komisija ne meni, da bi bilo zaželeno zagotoviti, da je kakršna koli uveljavljena sprememba, na primer za člane CISAC, predmet širokih posvetovanj vseh zainteresiranih strani, da bi tako končali neskladnost trenutne pravne situacije, ki je nastala zaradi različnih stališč, ki jih je sprejela Komisija? Ali namerava Evropska komisija ponovno preučiti svojo politiko na tem področju ob upoštevanju resolucije Parlamenta z dne 13. marca 2007, da bi našli globalni pristop, ki upošteva ne samo interese uporabnikov, temveč tudi interese imetnikov licenc in ustvarjalne skupnosti? Prepričani smo, da primer CISAC kaže, da je pristop Komisije s sprejetjem neobvezujočih določb ali "mehkega prava", kot se imenuje, ali čisto upravnih odločb neskladen in v nasprotju z načelom pravne gotovosti, ker prizadete strani nimajo sredstev za pritožbo ali razpravo.

Jutri namerava Komisija nadaljevati s tem pristopom "mehkega prava" s sprejetjem še enega priporočila, tokrat o ustvarjalnih vsebinah na spletu, ki bo obravnaval tudi izdajo licenc za ustvarjalne vsebine za več ozemelj. To ne bo priporočilo po postopku soodločanja. Ali namerava Komisija pritegniti Parlament k sestavi tega priporočila na učinkovit način? Ali pa bo Komisija na tem področju, ki je tako pomembno za prihodnje gospodarstvo in kulturo Evrope, spet prezrla tiste, ki predstavljajo države članice in njihove državljane?

Iz tega razloga imam dva predloga. Prvič, tako, kot je naredila za kopiranje doma, bi morala Komisija vzpostaviti platformo za vse zainteresirane strani, da lahko ta dokument odprejo in preučijo vsi tisti, ki morajo biti seznanjeni. Parlament bo svoje mnenje tako ali tako podal. Odbor za pravne zadeve je zdaj sestavil *ad hoc* delovno skupino za vprašanja avtorskih pravic z nalogo, da vsem zainteresiranim stranem predstavi jasno dolgoročno vizijo intelektualne in umetnostne lastnine in njune vloge v znanju in kulturni ekonomiji. Ta skupina se bo prvič sestala jutri zjutraj.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Gospa predsednica, menim, da bi bilo treba ta vprašanja postaviti v širši kontekst, saj dobiva zagon razprava o tem, kako licencirati glasbo na internetu. Na internetu je potrošnikom na voljo več glasbe kot kadar koli doslej, vendar skoraj nobena ni ustrezno licencirana. Zato skoraj nič te glasbe ne ustvarja dohodka za umetnike ali glasbene producente. V letu 2006 je bilo razmerje med nezakonitim in zakonitim prenašanjem pesmi 40 proti 1, vsako leto pa se nezakonito prenese več kot 20 milijard posnetkov. Torej je tu nekaj narobe.

Spletni operaterji pravijo, da je licenciranje glasbe v Evropi preveč zapleteno, zato v nobeni od novih držav članic še vedno ni na voljo zakonite spletne storitve.

To je ozadje vrste vprašanj, ki smo jih prejeli od gospoda Garganija. Vsi se strinjamo, da je treba poenostaviti licenciranje glasbe za prenos z interneta in na mobilne telefone. Toda v postopku nihče noče izgubiti.

Ali obstaja enostaven način za pridobitev licenc, ki obsegajo vse pravice po vsej Evropi? Pri odgovoru na to vprašanje moramo misliti na to, da večina avtorjev, skladateljev in izvajalcev živi od prihodka, ki ga zberejo z avtorskimi pravicami. Tako se prebijajo iz meseca v mesec.

Kako naj torej uravnotežimo učinkovitost in poštenost? Komisija je leta 2005 podala svoja priporočila. Kot kaže ocenjevalno poročilo iz leta 2008 teh priporočil, je nekaj imetnikov avtorskih pravic, kot so glasbeni založniki, sledilo našim nasvetom in so vzpostavili vseevropske licence. Medtem ko se majhna avtorska društva bojijo, da te platforme ne bodo pustile prostora za neuporabljen repertoar, moramo mi zdaj zagotoviti, da ga bodo. Znaki so spodbudni. Obstajajo že licence EU za majhne glasbene založnike. Medtem ko potekajo ta prizadevanja, ne smemo prenagljeno sprejeti predpisov. Dati je treba priložnost restrukturiranju, ki je v teku. Toda ostati moramo budni, da ne izgubi majhen repertoar.

Naj zdaj povem nekaj besed o protimonopolni odločbi, ki jo je Komisija sprejela pred kratkim v zadevi CISAC. Odločba prepoveduje protikonkurenčne prakse s strani evropskih avtorskih agencij, kar omejuje njihovo zmožnost ponujanja svojih storitev avtorjem in spletnim operaterjem. Odstranitev omejitev bo

avtorjem omogočila, da izberejo, katera avtorska agencija bo urejala njihovo avtorsko pravico. Prav tako bo za spletne operaterje olajšana pridobitev licenc za koriščenje v več državah od ene avtorske agencije po njihovi izbiri.

Priporočilo iz leta 2005 in odločbo glede CISAC ureja enako načelo: oba spodbujata odstranitev omejitev, ki avtorjem in skladateljem preprečujejo svobodno izbiro avtorske agencije, upravljavcem pravic pa izdajo licenc za več ozemelj.

Glede priprave priporočila o ustvarjalnih vsebinah na spletu namerava Komisija to priporočilo sprejeti v prvi četrtini leta 2009. Javno posvetovanje leta 2008 o ustvarjalnih vsebinah na spletu je pokazalo, da tema licenc za avdiovizualna dela za več ozemelj ni zrela za obravnavo v načrtovanem priporočilu.

Komisija je objavila razpis za neodvisno študijo licenc za več ozemelj za avdiovizualna dela s ciljem analiziranja gospodarskega in kulturnega vidika takšnih praks. Komisija trenutno analizira ponudbe in rezultati študije naj bi bili na razpolago do konca leta 2009. Tesno sodelujemo z Evropskim parlamentom in državami članicami v zvezi z razvojem glede ustvarjalnih vsebin na spletu, predvsem z udeležbo na različnih zaslišanjih, ki jih organizira Evropski parlament, in razpravami v delovni skupini za avdiovizualne vsebine Sveta ministrov.

Ker se dogodki, ki zadevajo ustvarjalne vsebine na spletu, hitro odvijajo, ni utrjenih praks, na katerih bi na tej stopnji utemeljili obvezno zakonodajo. V tem trenutku bi takšna zakonodaja na evropski ravni morda ogrozila razvoj novih poslovnih modelov in procese sodelovanja med zainteresiranimi stranmi. Iz tega razloga se zdi priporočilo najprimernejši način za olajšanje premika področja ustvarjalnih vsebin k spletnemu okolju.

Gospod Toubon je imel zanimiv predlog, da bi morda morala obstajati delovna skupina za avtorska društva, in menim, da je to odlična zamisel. Komisija je pripravljena biti povezovalka in poskušati najti vlogo za avtorska društva v spletnem svetu, zato bomo sprejeli njegov predlog.

Manuel Medina Ortega, *v imenu skupine PSE.* – (*ES*) Gospod Toubon je podal izvrstno razlago problema v pravnem smislu. Zaradi tega mi je prihranjeno obravnavanje tega vidika.

Zato želim na to vprašanje pogledati z bolj praktičnega vidika. Glede avtorskih pravic Generalni direktorat za konkurenco izhaja iz osnove, da so avtorji enako pomembni kot velike multinacionalne družbe, ki urejajo svet medijev. To ni res.

Avtorji in izvajalci so dejansko delavci. Vsekakor obstajajo nekatere zvezde – kot so tiste, ki se pojavljajo v revijah –, ki imajo nekaj izbire. Vendar večina avtorjev, izvajalcev in ustvarjalcev nima te izbire. Njihov položaj je pravzaprav enak kot položaj delavcev in so organizirani preko družb za avtorske pravice.

Trditev, da teh tisoč, deset tisoč, celo sto tisoč avtorjev, ki vsak dan delajo v Evropi in ki dobivajo svoje prihodke prek svojih društev avtorjev, deluje, kot da bi bili multinacionalne družbe, je izmišljotina in nima prav nič opraviti z resničnostjo.

Če nam ne uspe začeti od osnove, da trenutna evropska društva avtorjev predstavljajo posebne interese članov in kot takšna tudi delujejo, ne bomo nikoli doumeli resničnosti.

Menim, da Komisija verjetno samo opravlja svoje delo, toda ko govori o študijah, me začne skrbeti, kajti kdo izvaja te študije, kdo plačuje za te študije in katere skupine imajo zaradi svojega pritiska vpliv nanje.

Zaradi tega imamo v Evropski uniji demokratičen sistem med državami članicami in v državah članicah. Odgovornost poslancev Evropskega parlamenta je, da začnejo v tem Parlamentu ponižno izražati družbeno resničnost, ki je morda ni najti v pisarnah in velikih gospodarskih študijah.

Znašli smo se v situaciji, v kateri bomo, če ne bomo previdni, če bomo poskušali deregulirati tega področja, kot je bilo to storjeno na drugih, končali tako, da bomo uničili stvaritev, ki je ena od naših edinstvenih vrednot. Kljub vsem problemom Evropo zaznamujejo velike stvaritve. Končali bomo z avdiovizualno industrijo, ki je povsem brez vsebine; to že lahko vidite v drugih državah. Zato menim, da je treba v tem trenutku nekaj naših prizadevanj usmeriti v to, da tem ustvarjalcem zagotovimo institucionalni sistem, ki jim omogoča ukrepanje.

Menim, da je teoretično ukrepanje, razmišljanje, da se lahko mali glasbenik, mali skladatelj brani, absurdno.

Če bi bil Beethoven danes živ in bi skladal simfonije in če bi moral vstopiti na mednarodni trg, da bi konkuriral velikim glasbenim multinacionalkam, bi umrl od lakote. Njegova finančna situacija bi bila precej slabša, kot je bila v 18. in 19. stoletju. Menim, da je to bistvena točka, ki jo je treba poudariti.

Gospod Toubon je omenil odločitev našega odbora, da se sestavi delovna skupina za varstvo intelektualne lastnine. Upamo, da bosta Komisija in predvsem gospod McCreevy, ki je bil vedno velik prijatelj tega Odbora za pravne zadeve, pripravljena sodelovati z nami, izraziti svoje skrbi, toda tudi poslušati. Ta delovna skupina bo prisluhnila tudi mnenjem tisočev ljudi, ki se trenutno ukvarjajo z velikim intelektualnim delom in ki omogočajo, da so ti avdiovizualni mediji, ki jih ustvarjamo, napolnjeni z vsebino.

Če ne bo, obstaja resna nevarnost, kot sem dejal, da bomo ustvarili velik avdiovizualni sistem, ki bo povsem prazen, ki ga bo mogoče napolniti samo z oglaševanjem in ki ne bo imel posebne vsebine.

Posledično, gospa predsednica, menim, da so predlog, ustno vprašanje in predlog za resolucijo, ki ga nameravamo predložiti, usmerjeni k okrepitvi te neodvisnosti in te edinstvene identitete evropske kulture, ki je ni mogoče nadomestiti z nobeno zamislijo, ki temelji na svobodni konkurenci.

Eva Lichtenberger, *v imenu skupine Verts*/ALE. – (DE) Gospa predsednica, komisar, leta 2004 je Odbor za pravne zadeve imel zaslišanje, ki se je med drugim osredotočalo na vlogo avtorskih agencij. Nekateri umetniki so predstavili zelo prepričljivo zadevo, da bi nazorno prikazali probleme, s katerimi so soočeni po trenutnem sistemu, ki deluje prek avtorskih agencij. Vi ste nato izbrali zakonodajni pristop "mehkega prava" – ali bolje nezakonodajni pristop –, ki je medtem ustvaril samo več pravne negotovosti in zaradi katerega se soočamo s povečanjem števila pritožb in vznemirjanjem zaradi pomanjkanja jasnosti v situaciji. To je resen problem, komisar.

Posledica sistema, ki ste ga predlagali, bo koncentracija na trgu, ki bo koristila močnim in prezrla na primer Konvencijo o kulturni raznolikosti, ko bo šlo za umetnost in kulturo Evrope. V tem sistemu bodo manjšinske kulture, tiste, ki niso del glavnega toka, ali tiste, ki uporabljajo jezike manjšin, neizogibno poškodovane, ker jih sistem enostavno ne upošteva.

Ko smo vas v Odboru za pravne zadeve vprašali, zakaj niste predložili predlogov, kot so tisti, ki jih je zahteval Parlament v poročilu gospe Lévai, ste dejali, da se bo trg kljub temu premaknil v to smer in zaradi tega tu niste videli potrebe po kakršni koli spremembi. Komisar, na podlagi protislovnih sodb, ki smo jim bili priča pred kratkim, lahko vidite, da to ni bil pravi pristop. Zdaj potrebujemo rešitev, ki ima prihodnost, če želimo zaščititi ustvarjalni potencial. Menim, da bomo morali na splošno bolj preučiti obveznost pravic. Je to še vedno dolgoročno trajno v tej stari obliki, v tej k orodju usmerjeni obliki? Ali bomo še vedno dosegli potrebne cilje ali to ne bo delovalo?

Komisar, menim, da nadaljnje študije in zaslišanja niso pot naprej. Žal smo videli, da so povabljeni vedno isti ljudje in da predstavljajo tržne velikane, ne majhnih akterjev, katerih mnenja se posledično ne upošteva. Potrebujemo drugačen pristop in jasen zakonodajni predlog, kako lahko in morajo avtorske agencije zaščititi te pravice in vrednote.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (*PL*) Gospa predsednica, lansko leto je Evropski parlament na priporočilo Komisije iz leta 2005 o čezmejnem kolektivnem urejanju avtorskih pravic odgovoril z resolucijo. V svoji resoluciji je Parlament zahteval, da se pojasni, da to priporočilo velja samo za prodajo glasbenih posnetkov na internetu. Prav tako smo zahtevali takojšnje ustrezno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi. Poleg tega smo prosili, da se Parlamentu in Svetu predloži osnutek besedila prožnega okvira glede kolektivnega urejanja avtorskih pravic in sorodnih pravic v zvezi s čezmejnimi glasbenimi storitvami na spletu.

Urejanje avtorskih pravic in sorodnih pravic v zvezi s spletnimi glasbenimi storitvami ostaja zapleteno in problematično vprašanje, kljub zavezujoči direktivi o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi. Težave so nastale predvsem zaradi pomanjkanja evropskih licenc. Nejasna sestava priporočila je razlog za posebno skrb. To pomeni, da bi se priporočilo morda lahko uporabljalo tudi za druge spletne storitve, ki vsebujejo posnetke, kot so storitve radiodifuzije. Dosledno pomanjkanje jasnosti glede uporabe različnih sistemov licenc ustvarja pravno negotovost in vodi k neželenim posledicam, predvsem za spletne storitve radiodifuzije.

Na žalost sem opazil tudi, da Komisija ni upoštevala priporočil Parlamenta. Komisija se je omejila izključno na nadzor in izvajanje priporočil iz leta 2005. To na noben način ne obravnava nenehnih problemov na tem področju. Med drugim politika Komisije odraža odločitev, sprejeto v zvezi z mednarodno konfederacijo

društev pisateljev in skladateljev. Komisija je izključila možnost kakršnega koli skupnega ukrepanja društev, na primer glede predloga za vzpostavitev preglednega sistema avtorskih pravic v Evropi. To ustreza prepuščanju moči v roke oligarhiji, ki jo sestavljajo velike družbe, ki so sklenile dvostranske sporazume z vodilnimi izvajalci. Pričakovati je, da bo rezultat te odločitve nadaljnje omejevanje izbire in izginotje majhnih podjetij s trga, v škodo kulture raznovrstnosti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Trenutno je trg digitalnih vsebin nestabilen, razdrobljen in tog, kar je posledica monopolov. Zaradi tega sem zadovoljna z načinom, kako je julija Komisija končno osvetlila kolektivno urejanje. Zaskrbljena sem zaradi nepoštenih pogodbenih pogojev ne samo za avtorje, temveč tudi za uporabnike. Rada bi verjela, da bodo Čehi in drugi državljani manjših držav zdaj lahko nabavili najljubše pesmi, digitalne knjige ali televizijske serije prek interneta, na primer od iTunes in drugih virtualnih trgovskih hiš, prek meja, kar je danes praktično nemogoče. Rada bi verjela, da bodo avtorji lahko svobodno izbirali kolektivno urejanje iz vsake države članice in ga prisilili, da izboljša kakovost storitev in zniža stroške poslovanja. Upam, da bo kolektivno urejanje v zameno lahko ponudilo licence, ki jih ne bodo omejevale meje domače države, vključno z evropskimi licencami, vendar ni tako enostavno. Ne verjamem, da bo drezanje v osje gnezdo, ki ga je julija izvedla Komisija, resnično proizvedlo sistematične spremembe na trgu digitalnih vsebin. Zdaj bi rada prosila Komisijo, da zahteva neodvisno študijo kolektivnega urejanja kot celote in da Parlamentu predloži zakonodajno besedilo, ki vsebuje natančen pregled celotnega sistema na podlagi ustreznih analiz vseh specifičnih vidikov tega problema.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Gospa predsednica, komisar, pokazali ste, da ste pripravljeni poslušati in tem vprašanjem nakloniti pozornost. Vendar bi želel zastaviti vprašanje in nekaj prositi.

Vprašanje zadeva način, na katerega bo Parlament vključen v delo, ki ga predlagate. Prošnja je, da če se vzpostavi platforma, se mi zdi nujno, da se o ugotovitvah, njenih ugotovitvah ne odloča vnaprej, temveč bi odločitve morale biti proizvod pravih razprav, in prav tako mislim, da bi člani te platforme morali predstavljati našo gospodarsko in kulturno raznovrstnost.

Charlie McCreevy, član Komisije. – Poslancem se želim zahvaliti za obseg njihovih razprav.

Regulatorji ne bi smeli sprejemati vseh odločitev. Komisija aktivno spodbuja razvoj na trgu spletnega licenciranja za glasbo, toda preuranjeno zakonodajno posredovanje, brez popolne analize tržnih potreb in trendov, se ne zdi najboljša pot za razvoj zdravega spletnega maloprodajnega trga. Toda če bo postalo očitno, da trenutna posredovanja Komisije ne morejo zagotoviti modela spletnega licenciranja, primernega za 21. stoletje, bomo preučili drugačen pristop.

Zdaj je bistvenega pomena, da se zberejo vse zainteresirane strani, avtorji, izvajalci, založniki, avtorske agencije in glasbene založbe, in najdejo strukturo licenc, ki bo omogočila izoblikovanje več zakonitih spletnih storitev, medtem ko bo ohranila zadovoljiv rezultat za avtorje.

Gospod Medina Ortega je omenil dejstvo, da je v interesu vseh, da imamo po vsej Evropi zdravo kulturno industrijo. Menim, da govorim v imenu vseh v Komisiji, ko rečem, da je to naš cilj. Menim, da je tudi prav poskusiti uvesti sistem, s katerim bodo vsi imeli koristi od ustvarjalnosti in kulture – vključno z umetniki – in lahko vsi uživajo za zmerne stroške.

To je torej tisto, kar želimo vsi doseči. Naša mnenja se lahko razhajajo o tem, kako postopati. V zadnjih nekaj letih sem slišal izražanje različnih stališč v tem Parlamentu in skupin izven Parlamenta. Ne strinjamo se vedno o tem, kako lahko dosežemo cilje, toda menim, da vsi vemo, kaj želimo poskusiti in narediti.

Ko sem predlagal platformo – in so jo omenili gospod Gauzès in drugi –, je bila to potreba po združitvi majhnih in velikih akterjev in predvsem majhnih avtorskih društev, ki se, kot razumem, čutijo spregledane v tej obširni razpravi, v posebnem forumu. To je to, kar sem predlagal tam. Menim, da so naši cilji enaki. Vsekakor želimo upoštevati vse interese in doseči ustrezen sistem licenc, ki je model, ki ustreza današnjemu svetu in ne svetu pred 40 ali 50 leti.

Predsednica. – Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 25. septembra 2008. <BRK>

20. Fundacija odbora za mednarodne računovodske standarde: pregled ustanovne listine - javna odgovornost in vsebina predlogov upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde za spremembo (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je ustno vprašanje Pervenche Berès o Fundaciji odbora za mednarodne računovodske standarde:

pregled ustanovne listine - javna odgovornost in vsebina predlogov upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde za spremembo (B6-0463/2008).

Pervenche Berès, *avtorica*. – (FR) Gospa predsednica, komisar, ko gre za standarde računovodskega poročanja, ta Parlament zdaj ve, da imate določeno sposobnost ustvarjalnosti za ustanavljanje odborov, ki ne delajo ničesar. Ko smo vas na začetku tega parlamentarnega obdobja spraševali o statutih in vlogi Evropske svetovalne skupine za računovodsko poročanje (EFRAG), ste iznašli okroglo mizo, in zdaj vsi vedo, da ni izpolnila svojih nalog.

Soočeni s predlogi skrbnikov Fundacije odbora za mednarodne računovodske standarde (IASCF) glede ustanovitve skupine za spremljanje in takoj, ko se nekaj članov ni strinjalo z vašimi načrti, ste predstavili zamisel o ustanovitvi mednarodne računovodske svetovalne skupine.

Parlament se je zdaj navadil na vaše postopke. Ko smo vas s pobudo za poročilo o vprašanjih, povezanih z vodenjem IASCF, obvestili o tem, ste odhiteli opravljati svoje naloge s svojimi japonskimi in ameriškimi kolegi in z Mednarodnim združenjem nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO) s pripravo sporočila za javnost dne 7. novembra 2007, v katerem ste trdili, da posredujete v vseh problemih vodenja, namesto da bi počakali na priložnost, da lahko ukrepate legitimno in v skladu s pristojnostmi stališča, ki ga je zavzelo demokratično predstavništvo Evropske unije, ali da povem odkrito, Evropski parlament.

Ko smo na pobudo našega poročevalca, gospoda Radwana, sestavili to stališče, ste marca želeli razpravo prestaviti na april zaradi razlogov, ki zadevajo vas in za katere prevzemate izključno odgovornost.

Ko ste na podlagi aprilskih predlogov imeli zagon in priložnost izdelati, kar bi lahko bilo stališče Evropske unije na mednarodnem prizorišču, in na podlagi odstavka 9 te resolucije, ki ga bom zdaj prebrala: "ugotavlja, da si Komisija v zgoraj navedeni izjavi z dne 7. novembra 2007 prizadeva – tako kot je to storila pri pripravi načrta z ameriškimi organi aprila 2006 – predvideti rešitve tam, kjer bi zaradi učinkovitosti in legitimnosti bil priporočljivo pričeti odprt postopek posvetovanja in razprave, k čemur želi doprinesti tudi ta resolucija", ste si v tajnosti svojih zasebnih kabinetov in resornih pisarn raje izmislili rešitev brez posvetovanja s Svetom ali tem Parlamentom.

Komisar, kaj ste delali od 24. aprila, ko smo glasovali o tej resoluciji? Takrat smo vas vprašali o vlogi Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke. Drugi poslanci so vas spraševali o aktivnostih Baselskega odbora, evropskih nadzornikov, o strukturah skupin za spremljanje IASCF. Soočeni s takšnim problemom ste ponovno predlagali odbor, ki ne dela ničesar, namreč mednarodno računovodsko svetovalno skupino.

Govorite nam, da se te skupine za spremljanje ne bi smelo povečati, ker bi to zvodenelo njen vpliv in ne bi imeli več pristojnosti za vodenje skrbnikov. Predlog skrbnikov temelji na združitvi sedmih članov. Vaš predlog temelji na ekipi petih, plus en opazovalec in dva člana, iz katerih boste sestavili to posvetovalno telo, ta mednarodni odbor revizorjev.

Naš predlog je, da se združi skupino sedmih, kot so predlagali skrbniki, in se vključi, kar je potrebno. Argument glede števila je nepomemben, saj se sočasno dodatno predlaga, da se poveča število članov upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde (IASB) s 14 na 16.

Zato vam moram danes povedati dve stvari, komisar. Prvič, če res želite preoblikovati upravljanje IASB, se s tem strinjamo, saj smo bili mi tisti, ki smo vas prosili, da to naredite, toda prosimo, posvetujte se z nami, vključite nas, in sicer od samega začetka, ne šele zadnji trenutek. Ne pripovedujte nam, da ste imeli avgusta nujno delo, ko smo vas za to prosili od lanske jeseni, s stališčem Parlamenta pa ste seznanjeni od aprila.

Poleg tega vam govorimo, da delovna programa IASB in IASCF vključujeta drugo fazo, v kateri je treba pregledati celoten instrument, vključno s pogoji, pod katerimi bo sestavljena Fundacija odbora za mednarodne računovodske standarde, zato vam svetujemo, da izkoristite ta trenutek za določitev jasnih pogojev za stabilnost in upravljanje tega celotnega mehanizma upravljanja, da bomo končno imeli sistem upravljanja, ki ustreza zadevam, s katerimi se soočamo danes. Ali povedano jasneje, katere računovodske standarde

potrebujemo za vzpostavitev finančnega trga, na katerem je razlaga standardov računovodskega poročanja na isti valovni dolžini kot gospodarska resničnost situacije, s katero smo soočeni tu in drugod?

Charlie McCreevy, *član Komisije.* – Gospa predsednica, potreba po izboljšanju upravljanja upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde (IASB) je nekaj, česar se Komisija, Parlament in Svet ministrov že dolgo zavedajo. Pomembnost tega sem poudaril ob številnih priložnostih. Bil sem kritičen do pomanjkanja ustreznega posvetovanja in postopkov za povratne informacije s strani IASB in tudi do pomanjkanja ocene učinka za nove standarde.

Glede na dejansko vlogo IASB kot globalnega določevalca standardov je nujno, da njegovi postopki upravljanja ustrezajo najvišjim standardom. Rad bi prišel do situacije, ko bomo lahko sprejeli mednarodne standarde računovodskega poročanja v EU s polnim zaupanjem, da sta postopek in vsebina teh standardov vzorna. Zato sem, ko sem izvedel, da se pripravlja pregled ustanovne listine IASCF, kot prednostno nalogo določil izboljšanje upravljanja.

Spomnite se lanskega novembra, ko sem s svojimi sodelavci v Ameriški komisiji za vrednostne papirje in borzo (SEC), Japonsko agencijo za finančne storitve in Mednarodnim združenjem nadzornikov trga vrednostnih papirjev predlagal izoblikovanje odbora za spremljanje za zagotavljanje javne odgovornosti IASCF.

Glede tega smo dosegli dober napredek. IASCF je pred kratkim predlagala spremembo svoje ustanovne listine, da bi s predlaganim odborom za spremljanje lahko stopila v formalno razmerje. Strinja se, da mora imeti ta odbor pooblastila za udeležbo v postopku imenovanja skrbnikov IASCF in tudi končna pooblastila za odobritev njihovega imenovanja. Prav tako se strinja, da bo odbor za spremljanje lahko obravnaval katero koli področje dela bodisi skrbnikov bodisi IASB in ga predložil v obravnavo odboru skrbnikov IASCF ali IASB.

IASCF namerava sklep o teh zadevah sprejeti v začetku oktobra, spremembe ustanovne listine IASCF pa bi začele veljati 1. januarja 2009. To bo predvsem omogočilo, da začne odbor za spremljanje delovati zgodaj leta 2009. Zato menim, da je prišel pravi čas, da utrdimo te predloge. Če bomo predolgo čakali, ne bomo mogli ponovno odpreti vprašanja upravljanja.

Trenutni finančni pretres poudarja potrebo po zagotavljanju, da računovodski standardi odražajo cilje bonitetnega nadzora in finančne stabilnosti. Izkazalo se je za nemogoče sporazumeti, da bi bili v odboru za spremljanje organi, kot je ECB. Kot kompromis bi lahko v teh novih dogovorih načrtovali, da skupini za spremljanje glede bonitetnih zadev in zadev finančne stabilnosti svetuje mednarodna računovodska svetovalna skupina. Ta skupina bi morala vključevati Evropsko centralno banko in evropske regulatorje trga vrednostnih papirjev in nedvomno tudi druge pomembne mednarodne organe. Hvaležen sem temu Parlamentu, da je v svoji resoluciji z dne 24. aprila poudaril pomembnost bonitetnega nadzora in finančne stabilnosti.

Pri izvajanju svoje morebitne vloge v odboru za spremljanje mora Komisija predstavljati tudi druge evropske institucije, predvsem ta Parlament. Da bi se to učinkovito izvajalo, predlagam sestavo posvetovalnih postopkov z Evropskim parlamentom. Te postopke bi bilo po potrebi mogoče formalizirati v ustrezni obliki.

Prizadeval sem si zagotoviti, da so moje službe o razvoju te razprave obveščale ključne poslance. Toda danes sem bil opozorjen na to, da je prišlo do pomanjkljivosti v tej komunikaciji. Očitno, ob pripravi našega stališča, dogodkov, ki so se odvijali proti koncu julija, moje službe niso sporočale na običajen način zaradi časa počitnic. Znano mi je, da je v tem Parlamentu zelo razširjeno nezadovoljstvo zaradi dejstva, da z vami ni bilo izvedeno ustrezno posvetovanje med izdelavo naših predlogov. Tudi sam sem razočaran zaradi tega dejstva in sem mojim službam dal jasna in odločna navodila, da se takšne napake ne ponovijo. Menim, da je bil moj generalni direktor v stiku z gospo Berès, da bi ji poskusil pojasniti to opustitev sporočanja. Upam, da ta pomota ne bo ogrozila skupnega cilja, za katerega si oba prizadevava, namreč boljše ureditve upravljanja upravnega odbora za mednarodne računovodske standarde.

Prepričan sem, da se bo z nekaj dodatnimi izboljšavami povečanja upravljanja IASCF izboljšala kakovost računovodskih standardov in zagotovilo, da izpolnjujejo potrebe vseh zainteresiranih strani – vključno Evropske unije, ki je vse do danes največji uporabnik mednarodnih standardov računovodskega poročanja.

Trenutno preučevanje upravljanja IASCF predstavlja veliko spremembo v odgovornosti tega organa do javnih organov, torej nekaj, k čemur je ta Parlament večkrat pozival. Pozivam Evropski parlament, da podpre naše predloge kot najboljši način za zagotavljanje, da ta reforma doseže resničen vpliv.

Jean-Paul Gauzès, *v* imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, pravkar smo slišali, da je predsednik Odbora za ekonomske in monetarne zadeve izrazil resnična mnenja tistih poslancev, ki jih zanima to vprašanje. Kot je bilo poudarjeno, vsi se zavedamo pomembnosti računovodskih standardov in reform, ki so bile napovedane. Zdaj je prišel čas, komisar, da razjasnimo in uporabimo vaše pripombe.

Imam predlog: ta resolucija je natančna in mora biti, toda ni nobene potrebe, da se ubije grešnika. Dejansko bi lahko naredili tako, da naredimo nekaj dni premora, da bi vzpostavili protokol med Komisijo in Parlamentom, ki bi jasno določal obseg obveščanja Parlamenta, stopnjo njegove vključitve v to zadevo in stališča, ki jih zavzema, in v ta namen moramo glasovanje odložiti za nekaj dni. To je predlog, ki ga bodo skupina Evropske ljudske stranke in Evropski demokrati predložili jutri, namreč da se glasovanje o resoluciji preloži, da bi bila Parlament in Komisija zmožna ustrezno sodelovati pri tej pomembni temi. Če se med tem obdobjem ne bo nič zgodilo in da bi nadoknadili zamujen čas in morebitno pomanjkanje informacij, bomo zavezani glasovati o resoluciji, ki je predložena danes, z vsemi težkimi odločitvami, ki jih bo imela za posledico.

Sredi težkega položaja zaradi trenutne finančne krize, ki ni nekaj popolnoma neznanega kar zadeva računovodske standarde, upam, da bomo vsi razumeli, da moramo najti hitro in praktično rešitev, ki bo pomagala usmeriti dogodke v želeno smer.

John Purvis (PPE-DE). - Gospa predsednica, komisarju moram priznati, da sem resnično precej zmedena glede tega, kaj se je dogajalo s to zadevo. O tem nisem slišala ničesar do dobesedno tega tedna in naenkrat sem preplavljena s pristopi, s strani IASCF in Komisije, ki bi me radi na kakršen koli način prepričali glede tega, ali bi moral biti Mednarodni denarni sklad vključen v skupino za spremljanje. Menim, da je precej nezadovoljivo nadaljevati z nečim, kar je praktično skoraj del zakonodaje, zato bi komisarja prosila, da to malo preložimo, uredimo in se vrnemo k tej zadevo morda na oktobrskem mini plenarnem zasedanju.

Rada bi poudarila, da zaradi vključitve Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke v to skupino za spremljanje le-ta ne bi postala nepraktična. Zdi se mi, da bi lahko pokrili ostali svet na precej zadovoljiv način. Resnično ne vidim potrebe po tem, da imamo še eno računovodsko svetovalno skupino, ki svetuje nadzornikom, ki spremljajo stvari. To je kot hiša iz kart. Zanima me, ali se ne bi mogli v vsakem primeru posvetovati kar takoj, neuradno, če bodo morali to kdaj narediti. Zanima me, ali bi o tem lahko razpravljali v naslednjih dveh tednih in zaključili z glasovanjem, morda na bolj zadovoljiv način, na mini plenarnem zasedanju v oktobru.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Komisar, sedanja svetovna finančna kriza razkriva, kako pomembna je poštena vrednost, dejanska vrednost podjetja za zdravo delovanje finančnih trgov. To je bistvena informacija za delničarje in upnike. Odbor za spremljanje bi lahko prispeval k boljši preglednosti in primerljivosti finančnega poročanja in s tem k osebni odgovornosti delničarjev za pravilne gospodarske odločitve. Mednarodna standardizacija nedvomno vodi k razvoju čezmejnih kapitalskih trgov in zato bi morala skupina za spremljanje v interesu stabilnosti izvajati tudi preventivne ukrepe pred cikličnimi trendi in pomagati preprečevati sistemska tveganja. Seveda predlog o ustanovitvi skupine ni bil predmet vprašanja. Njene pristojnosti niso bile pojasnjene, na primer, ali bo imela tudi nadzorno funkcijo. Prav tako se mi zdi pomembno, da ima vsaka država delegata v predlagani skupini za spremljanje, ki mora vključevati tudi predstavnike pomembnih institucij, da bi odražala ravnotežje najpomembnejših valutnih območij, kulturno raznolikost, interes tako razvitih, kot tudi nastajajočih gospodarstev in mednarodnih institucij, ki so odgovorni javnim organom. Škoda, da se s Parlamentom ni avtomatično posvetovalo vnaprej.

Pervenche Berès, *avtorica*. – (FR) Gospa predsednica, komisar, kaj ste naredili od 24. aprila glede upoštevanja stališča Parlamenta? Kaj ste naredili od 24. aprila glede razpravljanja s Parlamentom o iskanju učinkovitih rešitev za obravnavanje upravljanja skrbnikov? Dobro vemo, da je IASB pijana ladja v rokah revizorjev, ki so ustvarili te tako imenovane "poštene vrednosti", in nihče ne ve, kako so bili izvoljeni, če ni več trga, da bi ga nadzirali.

Kot posledica se nas danes prosi, da razpravljamo o upravljanju IASCF. V naglici nam predlagate – in v času, ko vam predlagamo precej primerne rešitve, s čimer bi bilo lahko upravljanje teh struktur vključeno v globalen in odgovoren sistem upravljanja –, da je treba ustanoviti svetovalne odbore. Je to smiselno?

Ne verjamem, da bo to vprašanje rešeno enostavno z vključitvijo Parlamenta ali na tej stopnji postopka. Predlog, ki ste nam ga predložili glede upravljanja IASCF, ni zadovoljiv. Od vas pričakujemo drug predlog in bomo morali morda počakati na drugo fazo posvetovanja in, če bo potrebno, pregled tega postopka upravljanja.

Charlie McCreevy, *član Komisije.* – Gospa predsednica, na moji stopnji življenja nisem pogosto zelo presenečen, zato me ni niti najmanj presenetilo, kar se dogaja tu v Evropskem parlamentu in glede mnenja nekaterih ljudi.

Smem samo reči v tej posebni razpravi, da imejmo v spominu eno majhno stvar. IASCF in njegov osnovni organ, IASB, sta neodvisna organizacija.

(Neslišna prekinitev iz sejne dvorane)

Rad bi samo predstavil dejstva. Sta povsem neodvisna, vendar sta dejansko postala organ za določanje računovodskih standardov za svet, ker je MSRP, ki ga je sestavil IASB, zdaj dejansko postal svetovni računovodski standard. Poudariti moram, da je to neodvisen organ; odkar smo v Evropi sprejeli MSRP – odločitev, ki jo je pred mojim časom v zadovoljstvo Evropskega parlamenta sprejel Komisija –, smo največja skupina, ki ima danes MSRP. Ta položaj se lahko spremeni, saj svet vedno bolj prehaja na MSRP. Takrat morda ne bomo več največji, vendar pa smo vsekakor največji trenutni uporabnik MSRP.

Že nekaj časa si s podporo Evropskega parlamenta prizadevamo izboljšati ureditev upravljanja skrbnikov IASCF ob upoštevanju, da so neodvisna organizacija.

V preteklosti smo dosegli nekaj napredka in IAS je pred kratkim napovedal pregled svoje ustanovne listine. Zato izkoriščamo to priložnost za predstavitev našega stališča. Nimamo pravice vsiljevati svojega stališča glede IASCF – to je stvar neodvisnih skrbnikov –, vendar predlagamo, da se izboljša ureditev upravljanja. Rad bi samo opozoril na to osnovno dejstvo, preden se vsi, kot bi rekli na Irskem, "izgubimo" na tem posebnem področju. To je situacija *de facto* in *de jure*.

Skrbniki IAS nameravajo uvesti svojo novo ureditev upravljanja ob upoštevanju vseh predloženih stališč v začetku oktobra. Rok za vložitev našega stališča je pravzaprav pred nekaj dnevi potekel. To je bil 20. september, danes pa smo 24. septembra. Čakali smo, da bomo predložili naše končne rezultate. Z njimi smo se nekaj časa neformalno posvetovali, zato pravzaprav vedo, kaj bomo predlagali, vendar smo čakali na resolucijo Parlamenta za dovoljenje, da to naredimo. Zato bomo morali naše formalne predloge predložiti v naslednjih nekaj dneh.

Je povsem stvar Parlamenta, kaj hočete narediti s tem zadevnim priporočilom. Gospod Gauzès je predlagal primeren pristop, da bi si vzeli nekaj dodatnih dni in sestavili protokol glede udeležbe Parlamenta v postopku, ki si ga prizadevam sestaviti.

Glede zamisli o odboru za spremljanje, ki smo ga napovedali v lanskem novembru, ni možno, da bi bili v odboru za spremljanje zastopani vsi. Ne bo sprejemljivo za skrbnike IASCF in če to povsem zavrnejo, potem je to to. Zato smo predlagali nekakšen način, da se izognemo temu tako, da imamo v svetovalni skupini ustrezne ljudi, ustrezne organe. Nimam nekakšnih močnih stališč glede tega, kako bi morala biti organizirana ali kdo bi moral biti v njej. Nimam nikakršnega mnenja o tem.

Šele danes sem izvedel, da moje službe niso bile v stalnem stiku z ustreznimi poslanci tu v Evropskem parlamentu v zadnjem mesecu. To je bila zame novost, saj sem mislil, da so moji uslužbenci ves čas vzdrževali stik z ljudmi tu, ki se zanimajo za to zadevno temo, toda danes sem izvedel, da ni bilo tako. V svojih prejšnjih pripombah sem povedal, da to obžalujem in da sem dal navodila, da se to ne sme ponoviti; želimo sodelovati. Več ne morem narediti.

Gospod Purvis, vemo, da Parlament ne more odložiti zadeve do kadar koli – sredine oktobra ali kasneje –, toda če želim, da Evropska komisija izrazi svoje mnenje, moram naše formalne predloge glede naših zamisli o upravljanju nemudoma predložiti odboru IASF. Z nekaterimi se ne bo strinjal. Kot je dejal gospod John Purvis, so pri njem v zadnjih dveh dneh lobirali različni akterji na tem prizorišču v zvezi s tem, kaj hočejo doseči.

Ob branju osnutka resolucije, kakršen je, obstaja razločna posebnost, za katero menim, da je ne bi smeli spregledati, še zlasti gospa Berès, ki je že dolgo zagovornica boljšega upravljanja in večje odgovornosti tega posebnega organa IASB. Posebnost te resolucije je, da bi storila natančno to, kar pravzaprav hočejo skrbniki, in povsem spremenila tisto, za kar si prizadevamo, da bi pridobili več upravljanja. To je ta posebnost, toda resolucija je povsem stvar Evropskega parlamenta, ne mene. Samo mimogrede bi to pripomnil, ker so med skrbniki IASB ljudje, ki jim ni preveč do tega, da bi ugodili nekaterim daljnosežnejšim ureditvam upravljanja, ki jih predlagamo. Obstajal bo precejšen odpor. Odvisni smo od obstoječih skrbnikov, da bodo upoštevali naše pomisleke in izboljšali to ureditev upravljanja tako, kot menimo, da je primerno. Nismo v položaju, ker samo predlagamo te stvari, da bi zahtevali in rekli, da mora biti tako, vendar smo bili v stiku in vedo, kaj

bomo predlagali. Niso zadovoljni z nekaterimi stvarmi, ki jih bomo predlagali. Tega se zavedam, toda prizadevamo si za to izboljšano upravljanje.

Saj ne, da me kadar koli preseneti, kar se dogaja na političnem prizorišču, saj sem na tem področju že več kot 30 let, toda ironično bo, če bo potem, ko smo prišli tako daleč glede dveh stvari, ki smo ju uspeli urediti na naš način – namreč da je MSRP postal mednarodni standard in da zdaj, kot vedo ljudje tu, Združene države predlagajo, da je MSRP na voljo ameriškim družbam (nekaj, za kar sem pred kar sem pred približno dvema letoma napovedal ustreznim članom ustreznega odbora Parlamenta, da se bo zgodilo, in so se mi bolj ali manj posmehovali glede tega, da se bo to sploh kdaj zgodilo, in se je) – ta organ, ki je od nas zahteval in pritiskal na nas, da okrepimo upravljanje in odgovornost tega zadevnega organa, bo, na tej stopnji in po mnenju nekaterih, naredil ravno nasprotno. Menim, da je malo ironično, toda upam, da sem to pojasnil, kakor sem le lahko.

Predsednica. – Na podlagi člena 108(5) Poslovnika⁽⁸⁾sem prejela en predlog za resolucijo.

Razprava se je zaključila.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 25. septembra 2008.<BRK>

21. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

22. Zaključek seje

SL(Seja se je zaključila ob 23.45)

⁽⁸⁾ Glej zapisnik.